

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

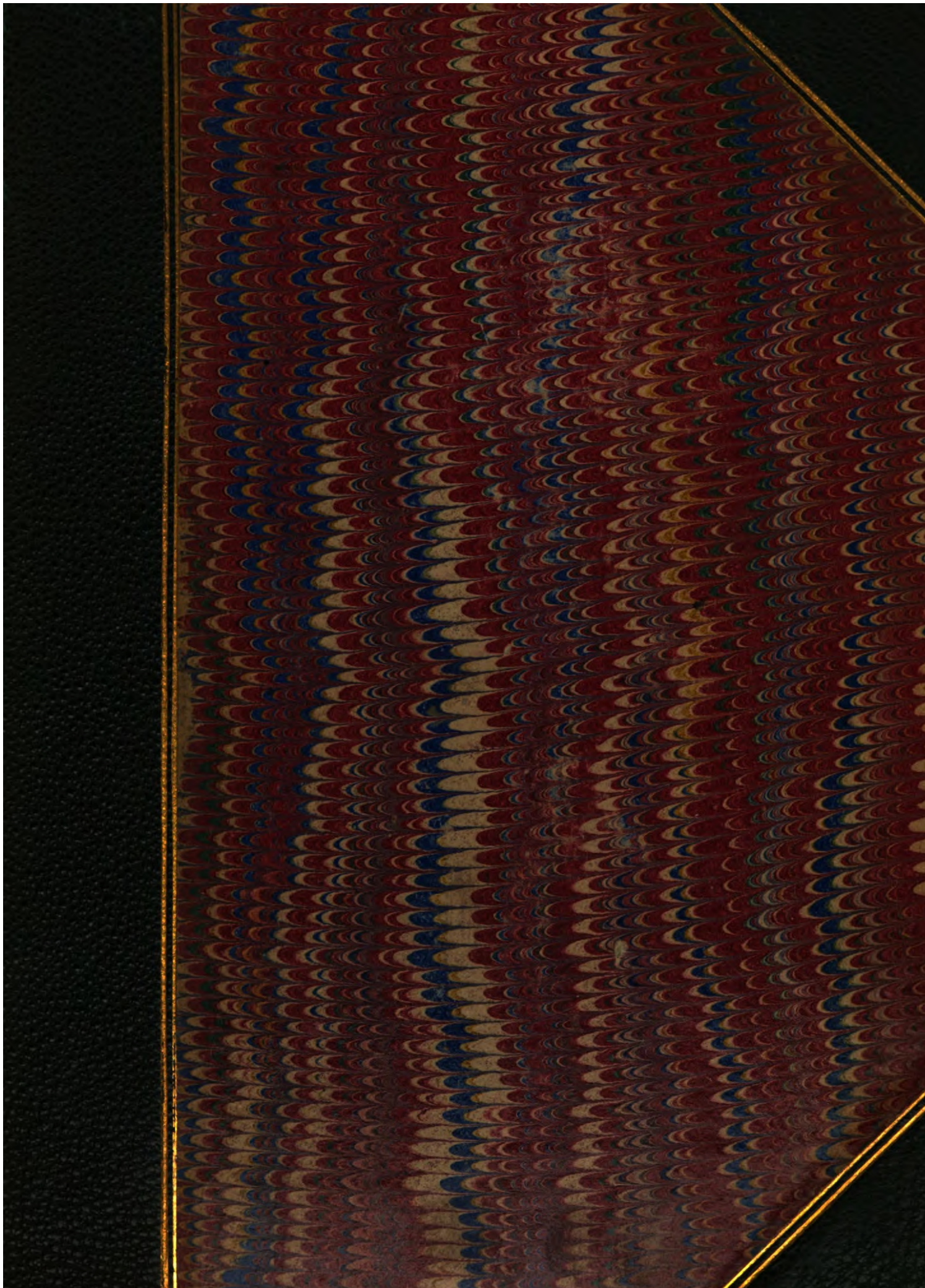
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

✓ ~~55 p 276~~

~~Danish E. 4~~

Vet. Scand. III B. 64

✓ ~~55 f 276~~

~~Danish E. 4~~

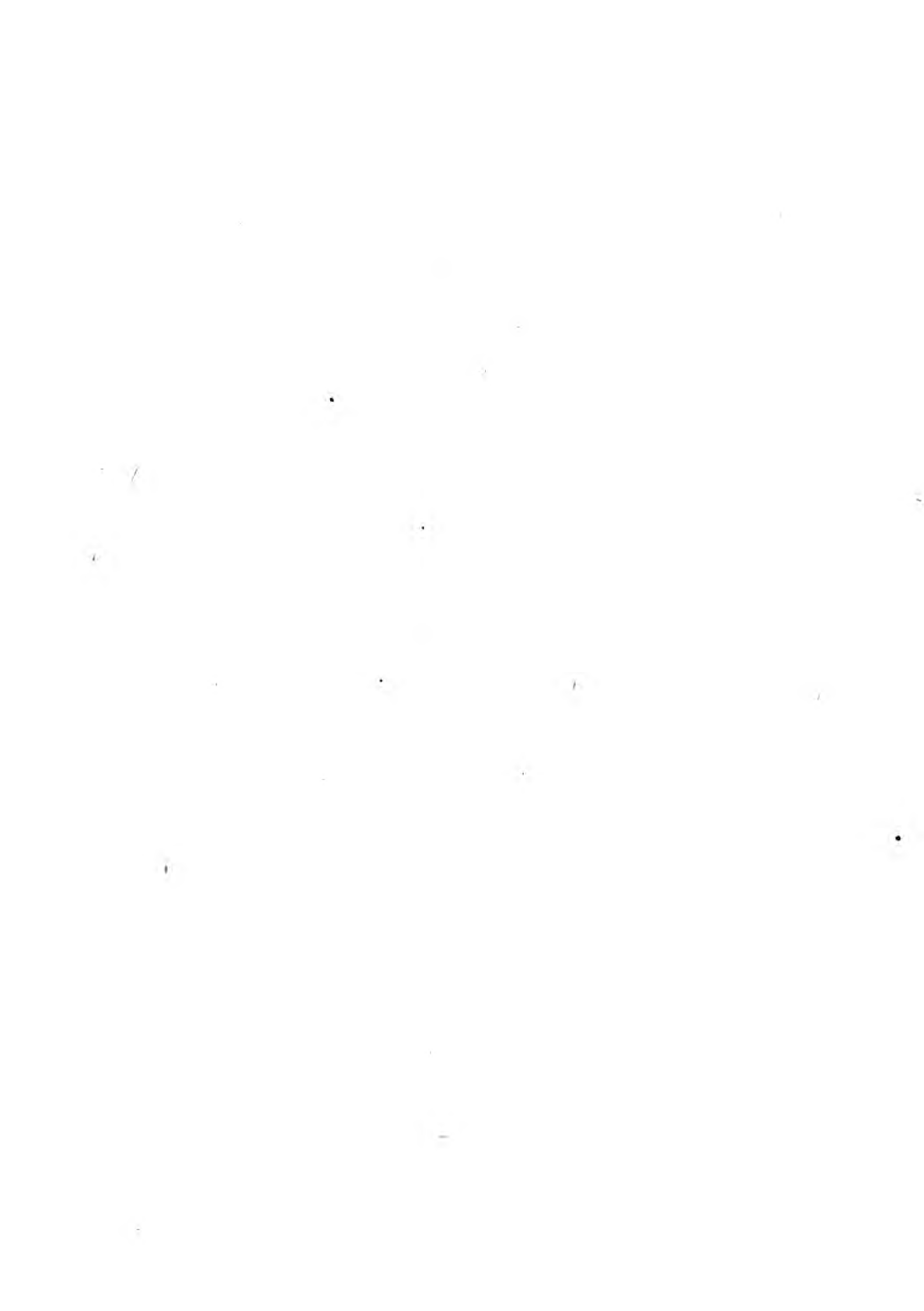
Vet. Scand. III B. 64

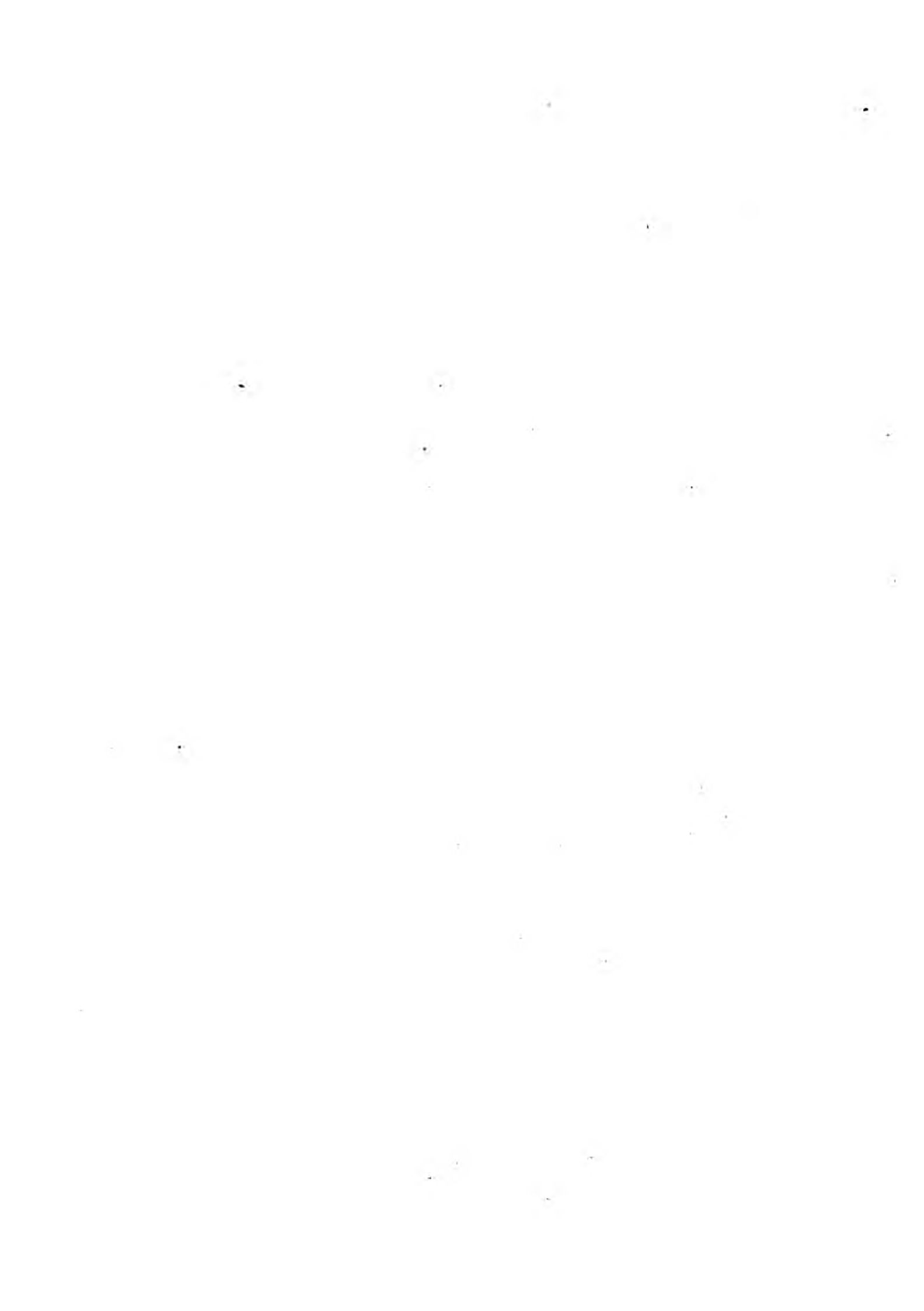

H. C. Andersens

nye Eventyr og Historier.

Andet Bind.

H. C. Andersens
nye Eventyr og Historier.

Med Illustrationer

efter Originaltegninger af Lorenz Frølich.

Andet Bind.

Med 99 Illustrationer.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1871.

55. f. 21

H. C. Andersens

Eventyr og Historier.

Fjerde Bind.

Nye Eventyr og Historier.

II.

H. C. Andersens
Eventyr og Historier.

Med Illustrationer

efter Originaltegninger af Lorenz Frølich.

Fjerde Bind.

Med 99 Illustrationer.

Nye Eventyr og Historier.

II.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1871.

Indhold.

	Side
Skarnbasjen	1.
Hvad Fatter gjør, det er altid det Rigtige.....	17.
Sneemanden	25.
I Andegaarden.....	36.
Det nye Aarhundredes Musa	44.
Isjomfruen	54.
Sommerfuglen	131.
Psyken	135.
Sneglen og Rosenhækken	157.
Lygtemændene ere i Byen, sagde Mosekongen.....	163.
Veirmøllen	184.
Sølvfillingen	189.
Bispen paa Børglum og hans Frænde	196.
I Børnestuen	207.
Guldstat	214.
Stormen flytter Skilt	227.
Theepotten.....	235.
Folkefangens Fugl	238.

	Side
De smaa Grønne.....	245.
Nissen og Madamen.....	249.
Peiter, Peter og Peer.....	257.
Gjemt er ikke glemt.....	265.
Portnerens Søn.....	271.
Flyttedagen.....	300.
Sommergjækken.....	307.
Moster.....	313.
Strubtudsen.....	324.

Skarnbasjen.

Keiserens Hest fik Guldfkoe; Guldfko paa hver en Fod.

Hvorfor fik han Guldfkoe?

Han var det deiligste Dyr, havde fine Been, Dine saa kloge og en Manke, der hang som et Silkeslør ned om Halsen. Han havde baaret sin Herre i Kruddamp og Rugleregner, hørt Ruglerne slynge og pibe; han havde bidt om sig, slaaet om sig, kæmpet med, da Fjenderne trængte paa; med sin Keiser sat i eet Spring over den styrtede Fjendes Hest, frelst sin Keisers Krone af det røde Guld, frelst sin Keisers Liv, der var mere end det røde Guld, og derfor fik Keiserens Hest Guldfkoe, Guldfko paa hver en Fod.

Dg Skarnbasjen krøb frem.

„Først de Store, saa de Smaa,“ sagde den, „dog det er ikke Størrelsen, som gjør det.“ Dg saa strakte den frem sine tynde Been.

„Hvad vil Du?“ spurgte Smeden.

„Guldsfoe!“ svarede Skarnbassen.

„Du er nok ikke klarhovedet,“ sagde Smeden, „vil Du ogsaa have Guldsfoe?“

„Guldsfoe!“ sagde Skarnbassen. „Er jeg ikke ligesaa god som det store Bæst, der skal have Opvartning, strigles,

passes, have Føde og Drikke. Hører jeg ikke ogsaa til Keiserens Stald?"

„Men hvorfor faaer Hesten Guldsfœe?“ spurgte Smeden, „begriber Du det ikke?“

„Begraber? Jeg begraber, at det er Kingeagt imod mig,“ sagde Skarnbassen, „det er en Krænkelse — og nu gaaer jeg derfor ud i den vide Verden.“

„Pil af!“ sagde Smeden.

„Grov Karl!“ sagde Skarnbassen, og saa gik den udenfor, flœi et lille Stykke, og nu var den i en nydelig lille Blomsterhave, hvor der duftede af Roser og Lavendler.

„Er her ikke deiligt?“ sagde en af de smaa „Vorherres Høns“, der flœi om med sorte Prikker paa de røde skjoldstærke Vinger. „Hvor her lugter sødt og hvor her er kjønt!“

„Jeg er vant til Bedre,“ sagde Skarnbassen, „falder I dette kjønt? Her er jo ikke engang en Mødding.“

Og saa gik den videre frem, ind i Skyggen af en stor Levfoi; der krøb en Raalorm paa den.

„Hvor dog Verden er deilig!“ sagde Raalormen, „Solen er saa varm! Alt er saa fornøieligt! og naar jeg engang sover ind og døer, som de kalder det, saa vaagner jeg op og er en Sommerfugl.“

„Bild Dig Noget ind!“ sagde Skarnbassen, „nu flybe vi om som Sommerfugl! Jeg kommer fra Keiserens Stald, men Ingen der, ikke engang Keiserens Livhest, der dog gaaer med mine aflagte Guldsfœe, har flige Indbildninger.“

Saa Binger! flyve! ja nu flyve vi!" Og saa fløi Skarnbasfen. „Jeg vil ikke ærgre mig, men jeg ærgrer mig dog.“

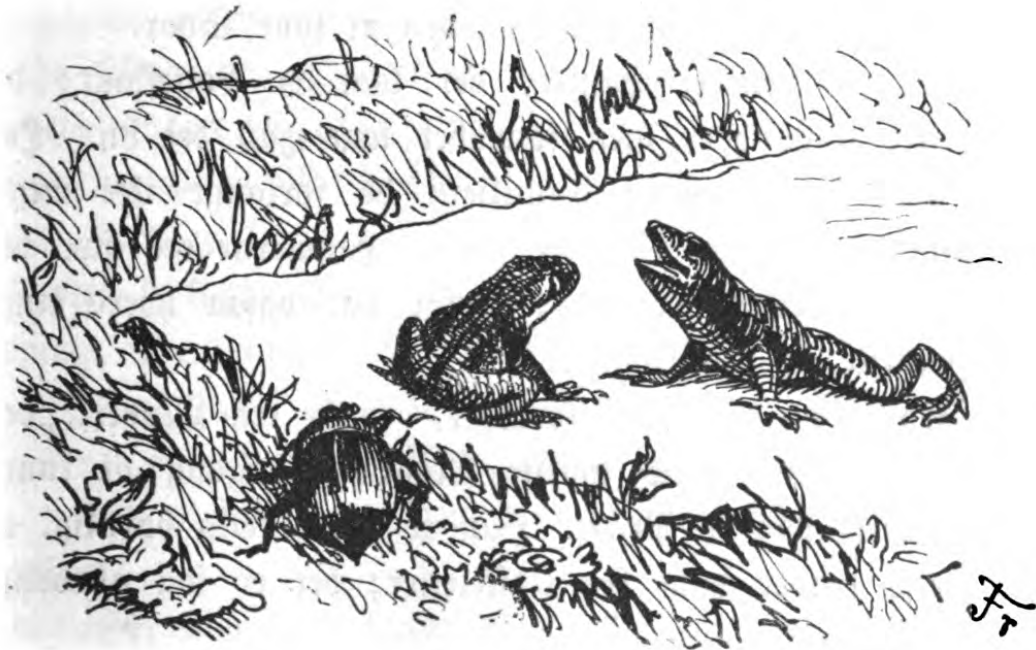
Saa dumpede den ned paa en stor Græsplet; her laae den lidt, saa faldt den i Søvn.

Bevares, hvilken Skylregn der styrtede! Skarnbasfen vaagnede ved det Pladsf og vilde strax ned i Jorden, men kunde det ikke; den væltede, den svømmede paa Maven og paa Ryggen, flyve var der ikke at tænke paa, den kom vist aldrig levende fra denne Plet; den laae hvor den laae og blev liggende.

Da det hoftede lidt, og Skarnbasfen havde blinket Vandet af sine Dine, skintede den noget Hvidt, det var Linned paa Blegen; den naaede derhen og krøb ind i en Fold af det vaade Lintøi; det var rigtignok ikke, som at

ligge i den varme D ynge i Stalden; men her var nu Intet bedre, og saa blev den her en heel Dag, en heel Nat, og ogsaa Regnveiret blev. I Morgenstunden kom Skarnbasfen frem; den var saa ærgerlig over Klimatet.

Der sad paa Linnedet to Frøer; deres klare Dine lyste af bare Fornøielse. „Det er et velsignet Veir!“ sagde den Ene. „Hvor det forfrister! og Lintøiet holder saa deiligt sammen paa Vandet! det friller mig i Bagbenene, som om jeg skulde svømme.“

„Jeg gad nok vide,“ sagde den Anden, „om Svalen, som flyver saa vidt omkring, om den paa sine mange Reiser i Udlandet har fundet et bedre Klimat, end vort; saadan en Kuff, og saadan en Bæde! det er ligesom om man laae i en

vaad Groft! er man ikke glad ved Det, saa elsker man rigtignok ikke sit Fædreland."

„I have da aldrig været i Keiserens Stalde?“ spurgte Skarnbassen. „Der er det Vaade baade varmt og krydret! det er jeg vant til; det er mit Klimat, men det kan man ikke tage med paa Reisen. Er her ingen Mistbænk i Haven, hvor Standspersoner, som jeg, kunne tage ind og føle sig hjemme?“

Men Frøerne forstode ham ikke, eller vilde ikke forstaae ham.

„Jeg spørger aldrig anden Gang,“ sagde Skarnbassen, da den havde spurgt tre Gange uden at faae Svar.

Saa gik den et Stykke, der laae et Potteskaar; det skulde ikke ligge der, men som det laae gav det Ly. Her boede flere Orcntviste-Familier; de forlange ikke meget Huusrum, men kun Selskabelighed; Hunnerne ere især begavede med Moderkjarlighed, derfor var ogsaa hvers Unge den kjonnesten og den klogeste.

„Vor Søn er bleven forlovet,“ sagde een Moder, „den søde Usthyldighed! hans høieste Maal er engang at kunne krybe i Dret paa en Præst. Han er saa elskelig barnlig, og Forlovelse holder ham fra Udskielses; det er saa glædeligt for en Moder.“

„Vor Søn,“ sagde en anden Moder, „kom lige ud af Egget og var strax paa Spil; det sprutter i ham, han løber Hornene af sig. Det er en uhyre Glæde for en Moder! Ikke sandt? Hr. Skarnbasse!“ De kjendte den Fremmede paa Skabelonen.

„De har begge To Ret,“ sagde Skarnbasjen, og saa blev den budt op i Stuen, saa langt den kunde komme under Potteskaaret.

„Nu skal De ogsaa see min lille Drentvist,“ sagde en tredje og fjerde af Mødrene, „det er de elskeligste Børn og saa morsomme! de ere aldrig uartige uden naar de have ondt i Maven, men det faaer man saa let i deres Alder.“

Og saa talte hver Moder om sine Unger, og Ungerne talte med, og brugte den lille Gaffel, de havde paa Halen, til at trække i Skarnbasjens Mundskjæg.

„De finde nu ogsaa paa Alting, de Smaaffjelmer!“ sagde Mødrene og dunstede af Moderkjerlighed, men det kjedede Skarnbasjen, og saa spurgte den om der var langt herfra til Mistbænken.

„Det er langt ude i Verden, paa den anden Side af Grøften,“ sagde Drentvisten, „saa langt, vil jeg haabe, komme aldrig nogen af mine Børn, for saa døde jeg.“

„Saa langt vil jeg dog prøve at naae,“ sagde Skarnbasjen og gik uden Afsted; det er galantest.

Ved Grøften traf den flere af sin Slægt, alle Skarnbasjer.

„Her boe vi!“ sagde de. „Vi have det ganske luunt! Tør vi ikke byde Dem ned i det Fede! Reisen har vist trættet dem.“

„Det har den,“ sagde Skarnbasjen. „Jeg har ligget paa Linned i Regnveir, og Keenlighed tager især paa mig; jeg har ogsaa faaet Gigt i Bingeledet, ved at staae i Træk

under et Pottefaar. Det er rigtig en Vederqvægelse at komme engang til sine egne."

"De kommer maaskee fra Mistbænken," spurgte den Ældste.

"Høiere op," sagde Skarnbasfen. "Jeg kommer fra Keiserens Stald, hvor jeg blev født med Guldstoe; jeg reiser i et hemmeligt Ærende, hvorom De ikke maa fritte mig, thi jeg siger det ikke."

Dg saa steg Skarnbasfen ned i det fede Dynd; der sad tre unge Hun-Skarnbasfer, de fnisede, for de vidste ikke hvad de skulde sige.

"De ere uforlovede," sagde Moderen, og saa fnisede de igjen, men det var af Forlegenhed.

"Jeg har ikke seet dem skjønnere i Keiserens Stalde," sagde den reisende Skarnbasfe.

"Fordærv mig ikke mine Pigebørn! og tal ikke til dem, uden at De har reelle Hensigter; — men det har De, og jeg giver dem min Velsignelse."

"Hurra!" sagde alle de Andre, og saa var Skarnbasfen forlovet. Først Forlovelse, saa Bryllup, der var jo ikke Noget at vente efter.

Næste Dag gik meget godt, den anden lunte af, men den tredie Dag skulde man dog tænke paa Føden for Kone og maaskee Røllinger.

"Jeg har ladet mig overraske," sagde den, "saa maa jeg nok overraske dem igjen —"

Dg det gjorde den. Væk var den; væk hele Dagen, væk hele Natten — og Konen sad Enke. De andre

Skarnbasser sagde, at det var en rigtig Landstryger, de havde optaget i Familien; Konen sad dem nu til Byrde.

„Saa kan hun sidde som Tomfru igjen,“ sagde Moderen, „sidde som mit Barn; fy, det lede Skarn, som forlod hende.“

Han var imidlertid paa Farten, var seilet paa et Raalblad over Grøften. Hen paa Morgenstunden kom to Mennesker, de saae Skarnbassen, toge den op, vendte og dreiede den og de vare meget lærde begge To, især Drengen. „Allah seer den sorte Skarnbasse i den sorte Steen i det sorte Fjeld! staaer der ikke saaledes i Alforanen?“ spurgte han og oversatte Skarnbassens Navn paa Latin, gjorde Rede for dens Slægt og Natur. Den ældre Lærde stemte imod at den skulde tages med hjem, de havde der ligesaa gode Exemplarer, sagde han, og det var ikke høfligt sagt, syntes Skarnbassen, derfor fløi den ham af Haanden, fløi et godt Stykke, den var bleven tør i Bingerne, og saa naaede den Drivhuset, hvor den i største Bequemmelighed, da det ene Vindue var skudt op, kunde smutte ind og grave sig ned i den friske Gjødning.

„Her er lækkert,“ sagde den.

Snart faldt den i Søvn og drømte, at Reiserens Hest var sthyrtet og at Hr. Skarnbasse havde faaet dens Guldstoe og Løftet om to til. Det var en Behagelighed, og da Skarnbassen vaagnede, krøb den frem og saae op. Hvilken Pragt her i Drivhuset! store Bistepalmer bredte sig i Høiden, Solen gjorde dem transparente, og under dem vældede der

en Fylde af Grønt og skinnede der Blomster, røde som Ild, gule som Ræv og hvide som nysfalden Sne.

„Det er en mageløs Plantepragt; hvor den vil smage naar den gaaer i Forraadnelse!“ sagde Skarnbassen. „Det er et godt Spisefammer; her boe vist af Familien; jeg vil gaae paa Eftersporing, see at finde Nogen, jeg kan omgaaes med. Stolt er jeg, det er min Stolthed!“ Og saa gik den og tænkte paa sin Drøm om den døde Hest og de vundne Guldsfoc.

Da greb lige med Gct en Haand om Skarnbassen, den blev klemt, vendt og dreiet.

Gartnerens lille Søn og en Kammerat vare i Dribhuset, havde seet Skarnbassen og skulde have Fornøielse af den; lagt i et Viindrueblad kom den ned i en varm Buxelomme, den kribblede og krablede, fik saa et Tryk med Haanden af Drengen, der gik rask afsted til den store Indsø for Enden af Haven, her blev Skarnbassen sat i en gammel, knækket Træsto, som Bristen var gaaet af; en Bind blev gjort fast, som Mast; og til den blev Skarnbassen tøjret med en ulden Traad; nu var den Skipper og skulde ud at seile.

Det var en meget stor Indsø, Skarnbassen syntes, at det var et Verdenshav, og blev saa forbausset, at den faldt om paa Ryggen og sprættede med Benene.

Træstoen seilede, der var Strømning i Vandet, men kom Fartøiet lidt for langt ud, saa smøgede den ene Dreng strax sine Buxer op og gik ud og hentede det, men da det

igjen var i Drift blev der kaldt paa Drengene, alvorligt kaldt, og de skyndte dem afsted og lod Træsko være Træsko; den drev og det altid meer fra Land, altid længer ud, det var gyseligt for Skarnbassen; flyve kunde den ikke, den var bunden fast til Masten.

Den fik Besøg af en Flue.

„Det er et deiligt Veir vi har,“ sagde Fluen. „Her kan jeg hvile mig! her kan jeg sole mig. De har det meget behageligt!“

„De snakker, som De har Forstand til! seer De ikke, at jeg er tøiret.“

„Jeg er ikke tøiret,“ sagde Fluen, og saa fløi den.

„Nu kjender jeg Verden,“ sagde Skarnbassen, „det er en nedrig Verden! jeg er den eneste Honnette i den! Først negter man mig Guldsfoe, saa maa jeg ligge paa vaadt Linned, staae i Træf og tilsidst prakke de mig en Kone paa. Gjør jeg nu et raskt Skridt ud i Verden, og seer hvorledes man kan have det og jeg skulde have det, saa kommer en Menneſte-Hvalp og sætter mig i Tøir paa det vilde Hav. Og imidlertid gaaer Keiserens Hest med Guldsfoe! det creperer mig meeft; men Deeltagelse kan man ikke vente sig i denne Verden! mit Levnetsløb er meget intereſſant, dog hvad kan det hjælpe, naar Ingen kjender det! Verden fortjener heller ikke at kjende det, ellers havde den givet mig Guldsfoe i Keiserens Stald, da Livhesten rakte Benene frem og blev ſkoet. Havde jeg faaet Guldsfoe, da var jeg bleven en Ære for Stalden, nu har den tabt mig og Verden har tabt mig, Alt er ude!“

Men Alt var ikke ude endnu, der kom en Baad med nogle unge Piger.

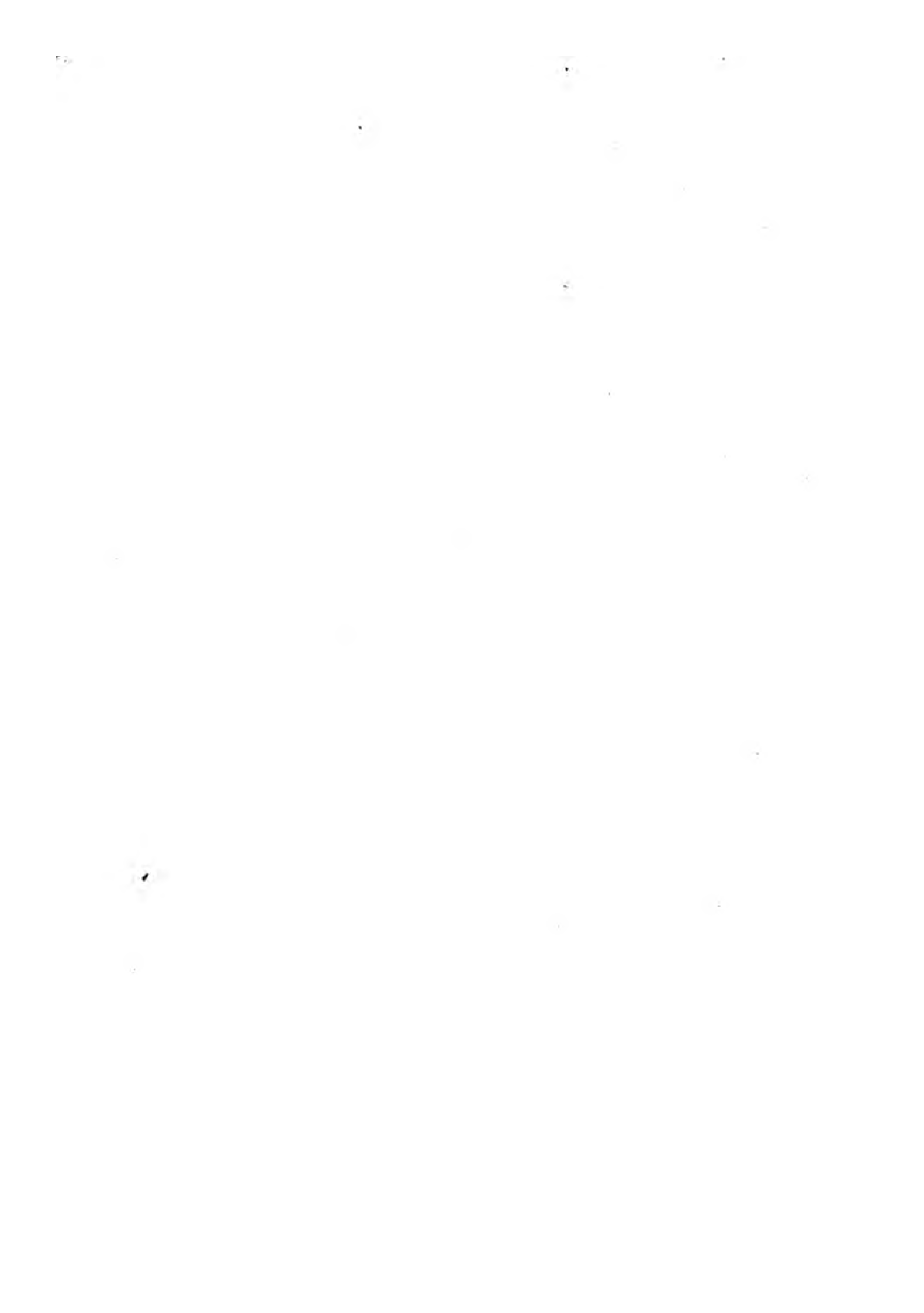
„Der feiler en Træſto,“ sagde den Ene.

„Der er et lille Dyr tøiret fast i den,“ sagde den Anden.

De vare lige ved Siden af Træſtoen, de fik den op, og den ene af Pigerne tog en lille Sax frem, klippede Uldtraaden over uden at gjøre Skarnbassen Skade, og da de kom i Land, satte hun den i Græsſet.

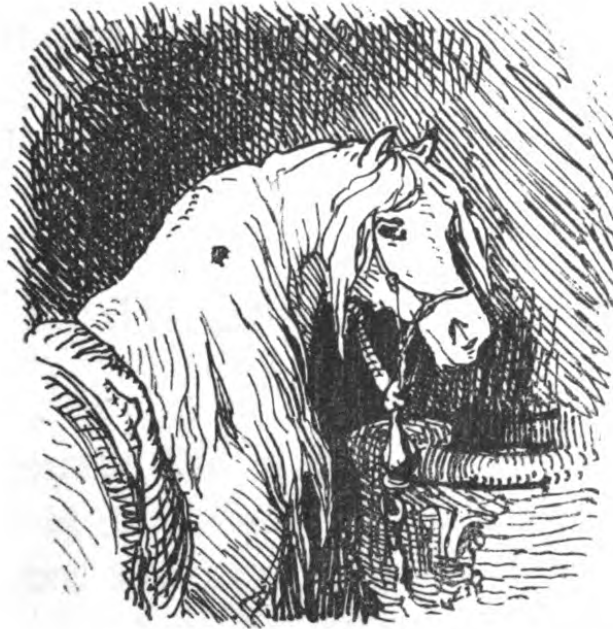

„Ryh, ryh! fly, fly, om Du kan!“ sagde hun.
 „Frihed er en deilig Ting.“

Og Skarnbassen fløi lige ind ad det aabne Vindue paa en stor Bygning, og der sank den træt ned i den fine bløde, lange Manke paa Keiserens Livhest, der stod i Stalden, hvor den og Skarnbassen hørte hjemme; den klamrede sig fast i Manken og sad lidt og summede sig. „Her sidder jeg

paa Keiserens Livhest! sidder som Rytter! Hvad er det jeg figer! ja nu bliver det mig klart! det er en god Idee, og rigtig. Hvorfor fik Hesten Guldsfoc? Det spurgte han mig ogsaa om, Smeden. Nu indseer jeg det! for min Skyld fik Hesten Guldsfoc.“

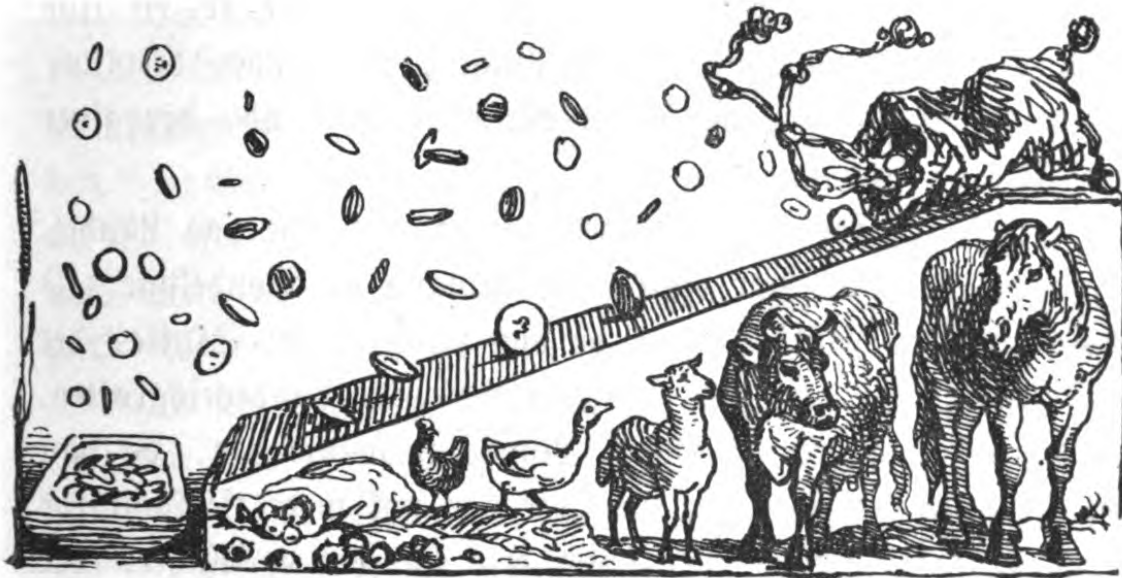
Og saa blev Skarnbassen i godt Humeur.

„Man bliver klarhovedet paa Reisen,“ sagde den.

Solen skinnede ind paa den, skinnede meget smukt. „Verden er ikke saa gal endda,“ sagde Skarnbassen, „man maa bare vide at tage den!“ Verden var deilig, thi Keiserens Livhest havde faaet Guldsfoe, fordi Skarnbassen skulde være dens Rytter.

„Nu vil jeg stige ned til de andre Basser og fortælle hvor Meget man har gjort for mig; jeg vil fortælle om alle de Behageligheder jeg har nydt paa Udenlandsreisen, og jeg vil sige, at nu bliver jeg hjemme saa længe, til Hesten har slidt sine Guldsfoe.“

Hvad Fatter gjør, det er altid det Rigtige.

Nu skal jeg fortælle Dig en Historie, som jeg har hørt, da jeg var Lille, og hver Gang jeg siden har tænkt paa den, synes jeg at den blev meget kjønnere; for det gaaer med Historier ligesom med mange Mennesker, de blive kjønnere og kjønnere med Alderen, og det er saa fornøieligt!

Du har jo været ude paa Landet! Du har seet et rigtigt gammelt Bondehuus med Straatag; Mos og Urter vore der af sig selv; en Storkerede er der paa Rhgningen, Storkeu kan man ikke undvære, Bæggene ere skjæve, Vinduerne lave, ja, der er kun et eneste, der kan lukkes op; Bagerovnen strutter frem ligesom en lille tyk Mave, og

Syldebussen helder hen over Gjerdet, hvor der er en lille Byt Band med en And eller Velling, lige under det knudebrede Piletræ. Ja, og saa er der en Vænkehund, der gjør ad Alle og Enhver.

Netop saadant et Bondehuus var der ude paa Landet, og i det boede et Par Folk, Bondemand og Bondekone. I hvor Lidet de havde, kunde de dog undvære eet Stykke, det var en Hest, der gik og græssede paa Landeveisgrøften. Fader red paa den til Byen, Naboerne laante den, og han fik Tjeneste for Tjeneste, men det var nok mere tjensomt for dem at sælge Hesten eller bytte den for Cøt og Andet, der endnu mere kunde være dem til Gavn. Men hvad skulde det være.

„Det vil Du, Fatter, bedst forstaae!“ sagde Konen, „nu er der Marked i Kjøbstaden, rid Du derind, saa Penge for Hesten eller gjør et godt Bytte! som Du gjør, er det altid det Rigtige. Rid til Markedet!“

Og saa bandt hun hans Halsklud, for det forstod hun dog bedre end han; hun bandt med dobbelt Sløife, det saae galant ud, og saa pudfede hun hans Hat med sin flade Haand, og hun kysfede ham paa hans varme Mund, og saa red han afsted paa Hesten, som skulde sælges eller byttes bort. Jo, Fatter forstod det.

Solen brændte, der var ingen Skyer oppe! Veien støvede, der var saa mange Markedsfolk, til Bogens og til Hest og paa deres egne Been. Det var en Solhede, og der var ikke Skygge skabt paa Veien.

Der gik En og drev en Ko, den var saa nydelig, som en Ko kan være. „Den giver vist deilig Melk!“ tænkte Bondemanden, „det kunde være et ganske godt Bytte at faae den.“ „Beed Du hvad, Du med Koen!“ sagde han, „skulle vi To ikke tale lidt sammen! seer Du, en Hest, troer jeg nok, koster mere end en Ko, men det er det Samme! jeg har mere Gavn af Koen; skal vi bytte?“

„Ja nok!“ sagde Manden med Koen, og saa byttede de.

Nu var det gjort, og saa kunde Bondemanden have vendt om, han havde jo udrettet, hvad han vilde, men da han nu engang havde betænkt at ville komme til Marked, saa vilde han komme til Marked, bare for at see paa det; og saa gik han med sin Ko. Han gik rask til, og Koen gik rask til, og saa kom de snart til at gaae lige ved Siden af en Mand, der førte et Faar. Det var et godt Faar, godt i Stand og godt med Uld.

„Det gad jeg nok eie!“ tænkte Bonden. „Det vilde ikke komme til at faa Græsning paa vor Grøstefant, og til Vinter kunde man tage det ind i Stuen hos sig. I Grunden var det rigtigere af os at holde Faar, end holde Ko. Skal vi bytte?“

Ja, det vilde da nok Manden, som havde Faaret, og saa blev det Bytte gjort, og Bondemanden gik med sit Faar hen ad Landeveien. Der ved Stenten saae han en Mand med en stor Gaas under Armen.

„Det er en svær En, Du der har!“ sagde Bondemanden, „den har baade Fjer og Fedt! den kunde tage sig godt ud i

Tøir ved vor Vandpyt! den var Noget for Moder at samle Skrællinger til! Hun har tidt sagt, „bare vi havde en Gaas!“ nu kan hun da faae den — og hun skal faae den! vil Du bytte? Jeg giver Dig Faaret for Gaasen og Tak til!”

Ja, det vilde da den Anden nok, og saa byttede de; Bondemanden fik Gaasen. Nær ved Byen var han, Trængselen paa Veien tog til, der var en Mhlren af Folk og Fæ; de gik paa Bei og paa Grøst lige op i Bommandens Kartofler, hvor hans Høne stod tøjret for ikke i Forstrækkelse at forvilde sig og blive borte. Det var en stumprumpet Høne, der blinkede med det ene Øie og saae godt ud. „Kluf, kluf!“ sagde den; hvad den tænkte derved, kan jeg ikke sige, men Bondemanden tænkte, da han saae hende: hun er den skønneste Høne, jeg endnu har seet, hun er kjønnere end Præstens Liggehøne, den gad jeg nok eie! en Høne finder altid et Korn, den kan næsten sørge for sig selv! jeg troer, at det er et godt Bytte, om jeg fik den for Gaasen. „Skal vi bytte?“ spurgte han. „Bytte!“ sagde den Anden, „ja det var jo ikke saa galt!“ og saa byttede de. Bommanden fik Gaasen, Bondemanden fik Hønen.

Det var en heel Deel, han havde udrettet paa den Reise til Byen; og varmt var det, og træt var han. En Dram og en Bid Brød trængte han til; nu var han ved Kroen, der vilde han ind; men Krokarlen vilde ud, ham mødte han lige i Døren med en Pose svingende fuld af Noget.

„Hvad har Du der?“ spurgte Bondemanden.

„Raadne Æbler!“ svarede Karlen, „en heel Sæk fuld til Svinene.“

„Det er da en farlig Mængde! det Syn undte jeg Mo'er. Vi havde ifjor kun et eneste Æble paa det gamle Træ ved Tørvehuset! det Æble skulde gjemmes, og det stod paa Dragkisten til det sprak. Det er altid en Velstand! sagde vor Mo'er, her kunde hun faae Velstand at see! ja, jeg kunde unde hende det.“

„Ja, hvad giver I?“ spurgte Karlen.

„Giver? Jeg giver min Høne i Bytte!“ og saa gav han Hønen i Bytte, fik Æblerne og gif ind i Krostuen, lige hen til Skjenken; sin Sæk med Æblerne stillede han op mod Rakkellovnen, og der var lagt i, det betænkte han ikke. Mange Fremmede vare her i Stuen, Hestehandlere, Studehandlere og to Englændere, og de ere saa rige, at deres Lommer revne af Guldpenge; Veddemaal gjøre de, nu skal Du høre!

„Sussss! sussss!“ hvad var det for en Lyd ved Rakkellovnen? Æblerne begyndte at stege.

„Hvad er det?“ Ja, det fik de da snart at vide! hele Historien om Hesten, der var byttet bort for Koen og lige ned til de raadne Æbler.

„Naa! Du faaer Knubs af Mutter, naar Du kommer hjem!“ sagde Englænderne, „der vil ligge et Huus!“

„Jeg faaer Kys og ikke Knubs!“ sagde Bondemanden, „vor Mo'er vil sige: hvad Fatter gjør, det er det Rigtige!“

„Skal vi vedde!“ sagde de, „Guldmønt i Tøndeviis! hundrede Pund er et Skippund!“

„Det er nok at give Skjeppen fuld!“ sagde Bondemanden, „jeg kan kun stille Skjeppen fuld med Æbler og mig selv og Mutter med, men det er da Mere end Strygemaal, det er Topmaal!“

„Top! top!“ sagde de, og saa var Beddemaalet gjort.

Kromandens Bogn kom frem, Englænderne kom op, Bondemanden kom op, de raadne Æbler kom op, og saa kom de til Bondens Huus.

„God Aften, Mo'er!“

„Tak, Fa'er!“

„Nu har jeg gjort Bytte!“

„Ja, Du forstaaer det!“ sagde Konen, tog ham om Livet og glemte baade Pose og de Fremmede.

„Jeg har byttet Hesten bort for en Ko!“

„Gud ske Lov for Melken!“ sagde Konen, „nu kan vi faae Melkemad, Smør og Ost paa Bordet. Det var et deiligt Bytte!“

„Ja, men Koen byttede jeg igjen bort for et Faar!“

„Det er bestemt ogsaa bedre!“ sagde Konen, „Du er altid betænksom; til et Faar har vi just fuldt op af Græsning. Nu kan vi faae Faaremælk og Faareost og uldne Strømper, ja, ulden Nattrøie! den giver Koen ikke! hun taber Haarene! Du er en inderlig betænksom Mand!“

„Men Faaret har jeg byttet bort for en Gaas!“

„Skal vi virkelig have Mortensgaas iaar, lille Fatter! Du tænker altid paa at fornøie mig! det er en yndig Tanke

af Dig! Gaasen kan staae i Tøir og blive endnu mere fed til Mortensdag!"

„Men Gaasen har jeg byttet bort for en Høne!“ sagde Manden.

„Høne! det var et godt Bytte,“ sagde Konen, „Hønen

lægger Jeg, den ruger ud, vi faae Kyllinger, vi faae Hønsesgaard! det har jeg just faa inderlig ønsket mig!"

„Ja, men Hønen byttede jeg bort for en Pose raadne Æbler!"

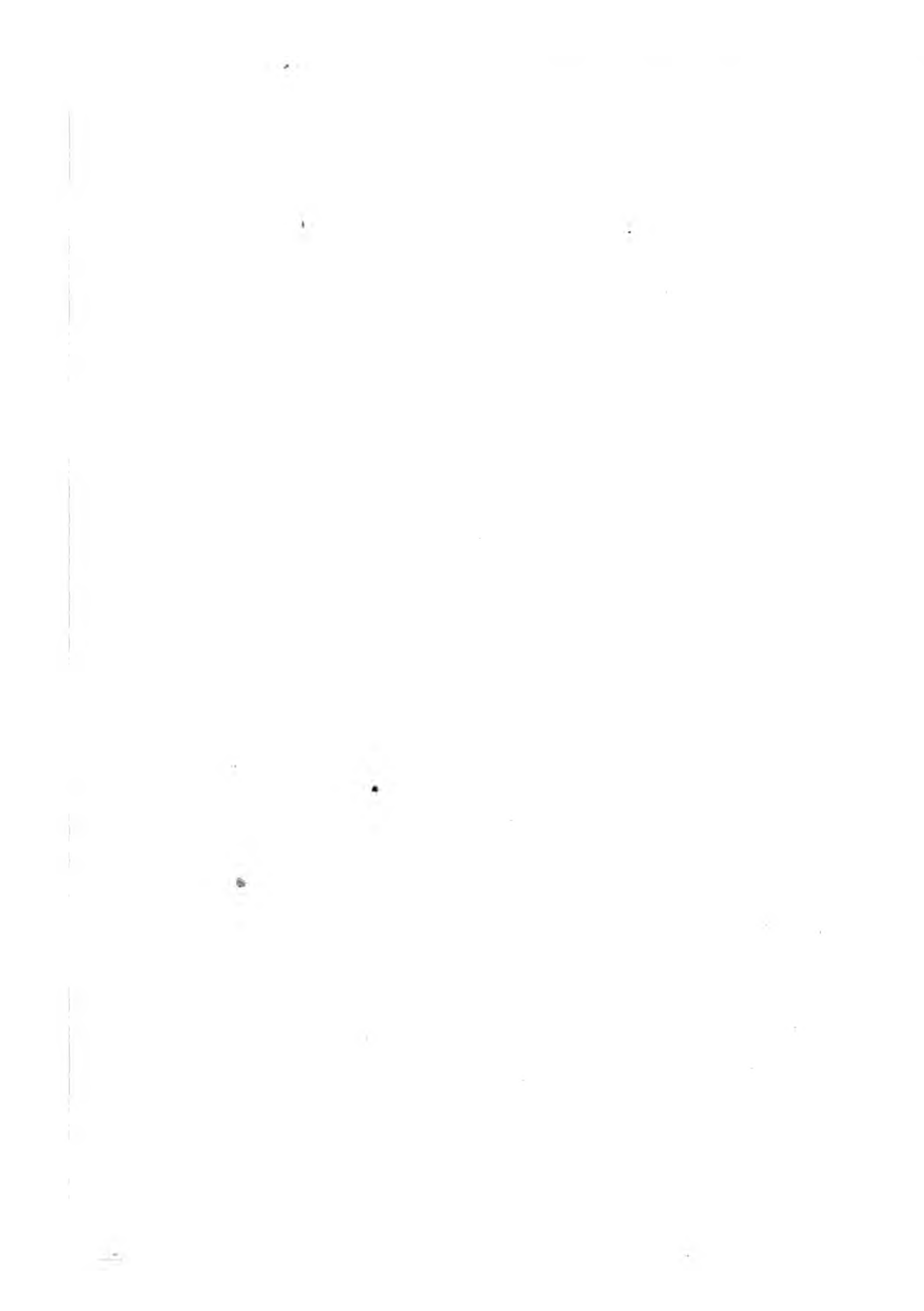
„Nu maa jeg kysse Dig!" sagde Konen, „Tak, min egen Mand! Nu skal jeg fortælle Dig Noget. Da Du var afsted, tænkte jeg paa at lave et rigtigt godt Maaltid til Dig: Eggekage med Purløg. Eggene havde jeg, Ægene manglede mig. Saa gif jeg over til Skoleholderens; der har de Purløg, veed jeg, men Konen er gjerrig, det søde Æsen! jeg bad om at laane —! laane? sagde hun. Ingenting groer i vor Have, ikke engang et raaddent Æble! ikke det kan jeg laane hende! nu kan jeg laane hende ti, ja, en heel Pose fuld! det er Griin, Fa'er!" og saa kysfede hun ham lige midt paa Munden.

„Det kan jeg lide!" sagde Englænderne. „Altid ned ad Bakke og altid lige glad! det er nok Pengene værd!" og saa betalte de et Skippund Guldpenge til Bondemanden, som fik Kys og ikke Knubs.

So, det lønner sig altid, at Konen indseer og forklarer at Fatter er den Klogeste, og hvad han gjør, er det Rigtige.

See, det er nu en Historie! den har jeg hørt som Lille, og nu har Du ogsaa hørt den og veed, at hvad Fatter gjør, det er altid det Rigtige.

Sneemanden.

„Det skrumpnager i mig, saa deiligt koldt er det!“ sagde Sneemanden. „Vinden kan rigtignok bide Liv i En! Og hvor den Gloende der, hun gloer!“ det var Solen, han meente; den var lige ved at gaae ned. „Hun skal ikke faae mig til at blinke, jeg kan nok holde paa Brokkerne.“

Det var to store, trekantede Tagsteensbrokker, han havde til Dine; Munden var et Stykke af en gammel Rive, derfor havde han Tænder.

Han var født under Hurraraab af Drengene, hilset af Bjældeklang og Bidstesmæld fra Kanerne.

Solen gik ned, Fuldmaanen stod op, rund og stor, klar og deilig i den blaa Luft.

„Der har vi hende igjen fra en anden Kant,“ sagde Sneemanden. Han troede, at det var Solen, der viste sig igjen. „Jeg har vænnet hende af med at gloe! nu kan hun hænge der og lyse op, at jeg kan see mig selv. Vidste jeg bare, hvorledes man bærer sig ad med at flytte sig! jeg vilde saa gjerne flytte mig! kunde jeg det, vilde jeg nu ned at glide paa Isen, som jeg saae Drengene gjøre det; men jeg forstaaer ikke at løbe.“

„Væk! væk!“ hjæffede den gamle Lænkehund; han var noget hæst, det havde han været, siden han var Stuehund og laae under Kaffelovnen. „Solen vil nok lære Dig at løbe! det faae jeg med din Formand isjor og med hans Formand; væk! væk! og væk ere de Alle.“

„Jeg forstaaer Dig ikke, Kammerat!“ sagde Sneemanden; „skal den deroppe lære mig at løbe?“ han meente Maanen; „ja hun løb jo rigtignok før, da jeg saae stivt paa hende, nu lister hun fra en anden Kant.“

„Du veed Ingenting,“ sagde Lænkehunden, „men Du er da ogsaa nylig flattet op! Den, Du nu seer, kaldes Maanen, den, der gik, var Solen, hun kommer igjen imorgen, hun lærer Dig nok at løbe ned i Boldgraven. Vi faae snart Forandring i Veiret, det kan jeg mærke paa mit venstre Bagbeen, det jager i det. Vi faae Veirskifte.“

„Jeg forstaaer ham ikke,“ sagde Sneemanden, „men jeg har en Fornemmelse af, at det er noget Ubehageligt, han siger. Hun, der gloede og gik ned, som han kalder Solen, hun er heller ikke min Ven, det har jeg paa Følelsen.“

„Væk! væk!“ hjæffede Lænkehunden, gik tre Gange rundt om sig selv og lagde sig saa ind i sit Huus for at sove.

Der kom virkelig Forandring i Veiret. En Taage, saa tyk og klam, lagde sig i Morgenstunden hen over hele Eggen; i Dagningen luftede det; Vinden var saa iisnende, Frosten tog ordenligt Tag, men hvor det var et Syn at see, da Solen stod op! Alle Træer og Buske stode med Riimfrost; det var som en heel Skov af hvide Koraller, det var som

om alle Grene vare overdægede af straalehvide Blomster. De uendelig mange og fine Forgreninger, dem man om Sommeren ikke kan see for de mange Blade, kom nu frem hver evige een; det var en Knipling og saa skinnende hvid, som strømmede der en hvid Glands ud fra hver Green. Hængebirken bevægede sig i Vinden, der var Liv i den, som i Træerne ved Sommertid; det var en mageløs Deilighed! og da Solen saa skinnede, nei, hvor funkede det Hele, som om det var overpuddret med Diamantstøv og hen over Jordens Sneelag glimrede de store Diamanter, eller man kunde ogsaa troe, at der brændte utallige smaa bittelys, endnu hvidere end den hvide Sne.

„Det er en mageløs Deilighed,“ sagde en ung Pige, som med en ung Mand traadte ud i Haven og standsede just ved Sneemanden, hvor de saae paa de glimrende Træer. „Deiligere Syn har man ikke om Sommeren!“ sagde hun, og hendes Dine straaled.

„Og saadan en Karl, som han der, har man nu slet ikke,“ sagde den unge Mand og pegede paa Sneemanden. „Han er udmærket.“

Den unge Pige lo, nikkede til Sneemanden og dansede saa med sin Ven hen over Sneen, der knirkede under dem, som om de gik paa Stivelse.

„Hvem var de To?“ spurgte Sneemanden Lænkeshunden; „Du er ældre paa Gaarden end jeg, kjender Du dem?“

„Det gjør jeg!“ sagde Lænkeshunden. „Hun har jo

klappet mig, og han har givet mig et Rjødbeen; dem bider jeg ikke."

„Men hvad forestille de her?“ spurgte Sneemanden.

„Rjærrrr=restefolk!“ sagde Lænkehunden. „De skal flytte i Hundehuus og gnave Been sammen. Væk! væk!“

„Har de To ligesaa meget at bethde som Du og jeg?“ spurgte Sneemanden.

„De høre jo til Herstabet,“ sagde Lænkehunden; „det

er rigtignof faare Tidt man veed, naar man er født igaar; det mærker jeg paa Dig! Jeg har Alder og Kundskab, jeg kjender Alle her paa Gaarden! og jeg har kjendt en Tid, hvor jeg ikke stod her i Kulde og Vænke; væk! væk!”

„Kulden er deilig,“ sagde Sneemanden. „Fortæl, fortæl! men Du maa ikke rasle med Vænken, for saa knækker det i mig.“

„Væk, væk!“ bjæffede Vænkehunden. „Hvalp har jeg været; lille og hndig, sagde de, da laae jeg i Fløielsstol derinde paa Gaarden, laae i Skjødets paa det øverste Herstab;

blev kysset i Flaben og viftet om Poterne med broderet Lømmetørklæde; jeg hed „den Deiligste“, „Rusfenussebenet“, men saa blev jeg dem for stor; saa gav de mig til Huusholderisken; jeg kom i Kjælderetagen! Du kan see ind i den, hvor Du staaer; Du kan see ned i Kammeret, hvor jeg

har været Herstab; for det var jeg hos Huusholderfsken. Det var vel et ringere Sted end ovenpaa, men her var mere behageligt; jeg blev ikke frammet og slæbt om med af Børn, som ovenpaa. Jeg havde ligesaa god Føde, som før, og meget mere! jeg havde min egen Pude, og saa var der en Kaffelovn, den er paa denne Tid det Deiligste i denne

Verden! jeg krøb heelt ind under den, saa at jeg blev borte. O, den Kaffelovn drømmer jeg endnu om; væk! væk!"

„Seer en Kaffelovn saa deilig ud?“ spurgte Sneemanden. „Ligner den mig?“

„Den er lige det Modsatte af Dig! fulfort er den! har en lang Hals med Messingtromle. Den æder Brænde, saa at Ilden staaer den ud af Munden. Man maa holde sig paa Siden af den, tæt op, ind under den, det er en uendelig

Behagelighed! Du maa ind ad Vinduet kunne see den der, hvor Du staaer!"

Og Sneemanden saae, og virkelig saae han en fort blankpoleret Gjenstand med Messingtromle; Ilden lyste ud forneden. Sneemanden blev ganske underlig til Mode; han havde en Fornemmelse, han ikke selv kunde gjøre sig Rede for; der kom over ham Noget, han ikke kjendte, men som alle Mennesker kjende, naar de ikke ere Sneemænd.

„Og hvorfor forlod Du hende?“ sagde Sneemanden, Han følte at det maatte være et Hunkjønsvæsen. „Hvor kunde Du forlade et saadant Sted?“

„Det var jeg nok nødt til,“ sagde Kæmpehunden, „de smed mig udenfor og satte mig her i Kænke. Jeg havde bidt den yngste Junker i Benet, for han stødte fra mig det Been, jeg gnavede paa; og Been for Been, tænker jeg! men det toge de ilde op, og fra den Tid har jeg staaet i Kænke, og har mistet min klare Røst, hør hvor hæs jeg er: væk! væk! det blev Enden paa det.“

Sneemanden hørte ikke mere efter; han saae stadig ind i Huusholderstens Kjælderetage, ned i hendes Stue, hvor Raffelovnen stod paa sine fire Børnbeen og viste sig i Størrelse som Sneemanden selv.

„Det knager saa underligt i mig!“ sagde han. „Skal jeg aldrig komme derind? Det er et uskyldigt Dnske, og vore uskyldige Dnsker maae dog vist blive opskyldte. Det er mit høieste Dnske, mit eneste Dnske, og det vilde være næsten uretfærdigt, om det ikke blev stillet tilfreds. Jeg maa derind,

jeg maa helde mig op til hende, om jeg ogsaa skal knuse Vinduet."

"Der kommer Du aldrig ind," sagde Lænehunden, "og kom Du til Kaffelovnen, saa var Du væk! væk!"

"Jeg er saa godt som væk," sagde Sneemanden, "jeg brækker over, troer jeg."

Hele Dagen stod Sneemanden og saae ind ad Vinduet; i Tusmørket blev Stuen endnu mere indbydende; fra Kaffelovnen lyste det saa mildt, som ikke Maanen lyster og heller ikke Solen, nei, som kun Kaffelovnen kan lyste, naar der er Noget i den. Gik de med Døren, saa slog Luen ud, det var den i Vane med; det blussede ordenligt rødt i Sneemandens hvide Ansigt, det lyste rødt lige op af hans Bryst.

"Jeg holder det ikke ud," sagde han. "Hvor det klæder hende at række Tungen ud!"

Natten var meget lang, men ikke for Sneemanden, han stod i sine egne deilige Tanker, og de frøs, saa de knagede.

I Morgenstunden vare Kjældervinduerne frosne til, de bare de deiligste Isblomster, nogen Sneemand kunde forlange, men de skjulte Kaffelovnen. Ruderne vilde ikke tõe op, han kunde ikke see hende. Det knagede, det knasede, det var just et Frostveir, der maatte fornøie en Sneemand, men han var ikke fornøiet; han kunde og burde have følt sig saa lykkelig, men han var ikke lykkelig, han havde Kaffelovns-Vængsel.

"Det er en slem Syge for en Sneemand," sagde Lænehunden; "jeg har ogsaa lidt af den Syge, men jeg har overstaaet den; væk! væk! — Nu saae vi Veirskifte."

Dg der blev Veirskifte, det slog om i Tø.

Tøveiret tog til, Sneemanden tog af. Han sagde ikke Noget, han flagede ikke, og det er det rigtige Tegn.

En Morgen styrtede han. Der stak Noget ligesom et Koftekast i Veiret, hvor han havde staaet, det havde Drengene reist ham om.

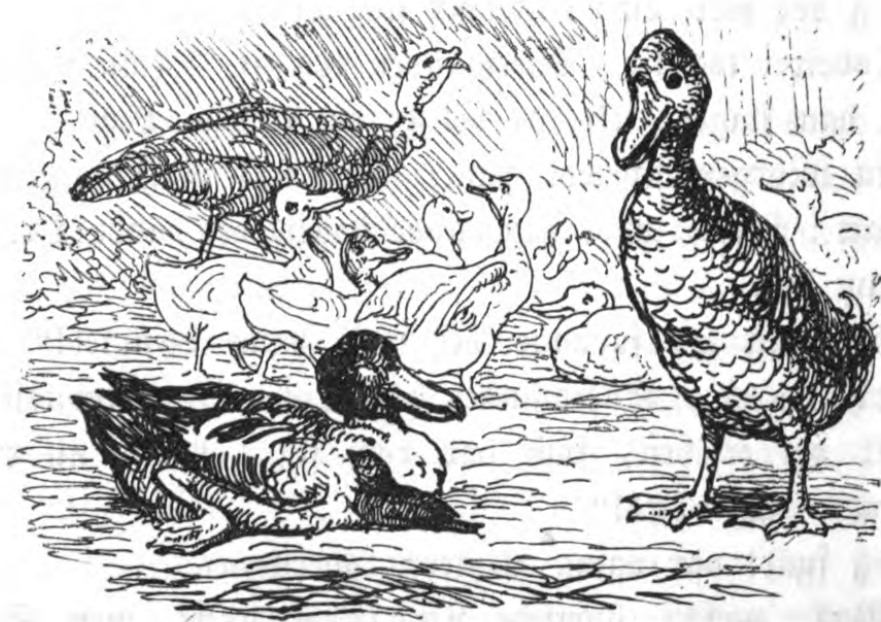
„Nu kan jeg forstaae det med hans Længsel!“ sagde Lænehunden, „Sneemanden har havt en Raffelovnsstraber i Livet; det er den, som har rørt sig i ham, nu er det overstaaet; væk! væk!“

Dg snart var ogsaa Vinteren overstaaet.

„Væk, væk!“ bjæffede Lænehunden; men Smaapigerne paa Gaarden sang:

„Styd frem, Stovmærke! frist og prud,
 Hæng, Piil! din uldne Bante ud,
 Kom, Kukker, Lærke! syng, vi har
 Alt Foraar sidst i Februar!
 Seg synger med, Kukkuk! qvivit!
 Kom, kjære Sol, kom saadan tid!“

Saa tænker Ingen paa Sneemanden.

3 Andegaarden.

Der kom en And fra Portugal, Nogle sagde fra Spanien, det er ligemeget, hun blev kaldt den Portugisifke, hun lagde Æg, blev slagtet og anrettet; det er hendes Levnetsløb. Alle de, som krøbe ud af hendes Æg, bleve kaldte de Portugisifke, og det betydede Noget; nu var her af hele den Slægt kun Een tilbage i Andegaarden, en Gaard, som ogsaa Hønsene havde Afgang til og hvor Hanen traadte op med uendelig Hovmod.

„Han krænker mig med sit voldsomme Gal,“ sagde den Portugisifke. „Men fjøn er han, det kan man ikke negte, uagtet han ikke er nogen Andrik. Moderere sig skulde han,

men det er en Kunst at moderere sig, det viser høiere Dannelsse, den har de smaa Sangfugle oppe i Nabohavens Lindetræ; hvor høndigt de synge! der ligger noget saa Rørende i deres Sang; jeg kalder det Portugal! Havde jeg saadan en lille Sangfugl, jeg vilde være ham en Moder, kjærlig og god, det ligger mig i Blodet, i mit Portugisfiske."

Dg lige idet hun talte kom der en lille Sangfugl; den kom hovedfulds oppe fra Taget. Ratten var efter den, men Fuglen slap med en knækket Vinge og faldt ned i Andegaarden.

„Det ligner Ratten, det Affsum!“ sagde den Portugisfiske; „jeg kjender ham fra jeg selv havde Ellinger! At et saadant Bæsen faaer Lov at leve og gaae om paa Tagene! det troer jeg ikke finder Sted i Portugal.“

Dg hun hnkede den lille Sangfugl, og de andre Vender, som ikke vare portugisfiske, hnkede ham ogsaa.

„Det lille Kræ,“ sagde de, og saa kom den Ene og saa kom den Anden. „Vel ere vi selv ikke syngende,“ sagde de, „men vi have indvendig Sangbund eller saadant Noget; det føle vi, om vi ikke tale derom.“

„Da vil jeg tale om det,“ sagde den Portugisfiske, „og jeg vil gjøre Noget for den, for det er Ens Pligt!“ og saa gik hun op i Vandtruget og baskede i Vandet, saa hun nær havde druknet den lille Sangfugl i den Skulle, han fik, men det var godt meent. „Det er en god Gjerning,“ sagde hun, „den kan de Andre see paa og tage Exempel af.“

„Pip!“ sagde den lille Fugl, hans ene Vinge var knækket; det var ham svært at ryste sig, men han forstod

faa godt den velmeente Pjassen. „De er faa hjertensgod, Madame!“ sagde han, men forlangte ikke Mere.

„Jeg har aldrig tænkt over mit Hjertelag,“ sagde den Portugisfiske, „men det veed jeg, at jeg elsker alle mine Medskabninger undtagen Ratten, men det kan da Ingen forlange af mig! han har ædt To af mine; men vær nu som hjemme her, det kan man! jeg selv er fra en fremmed Egn, som De nok seer paa min Reising og Fjederkjole; min Andrif er indfødt, har ikke mit Blod, men jeg hovmoder mig ikke! — forstaaes De af Noget herinde, faa tør jeg nok sige, at det er af mig.“

„Hun har Portulak i Kroen,“ sagde en lille almindelig Kelling, der var vittig, og de andre Almindelige fandt det faa udmærket med „Portulak“, det klang som „Portugal“; og de stødte til hinanden og sagde „Kab“! han var faa mageløs vittig! og faa indlode de sig med den lille Sangfugl.

„Den Portugisfiske har rigtignok Sproget i sin Magt,“ sagde de. „Vi have det ikke med store Ord i Ræbbet, men vi have ligesaa stor Deeltagelse; gjøre vi ikke Noget for Dem, faa gaae vi stille med det; og det finde vi smukkest.“

„De har en yndig Røst,“ sagde en af de Ældste. „Det maa være en deilig Bevidsthed at glæde faa Mange, som De gjør; jeg forstaaer mig rigtignok aldeles ikke paa det! derfor holder jeg min Mund, og det er altid bedre, end at sige noget Dumt, som faa mange Andre sige til Dem.“

„Blag ham ikke!“ sagde den Portugisfiske, „han trænger til Hvile og Pleie. Lille Sangfugl, skal jeg pjaske Dem igjen?“

„O nei, lad mig være tør!“ bad han.

„Bandfuren er den eneste, der hjælper mig,“ sagde den Portugisiske; „Udspredelse er ogsaa noget Godt! nu komme snart Nabohønsene og gjøre Visit, der ere to chinesiske Høns, de gaae med Mamelukker, have megen Dannelse, og de ere indførte, det hæver dem i min Agtelse.“

Og Hønsene kom og Hanen kom, han var idag saa høflig, at han ikke var grov.

„De er en virkelig Sangfugl,“ sagde han, „og De gjør ud af Deres lille Stemme Alt, hvad der kan gøres af saadan en lille Stemme. Men noget mere Locomotiv maa man have, at det kan høres, at man er af Hankjønnen.“

De to Chinesiske stode henrykte ved Synet af Sangfuglen, han saae saa forpjusket ud af Pjasket, han havde faaet over sig, at de syntes, han lignede en chineesisk Kylling. „Han er yndig!“ og saa indlode de sig med ham; de talte med Hviestemme og P-Lyd paa fornemt Chineesisk.

„Vi høre nu til Deres Art. Venderne, selv den Portugisiske, høre til Svømmefuglene, som de nok har bemærket. Os kjender De endnu ikke, men hvor Mange kjende os, eller gjøre sig den Uleilighed! Ingen, selv blandt Hønsene! uagtet vi ere fødte til at sidde paa en høiere Pind, end de fleste Andre. — Det er nu det Samme, vi gaae vor stille Gang mellem de Andre, hvis Grundfætninger ikke ere vore, men vi see kun paa de gode Sider, og tale kun om det Gode, skjøndt det er vanskeligt at finde, hvor Intet er. Med Undtagelse af os To og Hanen, er der Ingen i Hønsesuset, der

ere begavede, men honnette; dette kan man ikke sige om Beboerne af Andegaarden. Vi advare Dem, lille Sangfugl! tro ikke hende der med Stumphalen, hun er lumsk! den Spættede der, med det skjeve Speil paa Bingerne, hun er disputeergal og lader aldrig Nogen faae det sidste Ord, og saa har hun altid Uret! — den fede And taler ilde om Alle, og det er vor Natur imod, kan man ikke tale godt, saa skal man holde sin Mund. Den Portugisfke er den Eneste, der har lidt Dannelselse og som man kan omgaaes med, men hun er lidenskabelig og taler for meget om Portugal."

„Hvor de to Chinesiske har meget at hviffe!“ sagde et Par af Uenderne, „mig kjede de; jeg har aldrig talt med dem.“

Nu kom Andriken! han troede, at Sangfuglen var en Graaspurv. „Ja, jeg kan ikke gjøre Forskjel,“ sagde han, „og det er da ogsaa lige fedt! Han hører til Spilleværkerne, og har man dem, saa har man dem.“

„Brød Dem aldrig om hvad han siger!“ hviffede den Portugisfke. „Han er agtværdig i Forretninger, og Forretninger gaae for Alt. Men nu lægger jeg mig til Hvile; det skylder man sig selv, at man kan være kjøn fed, til man skal balsameres med Ubler og Svedster.“

Og saa lagde hun sig i Solen, blinkede med det ene Øie; hun laae saa godt, hun var saa god, og saa sov hun saa godt. Den lille Sangfugl plukkede paa sin knækkede Vinge, lagde sig lige op til sin Beskytterinde, Solen skinnede varmt og deiligt, det var et godt Sted at være.

Nabohønsene gif om at skrabe, de vare i Grunden

komne der alene for Fødens Skyld; de Chinesiske gik først bort, og saa de Andre; den vittige Welling sagde om den Portugisiske, at den Gamle gik snart i „Wellingedom“, og saa skrattede de andre Vender, „Wellingedom! han er mageløs vittig!“ og saa gjentog de den forrige Vittighed: „Portulak!“ det var meget morsomt; og saa lagde de sig.

De laae en Stund, da blev lige med Gæt fastet noget Snasteri ned i Andegaarden, det klaskede, saa hele den sovende Besætning foer op og slog med Bingerne; den Portugisiske vaagnede ogsaa, væltede om og trykkede forfærdeligt den lille Sangfugl.

„Pip!“ sagde den, „De traadte saa haardt, Madame!“

„Hvorfor ligger De i Beien,“ sagde hun, „De maa ikke være saa ømskindet! jeg har ogsaa Nerver, men jeg har aldrig sagt Pip.“

„Vær ikke vred!“ sagde den lille Fugl, „det Pip slap mig ud af Næbbet!“

Den Portugisiske hørte ikke paa det, men foer i Snasteriet og holdt sit gode Maaltid; da det var endt og hun lagde sig, kom den lille Sangfugl og vilde være elskværdig:

„Lillelelit!
Om Hjertet dit,
Vil jeg synge tidt,
Flyvende vidt, vidt, vidt.“

„Nu skal jeg hvile paa Maden,“ sagde hun, „De maa lære Huusfik herinde! Nu sover jeg.“

Den lille Sangfugl blev ganske forbløffet, for han

meente det saa godt. Da Madamen siden vaagnede, stod han foran hende med et lille Korn, han havde fundet; det lagde han foran hende; men hun havde ikke sovet godt, og saa var hun naturligviis tvær.

„Det kan De give en Skilling,“ sagde hun; „staa ikke og hæng over mig!“

„Men De er vred paa mig,“ sagde han. „Hvad har jeg gjort?“

„Gjort!“ sagde den Portugisiske, „det Udtryk er ikke af det fineste Slags, vil jeg gjøre Dem opmærksom paa.“

„Skaar var her Solskin,“ sagde den lille Fugl, „idag er her mørkt og graat! jeg er saa inderlig bedrøvet.“

„De kan det nok ikke med Tidsregning,“ sagde den Portugisiske, „Dagen er endnu ikke gaaet, staa ikke og vær saa dumladende!“

„De seer paa mig saa vred, som de to slemme Dine faae, da jeg faldt herved i Gaarden.“

„Uforstammede!“ sagde den Portugisiske, „ligner De mig med Ratten, det Koddyr! ikke en ond Blodsdraabe er der i mig; jeg har taget mig af Dem, og god Omgang skal jeg lære Dem.“

Dg saa bed hun Hovedet af Sangfuglen, den laae død.

„Hvad er nu det!“ sagde hun; „kunde han ikke taale det! ja saa var han saamænd ikke for denne Verden! jeg har været som en Moder for ham, det veed jeg! for Hjerte har jeg.“

Dg Naboens Hane stak Hovedet ind i Gaarden og galede med Locomotivkraft.

„De tager Livet af En med det Gal!“ sagde hun; „det er Deres Skyld det Hele; han tabte Hovedet og jeg er nærved at tabe mit.“

„Han fylder ikke meget hvor han ligger,“ sagde Hanen.

„Tal De med Agtelse om ham!“ sagde den Portugisfiske, „han havde Tone, han havde Sang og høi Dannelsel; kjærlig og blød var han, og det passer sig for Dyrene, som for de saakaldte Mennesker.“

Og alle Venderne samlede sig om den lille døde Sangfugl; Venderne have stærke Passioner, enten have de det med Misundelse eller med Medlidendehed, og da her ikke var Noget at misunde, saa vare de medlidende, det var da ogsaa de to chinefiske Høns.

„Saadan en Sangfugl faae vi aldrig mere! han var næsten en Chinesefer,“ og de græd saa det flukkede efter, og alle Hønsene flukkede, men Venderne gif og havde de rødeste Dine.

„Hjerte have vi,“ sagde de, „det kan da Ingen negte os.“

„Hjerte!“ sagde den Portugisfiske, „ja det have vi — næsten ligesaa meget som i Portugal!“

„Lad os nu tænke paa at faae Noget i Skrotten!“ sagde Andriken, „det er det Vigtigere! Gaaer et af Spillebærkerne i Stykker, saa have vi nok alligevel.“

Det nye Aarhundredes Musa.

Det nye Aarhundredes Musa, som vore Børnebørns Børn, maaskee en fjernere Slægt skal kjende hende, men ikke vi, naar aabenbarer hun sig? Hvorledes seer hun ud? Hvad synger hun? Hvilke Sjælens Strænge vil hun berøre? Til hvilket Høidepunkt vil hun løfte sin Tidsalder?

Saa mange Spørgsmaal i vor travle Tid, hvor Poesien næsten staaer En i Veien, og hvor man klarlig veed, at det meget „Udødelige“, Nutids-Poeter skrive, i Fremtiden maaskee kun eksisterer som Kulindskrifterne paa Fængselsmurene, seet og læst af enkelte Nysgjerrige.

Poesien maa tage et Tag i med, idetmindste give Forladning i Partikampene, hvor Blod eller Blæk flyder.

Det er eenfaldig Tale, siger Mange; Poesien er ikke glemt i vor Tid.

Nei, der gives endnu Mennesker, som paa deres „fri Mandag“ føle Trang til Poesien og da ganske vist, naar de fornemme denne aandelige Knurren i deres respective ædlere Dele, sende Bud i Bogladen og kjøbe for hele fire Skilling Poesie, den bedst anbefalede; Nogle lade sig vel nøie med den, de kunne faae i Tilgift, eller ere tilfredsstillende ved at læse

en Stump paa Kræmmerhuset fra Urteboden; den er billigere, og Billigheden i vor travle Tid maa der tages Hensyn til. Trangen findes til hvad vi har, og det er nok! Fremtids Poesie, som Fremtids Musik, hører til Donquixotiaderne; tale om den, er som at tale om Reiseopdagelser i Uranus.

Tiden er for kort og kostbar til Phantasielege, og hvad er, skulde vi engang tale ret fornuftigt, hvad er Poesie? Disse klingende Udflængninger af Følelser og Tanker, den er kun Nervernes Svingninger og Bevægelser. Al Begeistring, Glæde, Smerte, selv den materielle Stræben er, sig de Lærde os, Nerveflængninger. Vi ere Enhver — et Strængespil.

Men hvem griber i disse Strænge? Hvem faaer dem til at svinge og bæve? Aanden, den usynlige Guddoms Aand, som lader, gennem dem, klinge sin Bevægelse, sin Stemning, og den forstaaes af de andre Strængespil, saa at de klinge derved i sammensmeltende Toner og i Modsatningens stærke Dissonantser. Saaledes var det, saaledes bliver det i den store Menneskeheds Fremadskriden i Friheds Bevidsthed.

Hvert Aarhundrede, hvert Aartusinde kan der ogsaa siges, har sit Storhedsudtryk i Poesien; født i det afstuttende Tidsrum, træder den frem og raader i det nye kommende Tidsrum.

Midt i vor travle maskinbrusende Tid er hun saaledes allerede født, hun, det nye Aarhundredes Musa. Vor Hilsen sende vi hende! hun høre den, eller læse den engang, maaskee mellem Kulindskrifterne, vi nys omtalte.

Hendes Buggegænge gif fra det yderste Punkt, Menneskefod betraadte paa Nordpolsundersøgelserne til saavidt det

levende Die faae ind i Polarhimmels „sorte Kulsække“. Vi hørte ikke Gængen for klappende Maskiner, Locomotivets Piben, Sprængning af materielle Klipper og Mandens gamle Baand.

I vor store Nutids Fabrik er hun født, hvor Dampen over sin Kraft, hvor Mester Blodløs og hans Svende slide Dag og Nat.

Hun har i Sie Qvindens store kjærlighedsfyldte Hjerter, med Vestalens Flamme og Videnskabens Baal. Forstandens Lynglimt fik hun, i alle Prismets gennem Aartusinder skiftende Farver, der vurderedes efter Modefarven. Phantasiens mægtige Svaneham er hendes Pragt og Styrke, Videnskaben vævede den, „Urkræfterne“ gave den Svingkraft.

Hun er Folkets Barn paa Faders Side, sund i Sind og Tanker, Alvor i Diet, Humor paa Læben. Moderen er den høibaarne academi-opdragne, Emigrantens Datter med de gyldne Rococo Erindringer. Det nye Aarhundredes Musa har Blod og Sjæl i sig af de To.

Herlige Faddergeraver bleve lagte paa hendes Bugge. I Mængde er strøet der som Bonbons Naturens skjulte Gaader med Oplosning; af Dyrkerkloffen er rystet vidunderligt „Nips“ fra Havets Dyb. Himmelfortet, dette ophængte stille Ocean med de Myriader Der, hver en Verden, blev lagt aftrykt som Buggeklæde. Solen maler hende Billeder; Photographien maa give hende Legetoi.

Hendes Amme har sjunget for hende af Eivind Skaldespiller og Firdûsi, af Minnesangerne og hvad Heine drengefaad sang af sin virkelige Digtersjæl. Meget, altfor Meget har hendes Amme fortalt hende; hun kjender Edda,

den gamle Ur-Mormors Moders grubækkende Sagaer, hvor Forbandelserne suse med blodige Binger. Hele Orientens „Tusind og een Nat“ har hun hørt i en fjerdedeel Time.

Det nye Aarhundredes Musa er Barn endnu, dog hun er sprungen ud af Buggen, hun er fuld af Billie, uden at vide hvad hun vil.

Endnu leger hun i sin store Ammestue, der har fuldt op af Konstskatte og Rococo. Den græske Tragedie, og det romerske Hystspil, staae der, meislede i Marmor; Nationernes Folkevise hænge som tørrede Planter paa Væggen, et Kys paa dem, og de svulme frem i Frikkhed og Duft. Hun er ombruset i evige Accorder af Beethovens, Glucks, Mozarts og alle de store Mesterses Tanker i Toner. Paa Boghylden er henlagt saa Mange, der i deres Tid vare udødelige, og her er god Plads til mange Andre, hvis Navne vi høre klinge gennem Udødelighedens Telegraphtraad, men døe med Telegrammet.

Skæffelig Meget har hun læst, altfor Meget, hun er jo født i vor Tid, grumme Meget maa glemmes igjen, og Musaen vil forstaae at glemme.

Hun tænker ikke paa sin Sang, der vil leve frem i et nyt Martusinde som Moses's Digtninger leve og Bidpais guldkronede Fabel om Ravens List og Lykke. Hun tænker ikke paa sin Sendelse, sin tonende Fremtid, hun leger endnu, under Nationers Kamp, som ryster Luften, der sætter Klangfigurer af Pennefjedre og Kanoner, paa kryds og tværs, Runer, der ere svære at raade.

Hun bærer Garibaldi-Hat, læser imidlertid sin

Shakspere og tænker et kort Dieblif, han kan endnu opføres naar jeg bliver stor! Calderon hvile i sine Værkers Sarkophag, med Berømmelsens Indskrift. Holberg, ja Musaen er Kosmopolit, hun har ham heftet ind i eet Bind med Molière, Plautus og Aristophanes, men læser meest i Molière.

Hun er løst fra den Uro, som jager Alpernes Gemser, og dog higer hendes Sjæl efter Livets Salt, som Gemserne efter Bjergets; der hviler i hendes Hjerter en Ro, som i Hebræernes Oldtids Sagn, denne Røst fra Nomaden paa de grønne Sletter i de stille stjerneklare Nætter, og dog spulmer i Sangen Hjertet stærkere end hos den begejstrede Kriger fra Thessaliens Bjerger i den græske Old.

Hvorledes staaer det sig med hendes Christendom? — Hun har lært Philosophiens store og lille Tabel; Urstofferne have knækket en af hendes Melketænder, men hun har faaet nye igjen, Rundskabsfrugten bed hun i paa Buggen, aad og blev klog, — saa at „Udødelighed“ lignede frem for hende som Menneskehedens genialeste Tanke.

Naar oprinder Poesiens nye Aarhundrede? Naar skal Musaen kjendes? Naar skal hun høres?

En deilig Foraarsmorgen kommer hun paa Locomotivets Drage brusende gennem Tunneler og over Viaducter, eller hen over det bløde, stærke Hav, paa den pustende Delphin, eller gennem Luften paa Montgolfiers Fugl Rok, og daler ned i Landet, hvorfra hendes Guddomsrøst første Gang skal hilse Menneskeslægten. Hvor? Er det fra Columbus's

Fund, Frihedslandet, hvor de Indfødte bleve et jaget Bildt og Afrikanerne Trældyr, Landet, hvorfra vi hørte Sangen om „Hiawatha“? Er det fra Antipodernes Verdensdeel, Guldklumpen i Sydhavet, Modsatningernes Land, hvor vor Nat er Dag og sorte Svaner synge i Mimose Skove? Eller fra Landet, hvor Memnon's-Støtten klang og klinger, men vi ikke forstode Sangens Sphinx i Orkenen. Er det fra Steenfulsøen, hvor Shakspeare er Herskeren fra Elisabeths Tid? Er det fra Tycho Brahes Hjem, hvor han ikke taaltes, eller fra Californiens Eventyrland, hvor Wellingtontræet løfter sin Krone som Verdensskovenes Konge.

Naar vil Stjernen lyse, Stjernen paa Musæens Bænde, Blomsten, i hvis Blade er indskrevet Aarhundredets Udtryk af det Skønne i Form, Farve og Duft?

„Hvad er den nye Musas Program?“ spørger vor Tids kyndige Rigsdagsmænd. „Hvad vil hun?“

Spørg heller hvad hun ikke vil!

Ikke vil hun optræde som Gjenganger af den svundne Tid! ikke vil hun tømre Dramaer af Scenens aflagte Herligheder eller dække Mangler i dramatisk Architektur ved Tyrifens blendende Drapperier! hendes Flugt frem for os vil være som fra Thespis-Karreen til Marmor-Amphitheatret. Hun flaaer ikke den funde Mennesketale i Stykker og klinker den sammen til et konstigt Klokkespil med indsmigrende Klang fra Troubadour-Tourneringerne. Ikke vil hun stille Versemaalet som Adelsmand og Prosaen som den Borgerlige! jævnsides staae de i Klang, Fylde og Kraft. Ikke vil hun meisle ud af Islands Sagablokke de gamle Guder!

de ere døde, der er ingen Sympathie for dem i den nye Tid, intet Slægtskab! Ikke vil hun byde sin Samtid indlogere deres Tanker i franske Romantikker! ikke vil hun døve med Hverdagshistoriernes Chloroform! en Livselixir vil hun bringe! hendes Sang i Vers og Prosa vil være kort, klar, rig! Nationaliteternes Hjerteslag, hver er kun eet Bogstav i det store Udviklingsalphabet, men hvert Bogstav griber hun med lige Kjærlighed, stiller dem i Ord og slynger Ordene i Rhythmer til sin Nutids Hymne.

Dg naar er Tidens Fylde kommen?

Det er længe for os, som endnu ere her tilbage, det er kort for dem, som fløi forud.

Snart falder den chinesiske Muur; Europas Jernbaner naae Asiens aflukkede Culturarchiv, — de to Culturstrømme mødes! da maaskee bruser Fossen med sin dybe Klang, vi Nutids Gamle ville skjælve ved de stærke Toner og fornemme deri et Ragnarok, de gamle Guders Fald, glemme, at her-nede maae Tider og Folkeslægter forsvinde, og kun et lille Billede af hver, indesluttet i Ordets Kapsel, svømmer paa Evighedens Strøm som Lotusblomst, og siger os, at de Alle ere og vare Kjød af vort Kjød, i forskjellig Klædning; Sø-dernes Billede straalere fra Bibelen, Graekernes fra Iliade og Odyssee, og vort —? Spørg det nye Aarhundredes Musa, i Ragnarok, naar det nye Gimle løfter sig i Forklarelse og Forstaaen.

Al Dampens Magt, al Nutids Tryk vare Løftestænger! Mester Blodløs og hans travle Svende, der synes vor

Tids mægtige Herskere, ere kun Tjenere, sorte Slaver, som smykke Høisalen, frembære Skattene, dække Bordene til den store Fest, hvor Musaen med Barnets Uskyldighed, Ungmøens Begeistring og Matronens Ro og Biden løfter Digtningens vidunderlige Lampe, dette rige, fulde Menneskehjerte med Gudsflammen.

Vær hilset, du Musa for Poesiens nye Aarhundrede! vor Hilsen løfter sig og høres, som Ormens Tankehymne høres, Ormen, der under Plovjernet skæres over, idet et nyt Foraar lyser og Ploven skærer Furer, skærer os Orme sønder, for at Betsignelsen kan groe for den kommende nye Slægt.

Vær hilset, du det nye Aarhundredes Musa!

Tisjomfruen.

I.

Lille Rudy.

Lad os besøge Schweiz, lad os see os om i det herlige Bjergland, hvor Skovene voxer op ad de steile Klippevægge; lad os stige op paa de blendende Sneemarker, og igjen gaae ned i de grønne Enge, hvor Floder og Bække bruse affted,

som vare de bange for, at de ikke tidsnok skulle naae Havet og forsvinde. Solen brænder i den dybe Dal, den brænder ogsaa oppe paa de tunge Sneemasser, saa at de i Aaringerne smelte sammen til skinnende Jisblokke og blive rullende Laviner, optaarne Gletschere. To saadanne ligge i de brede Fjeldkloster under „Schreckhorn“ og „Wetterhorn“ ved den lille Bjergby Grindelwald; mærkelige ere de at see, og derfor komme i Sommertiden mange Fremmede herhid fra alle Verdens Lande; de komme over de høie, sneebedækkede Bjerge, de komme nede fra de dybe Dale, og da maae de i flere Timer stige, og alt som de stige, sænker Dalen sig dybere, de see ned i den, som saae de fra en Luftballon. Foroven hænge tidt Skyerne som tykke, tunge Røggardiner om Bjergspidserne, medens nede i Dalen, hvor de mange brune Træhuse ligge spredte, endnu en Solstraale lyser, og løfter frem en Plet i straalende Grønt, som var den transparent. Vandet bruser, summer og suser dernede, Vandet risler og klinger foroven, det seer ud der som flagrende Sølvbaand ned over Klippen.

Paa begge Sider af Veien herop ligge Bjælkehuse, hvert Huus har sin lille Kartoffelhøve, og den er en Nødvendighed, thi her inden Døre ere mange Munde, her er fuldt op af Børn, og disse kunne nok tære deres Foder; fra alle Husene mylre de frem, trænge sig om de Reisende, enten disse komme til Fods eller til Vogns; hele Børneskloften driver Handel; de Smaa salbyde og sælge nydeligt udskaarne

Træhuse, som man seer dem byggede her i Bjergene. Det være nu Regnveir eller Solskin, Børnebrimlen kommer frem med sine Varer.

For nogle og thye Aar siden stod her, en og anden Gang, men altid noget fjernet fra de andre Børn, en lille Dreng, der ogsaa vilde handle; han stod med et saa alvorligt Ansigt og med begge Hænder fast om sin Spaanæske, som vilde han dog ikke slippe den; men just denne Alvor, og at Fyren var saa lille, var Aarsag til at han netop blev bemærket, ja kaldt paa, og tidt gjorde den bedste Handel, selv vidste han ikke hvorfor. Høiere oppe paa Bjerget boede hans Morfa'er, der snittede de fine, nydelige Huse, og deroppe i Stuen stod et gammelt Skab, fuldt op af det Slags Udskæringer; der vare Nøddesnækkere, Knive, Gasler og Kæster med deiligt Løbværk og springende Gemser; der var Alt, hvad der kunde glæde Børnesøine, men den Lille, Rudy blev han kaldt, saae med større Uyst og Længsel paa det gamle Gevær under Bjælken, det skulde han engang faae, havde Morfa'er sagt, men han maatte først blive stor og stærk nok til at bruge det.

Saa lille som Drengen var, blev han dog sat til at passe Gederne, og dersom Det at kunne klattre med dem var at være en god Bogter, ja saa var Rudy en god Bogter; han klattrede endogsaa lidt høiere, han holdt af at tage Fuglereeder høit i Træerne, forboven og fjæk var han, men smile saae man ham kun, naar han stod ved det brusende

Vandfald, eller naar han hørte en Ravine rulle. Aldrig legede han med de andre Børn; han kom kun sammen med dem, naar hans Morfa'er sendte ham ned for at gjøre Handel, og det syntes Rudy ikke stort om, hellere gad han fravle alene om paa Bjergene, eller sidde hos Morfa'er, og høre ham fortælle om gammel Tid og om Folkefærdet nær herved i Meiringen, som han var fra; det Folkefærd havde ikke været der fra Verdens første Tid, sagde han, de vare vandrede ind; høit oppe fra Norden vare de komne, og der boede Slægten, og kaldtes „Svenske“. Det var nu en heel Klogskab at vide Det, og det vidste Rudy, men han fik endnu mere Klogskab ved anden god Dmgang, og det var Husets Besætning af Dhyreslægten. Der var en stor Hund, Ajola, et Arvegods efter Rudys Fader, og der var en Hankat; den især havde meget at bethde for Rudy, den havde lært ham at flattré.

„Kom med ud paa Taget!“ havde Katten sagt, og det ganske tydeligt og forstaaeligt, thi naar man er Barn og endnu ikke kan tale, forstaaer man udmærket Høns og Wender, Katte og Hunde, de tale os ligesaa forstaaeligt som Fader og Moder tale, man maa bare være rigtig lille; selv Bedstefaders Stof kan da vrinske, blive til Hest, med Hoved, Been og Hale. For nogle Børn slipper denne Forstaaen sildigere, end for andre, og om disse siger man, at de ere langt tilbage, ere grumme længe Børn. Man siger saa Meget!

„Kom med, lille Rudy, ud paa Taget!“ var Noget af

det Første, Ratten sagde, og Rudy forstod. „Det er Alt-sammen Indbildninger med at falde ned; man falder ikke,

naar man ikke er bange for det. Kom, sæt din ene Bote saa, din anden saa! tag for Dig med de forreste Boter! hav Dine i Hovedet, og vær smidig i Lemmerne! er der en Kløft, saa spring, og hold Dig fast, det gjør jeg!”

Og det gjorde ogsaa Rudy; derfor sad han saa tidt paa Tagryggen hos Ratten, han sad med den i Trætoppen, ja høit paa Klipperanden, hvor Ratten ikke kom.

„Høiere! høiere!” sagde Træer og Buske. „Seer Du, hvor vi klavre op! hvor høit vi naae, hvor vi holde os fast, selv paa den yderste smalle Klippespids!”

Og Rudy naaede op ad Bjerget, tidt før Solen naaede derop, og der fik han sin Morgendrik, den friske, styrkende Bjergluft, den Drik, som kun Vorherre kan lave, og

Menneskene læse Recepten til, og der staaer skrevet: den friske Duft af Bjergets Urter og Dalens Krusemynter og Timian. Alt hvad tungt er, sugede de hængende Skyer ind i sig, og saa karter Vindene dem paa Granstovene, Duftens Land bliver Luft, let og frisk, altid mere frisk; den var Rudys Morgendrif.

Solstraalerne, Solens Betsignelse bringende Døtre, kysede hans Kinder, og Svimlen stod og lurede, men turde ikke nærme sig, og Svalerne nede fra Morfa'ers Huus, der var ikke færre end syv Reder, fløi op til ham og Gederne, syngende: „Vi og I! og I og Vi!“

Hilsener bragte de hjemme fra, selv fra de to Høns, de eneste Fugle i Stuen, med hvilke Rudy dog ikke indlod sig.

Hvor lille han end var, reist havde han, og ikke saa kort for saadan en lille Burt; født var hanovre i Canton Wallis og baaren herhen over Bjergene; nylig havde han til Fods besøgt det nære „Staubbach“, der som et Sølsflør bølger i Luften foran det sneebedækkede, blendende hvide Bjerg Tisjomfruen. Og i Grindelwald havde han været ved den store Gletscher; men det var en sørgelig Historie, der fandt hans Moder sin Død, „der har lille Rudy“, sagde Morfa'er, „faaet Barnelystigheden blæst af sig.“ Da Drengen var ikke Aar endnu, loe han mere end han græd, havde Moder skrevet, men fra han sad i Tiskløften var der kommet et ganske andet Sind i ham. Morfa'er talte ellers ikke meget derom, men paa hele Bjerget vidste man Besked.

Rudys Fader havde, som vi veed, været Postkarl; den store Hund i Stuen havde altid fulgt ham paa Farten over Simplon, ned til Genfersøen. I Rhonedalen i Canton Wallis boede endnu Rudys Slægt paa Faders Side, Farbro'er var en dygtig Gemsejæger og en velbekjendt Fører; Rudy var kun eet Aar gammel, da han mistede sin Fader, og Moderen vilde nu gjerne med sit lille Barn hjem til sin Slægt i Berner-Oberland; nogle Timers Rei fra Grindelwald boede hendes Fader; han snittede i Træ og fortjente derved saa Meget, at han kunde hjælpe sig. I Juni Maaned gif hun, bærende sit lille Barn, i Selskab med to Gemsejægere, hjemveis hen over Gemmi for at naae

Grindelwald. Allerede vare de komne den længste Bei, havde naaet over Høirhyggen til Sneemarken, saae allerede hendes Hjemstavnsdal, med alle dens kjendte spredte Træhuse, der var endnu kun den Besværlighed at gaae over det Øverste af den ene store Gletscher. Sneen laae frisk falden og skjulte en Kløft, ikke ned just til den dybe Bund, hvor Vandet brusede, men dog dybere end Menneskehøide; den unge Kone, der bar sit Barn, gled, sank i og var borte, man hørte ikke et Skrig, ikke et Suk, men man hørte et lille Barn græde. Der gik hen mere end een Time, før hendes to Vedsagere fik fra det nærmeste Huus nedenfor bragt Touge og Stænger, hvormed de muligt kunde hjælpe, og efter stort Besvær bragtes frem af Iisfløsten to Riig, som det syntes. Alle Midler bleve anvendte, og det lykkedes at falde Barnet til Live, men ikke Moderen; og saaledes fik den gamle Morfa'er en Datter søn i Huset istedetfor en Datter, den Lille, der loe mere end han græd, men det syntes han nu at være bleven vænnet af med, den Forandring var nok skeet med ham i Gletscherspalten, i den kolde, underlige Iisverden, hvor Sjælene af de Fordømte ere lukkede ind til Dommens Dag, som Schweizerbonden troer.

Ikke uligt et brusende Vand, iisnet og knuget til grønne Glasblokke, ligger Gletscheren, det ene store Iisstykke væltet paa det andet; i Dybden dernede brusser den rivende Strøm af smeltet Snee og Iis; dybe Huler, mægtige Kløfter løfte sig derinde, et vidunderligt Glaspalads er det, og i dette boer Fisjomfruen, Gletscher=Dronningen. Hun, den

Dræbende, den Knusende, er halv et Luftens Barn, halv Flodens mægtige Herskerinde, derfor mægter hun at løfte sig, med Gensens Flugt, op paa Sneebjergets øverste Tinde, hvor de dristigste Bjergstigere maae i Isen hugge sig Trin til Fodfæste; hun seiler paa den tynde Granqvist ned ad den rivende Flod, springer der fra Klippeblof til Klippeblof omflagret af sit lange, sneehvide Haar og sin blaagrønne Kjortel, der skinner som Vandet i de dybe Schweizerføer.

„Knuse, holde fast! min er Magten!“ siger hun. „En deilig Dreng stjal man fra mig, en Dreng, jeg havde kysset, men ikke kysset til Døde. Han er igjen imellem Menneskene, han vogter Gederne paa Bjerget, kravler op ad, altid op ad, bort fra de Andre, ikke fra mig! min er han, jeg henter ham!“

Dg hun bad Svimlen røgte hendes Vrende; der var ved Sommertid Visjomfruen for lummert i det Grønne hvor Krusemynten trives; og Svimlen løftede sig og dukkede sig; der kom een, der kom tre; „Svimlen“ har mange Søstre, en heel Flok; og Visjomfruen faarede den Stærkeste af de Mange, som raade inden Døre og uden Døre. De sidde paa Trappegelænderet og paa Taarnrækværket, de løbe som et Egern hen ad Fjeldbranden, de springe udenfor, og træde Luft som Svømmeren træder Vand, og lokke deres Doffer ud og ned i Afgrunden. Svimlen og Visjomfruen, Begge gribe de efter Menneskene, som Polypen griber efter Alt, hvad der rører sig om den. Svimlen skulde gribe Rudeh.

„Ja grib mig ham!“ sagde Svimlen, „jeg mægter det ikke! Ratten, det Skarn, har lært ham sine Konster! det

Menneskebarn har en Magt for sig, der støder mig bort; jeg kan ikke naae den lille Bog, naar han hænger paa Grenen ud over Afgrunden, og jeg gad kildre ham under Fodsaalerne, eller give ham en Duffert i Luften! jeg kan ikke!”

„Vi kunne det,“ sagde Fisjomfruen, „Du eller jeg! jeg! jeg!”

„Nei, nei!“ klang det til dem som var det Bjerg-Echo af Kirkeklokkernes Klang, men det var Sang, det var Tale, det var et sammensmeltende Chor fra andre Naturaander, milde, kjærlige og gode, Solstraalernes Døttre; de leire sig hver Aften i Krands paa Bjergtinderne, udbrede deres rosenfarvede Binger, der, alt som Solen synker, blusse rødere og rødere, de høie Alper gløde, Menneskene kalde det „Alpegløden“; naar saa Solen er nede, drage de ind i Fjeldtoppene, i den hvide Snee, sove der til Sol staaer op, da komme de atter frem. Særligt elske de Blomsterne, Sommerfuglene og Menneskene, og mellem disse havde de særligt udkaaret sig den lille Rudy.

„J fange ham ikke! J faae ham ikke!“ sagde de.

„Større og stærkere har jeg fanget og faaet!“ sagde Fisjomfruen.

Da sang Solens Døttre en Sang om Vandringsmanden, som Hvirvelvinden rev Rappen af og førte bort i stormende Flugt; „Hylsteret tog Vinden bort, men ikke Manden; ham kunne J Kraftens Børn gribe, men ikke holde; han er stærkere, han er aandigere, end selv vi! han stiger høiere end Solen, vor Moder! han har Trylleordet, der binder Vind

og Vand, saa at de maae tjene og lyde ham. I løse den tunge, trykkende Bægt, og han løfter sig høiere."

Saa deiligt lød det klokkelængende Chor.

Dg hver Morgen skinnede Solstraalerne ind igjennem det lille, eneste Vindue i Morfa'ers Huus, ind paa det stille Barn; Solstraalernes Døtre kysede ham, de vilde optøe, opvarme, bringe bort engang de Tiskys, Gletschernes kongelige Mø havde givet ham, da han i sin døde Moders Skjød laae i den dybe Tiskløst, og der frelstes, som ved et Under.

II.

Reisen til det nye Hjem.

Dg nu var Rudy otte Aar; hans Farbro'er i Rhonedalen, paa hiin Side Bjergene, vilde tage Drengen til sig; der kunde han bedre oplæres og komme frem; det indfaae ogsaa Morfa'er, og gav derfor Slip paa ham.

Rudy skulde affted. Der var Flere at sige Farvel til,

end Morfa'er, der var først Ajola, den gamle Hund.

„Din Fader var Postkarl, og jeg var Posthund,“ sagde

Ajola. „Vi have faret op og ned, jeg kjender Hundene og Menneskene med paa den anden Side Bjergene. At tale meget var ikke min Bane, men nu da vi nok ikke have længe at tale sammen, vil jeg tale lidt mere, end ellers; jeg vil fortælle Dig en Historie, som jeg altid har gaaet og thygget paa; jeg kan ikke forstaae den, og det kan Du heller ikke, men det kan nu ogsaa være det Samme, for Det har jeg faaet ud af den, at saa ganske rigtigt er det ikke fordeelt i Verden for Hunde eller for Mennesker; ikke Alle ere skabte til at ligge paa Skjød eller søbe Melk; jeg er ikke bleven vænnet til det, men jeg har seet en Hundehvalp kjøre med i Postvogn og der have Menneskeplads; Fruen som var Herskab, eller han Herskabet til, havde Melkeflaske med, som hun gav ham af; Sukkerbrød fik han, men gad ikke engang æde det, snusede kun paa det, og saa aad hun det selv; jeg løb i Sole ved Siden af Vognen, sulten som en Hund kan være det, jeg thyggede paa mine egne Tanker, det var ikke i sin Rigtighed, — men det er der nok Meget, som ikke er! Gid Du maa komme paa Skjødet og kjøre i Karreet, men det kan man ikke selv lave sig, jeg har ikke kunnet det, hverken ved at gjøe eller gabe.“

Det var Ajolas Tale, og Rudy tog den om Halsen og kysede den lige paa dens vaade Mund, og saa tog han Ratten i sine Arme, men den vred sig ved det.

„Du bliver mig for stærk, og mod Dig vil jeg ikke bruge Kloer! kravl Du kun over Bjergene, jeg har jo lært Dig at kravle! tro aldrig, at Du falder ned, saa holder Du

Dig nok!" Og saa løb Ratten, for den vilde ikke lade Rudy see, at Sorgen lyste den ud af Dinene.

Hønsene løb paa Gulvet, den Ene havde mistet sin Hale; en Reifende, der vilde være Tæger, havde stukket Halen af, idet Mennesket tog Hønen for en Rovfugl.

„Rudy vil over Bjergene,“ sagde den ene Høne.

„Han har altid Jag,“ sagde den Anden, „og jeg holder ikke af at tage Affed!“ og saa trippede de af begge To.

Gederne sagde han ogsaa Levvel, og de raabte: „Med! med! mæh!“ og det var saa sørgeligt.

Der var af Egnens Folk to flinke Førere, som just skulde over Bjergene, de vilde ned paa den anden Side ved Gemmi, dem fulgte Rudy med, og til Fods. Det var en streng Marsch for saadan en lille Fyr, men Kræfter havde han, og Mod, som ikke kunde blive træt.

Svalerne fløi et Stykke med: „Vi og I! og I og Vi!“ sang de. Veien gik over den rivende „Lütschine“, der i mange smaa Strømninger styrter frem fra Grindelwald-Gletscherens sorte Kløft; løse Træstammer og Steenbrokker tjene her som Bro. Nu vare de ovre ved Ellekrattet og begyndte at gaae op ad Bjerget, tæt ved hvor Gletscheren havde løsnet sig fra Bjergsiden, og saa gik de ud paa Gletscheren over Iisblokke og uden omkring dem; frybe lidt, gaae lidt maatte Rudy; hans Dine straaledede af bare Fornøielse, og saa traadte han, med sine jernbeslagne Bjergscoe, saa fast som skulde han sætte Mærke hvor han havde gaaet. Den sorte Jordaffats, som Fjeldstrømmen havde gydet ud

over Gletscheren, gav denne et forfalket Udseende, men den blaagrønne, glasagtige Jis skinnede dog frem; de smaa Damme, inddæmmede af opstruede Jisblokke maatte man uden om, og paa denne Vandring kom man nær en stor Steen, der laae ghygende paa Kanden af en Jispalte, Stenen kom ud af Rigevægt, faldt, rullede og lod Echoet runge nede fra Gletscherens hule, dybe Gange.

Op ad, altid op ad gif det; Gletscheren selv strakte sig i Høiden, som en Flod af vildtoptaarnede Jismasser, klemte mellem steile Klipper. Rudy tænkte et Dieblif paa hvad der var fortalt ham, at han med sin Moder havde ligget nede i en af disse Kulde aandende Kløfter, men snart igjen vare saadanne Tanker borte, det var ham som en anden Historie af de mange, han havde hørt. En og anden Gang, naar Mændene troede at det var lidt for vanskeligt for den lille Krabat at stige, rakte de ham Haanden, men han var ikke træt, og paa Glatisen stod han fast som en Gemse. Nu kom de ind paa Klippegrund, snart mellem mosløse Stene, snart ind imellem lave Graner og igjen ud paa den grønne Græsgang, altid veylende, altid nyt; rundt om løftede sig Sneebjerger, dem han, som hvert Barn her, kjendte Navnene paa: „Jomfruen“, „Munken“ og „Eiger“. Rudy havde aldrig før været saa høit, aldrig før betraadt det udstrakte Sneehav; det laae med de ubevægelige Sneebølger, dem Vinden blæste enkelte Fnokke fra, som den blæser Skummet af Søens Bænde. Gletscher ved Gletscher holde,

om man kan sige det, hinanden Haand i Haand, hver er et Glaspalads for Tisjomfruen, hvis Magt og Villie er: at fange og begrave. Solen brændte varmt, Sneen var saa blendende og som oversaaet med hvidblaae, funklende Diamantblink. Utallige Insekter, især Sommerfugle og Bier, laae i Masse døde paa Sneen, de havde bobet sig for høit, eller Vinden baaret dem til de udaandede i denne Kulde. Om Wetterhorn hang ligesom en fiinkartet sort Uldtot, en truende Sky; den sænkede sig, bugnende af hvad den gjemte i sig, en „Føhn“, voldelig i dens Magt, naar den brød løs. Indtrykket af den hele Vandring, Nattequarteret heroppe, og Veien videre frem, de dybe Fjeldkloster, hvor Vandet, i en tankesvimmelende lang Tid, havde gjennemsøvet Steenblokkene, heftede sig uforglemmelig i Rudys Erindring.

En forladt Steenbygning, paa hiin Side Sneehavet, gav Ly og Læ til at overnatte; her fandt de Trækul og Grangrene; Baalet blev snart tændt, Natteleiet lavet, saa godt man kunde det, Mændene satte sig om Ilden, røge deres Tobak og drak den varme, krydrede Drik, de selv havde lavet; Rudy fik sin Deel, og der blev talt om Alpe-landets hemmelighedsfulde Væsener, om de sælsomme Ræmpeslanger i de dybe Søer, om Natfolkene, Spøgelsehæren, der bar den Sovende gennem Luften til den vidunderlige svømmende Stad Venedig; den vilde Hyrde, der drev sine sorte Faar hen over Græsgangen; havde man ikke seet disse, saa havde man dog hørt Lyden af deres Klokker, hørt Hjør-

dens uhyggelige Brøl. Rudy lyttede med Nysgjerrighed, men uden al Frygt, den kjendte han ikke, og idet han lyttede, troede han at fornemme det spøgelseagtige, hule Brøl; ja! det blev mere og mere lydeligt, Mændene hørte det ogsaa, standsede i deres Tale, lyttede og sagde til Rudy, at han ikke maatte sove.

Det var en Føhn, der blæste, den voldsomme Stormvind, der kaster sig fra Bjergene ned i Dalen og i sin Voldsomhed knækker Træer, som om de vare Rør, flytter Bjælkehuse fra Flodens ene Bred over til den anden, som vi flytte en Skafbrikke.

En Time var gaaet, da de sagde Rudy, at nu var det overstaaet, nu kunde han sove, og træt af Marschen sov han, som paa Lovbud.

Tidligt paa Morgenens brøde de op. Solen belyste den Dag for Rudy nye Bjerge, nye Gletschere og Sneemarker; de vare traadte ind i Canton Wallis og vare paa hiin Side den Bjergryg, man saae fra Grindelwald, men endnu langt fra det nye Hjem. Andre Bjergkløfter, andre Græsgange, Skove og Fjeldstier udfoldede sig, andre Huse, andre Mennesker viste sig, men hvilke Mennesker saae han, Banskabninger vare de, uhyggelige, fede, hvidgule Ansigter, Halsen et tungt, hæsligt Kjød, hængende posende ud; det var Cretinere, sygeligt slæbte de sig frem, og saae med dumme Dine paa de Fremmede, som kom; Qvinderne saae meest forfærdelige ud. Var det Menneskene i det nye Hjem?

III.

Farbro'er.

I Farbro'ers Huus, hvorhen Rudy kom, saae, Gud ske Lov, Menneffene ud, som Rudy var vant til at see dem; en eneste Gretiner kun var her, en stakkels fjollet Knøs, en af disse stakkels Skabninger, der i deres Fattigdom og Forladthed, altid i Canton Wallis, gaae paa Dmgang i Familier og blive et Par Maaneder i hvert Huus, stakkels Saperli var just her, da Rudy kom.

Farbro'er var en kraftig Bæger endnu, kunde dertil Bødkerhaandværket; hans Kone en lille, livlig Person med et næsten Fugleansiget, Dine som en Orn, Halsen lang og ganske dunet.

Alt var Nytt for Rudy, Baaflødning, Skif og Brug, Sproget selv, men dette vilde Barneøret snart lære at forstaae. Velhavende saae her ud i Forhold til Hjemmet hos Morfa'er. Stuen var større, de boede i, Væggene prangede med Gemsehorn og blankpolerede Bøsser, over Døren hang Billedet af Gudsmoder; friske Alperoser og en brændende Lampe stod foran.

Farbro'er var, som sagt, en af Egnens dygtigste Gemsejægere og dertil den meest øvede og bedste Fører. Her i Huset skulde nu Rudy være Kjæledæggen, rigtignok var her allerede en saadan een, det var en gammel, blind, døv Jagthund, som ikke mere kunde gjøre Gavn, men det havde den gjort; man huskede paa Dyrets Dygtighed i tidligere Aar,

og derfor hørte det nu med til Familien og skulde have sine gode Dage. Rudy klappede Hunden, men den indlod sig ikke mere med Fremmede, og det var jo endnu Rudy, men ikke længe; han slog snart Rod i Huus og Hjerter.

„Her er ikke saa slemt i Canton Wallis,“ sagde Farbro'er, „Gemser have vi, de døe ikke saa snart ud, som Steenbukkene; meget bedre er her end i gammel Tid; hvor meget der end fortælles til Hæder for den, vor er dog bedre, her er kommet Hul paa Bosen, kommet Lufttræet i vor indelukkede Dal. Der kommer altid noget Bedre frem, naar det gamle Afslægs falder!“ sagde han, og blev Farbro'er rigtig snaksom, da fortalte han om sine Barndomsaar og det lige op i sin Faders kraftigste Tid, da Wallis var, som han kaldte det, en lukket Bøse med altfor mange syge Folk, ynkelige Cretinere; „men de franske Soldater kom, de vare de rigtige Doctorer, de sloge strax Sygdommen ihjel og Personerne med. Slaae kunne Franskmændene, slaae et Slag paa mange Maader, og Pigerne kunne ogsaa slaae!“ og derved nikkede Farbro'er til sin fransksødte Kone og loe. „De Franske kunne slaae i Stenene, saa de give sig! Simplon-Beien have de slaaget i Klipperne, slaaget der en Bei, saa at jeg nu kan sige til et treaars Barn, gaa Du ned i Italien, hold Dig bare til Landeveien! og Ungen finder ned i Italien, naar han holder sig til Landeveien!“ og saa sang Farbro'er en fransk Vise og raabte Hurra for Napoleon Bonaparte.

Da hørte Rudy første Gang om Frankrig, om Lyon, den store Stad ved Rhonefloden, og der havde Farbro'er været.

Om ikke mange Aar skulde Rudy nok blive en flink Gemsejæger, Anlæg dertil havde han, sagde Farbro'er, og han lærte ham at holde paa en Bøsse, sigte, og skyde den af; han tog ham i Jagttiden med op i Bjergene, lod ham drikke af det varme Gemseblod, for at tage Svimlen fra Jægeren; han lærte ham at kjende Tiden, naar, paa de forskjellige Bjergsider, Lavinerne vilde rulle, ved Middagstid eller ved Aftenstid, alt som Solen virkede der med sine Straaler; han lærte ham ret at give Agt paa Gemserne og lære af dem Springet, saa at man faldt paa Benene og stod fast, og var der i Fjeldkløften ikke Støtte for Foden, saa maatte man see at støtte sig med Albuerne, klamre sig fast med Musklerne, man havde i Laar og Læg; Nakken selv kunde bide fast om nødigt var. Gemserne vare kloge, stillede deres Forpost ud, men Jægeren maa være klogere, gaae dem af Lugtspor; narre dem kunde han, sin Kjortel og Hat hang han op paa Alpestocken, og Gemsen tog Kjolen for Manden. Denne Spas drev Farbro'er en Dag, han med Rudy var paa Jagt.

Fjeldstien var smal, ja, der var fast slet ingen, en tynd Gefims var det, tæt ved den svimlende Afgrund. Sneen der laae halv optøet, Stenen smuldrede, naar man traadte der, Farbro'er lagde sig derfor ned, saa lang han var, og krøb fremad. Hver Steen, der brækkede af, faldt, stødte mod, sprang og rullede igjen, den gjorde mange Spring fra Klippevæg mod Klippevæg, før den kom i Ro i den forte Dybde. Et hundrede Skridt bag ved Farbro'er stod Rudy

paa den yderste faste Klippeknold, og han saae i Luften komme, svævende hen over Farbro'er, en mægtig Lammegrib, der med sit Bingeslag vilde kaste den frybende Orm i Afgrunden, for at gjøre ham til Nadsel. Farbro'er havde kun Die paa Gensfen, der med sit unge Rid var tilshyne paa hiin Side Kløften; Rudy holdt Die med Fuglen, forstod hvad den vilde, og derfor havde han Haanden paa Bøssen for at trykke løs; da satte Gensfen i et Spring op, Farbro'er skød, og Dyret var truffet af den dræbende Kugle, men Ridet affted, som var det prøvet og øvet et heelt Liv i Flugt og Fare. Den uhyre Fugl tog en anden Fart, skrækket ved Knaldet; Farbro'er vidste ikke om sin Fare, hørte den først af Rudy.

Som de nu i bedste Humeur gif paa Hjemveien, og Farbro'er fløitede en Vise fra sine Drengaar, lød med Gæt en egen Lyd ikke langt borte; de saae til Siderne, de saae op ad, og der i Høiden, paa den skraanende Fjeldaffats, løftede sig Sneedækket, det bølgede, som naar Vinden farer ind under et udbredt Stykke Linned. Bølgehøiderne knækkedes, som var det Marmorplader, der brast, og løste sig i skummende, sthyrtende Bænde, rungende som dampet Tordendron; det var en Lavine, som sthyrtede, ikke ned over Rudy og Farbro'er, men nær, altfor nær ved dem.

„Hold Dig fast, Rudy!“ raabte han. „Fast, med alle Kræfter!“

Og Rudy greb om Træstammen tæt ved; Farbro'er flattrede over ham op i Træets Grene, og holdt sig fast,

medens Lavinen rullede mange Favne borte fra dem, men Vindfanget, Stormfinnerne ud fra den, knækkede og brød rundt om Træer og Buske, som vare de kun tørre Rør, og kastede dem vidt om, Rudy laae knuget ned mod Jorden; Træstammen, han holdt sig ved, var som savet over, og Kronen kasted et langt Stykke bort; der, mellem de knækkede Grene, laae med knuust Hoved Farbro'er, hans Haand var endnu varm, men Ansigtet ikke til at kjende. Rudy stod

bleg og sittrende; det var den første Skræk i hans Liv, den første Rædselsstund, han kjendte.

Med Dødsbudskab kom han, i den sildige Aften, til Hjemmet, der nu var Sorgens Hjem. Hustruen stod uden

Ord, uden Taarer, og først da Riget bragtes, kom Smerten til Udbrud. Den stakkels Cretiner krøb i sin Seng, man saae ham ikke den hele Dag, mod Aften kom han til Rudy.

„Skriv Brev for mig! Saperli kan ikke skrive! Saperli kan gaae med Brev paa Posthuset!“

„Brev fra Dig?“ spurgte Rudy. „Og til hvem?“

„Til den Herre Christ!“

„Hvem mener Du dermed?“

Og den Halvfjollede, som de kaldte Cretineren, saae med et rørende Blik paa Rudy; foldede sine Hænder og sagde saa høitideligt og fromt:

„Jesus Christ! Saperli vil sende ham Brev, bede ham, at Saperli maa ligge død og ikke Mand i Huset her.“

Og Rudy trykkede hans Haand. „Det Brev naaer ikke derhen! det Brev giver os ham ikke tilbage.“

Banfseligt var det for Rudy at forklare ham Umuligheden.

„Nu er Du Husets Støtte,“ sagde Pleiemoderen, og Rudy blev det.

IV.

Babette.

Hvem er den bedste Skytte i Canton Wallis? Ja, det vidste Gemserne: „Tag Dig iagt for Rudy!“ kunde de sige. „Hvem er den kjonnesten Skytte?“ „Ja, det er Rudy!“ sagde Pigerne, men de sagde ikke, „tag Dig iagt for Rudy!“ det sagde ikke engang de alvorlige Mødre; thi han nikkede

ligesaa venligt til dem som til de unge Piger, han var saa kjæk og glad, hans Kinder vare brune, hans Tænder friske hvide og Dinene skinnede fulsorte, en kjøn Karl var han og kun thye Aar. Isvandet bed ikke koldt paa ham, naar han svømmede; vende sig i Vandet som en Fisk kunde han, klattre som ingen Anden, klæbe sig fast som en Snegl til Klippevæggen, der var gode Musfler og Sener i ham; det viste han ogsaa i Springet, Ratten havde først lært ham det, og Gemserne siden. Den bedste Fører at betroe sig til var Rudy, han vilde derved kunne samle sig en heel Formue; Bødkerhaandværket, som Farbro'er ogsaa havde lært ham, havde han ikke Tanke for, hans Lyst og Længsel var at fhyde Gemser; det bragte ogsaa Penge ind. Rudy var et godt Parti, som man sagde, vilde han kun ikke see over sin Stand. Han var i Dandsen en Dandsfer, som Pigerne drømte om, og Een og Anden, vaagen, gif og tænkte paa.

„Mig har han kysset i Dandsen!“ sagde Skoleholderens Anette til sin kjæreste Veninde, men det skulde hun ikke have sagt, selv til sin kjæreste Veninde. Sligt er ikke let at holde paa, det er som Sand i en hullet Pose, det løber ud; snart, hvor skikkelig og brav Rudy var, vidste man dog, at han kysfede i Dandsen, og dog havde han slet ikke kysset Den, han helst vilde have kysset.

„Nuur ham!“ sagde en gammel Fæger, „han har kysset Anette; han har begyndt med A og vil nok kysse hele Alphabetet igjennem.“

Et Kys i en Dands var endnu Alt, hvad der kunde

føres i Sladderen om Rudy, men kysset havde han Anette, og hun var slet ikke hans Hjertes Blomst.

Nede ved Bex, mellem de store Valnøddetræer, tæt ved en lille rivende Bjergstrøm, boede den rige Møller; Baa-ningshuset var en stor Bygning paa tre Stokværk med smaa Taarne, tækkede med Træspaaner og beslagne med Blikplader, som skinnede i Sol- og Maaneskin; det største Taarn havde til Fløi en skinnende Piil, der borede sig gennem et Gble, det skulde tyde paa Tells Pileskud. Møllen tog sig velhavende og pyntelig ud, lod sig baade tegne og beskrive, men Møllerens Datter lod sig ikke tegne og beskrive, det vilde idetmindste Rudy sige, og dog stod hun tegnet af i hans Hjerte; begge hendes Dine straaledede derinde, saa at der var en heel Ildbrand; den var kommen der lige med Gæt, ligesom anden Ildbrand kommer, og det Underligste derved var, at Møllerens Datter, den nydelige Babette, havde ikke Tanker derom, hun og Rudy havde aldrig talt saa meget som to Ord sammen.

Mølleren var rig, den Rigdom gjorde, at Babette sad meget høit at naae op til; men Ingenting sidder saa høit, sagde Rudy til sig selv, man kan jo naae op til det; man maa flattre, og man falder ikke ned, naar man ikke troer paa det. Den Rardom havde han hjemmefra.

Nu traf det sig, at Rudy havde Grenden i Bex, det var en heel Reise derhen, Jernbanen her var da endnu ikke bragt i Stand. Fra Rhonegletscheren, hen under Simplon-bjergets Fod, mellem mange og veylende Bjerghøider, strækker

sig den brede Wallisdal med sin mægtige Flod, Rhonen, der tidt svulmer og skjæler hen over Mark og Veie, ødelæggende Alt. Mellem Bjerne Sion og St. Maurice gjør Dalen en Bugt, bøier sig som en Albue og bliver nedenfor Maurice saa smal, at den kun har Plads for Flodleiet og den snevre Kjørevei. Et gammelt Taarn, som Skildvagt for Canton Wallis, der her slutter, staaer paa Bjergsiden og seer hen over den murede Bro til Toldhuset paa den anden Side; der begynder Canton Vaud, og den nærmeste der ikke langt fra liggende By er Bex. Herovre, ved hvert Skridt fremad, svulmer Alt i Fjælde og Frugtbarhed, man er som i en Have af Kastanietræer og Valnødetræer; hist og her titte Cypresser og Granatblomster frem; sydeligt varmt er her, som var man kommen ind i Italien. —

Rudy naaede Bex, røgtede sit Vrende, saae sig om, men ikke en Svend fra Møllen, end sigte Babette, fik han at see. Det var ikke som det skulde være.

Det blev Aften, Luften var fyldt med Duft fra den vilde Timian og de blomstrende Linde; der laae ligesom et skinnende, luftblaat Slør om de skovgrønne Bjerger, der var udbredt en Stilhed, det var ikke Søvnens, ikke Dødens, nei, det var som om den hele Natur holdt sit Aandedræt tilbage, som følte den sig stillet, for at dens Billede skulde photographeres paa den blaa Himmelgrund. Hist og her mellem Træerne, hen over den grønne Mark stode Stænger, der holdt Telegraphtraaden, ført gjennem den stille Dal; op til en af disse heldede sig en Gjenstand, saa ubevægelig, at man

maatte troe, det var en udgaaet Træbul, men det var Rudy, der stod her ligesaa stille som den hele Omgivelse i dette Dieblif; han sov ikke, var endnu mindre død, men ligesom der gjennem Telegraphtraaden tidt flyver store Verdensbegivenheder, Livsmomenter af Betydighed for den Enkelte, uden at Traaden ved en Sittren eller ved en Tone tyder derpaa, saaledes gif der gjennem Rudy Tanker, mægtige, overvældende, hans Livs Lykke, hans fra nu af „stadige Tanke.“ Hans Dine vare heftede paa eet Punkt mellem Lovet, et Lys i Møllerens Vaaningsstue, hvor Babette boede. Saa stille, som Rudy stod, skulde man troe, at han sigtede for at skyde en Gensse, men selv var han i dette Dieblif lig Genssen, der i Minuter kan staae som var den meislet ud af Fjeldet, og pludselig, idet en Steen ruller, gjør sit Spring og jager afsted; og det gjorde netop Rudy; der rullede en Tanke.

„Aldrig fortabe!“ sagde han. „Besøg i Møllen! God Aften til Mølleren, god Dag til Babette. Man falder ikke, naar man ikke troer det! Babette maa dog engang see mig, skal jeg være hendes Mand.“

Og Rudy loe, var ved godt Mod og gif til Møllen; han vidste, hvad han vilde, han vilde have Babette.

Floden med dens hvidgule Vand bruste afsted, Piletræer og Vinde hang ud over det ilende Vand; Rudy gif ad Stien, og som der staaer i den gamle Barnesang:

„ — — — til Møllerens Huus,
Men der var Ingen hjemme
Uden et lille Rattedjus!“

Stuefatten stod paa Trappen, skød Ryg og sagde: „Miau!“ men Rudy havde ikke Tanke for den Tale; han bankede paa; Ingen hørte, Ingen luffede op. „Miau!“ sagde Ratten. Havde Rudy været lille, saa havde han forstaaet Dyrenes Sprog og hørt, at Ratten sagde: „Her er Ingen hjemme!“ nu maatte han over paa Møllen og spørge sig for; der fik han da Besked. Huusbond var paa Reise, langveis borte i den Stad Interlaken, „inter Lacus, mellem Søerne“, som Skolemesteren, Anettes Fader, i sin Lærdom havde forklaret. Der langveis borte var Mølleren, og Babette med; der var stort Skyttelaug, det begyndte imorgen den Dag og varede hele otte Dage. Schweizerne fra alle de tydske Cantoner kom der.

Stakkels Rudy, kunde man sige, det var ikke den heldigste Tid, han kom til Bex, han kunde vende om igjen, og det gjorde han, tog Veien over St. Maurice og Sion, til sin egen Dal, sine egne Bjerger, men forknytt var han ikke. Da Solen næste Morgen kom op, var hans Humeur for længe siden oppe, det havde aldrig været nede.

„Babette er i Interlaken, mange Dagsreiser herfra,“ sagde han til sig selv. „Det er en lang Bei derhen, vil man gaae ad den slagne Landevei, men det er ikke saa langt, stikker man over Bjergene, og det er just Veien for en Gemsejæger; den Bei har jeg gaaet før, derovre er min Hjemstavn, hvor jeg som Lille var hos Morfa'er; og Skyttelaug have de i Interlaken! der vil jeg være den Første, og det vil jeg ogsaa være hos Babette, naar jeg først har gjort Bekjendtskab.“

Med sin lette Randsel, Søndagsstadsen i den, Gevær og Jægertaste, gif Rudy op ad Bjerget, den korte Wei, der dog var temmelig lang, men Skyttelaugget var jo først begyndt i Dag og varede længere end Ugen ud; i al den Tid blev, havde man sagt, Mølleren og Babette hos deres Slægtninge i Interlaken. Hen over Gemmi gif Rudy, han vilde ned ved Grindelwald.

Sund og glad skred han afsted, op ad i den friske, den lette, den styrkende Bjergluft. Dalen sank dybere, Synsfredsen blev videre; her en Sneetop, der en Sneetop, og snart den skinnende hvide Alperække. Rudy kjendte hvert Sneebjerg; han styrede hen mod Schreckhorn, der løftede sin hvidpuddrede Steensfinger høit i den blaa Luft.

Han var endelig over Høiderhyggen. Græsgangene heldede ned mod Hjemmets Dale; Luften var let, Sindet let; Bjerg og Dal stod i Fylde med Blomster og Grønt, Hjertet var fuldt af Ungdomstanken: man bliver aldrig gammel, man skal aldrig døe; leve, raade, nyde! fri som en Fugl, let som en Fugl, var han. Og Svalerne fløi forbi og sang som i Barndomstid: „Vi og I! og I og Vi!“ Alt var Flugt og Glæde.

Dernede laae den fløielsgrønne Eng, bestrøet med brune Træhuse, Rüttschinesfloden summede og brusede. Han saae Gletscheren med dens glasgrønne Kanter i den smudsige Snee, de dybe Spalter, den øverste og nederste Gletscher saae han. Klokkerne klang fra Kirken over til ham, som vilde de ringe Velkommen i Hjemmet; hans Hjerte bankede

stærkere, udvidede sig saaledes, at Babette derinde blev et Dieblif borte, saa stort blev hans Hjerte, saa fyldt af Minder.

Han gik igjen hen ad den Bei, hvor han som lille Pusk havde staaet med de andre Børn ved Grøstefanten og solgt udskaarne Træhuse. Deroppe bag Granerne laae endnu Morfa'ers Huus, Fremmede boede der. Børn kom løbende paa Beien, de vilde handle, eet af dem rakte frem en Alpe-rose, Rudy tog den som et godt Tegn og tænkte paa Babette. Snart var han nede over Broen, hvor de to Küttschiner forene sig, Løvtræerne toge til; Balnøddetræerne gave Skygge. Nu saae han vaiende Flag, det hvide Kors i den røde Dug, som Schweizeren og Dansken har det; og foran ham laae Interlaken.

Det var rigtignok en Pragtbj, som ingen anden, syntes Rudy. En Schweizerbj i Søndagskjole; den var ikke som de andre Kjøbstæder en Hob af svære Steenhuse, tung, fremmed og fornem, nei! her saae det ud, som om Træhusene oppe fra Bjergene vare løbne ned i den grønne Dal, ved den klare, piilsnare Flod, og havde stillet sig i Række, lidt ud og ind, for at danne Gade; og den prægtigste af alle Gaderne, ja, den var rigtignok voxet op, siden Rudy, som Lille, sidst var her; den syntes at være bleven til ved at alle de nydelige Træhuse, Morfa'er havde snittet, og hvoraf Skabet hjemme var fuldt, her havde stillet sig og vare voxede op i Kraft, som de gamle, ældste Kastanietræer. Hvert Huus var et Hotel, som det kaldtes, med udskaaet Træværk om Vinduer og Altaner, fremspringende Tage, saa pyntelige og

siirlige, og foran hvert Huus en heel Blomsterhave, ud til den brede, macadamiserede Landevei; langs med den, kun paa dens ene Side, stode Husene, de vilde ellers have skjult den friske grønne Eng lige ud for, hvor Røerne gif med Klokker, der klang som paa de høie Alpegræssgange. Engen var omsluttet af høie Bjerge, der lige midt for ligesom traadte tilside, saa at man ret kunde see det skinnende, sneeflædte Bjerg „Fisjomfruen“, det deiligst formede af alle Schweizes Bjerge.

Hvilken Mængde af pyntede Herrer og Damer fra fremmede Lande, hvilken Brimmel af Landboere fra de forskjellige Cantoner! Skytterne bare deres Nummere til Skud i Krands om Hatten. Her var Musik og Sang, Pirekasser og Blæseinstrumenter, Raab og Støien. Huse og Broer vare pyntede med Vers og Emblemer; Flag og Faner vaiede, Bøsserne knalbede Skud paa Skud, det var den bedste Musik i Rudy's Øren, han glemte i alt Dette ganske Babette, for hvis Skyld han dog var kommen her.

Skytterne trængte sig til Skiveskydning, Rudy var snart imellem dem, og den Digtigste, den Lykkeligste; altid traf han i det midterste Sorte.

„Hvem er dog den fremmede, puur unge Jæger?“ spurgte man. „Han taler det franske Sprog, som det tales i Canton Wallis! han gjør sig ogsaa ganske godt tydelig i vort Tydsk!“ sagde Nogle. „Som Barn skal han have levet her i Eggen ved Grindelwald!“ vidste En af dem.

Der var Liv i Krabaten, hans Dine hste, hans Blik

og Arm var sikker, derfor traf han. Lykken giver Mod, og Mod havde jo altid Rudy; snart havde han allerede her en heel Kreds af Venner om sig, han blev baade hædret og hyldet, Babette var næsten reent ude af hans Tanker. Da slog en tung Haand ham paa Skulderen, og en grov Stemme tiltalte ham i det franske Sprog.

„I er fra Canton Wallis?“

Rudy vendte sig om og saae et rødt, fornøiet Ansigt, en thl Person, det var den rige Møller fra Bex; han skjulte, med sin brede Krop, den fine, nysfelige Babette, der dog snart tittede frem med de straalende, mørke Dine. Den rige Møller tog til Indtægt, at det var en Sæger fra hans Canton, der gjorde de bedste Skud og var den Hædrede. Rudy var rigtignok et Lykkens Barn; hvad han var vandret afsted efter, men nu paa Stedet næsten havde glemt, søgte ham op.

Hvor man langt fra sit Hjem træffer Folk hjemveis fra, der kjender man hinanden, der taler man til hinanden. Rudy var ved Skyttefesten den Første ved sine Skud, ligesom Mølleren hjemme i Bex var den Første ved sine Penge og sin gode Mølle; og saa trykkede de to Mænd hinanden i Hænderne, det havde de aldrig gjort før; ogsaa Babette tog Rudy saa trohjertig i Haanden, og han trykkede hendes igjen og saae paa hende, saa at hun blev ganske rød ved det.

Mølleren fortalte om den lange Wei, de havde reist herhid, de mange store Byer, de havde seet; det var en ordenlig Reise: de havde seilet paa Dampskib, kjørt med Damp og med Post.

„Jeg er gaaet den kortere Wei,“ sagde Rudy. „Jeg er gaaet over Bjergene; ingen Wei er saa høi, man jo kan komme den.“

„Men ogsaa brække Halsen,“ sagde Mølleren. „Dg I seer just ud til, at I engang skal brække Halsen, saa foroven som I er.“

„Man falder ikke, naar man ikke selv troer det!“ sagde Rudy.

Dg Mølleren's Slægt i Interlaken, hos hvem Mølleren og Babette vare i Besøg, bad Rudy see lidt ind til dem, han var jo fra samme Canton som deres Slægtning. Det var et godt Tilbud for Rudy, Lykken var med ham, som den altid er med Den, der stoler paa sig selv og husker paa: „Vorherre giver os Nodderne, men han knækker dem ikke for os.“

Dg Rudy sad, ligesom i Familie, hos Mølleren's Slægt, og der udbragtes en Skaal for den bedste Skytte, og Babette klinkede med, og Rudy takkede for Skaalen.

Mod Aften gif de Alle den smukke Wei langs de pyntelige Hoteller under de gamle Valnøddetræer, og der var saadan en Folkemængde, en Trængsel, at Rudy maatte hyde Babette Armen. Han var saa glad over, at han havde truffet Folk fra Vaud, sagde han. Vaud og Wallis vare gode Nabocantoner. Han udtalte sin Glæde saa inderlig, at Babette syntes, at hun maatte trykke ham i Haanden derfor. De gif der næsten som gamle Bekjendte, og morsom var hun, det lille, yndige Menneske; det klædte hende saa

nydeligt, syntes Rudy, at udpege det latterlige og Overdrevne i de fremmede Damers Paaklædning og Maaden de gif paa, og det var slet ikke for at gjøre Nar, thi det kunde være meget retskafne Menneſker, ja! søde og elskelige, det vidste Babette; hun havde en Gudmoder, der var en ſaadan meget fornem, engelsk Dame. For atten Aar ſiden, da Babette blev døbt, var hun i Bex; hun havde givet Babette den koſtbare Maal, hun bar paa ſit Bryst. To Gange havde Gudmoder ſkrevet Brev, og i Aar ſkulde de, her i Interlaken have mødt hende med hendes Døttre, der vare gamle Piger, op imod de tredive, ſagde Babette, — hun var jo kun atten.

Den søde, lille Mund ſtod ikke ſtille et Dieblif, og Alt, hvad Babette ſagde, klang for Rudy, ſom Ting af den ſtørſte Bigtighed, og han fortalte igjen, hvad han havde at fortælle, fortalte, hvor tidt han havde været i Bex, hvor godt han kjendte Møllen, og hvor ofte han havde ſeet Babette, men hun rimeligviis aldrig havde bemærket ham, og nu ſidſt da han kom til Møllen, og det med mange Tanker, ſom han ikke kunde ſige, vare hun og hendes Fader borte, langveis borte, men dog ikke længer end man nok kunde frable over den Muur, der gjorde Veien lang.

Ja, han ſagde det, og han ſagde ſaa Meget; han ſagde, hvor godt han syntes om hende — — og at det var for hendes Skyld og ikke for Skyttelaugets, at han var kommen.

Babette blev ganſke ſtille; det var næſten altfor Meget, han betroede hende at bære.

Dg mens de gik, sank Solen bag den høie Fjeldvæg, „Tisjomfruen“ stod i en Pragt og Glæde, omgivet af de nære Bjerges skovgrønne Krands. De mange Mennesker stode stille og saae derhen; ogsaa Rudy og Babette saae paa al den Storhed.

„Intetsteds er deiligere end her!“ sagde Babette.

„Intetsteds!“ sagde Rudy og saae paa Babette.

„Imorgen maa jeg bort!“ sagde han lidt efter.

„Besøg os i Bø!“ hvisttede Babette, „det vil fornøie min Fader.“

V.

Paa Hjemveien.

O, hvor Meget havde Rudy at bære, da han næste Dag gik hjem over de høie Bjerge! Ja, han havde tre Sølvbægere, to udmærkede Bøsser og en Kaffe-kande af Sølv, den kunde man bruge, naar man satte Bo; det var dog ikke det Vægtigste, noget Vægtigere, Mægtigere bar han, eller bar ham hjem over de høie Bjerge. Men Veiret var raat, graat, regnfuldt og tungt; Skyerne sænkede sig som Sørgesflor over Bjerghøiderne og indhyllede de skinnende Bjergtoppe. Fra Skovgrunden klang de sidste Døreslag, og ned ad Bjergsiden rullede Træstammer, som Bindeværk at see fra Høiden, men nær ved mastunge Træer. Lüttschinen bruste sin eensformige Accord, Binden susede, Skyerne seilede. Tæt ved Rudy gik pludselig en ung Pige, han havde ikke bemærket hende før hun var lige tæt ved ham; ogsaa hun vilde

over Fjeldet. Hendes Dine havde en Magt, man maatte see ind i dem, de vare saa sælsomt glasklare, saa dybe, bundløse.

„Har Du en Kjæreste?“ spurgte Rudy; al hans Tanke var fyldt med at have en Kjæreste.

„Jeg har ingen!“ sagde hun og loe, men det var, som hun talte ikke et sandt Ord. „Lad os ikke gaae en Omvei!“ blev hun ved. „Vi maae mere til Venstre, det er kortere!“

„Ja, til at falde i en Fiskløft!“ sagde Rudy. „Beed Du ikke bedre Bei og vil være Fører!“

„Seg kjender just Beien!“ sagde hun, „og jeg har mine Tanker med mig. Dine ere nok nede i Dalen; heroppe skal man tænke paa Fisjomfruen, hun er ikke Menneskene god, sige Menneskene.“

„Seg frygter hende ikke,“ sagde Rudy, „hun maatte slippe mig, da jeg var Barn, jeg skal nok slippe hende, nu jeg er ældre.“

Og Mørket tog til, Regnen faldt, Sneen kom, den lyfte, den blendede.

„Ræk mig din Haand, saa skal jeg hjælpe Dig med at stige!“ sagde Pigen, og hun rørte ham med iiskolde Fingre.

„Du hjælpe mig!“ sagde Rudy. „Ikke endnu behøvede jeg Qvindehjælp for at klattre!“ og han gik raslere til, bort fra hende; Sneefoget slog som et Gardin om ham, Vinden susede, og bag ved sig hørte han Pigen loe og sang; det klang saa underligt. Det var nok Trolde i Fisjomfruens Tjeneste; Rudy havde hørt om det, da han som Lille overnattede heroppe paa sin Vandring over Bjergene.

Sneen faldt tyndere, Skyen laae under ham; han saae tilbage, der var Ingen meer at see, men han hørte Ratter og Sodlen, og ikke lod det som kom det fra et Menneske.

Da Rudy endelig naaede Bjergets øverste Deel, hvor Bjergstien gik ned mod Rhonedalen, saae han, i den klare blaa Luftstriben, i Retning mod Chamouny, to klare Stjerner, de lyfte saa funklende, og han tænkte paa Babette, paa sig selv og sin Lykke, og blev varm ved Tankerne.

VI.

Besøget i Møllen.

„Herstabsstøi bringer Du i Huset!“ sagde den gamle Pleiemoder, og hendes sælsomme Ornesøine lyneede, hun bevægede den magre Hals endnu hurtigere i sælsomme Drejninger. „Lykken er med Dig, Rudy! jeg maa kysse Dig, min søde Dreng!“

Og Rudy lod sig kysse, men det var at see paa hans Ansigt, at han fandt sig i Omstændighederne, de smaa huuslige Besvarligheder. „Hvor Du er kjon, Rudy!“ sagde den gamle Kone.

„Bild mig ikke Noget ind!“ sagde Rudy og loe, det fornøiede ham dog.

„Jeg siger det igjen,“ sagde den gamle Kone, „Lykken er med Dig!“

„Ja, i Det troer jeg Dig!“ sagde han og tænkte paa Babette.

Aldrig før havde han længtes som nu efter den dybe Dal.

„De maae være komne hjem!“ sagde han til sig selv. „Det er allerede to Dage over Tiden, da de vilde komme her. Jeg maa til Bex!“

Og Rudy kom til Bex, og Møllerens vare hjemme. Godt blev han modtagen, og Hilsener fik han fra Familien i Interlafen. Babette talte ikke meget, hun var bleven saa taus, men Dinene talte, det var ogsaa aldeles Nok for Rudy. Mølleren, der ellers gjerne havde Ordet, han var

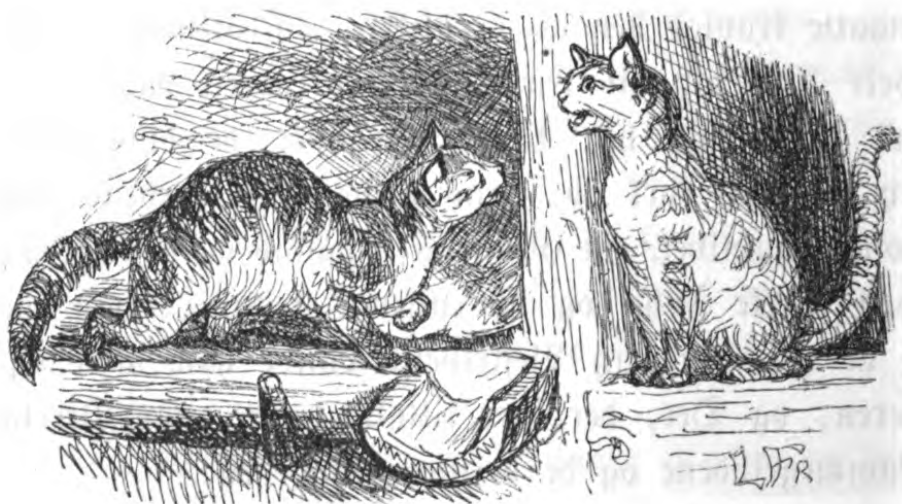
vant til at man altid loe ad hans Indfald og Ordspil, han var jo den rige Møller, lod til at han heller hørte Rudy fortælle Jagteventyr, Besværligheder og Farer, som Gemsejægerne prøvede paa de høie Fjeldtinder, og hvorledes der maatte kravles hen ad de usikre Sneegesims, dem Vind og Veir fitte fast til Fjeldbranden, kravles paa de dristige Broer, Sneefoget har fastet hen over de dybe Afgrunde. Rudy saae saa kjæk ud, hans Dine lyste, medens han fortalte om Jægerlivet, om Gensens Klogskab og dristige Spring, om den stærke Føhn og de rullende Raviner; han mærkede godt, at ved hver ny Beskrivelse vandt han mere og mere Mølleren, og Det, der især tiltalte denne, var Beretningen om Lammegribbene og de dristige Kongeørne.

Ikke langt herfra, inde i Canton Wallis, var der en Ornerede, ganske snildt bygget ind under den fremadludende Fjeldkant; der var en Unge deroppe, den tog man ikke! En Englænder havde for faa Dage siden budt Rudy en heel Haandfuld Guld for at skaffe ham Ungen levende, „men der er Grændse for Alt,“ sagde han; „Orneungen der er ikke til at tage, det vilde være en Galsskab at indlade sig derpaa.“

Dg Vinen flød og Talen flød, men Aftenen var alt for kort, syntes Rudy, og dog var det over Midnat, da han gik fra det første Besøg i Møllen.

Lysene blinkede endnu en kort Stund gjennem Vinduet og mellem de grønne Grene; ud fra den aabne Luge paa Taget kom Stuefatten og hen ad Tagrenden kom Rjokkenfatten.

„Veed Du Ngt paa Møllen?“ sagde Stuefatten.
 „Her er stiltiende Forlovelse i Huset! Fatter veed det ikke endnu; Rudy og Babette have hele Aftenen traadt hin-

anden paa Poterne under Bordet; mig traadte de to Gange, men jeg miauede dog ikke, det havde da vaft Opmærksomhed!”

„Det vilde dog jeg have gjort!“ sagde Kjøkkenfatten.

„Hvad der skifter sig i Kjøkkenet, skifter sig ikke i Stuen!“ sagde Stuefatten. „Sag gad nu bare vide, hvad Mølleren vil sige, naar han hører om Forlovelsen.“

Sa, hvad vilde Mølleren sige, det gad ogsaa Rudy nok vide, men vente længe paa at vide det kunde han ikke; og derfor ikke mange Dage efter, da Omnibussen rullede over Rhonebroen mellem Wallis og Vaud, sad Rudy i den med godt Mod, som altid, og deilige Tanker om Saord endnu i denne Aften.

Og da saa Aftenen kom, og Omnibussen førte samme

Bei tilbage, ja saa sad ogsaa Rudy i den, samme Bei tilbage, men i Møllen løb Stuefatten med Nyt.

„Veed Du det, Du fra Kjøkkenet! Mølleren veed nu Alting. Det var en rar Ende det tog! Rudy kom her henimod Aften, og han og Babette havde Meget at hviste og tiske om, de stode paa Gangen lige ud for Mølleren's Kammer. Jeg laae ved Fodderne af dem, men de havde hverken Dine eller Tanke for mig. „„Jeg gaaer lige ind til din Fader!““ sagde Rudy, „„det er en ærlig Sag.““ „„Skal jeg følge Dig?““ sagde Babette, „„det vil give Dig Mod!““ „„Jeg har Mod nok!““ sagde Rudy, „„men er Du med, maa han see mildt, enten han vil eller ei!““ Og saa gik de ind. Rudy traadte mig voldsomt paa Halsen! Rudy er uendelig feitet! jeg miauede, men hverken han eller Babette havde Øren at høre med. De aabnede Døren, gik ind begge To, jeg foran; men jeg sprang op paa en Stoleryg, jeg kunde ikke vide, hvorledes Rudy vilde sparke ud. Men Mølleren sparkede ud! det var et godt Spark! ud af Døren, op paa Bjerget til Gemserne! dem kan nu Rudy sigte paa og ikke paa vor lille Babette.“

„Men hvad blev der sagt?“ spurgte Kjøkkenfatten.

„Sagt?“ — „Der blev sagt Alt hvad de saaledes sigte naar de gaae paa Frieri: „„Jeg holder af hende og hun holder af mig! og naar der er Melk i Bøtten til Een, saa er der ogsaa Melk i Bøtten til To!““ — „„Men hun sidder Dig for høit!““ sagde Mølleren, „„hun sidder paa Grøn, paa Guldgryn, veed Du nok! hende naaer Du ikke!““ —

„„Intet sidder for høit, man kan naae det naar man vil!““
 sagde Rudy; for rast paa det er han. „„Men Orneungen
 kan Du dog ikke naae, sagde Du sidst! Babette sidder
 høiere!““ — „„Seg tager dem begge To!““ sagde Rudy.

„„Ja, jeg skal forære Dig hende, naar Du forærer mig den
 levende Orneunge!““ sagde Mølleren og loe, saa Bandet stod
 ham i Ansigtet. „„Men nu skal Du have Tak for Visiten,
 Rudy! kom igjen imorgen, saa er der Ingen hjemme! Far-
 vel, Rudy!““ Og Babette sagde ogsaa Farvel, saa ynkelig
 som en lille Ratteskilling, der ikke kan see sin Moder. „„Et

Orb er et Orb, en Mand en Mand!" sagde Rudy.
 "Græd ikke, Babette, jeg bringer Orneungen!" —
 "Du brækker Halsen, haaber jeg!" sagde Mølleren, "og
 saa slippe vi for dit Løb!" Det kalder jeg at sparke! nu
 er Rudy afsted, og Babette sidder og græder, men Mølleren
 synger Tydsk, det har han lært paa Reisen! jeg vil nu ikke
 sørge over det, det hjælper ikke!"

"Men det er dog altid et Udseende!" sagde Rjøffen-
 katten.

VII.

Ornereden.

Fra Fjeldstien klang Sodlen saa lystig og stærk, det
 tydede paa godt Humeur og freidigt Mod; det var Rudy;
 han gik til sin Ven Besinand.

"Du maa hjælpe mig! vi faae Kagli med, jeg maa
 tage Orneungen oppe paa Fjeldranden!"

"Vil Du ikke tage det Sorte af Maanen først, det er
 nok lige let!" sagde Besinand. "Du er i godt Humeur!"

"Ja, for jeg tænker paa at holde Bryllup! Men nu,
 Alvor talt, Du skal vide hvorledes Sagerne staae for mig!"

Og snart vidste Besinand og Kagli hvad det var,
 Rudy vilde.

"Du er en vovsøms Knøs!" sagde de. "Det gaaer ikke!
 Du brækker Halsen!"

"Man falder ikke ned, naar man ikke troer paa det!"
 sagde Rudy.

Ved Midnat toge de afsted med Stænger, Stiger og Reb; Veien gik mellem Krat og Buske, hen over rullende Stene, altid op ad, op ad i den mørke Nat. Vandet brusede nede, Vandet rislede foroven, fugtige Skyer dreve i Luften. Jægerne naaede den steile Fjeldbrand, mørkere blev det her, Fjeldvæggene næsten mødtes, og kun høit oppe i den smalle Spalte lysnede Luften; tæt ved, under dem, var dyb Afgrund med et brusende Vand. Stille sad de alle Tre, de vilde vente Daggrøn, da fløi Ornen ud, den maatte først skydes, før der kunde være Tanke om at faae Ungen. Rudy sad paa Hug, saa stille, som var han et Stykke af Stenen, han sad paa, Geværet havde han foran sig stillet til Skud, Dinene ufravendt den øverste Kløft, hvor ind under den fremadludende Klippe Ornereden skjultes. De tre Jægere ventede længe.

Nu løb høit over dem en knagende, susende Vind; der blev mørkt ved en stor, svævende Gjenstand. To Bøsser sigtede, idet den sorte Orneskikkelse fløi ud af Røden; der faldt et Skud; et Dieblif bevægede sig de udbredte Binger, og derpaa langsomt dalede Fuglen, som om den med sin Størrelse og Vingestrækning maatte fylde hele Kløften og i sit Fald rive Jægerne med. Ornen sank i Dybet; det knagede i Trægrene og Buske, der knækkedes ved Fuglens Fald.

Og nu begyndte en Travlhed; tre af de længste Stiger bandtes sammen, de maatte naae derop; de stillede sig paa det yderste sidste Fodfæste ved Afgrundsranden, men de naaede

ikke derop; og glat som en Muur var Klippevæggen et langt Stykke høiere op, hvor Reden skjultes i Læ af den øverste fremspringende Klippeknold. Efter nogen Raadslagning blev man enig om, at der var Intet bedre at gjøre end ovenfra at heise ned i Kløften to sammenbundne Stiger, og da at faae disse fatte i Forbindelse med de tre, der allerede nedensfra vare stillede op. Med stort Besvær fik man de to Stiger slæbt øverst op og der gjort Tougene fast; Stigerne skødes ud over den fremspringende Klippe og hang da frit svævende midt over Afgrunden; Rudy sad allerede der paa det nederste Trin. Det var en iiskold Morgen, Skytaagerne løftede sig nede fra den sorte Kløft. Rudy sad derude som en Flue sidder paa det vippende Halmstraa, en redebyggende Fugl har tabt paa Randen af den høie Fabrikksforsteen, men Fluens kan flyve, naar Straaet gaaer løst, Rudy kunde kun brække Halsen. Vinden omsusede ham, og nede i Afgrunden brusede det ilende Vand fra den optøede Gletscher, Isjomfruens Palads.

Nu fatte han Stigen i en svingende Bevægelse, som Edderkoppen, der fra sin lange, svævende Traad vil gribe fast, og da Rudy fjerde Gang rørte Spidsen af de nedensfra opstillede sammenbundne Stiger havde han Tag i dem, de bleve med sikker og kraftig Haand føiede sammen, dog altid dinglende som havde de slidte Hængsler.

Et svaiende Rør syntes de fem lange Stiger, der naaede op mod Reden, heldende sig lodret mod Klippevæggen; dog nu kom det Farligste, der skulde klattres som Ratten kan

flattre, men Rudy kunde det ogsaa, Ratten havde lært ham det; han fornam ikke Svimlen, der traadte Luft bag ved ham, og strakte sine Polyparme ud efter ham. Nu stod han paa Stigens øverste Trin og mærkede, at endnu her naaede han ikke høit nok til at see ind i Keden, kun med Haanden kunde han naae op til den; han prøvede hvor fast de nederste tykke, i hinanden flettede Grene, der udgjorde Kedens nederste Deel, sad, og da han havde sikket sig en tyk og uroffelig Green, svang han sig fra Stigen op mod Grenen og havde nu Bryst og Hoved over Keden, men her strømmede ham imøde en qvælende Stank af Aadfler; forraadnede Lam, Gemser og Fugle laae her sønderflængede. Svimlen, der ikke mægtede at røre ham, pustede de giftige Dunster ind i hans Ansigt for at han skulde forstumles, og nede i det sorte, gabende Dyb, paa det ilende Vand, sad Tisjomfruen selv med sit lange, hvidgrønne Haar og stirrede med Dødsøine som to Bøsseriber.

„Nu fanger jeg Dig!“

I en Krog af Ornereden saae han sidde, stor og mægtig, Orneungen, der endnu ikke kunde flyve. Rudy heftede sine Dine paa den, holdt sig med al Kraft ved den ene Haand og fastede med den anden Haand Slingen om den unge Orn; fanget var den lyslevende; dens Been var i den snærende Snor, og Rudy smed Slingen med Fuglen hen over sin Skulder, saa at Dyret hang et godt Stykke nede under ham, idet han ved et hjælpende nedhængende Toug

holdt sig fast, til Fodspidsen igjen naaede den øverste Kant af Stigen.

„Hold fast! tro ikke Du falder, saa falder Du ikke!“
det var den gamle Værdom, og den fulgte han, holdt fast,
kravlede, var vis paa ikke at falde, og han faldt ikke.

Nu løb der en Sodlen, saa kraftig og glad. Rudy
stod paa den faste Klippegrund med sin Orneunge.

VIII.

Hvad Nyt Stuckatten kunde fortælle.

„Her er det Forlangte!“ sagde Rudy, der traadte ind hos Mølleren i Bøx og satte paa Gulvet en stor Kurb, tog saa Klædet af, og der gloede frem to gule, fortkrandsede Dine, saa gnistrende, saa vilde, ret til at brænde og bide sig fast hvor de saae; det korte, stærke Næb gabede til Bid, Halsen var rød og dunet.

„Orneungen!“ raabte Mølleren. Babette gav et Skrig og sprang til Siden, men kunde ikke faae sine Dine hverken fra Rudy eller Orneungen.

„Du lader Dig ikke kysse!“ sagde Mølleren.

„Dg I holder altid Ord!“ sagde Rudy, „hver har sit Kjendemerke!“

„Men hvorfor knækkede Du ikke Halsen?“ spurgte Mølleren.

„For jeg holdt fast!“ svarede Rudy, „og det gjør jeg endnu! jeg holder fast paa Babette!“

„See først til at Du har hende!“ sagde Mølleren og loe; og det var gode Tegn, vidste Babette.

„Lad os faae Orneungen ud af Kurven, det er farligt at see, hvorledes den gloer! hvor fik Du Tag i den?“

Og Rudy maatte fortælle, og Mølleren saae med Dine, der bleve større og større.

„Med dit Mod og din Lykke kan Du forføre tre Koner!“ sagde Mølleren.

„Tak! Tak!“ raabte Rudy.

„Ja Babette har Du da ikke endnu!“ sagde Mølleren og slog i Spøg den unge Alpejæger paa Skulderen.

„Beed Du Ngt paa Møllen?“ sagde Stuefatten til Kjøkkenfatten. „Rudy har bragt os Orneungen og tager Babette i Bytte. De have kysset hinanden og ladet Faderen see derpaa! det er da saa godt som Forlovelse; den Gamle sparkede ikke ud, han traf Kløerne ind, tog sig en Middagsluur og lod de To sidde og logre; de har saa Meget at fortælle, de blive ikke færdige til Julen!“

Og de bleve heller ikke færdige til Julen. Vinden hvirvlede det brune Løv, Sneen fhygede i Dalen som paa de høie Bjerge; Fisjomfruen sad i sit stolte Slot, der tog til i Vintertid; Klippevæggene stode med Islag og favnthkke, elephanttunge Istappe der hvor i Sommeren Fjeldstrømmen lod sit Vandslør vaie; Isguirlander af phantastiske Iskrystaller skinnede over de sneepuddrede Graner. Fisjomfruen red paa den susende Vind hen over de dybeste Dale. Sneetæppet var lagt heelt ned til Bæx, hun kunde komme der og see Rudy inden Døre, mere end han var vant til, han sad hos Babette. Til Sommer skulde Brylluppet staae; det ringede tidt for deres Øren, saa ofte talte Venner derom. Der var Solskin, den deiligste Alperose glødede, den muntre, leende Babette, deilig som Foraaret, der kom, Foraaet, der lod alle Fugle slynge om Sommertid, om Bryllupsdag.

„Hvor de To kunne sidde og hænge over hinanden!“ sagde Stuefatten. „Nu er jeg kjed af det Miau!“

IX.

Iisjomfruen.

Foraaret havde udfoldet sin fastiggrønne Guirlande af Valnødde- og Kastanietræer, den svulmede især fra Broen ved St. Maurice til Genfersjøens Bred langs Rhonen, der med voldsom Fart jog fra sit Udspring under den grønne Gletscher, Iispaladset, hvor Iisjomfruen boer, hvor hun af den skarpe Vind lader sig bære op paa den øverste Sneemark og i det stærke Sollys strækker sig paa de fhygede Bolstre; der sad hun og skuede med langshnet Blik ned i de dybe Dale, hvor Menneskene, som Myrer paa den solbestinnede Steen, travle rørte sig.

„Landskræfter, som Solens Børn falde Eder!“ sagde Iisjomfruen, „Kryb ere I! en rullende Sneebold, og I og Eders Huse og Byer ere masede og udvistede!“ Og hun løftede sit stolte Hoved høiere og saae med dødslysende Dine vidt om og dybt ned. Men fra Dalen løb en Rullen, Sprængning af Klipper, Menneskeværk; Veie og Tunneler for Jernbaner bleve anlagte.

„De lege Muldvarp!“ sagde hun; „de grave Gange, derfor høres Lyd som Flinteskud. Flytter jeg mine Slotte, da bruser det stærkere end Tordenens Drøn.“

Fra Dalen løftede sig en Røg, den bevægede sig fremad, som et flagrende Slør, en vaiende Fjerbust fra Locomotivet, der paa den nysaabnede Jernbane drog Banetoget, denne bugtende Slange, hvis Led er Vogn ved Vogn; piilsnar skød det frem.

„De lege Herrer dernede, Landskræfterne!“ sagde Sisjomfruen. „Naturmagternes Kræfter ere dog de raadende!“ og hun loe, hun sang, og det rungede i Dalen.

„Nu rullede der en Lavine!“ sagde Menneskene dernede. Men Solens Børn sang endnu høiere om Menneske-

Tanken, der raader, der spænder Havet under Nag, flytter Bjerge, fylder Dale; Mennesketanken, der er Naturkræfternes Herre. I samme Stund just kom hen over Sneemarken, hvor Iisjomfruen sad, et Selskab af Rejsende; de havde bundet sig med Louge fast til hverandre, for at være som eet større Legeme paa den glatte Iisflade, ved de dybe Afgrunde.

„Argh!“ sagde hun. „I være Naturmagtens Herrer!“ og hun vendte sig fra dem og saae spottende ned i den dybe Dal, hvor Jernbanetoget brusede forbi.

„Der sidde de, disse Tanker! de sidde i Kræfternes Bold! jeg seer dem hver! — Een sidder stolt som en Konge, alene! der sidde de i Klump! der sover Halvdelen! og naar Dampdragen holder stille, stige de ud, gaae deres Gang. Tankerne gaae ud i Verden!“ Og hun loe.

„Der rullede igjen en Ravine!“ sagde de dernede i Dalen.

„Os naaer den ikke!“ sagde To paa Dampdragens Ryg, „to Sjæle og een Tanke“ som det hedder. Det var Rudy og Babette; ogsaa Mølleren var med.

„Som Bagage!“ sagde han. „Jeg er med som det Nødvendige!“

„Der sidde de To!“ sagde Iisjomfruen. „Mangen Gemse har jeg knust, Millioner Alperoser har jeg knækket og brækket, ikke Roden blev! jeg sletter dem ud! Tankerne! Landskræfterne!“ Og hun loe.

„Nu rullede igjen en Ravine!“ sagde de nede i Dalen.

X.

Gudmoder.

I Montreux, en af de nærmeste Byer, der med Clarens, Vernex og Erin danne Guirlande om Genfersjøens nordøstlige Deel, boede Babettes Gudmoder, den engelske fornemme Dame med sine Døttre og en ung Slægtning; de vare nyligt indtrufne, dog havde Mølleren allerede aflagt dem Visit, meldt Babettes Forlovelse, og fortalt om Rudy og Orneungen, om Besøget i Interlaken, fortalt den hele Historie, og den havde i høieste Grad fornøiet og indtaget for Rudy og for Babette, og for Mølleren med; de maatte nu endelig alle Tre komme, og derfor kom de. — Babette skulde see sin Gudmoder, Gudmoder see Babette.

Ved den lille Stad Villeneuve, for Enden af Genfersjøen, laae Dampfskibet, der paa en halv Times Fart naaer derfra til Vernex, lige under Montreux. Det er en af Digtere besungen Kyst; her, under Valnøddetræerne ved den dybe, blaagrønne Sø, sad Byron og skrev sine melodiske Vers om den Fangne i det skumle Klippeflot Chillon. Høst, hvor Clarens speiler sig med Grædepilene i Vandet, vandrede Rousseau, drømmende om Heloise. Rhonefloden glider frem under Savoyens høie, sneedækkede Bjerger; her ligger ikke langt fra dens Udløb i Søen en lille Ø, ja den er saa lille, at den fra Kysten synes at være et Fartøi derude; det er en Klippegrund, som for et hundrede Aar siden en Dame lod steeninddæmme, belægge med Jord og

beplante med tre Afasietræer, de overfkygge nu den hele Ø. Babette var aldeles henrykt over den lille Blet, den var hende det Yndigste paa hele Seiladsen, der skulde man hen, der maatte man hen, der maatte være mageløst yndigt at være, meente hun. Men Dampskibet gif forbi og lagde an, som det skulde, ved Verney.

Det lille Selskab vandrede herfra op mellem de hvide, solbelyste Mure, der omgive Viinhaverne foran den lille Bjergby Montreux, hvor Figentræerne skygge foran Bondens Huus, Laurbær og Cypresser groe i Haverne. Halvveis oppe laae Pensionen, hvor Gudmoder boede.

Modtagelsen var meget hjertelig. Gudmoder var en stor, venlig Kone med et rundt, smilende Ansigt; som Barn maa hun have været et sandt raphaelsk Englehoved, men nu var hun et gammelt Englehoved, som de sølvhvide Haar rigt krøllede om. Døttrene vare pyntelige, fine, lange og slanke. Den unge Fætter, der var med og ganske klædt i Hvidt fra Top til Taa, med forgyldte Haar og forgyldte Baffenbarter, saa store, at de kunde have været fordeelte til tre Gentlemen, viste strax mod den lille Babette den allerstørste Opmærksomhed.

Rigt indbundne Bøger, Nodeblade og Tegninger laae spredte over det store Bord, Balcondøren stod aaben ud til den deilige udstrakte Sø, der var saa blank og stille, at Savoyens Bjerger, med Smaabyer, Skove og Sneetoppe, omvendt affpeilede sig.

Rudy, der ellers altid var fjæk, livsfrisk og freidig, følte sig slet ikke i sit Es, som man kalder det; han bevægede

sig her, som om han gik paa Erter hen over et glat Gulv. Hvor Tiden var seig at slide paa! den gik i Trædemølle, og nu skulde man spadserere! det gik ligesaa langsommeligt; to Skridt frem og eet tilbage kunde Rudy gjøre for at være i Trit med de Andre. Ned til Chillon, det gamle, skumle Slot paa Klippeøen, gik de for at see paa Pinselspæl og Dødsfængsler, rustne Lænker i Klippemuren, Steenbrix for de Dødsdomte, Falddøre, hvor de Ulykkelige vare styrtede ned og spiddede paa Jernpigge midt i Brændingen. Det faldte de en Fornøielse at see paa. Et Kettersted var det, løftet ved Byrons Sang ind i Poesiens Verden. Rudy følte saa aldeles Ketterstedet; han lænede sig til Vinduets store Steenfarme og saae ned i det dybe, blaagrønne Vand, og over til den lille eensomme Ø med de tre Akasier; der ønskede han sig, fri for hele dette pluddrende Selskab; men Babette følte sig særdeles glad. Hun havde moret sig mageløst, sagde hun siden; Fættteren fandt hun var complet.

„Sa complet Gabflab!“ sagde Rudy; og det var første Gang Rudy sagde Noget, der ikke behagede hende. En lille Bog havde Englænderen foræret hende til Erindring om Chillon, det var Byrons Digtning: „Fangen i Chillon“, oversat i det franske Sprog, saa at Babette kunde læse den.

„Bogen kan være god nok,“ sagde Rudy, „men den fiintkæmmede Fyr, som gav Dig den, gjorde ingen Lykke hos mig.“

„Han saae ud, som en Meelsæk uden Meel!“ sagde

Mølleren og loe af sin Wittighed. Rudy loe med og sagde, at det var godt og rigtigt sagt.

XI.

Fættøren.

Da Rudy et Par Dage efter kom i Besøg til Møllen, fandt han den unge Englænder der; Babette satte just for ham kogte Foreller, dem hun bestemt selv havde pyntet med

Petersfillen, at de kunde see stadfelige ud. Det behøvedes slet ikke. Hvad vilde Englænderen her? Hvad skulde han her? Tracteres og credenses af Babette? Rudy var skinsyg, og

det morede Babette; det fornøiede hende at see ham fra alle hans Hjertes Sider, de stærke og de svage. Kjærligheden var endnu en Leg, og hun legede med Rudy's hele Hjerte, og dog, det maa man sige, han var hendes Lykke, hendes Livs Tanke, det Bedste og Herligste i denne Verden, men jo mørkere han saae, desmere loe hendes Dine, hun kunde gjerne have kysset den blonde Englænder med de forgyldte Baffenbarter, dersom hun derved opnaaede, at Rudy løb rasende bort, det just viste hende, hvor høit hun var elsket af ham. Men det var ikke rigtigt, ikke klogt af lille Babette, men hun var jo kun nitten Aar. Hun tænkte ikke derover, tænkte endnu mindre paa, hvorledes hendes Udfærd kunde tydes, mere lystig og let af den unge Englænder end det just skikkede sig for Møllerens ærbare, nysforlovede Datter.

Hvor Landeveien fra Bex løber hen under den sneedækkede Klippehøide, som der i Landets Sprog kaldes Diablerets, laae Møllen ikke langt fra en rivende Bjergstrøm, der var hvidgraa, som pidstet Sæbevand; denne drev ikke Møllen; derimod en mindre Strøm, som paa den anden Side Floden styrtede ned fra Klippen og gennem en Steensætning under Veien ved sin Kraft og Fart løftede sig og løb saa i et lukket Bjælkebasin, en bred Kende, hen over den rivende Flod, dreiede det store Møllehjul. Kenden var saa righoldig paa Vand, at den strømmede over og frembød saaledes en vaad, slibrig Bei for Den, som det kunde falde ind her at naae hurtigere over til Møllen, og det Indfald

havde en ung Mand, Englænderen; hvidklædt som en Møllersvend klattrede han i Aftenstunden, ledet af Ufset, der skinnede ud fra Babettes Kammer. Klattren havde han ikke lært og nær var han gaaet paa Hovedet i Strømmen, men slap med vaade Ermer og overstænkede Buxer; dyndvaad og tilføjet kom han hen under Babettes Vinduer, hvor han klattrede op i det gamle Vindetræ og der efterlignede Uglen, anden Fugl kunde han ikke synge efter. Babette hørte det og tittede frem gennem de tynde Gardiner, men da hun saa den hvide Mand og nok tænkte hvem det var, slog hendes lille Hjerte af Skræk, men ogsaa af Brede. Hun slukkede i Hast Ufset, følte efter om alle Vindueskramper vare paa, og saa lod hun ham tude og hyle.

Skræffeligt vilde det være om Rudy nu var her paa Møllen, men Rudy var ikke paa Møllen, nei, det var meget værre, han var lige der nedenfor. Der blev talt høit, vrede Ord; der vilde blive Slagsmaal, maaskee Drab.

Babette aabnede i Skræk Vinduet, raabte Rudy's Navn, bad ham dog gaae, hun taalte ikke at han blev, sagde hun.

„Du taaler ikke at jeg bliver!“ udbrod han, „det er altsaa en Aftale! Du venter gode Venner, bedre end jeg! skam Dig, Babette!“

„Du er affkyelig!“ sagde Babette. „Jeg hader Dig!“ og nu græd hun. „Gaa! gaa!“

„Det har jeg ikke fortjent!“ sagde han, og han gif, hans Kinder vare som Ild, hans Hjerte var som Ild.

Babette kastede sig paa Sengen og græd.

„Saa høit som jeg elsker Dig, Rudy! og Du kan troe ilde om mig!“

Og hun var vred, meget vred, og det var godt for hende, ellers havde hun været dybt bedrøvet; nu kunde hun falde i Søvn og sove Ungdommens styrkende Søvn.

XII.

Onde Magter.

Rudy forlod Bex, gik ad Hjemveien, søgte op paa Bjergene, i den friske, afkølede Luft, hvor Sneen laae, hvor Fisjomfruen raadede. Løvtræerne stode dybt nede, som vare de kun Kartoffeltoppe, Gran og Busk bleve mindre, Alperoserne groede ved Sneen, der laae i enkelte Pletter, som Linned paa Blegen. Der stod en blaa Gentiane, han knuste den med Geværkolben.

Høiere oppe viste sig to Gemser, Rudys Dine fik Glands, Tankerne ny Flugt; men han var ikke nær nok for at gjøre et sikkert Skud; høiere steg han, hvor kun et stridt Græs voxede mellem Steenblokkene; Gemserne gik roligt paa Sneemarken; ibrigt skyndte han sig; Skytaagerne sænkede sig omkring ham, og pludselig stod han foran den steile Klippevæg, Regnen begyndte at strømme ned.

Han følte en brændende Tørst, Hede i Hovedet, Kulde i sine andre Lemmer; han greb efter sin Sagtflaske, men denne var tom, han havde ikke tænkt paa den, da han

stormede op i Bjergene. Aldrig havde han været syg, men nu havde han en Fornemmelse deraf; træt var han, Øst følte han til at kaste sig ned og sove, men Alt strømmede med Vand, han søgte at tage sig sammen; underligt fittrede Gjenstandene for hans Øine, men da saae han pludselig, hvad han aldrig havde seet her før, et nyttømret lavt Huus, der helbede sig op til Klippen, og i Døren stod en ung Pige, han troede at det var Skoleholderens Anette, som han engang havde kysset i Dandsen, men det var ikke Anette, og dog havde han seet hende før, maaskee ved Grindelwald, hiin Aften han vendte hjem fra Skytte-
lauget i Interlaken.

„Hvor kommer Du her?“ spurgte han.

„Jeg er hjemme!“ sagde hun. „Jeg vogter min Hjord!“

„Din Hjord, hvor græsser den? Her er kun Sne og Klipper!“

„Du veed god Besked!“ sagde hun og loe. „Her bag ved, lidt nede, er en deilig Græssgang! der gaae mine Geder! jeg hytter dem godt! ikke een mister jeg, hvad mit er bliver mit!“

„Du er kjæk!“ sagde Rudh.

„Du ogsaa!“ svarede hun.

„Har Du Melk, saa giv mig den! jeg tørster ganske ulidelig!“

„Jeg har Noget bedre end Melk!“ sagde hun, „det skal Du faae! igaar kom her Rejsende med deres Fører, de glemte en halv Flaske Viin, som Du nok aldrig har smagt den; de hente den ikke, jeg drikker den ikke, drif Du!“

Og hun kom frem med Vinen, heldte den i en Træskaal og gav Rudy.

„Den er god!“ sagde han. „Aldrig smagte jeg saa varmen, saa ildfuld en Viin!“ og hans Dine straaede, der kom et Liv, en Glød i ham, som om alle Sorger og Tryk dunstede bort; den sprudlende, friske Menneskenatur rørte sig i ham.

„Men det er jo dog Skoleholderens Anette!“ udbrød han. „Giv mig et Kys!“

„Ja giv mig den smukke Ring, Du bærer paa Fingeren!“

„Min Brudering?“

„Just den!“ sagde Pigen og gød Viin i Skaalen, satte den for hans Læber, og han drak. Der strømmede Livsens Glæde i hans Blod, den hele Verden var hans, syntes han, hvorfor plage sig! Alt er til for at nyde og lykfsaliggjøre os! Livsens Strøm er Glædens Strøm, rives med af den, lade sig bære af den, det er Lykfsalighed. Han saae paa den unge Pige, det var Anette og dog ikke Anette, endnu mindre Trolldphantomet, som han havde kaldt hende, han mødte ved Grindelwald; Pigen her paa Bjerget var frisk som den nysfaldne Sne, spulmende som Alperosen og let som et Rid, dog altid skabt af Adams Ribbeen, Menneske som Rudy. Og han slængede sine Arme om hende, saae ind i hendes forunderlige klare Dine, kun et Secund var det, og i dette, ja forklar, giv os det i Ord — var det Aandens eller Dødens Liv, der fyldte ham? Blev han løftet eller sank han ned i det dybe, dræbende Tisfvælg, dybere,

altid dybere? Han saae Iisvæggene som et blaagrønt Glas; uendelige Klofter gabede rundt om, og Vandet dryppede klingende som et Klokkespil og dertil saa perleklart, lysende i blaa-hvide Flammer; Tisjomfruen gav ham et Kys, der

iisnede ham igjennem hans Ryghvirbler ind i hans Bænde; han gav et Smertens Skrig, rev sig løs, tumlede og faldt, det blev Nat for hans Dine, men han aabnede dem igjen. Onde Magter havde øvet deres Spil.

Borte var Alpepigen, borte den skjulende Hytte, Båndet drev ned ad den nøgne Klippevæg, Sneen laae rundt om; Rudy rystede af Kulde, gjenneblødt til Skindet, og hans Ring var borte, Bruderingen, Babette havde givet ham. Hans Gevær laae i Sneen hos ham, han tog det, vilde skyde det af, det kliffede. Vaade Skyer laae som faste Sneemasjer i Kløften, Svimlen sad der og lurede paa det kraftløse Bytte, og under hende klang det i den dybe Kløft, som om en Fjeldblof faldt, knuste og bortrev Alt, hvad der vilde standse den i Faldet.

Men i Møllen sad Babette og græd; Rudy havde i sex Dage ikke været der; han, som havde Uret, han, som burde bede hende om Tilgivelse, thi med hele sit Hjerte elskede hun ham.

XIII.

I Møllereus Hus.

„Det er et rædsomt Brøvl med de Menneſter,“ ſagde Stuefatten til Kjøkkenfatten. „Nu er det igjen i Stykker med Babette og Rudy. Hun græder, og han tænker nok ikke mere paa hende.“

„Det kan jeg ikke lide,“ ſagde Kjøkkenfatten.

„Seg ikke heller,“ sagde Stuefatten, „men jeg vil ikke sørge over det! Babette kan jo blive Kjæreste med de røde Baffenbarter! han har da heller ikke været her siden han vilde paa Taget.“

Unde Magter have deres Spil, udenom os og indeni os; det havde Rudy fornummet og tænkt over. Hvad var der foregaaet om ham og i ham, der høit paa Bjerget? Var det Syner eller en Feberdrøm, aldrig havde han kjendt til Feber eller Sygdom før. Et Indblik i sig selv havde han gjort, idet han dømte Babette. Han tænkte paa den vilde Jagt i sit Hjerte, den hede Føhn, som der nys brød løs. Kunde han skrifte Alt for Babette, hver en Tanke, der i Fristelsens Stund hos ham kunde blive til Gjerning. Hendes Ring havde han tabt, og just i dette Tab havde hun gjenbundet ham. Kunde hun skrifte for ham? Det var som hans Hjerte skulde gaae itu idet han tænkte paa hende; der løftede sig saa mange Erindringer; han saa hende lyslevende, leende, et overgivent Barn; mangt et kjærligt Ord, hun havde talt i sit Hjertes Fylde, fløi som et Solblink ind i hans Bryst, og snart var et heelt Solskin derinde for Babette.

Hun maatte kunne skrifte for ham, og hun skulde det.

Han kom til Møllen; det kom til Skriftemaal, det begyndte med et Kys og endte med, at Rudy var Synderen, hans store Feil var det at kunne tvivle om Babettes Trofskab, det var næsten affkøligt af ham! sliq Mistro, sliq Hefstighed kunde føre dem Begge i Ulykke. Ja ganske vist! og derfor holdt Babette en lille Prædiken for ham; den

fornøiede hende selv og den flødte hende saa yndigt, dog i
Gæt havde Rudy Ret, Gudmoders Slægting var en Gab-

flab! hun vilde brænde den Bog, han havde foræret hende,
og ikke eie det Mindste, der kunde huske hende paa ham.

„Nu er det overstaaet!“ sagde Stuefatten. „Rudy er her igjen, de forstaae hinanden, og det er den største Lykke, sig de.“

„Jeg hørte i Nat,“ sagde Kjøkkenfatten, „Rotterne sig, den største Lykke er at æde Tællelys og at have fuldt op for sig af fordærvet Flest. Hvem skal man nu troe, Rotterne eller Kjærestefolkene?“

„Ingen af dem!“ sagde Stuefatten. „Det er altid det Sikreste.“

Den største Lykke for Rudy og Babette var just i sin Dpgang, den skønneste Dag, som den kaldes, havde de ivente, Bryllupsdagen.

Men ikke i Kirken i Bex, ikke i Møllerens Huus, skulde Brylluppet staae; Gudmoder vilde, at Brylluppet feiredes hos hende og at Bielsen fandt Sted i den smukke lille Kirke i Montreux. Mølleren holdt paa, at dette Forlangende skulde opfyldes; han alene vidste hvad Gudmoder havde bestemt for de Nygifte; de fik af hende en Brudegave, der nok var en saadan lille Føielighed værd. Dagen var bestemt. Allerede Aftenen forud vilde de reise til Villeneuve, for med Skibet om Morgenens at sætte saa betids over til Montreux, at Gudmoders Døttre kunde pynte Bruden.

„Der bliver vel anden Dags Bryllup her i Huset,“ sagde Stuefatten. „Ellers giver jeg ikke et Miau for det Hele.“

„Her bliver Gilde!“ sagde Kjøkkenfatten, „Ender ere slagtede, Duer qvalte, og et heelt Dyr hænger paa

Væggen. Jeg faaer Tandfløe ved at see paa det! — Imorgen begynder da Reisen."

Sa imorgen! — Denne Aften sad Rudy og Babette, som Forlovede, sidste Gang paa Møllen.

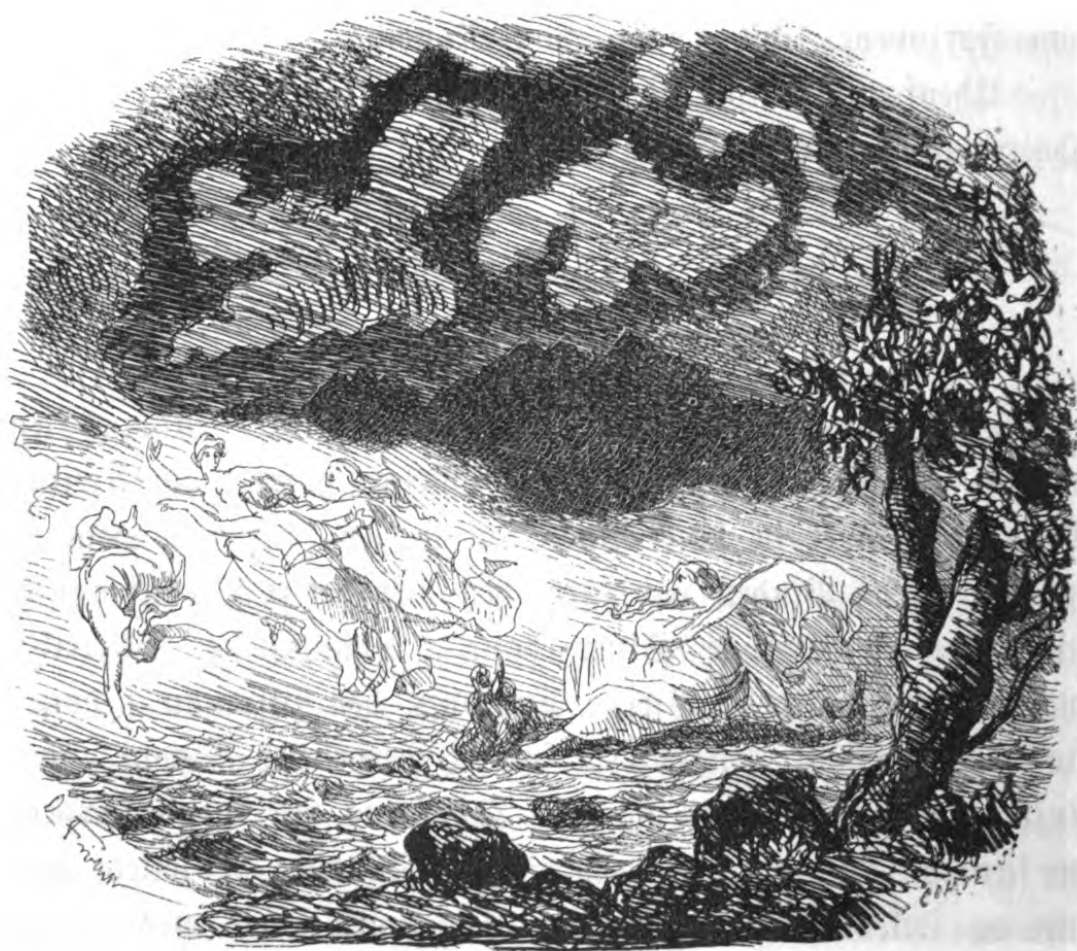
Udenfor var Alpegløden, Aftenklokken klang, Solstraalernes Døttre sang: „Det Bedste skeer!"

XIV.

Syner i Natten.

Solen var nede, Skyerne sænkede sig i Rhonedalen mellem de høie Bjerge, Vinden blæste sydfra, en Afrikas Vind, ned over de høie Alper, en Föhn, der rev Skyerne sønder, og da Vinden var faret hen blev det et Dieblit ganske stille; de sønderrevne Skyer hang i phantastiske Skikkelse mellem de skovgroede Bjerge hen over den iilsomme Rhoneflod; de hang i Skikkelse, som Urverdenens Sødyr, som Luftens svævende Orn og som Sumpens springende Frøer; de sænkede sig ned paa den rivende Strøm, de seilede paa den og seilede dog i Luften. Strømmen førte med sig en med Rod opreven Gran, Vandet viste dreierende Hvirvler foran; det var Svimlen, mere end een, der dreiede sig i Kredse paa den frembrusende Strøm. Maanen lystte paa Bjergtoppenes Snee, paa de mørke Skove og de hvide sølsomme Skyer, Nattens Syner, Naturkræfternes Mander; Bjergbonden saae dem gennem Ruden, de seilede dernede i Skarer foran Sisjomfruen; hun kom fra sit Gletscherslot,

hun sad paa det skrøbelige Skib, en opreven Gran, Gletscher-
vandet bar hende ned ad Strømmen til den aabne Sø.

„Bryllupsgjæsterne komme!“ fusede og fang det i Luft
og Vand.

Syner derude, Syner derinde. Babette drømte en
underlig Drøm.

Det forekom hende, som om hun var gift med Rudy,
og det allerede i mange Aar. Han var nu paa Gemsejagt,

men hun var i sit Hjem, og der sad hos hende den unge Englænder med de forgyldte Baffenbarter; hans Dine vare saa varme, hans Ord havde en Trolddoms Magt, han rakte hende Haanden, og hun maatte følge ham. De gik bort fra Hjemmet. Bestandigt nedad! — og det var for Babette som laae der en Byrde paa hendes Hjerte, den blev altid tungere, en Synd var det mod Rudy, en Synd mod Gud; — pludselig stod hun forladt, hendes Klæder vare revne itu af Tjørne, hendes Haar var graat, hun saae i Smerte op ad, og paa Fjeldranden øinede hun Rudy; — hun strakte sine Arme imod ham, men vovede ikke at kalde eller bede, og det vilde heller ikke have hjulpet, thi snart saae hun, at det ikke var ham, men kun hans Jægertrøie og Hat, der hang paa Alpestoffken, som Jægerne stille hen for at skuffe Gemserne. Og i grændseløs Smerte jamrede Babette: „D, var jeg død paa min Bryllupsdag, min lykkeligste Dag! Herre, du min Gud, det havde været en Naade, en Livsens Lykke! da var det Bedste skeet, der kunde skee for mig og Rudy! Ingen veed sin Fremtid!“ og i gudløs Smerte styrtede hun sig ned i den dybe Fjeldkloft. Der brast en Stræng, der klang en Sørgetone —!

Babette vaagnede op, Drømmen var endt og ud-slettet, men hun vidste, at hun havde drømt noget Skrækkeligt og drømt om den unge Englænder, som hun i flere Maaneder ikke havde seet, ikke tænkt paa. Mon han var i Montreux? Skulde hun saae ham at see ved Brylluppet? Der gled en lille Skygge hen om den fine Mund. Brynene

rynkede sig; men snart kom et Smil og Blinket i Diet, Solen skinnede saa smukt udenfor, og i Morgen var det hendes og Rudy's Bryllup.

Han var allerede i Stuen, da hun kom derved, og snart gik det afsted til Villeneuve. De vare saa lykkelige de To, og Mølleren med, han loe og straaledede i det deiligste Humeur; en god Fader, en ærlig Sjæl var han.

„Nu er vi Herstabet hjemme!“ sagde Stuefatten.

XV.

Slutningen.

Det var endnu ikke Aften, da de tre glade Mennesker naaede Villeneuve, og holdt deres Maaltid. Mølleren satte sig i Rænestolen med sin Pibe og tog en lille Luur. De unge Brudfolk gik Arm i Arm ud af Byen, hen ad Kjøreveien under de busfbegroede Klipper, langs den blaa-grønne, dybe Sø; det skumle Chillon speilede sine graae Mure og tunge Taarne i det klare Vand; den lille Ø med de tre Akasier laae endnu nærmere, den saae ud som en Bouquet paa Søen.

„Der maa være hndigt derovre!“ sagde Babette; hun havde igjen den største Lyst at komme derover, og det Ønske kunde strax opfyldes: der laae en Baad ved Bredden, Snoren, som holdt den, var let at løse. Ingen saae man, der kunde spørges om Tilladelse, og saa tog man uden videre Baaden, Rudy forstod nok at roe.

Narerne grebe som Fiskens Finner i det føielige Vand, det er saa høieligt og dog saa stærkt, det er heelt Ryg til at bære, heelt Mund til at sluge, mildt smilende, Blødheden selv, og dog skrækindjagende og stærkt til at sønderbryde. Der stod et skummende Rjølband efter Baaden, der i saa Minuter med de To naaede over til Den, hvor de stege i Land. Her var ikke større Plads end til en Dands for de To.

Rudy svingede Babette to, tre Gange rundt, og saa satte de sig paa den lille Bænk, under de nedhængende Akafier, saae hinanden ind i Øinene, holdt hinanden i Hænderne, og Alt rundt om straalende i Glands af den jynkende Sol. Granstovene paa Bjergene fik et rødilla Udseende ganske som blomstrende Lyng, og hvor Træerne slap og Klippestenen traadte frem, glødede den som om Fjeldet var transparent; Skyerne paa Himlen lyste som den røde Ild, den hele Sø var som det friske, blussende Rosenblad. Alt som Skyggerne løftede sig op ad Savoyens sneedækkede Bjerge, bleve disse fortblaae, men den øverste Tinde skinnede som den røde Lava, den gjenviste et Moment fra Bjergdannelsen, da disse Masser glødende løftede sig fra Jordens Skjød og endnu ikke vare slukkede. Det var en Alpegløden, som Rudy og Babette aldrig troede at have seet Magen til. Det sneedækkede Dent du Midi havde en Glands som Fuldmaanens Skive, idet den løfter sig i Horizonten.

„Saa megen Deilighed! saa megen Lykke!“ sagde de To. — „Mere har Jorden ikke at give mig!“ sagde Rudy.

„En Aftenstund som denne er dog et heelt Liv! hvor tidt fornam jeg min Lykke, som jeg fornemmer den nu, og tænkte, om nu Alting endte, hvor lykkelig har jeg dog levet! hvor velsignet er denne Verden! og Dagen endte, men en ny begyndte igjen, og jeg syntes, at den var endnu smukkere! Vorherre er dog uendelig god, Babette!“

„Jeg er saa lykkelig!“ sagde hun.

„Mere har Jorden ikke at give mig!“ udbrød Rudy.

De Aftenklokkerne klang fra Savoyens Bjerger, fra Schweizes Bjerger; i Guldglands løftede sig mod Vest det fortblaa Sura.

„Gud give Dig det Herligste og Bedste!“ udbrød Babette.

„Det vil han!“ sagde Rudy. „Imorgen har jeg det! imorgen er Du ganske min! min egen lille, yndige Kone!“

„Baaden!“ raabte Babette i det Samme.

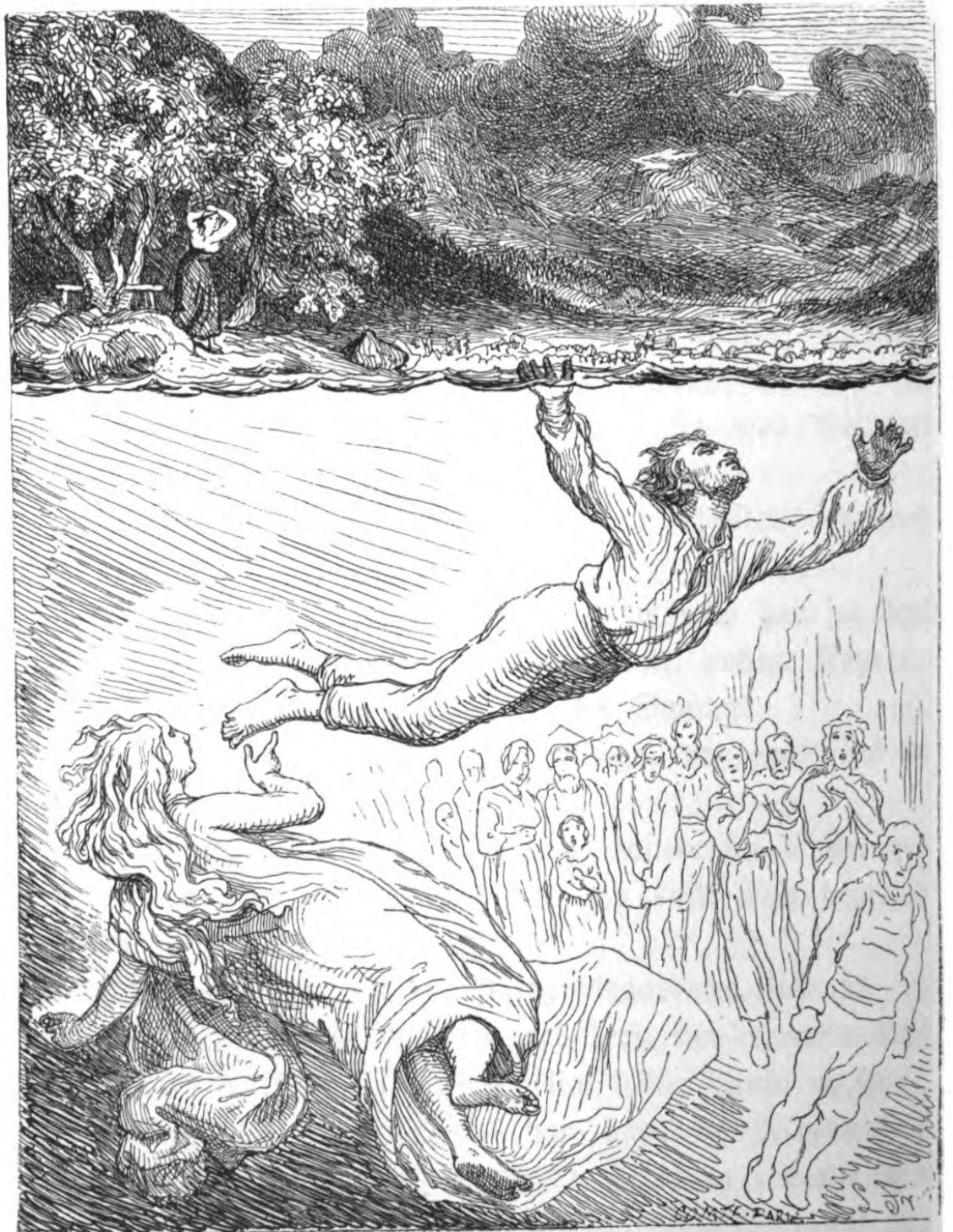
Baaden, der skulde føre dem tilbage, var gaaet løs og drev fra Den.

„Jeg henter den!“ sagde Rudy, kastede sin Kjole, rev sine Støvler af, sprang i Søen og tog raske Tag henimod Baaden.

Koldt og dybt var det klare, blaagrønne Fisvand fra Bjergets Gletscher. Rudy saae ned deri, kun et eneste Blik og det var som saae han en Guldring trille, blinke og spille, — sin tabte Brudering tænkte han paa, og Ringen blev større, videde sig ud i en funklende Kreds og i denne lyfte den klare Gletscher; uendelige dybe Kløfter gabede rundt om,

og Vandet dryppede klingende som et Klokkespil og lysende med hvidblaae Flammer; i et Nu saae han, hvad vi maae sigẽ i lange, mange Ord. Unge Bægere og unge Piger, Mænd og Qvinder, engang sunkne i Gletscherens Kloster, stode her lyslevende med aabne Dine og smilende Mund, og dybt under dem løb fra begravne Byer Kirkeklokkerne Klang; Menigheden knælede under Kirkehvælvingen, Sisstykker dannede Orgelpiber, Fjeldstrømmen orglede. Sisjomfruen sad paa den klare, gjennemsigtige Bund, hun løstede sig op mod Rudh, kysfede hans Fødder, og der gif en Dødsstisnen gennem hans Lemmer, et elektrisk Stød — Sis og Ild! man skjelner ikke derimellem ved den korte Berørelse.

„Min! min!“ klang det om ham og ind i ham. „Seg kysfede Dig, da Du var lille! kysfede Dig paa din Mund! nu kysfer jeg Dig paa din Taa og paa din Hæl, min er Du heel!“

Og han var borte i det klare, blaa Vand.

Alt var stille; Kirkeklokkerne hørte op at ringe, de sidste Toner forsvandt med Glandsen paa de røde Skyer.

„Min er Du!“ klang det i det Dybe; „min er Du!“ klang det i det Høie, fra det Uendelige.

Deiligt at flyve fra Kjærlighed til Kjærlighed, fra Jorden ind i Himlen.

Der brast en Stræng, der klang en Sørgetone, Dødens Sisstys beseirede det Forfrænkkelige; Forspillet endte for at Livs-Dramaet kunde begynde, Misflangen opløses i Harmonie.

Kalder Du det en sørgelig Historie?

Stakkels Babette! for hende var det Angestens Stund! Baaden drev længer og længer bort. Ingen i Land vidste, at Brudeparret var paa den lille D. Aftenen tog til; Skyerne sænkede sig; Mørket kom. Ene, fortvivlet, jamrende stod hun der. Et Gudsveir hang over hende; Lynblink lyste over Jurabjergene, over Schweizerlandet og over Savoyen; fra alle Sider Blink paa Blink, Drøn i Drøn, de rullede i hinanden, flere Minuter langt. Lynblinkene fik snart Solens Glans, man kunde see hver enkelt Viinstof som ved Middags-tid, og strax derpaa rugede igjen det forte Mørke. Lynene dannede Sløifer, Filtringer, Zifzak, flog ned rundt om i Søen, de lyste fra alle Sider, mens Drønene voxte ved Echoets Bulder. Paa Land drog man Baadene op paa Strandbredden; Alt, hvad levende var, søgte Ly! — og nu strømmede Regnen ned.

„Hvor er dog Rudy og Babette i dette Guds Veir!“ sagde Mølleren.

Babette sad med foldede Hænder, med Hovedet i sit Skjød, stum af Smerte, af Skrig og Jamren.

„I det dybe Vand!“ sagde hun ind i sig selv. „Dybt nede, som under Gletscheren, er han!“

I hendes Tanker kom, hvad Rudy havde fortalt om sin Moders Død, om sin Frelse, da han som Tiig løftedes op af Gletschernes Kloster. „Tisjomfruen har ham igjen!“

Dg der lyste et Lyn, saa blendende, som Solglans paa den hvide Sne. Babette foer i Veiret; Søen løftede sig i dette Nu, som en skinnende Gletscher, Tisjomfruen stod

der, majestætisk, blaableg, skinnende, og ved hendes Fødder laae Rudys Liig. „Min!“ sagde hun, og rundt om var igjen Mulm og Mørke, skjellende Vand.

„Grusomt!“ jamrede Babette. „Hvorfor skulde dog han døe, idet vor Lykkes Dag kom! Gud! lys op i min Forstand! lys ind i mit Hjerte! jeg forstaaer ikke dine Veie, famler i din Almagt og Wiisdom!“

Og Gud lyfte ind i hendes Hjerte. Et Tankeblink, en Naadens Straale, hendes Drøm sidste Nat, lyslevende, gjennemblinkede hende; hun huskede Ordene, hun havde talt: Ønsket om det Bedste for sig og Rudy.

„Vee mig! var det Syndens Frø i mit Hjerte! var min Drøm et Fremtidsliv, hvis Stræng maatte rives over for min Frelses Skyld! Jeg Elendige!“

Jamrende sad hun i den mulmmørke Nat. I dens dybe Stilhed klang, syntes hun, endnu Rudys Ord; de sidste, han her sagde: „Mere Lykke har Jorden ikke at give mig!“ De klang i Glædens Fylde, de gjentoges i Smertens Væld.

Et Par Aar ere hengaaede siden. Søen smiler, Kysterne smile; Viinranken sætter svulmende Druer; Dampskibe med vaiende Flag jage forbi, Lyftbaade med deres to udspændte Seil flyve som hvide Sommerfugle hen over Vandspeilet; Jernbanen over Chillon er aabnet, den fører dybt ind i Rhonedalen. Ved hver Station udstige Fremmede, de komme med deres i Rødt indbundne Reisebog og læse sig til, hvad

Mærkeligt de have at see. De besøge Chillon, de see derude i Søen den lille Ø med de tre Afasier, og læse i Bogen om Brudeparret, der i Aaret 1856 en Aftenstund seilede derover, Brudgommens Død, og: „først næste Morgen hørte man paa Kyften Brudens fortvibede Skrig.“

Men Reisebogen melder Intet om Babettes stille Levedage hos sin Fader, ikke i Møllen, der boe nu Fremmede, men i det smukke Huus nær Banegaarden, hvor fra Vinduet hun mangen Aften endnu seer hen over Kastanietræerne til de Sneebjerge, hvor engang Rudy tumlede sig; hun seer i Aftenstunden Alpegløden, Solens Børn leire sig deroppe og gjentage Sangen om Vandringsmanden, som Hvirvelvinden afrev Kappen og førte bort; Hylsteret og ikke Manden tog den.

Der er Rosenglands paa Bjergets Sne, der er Rosenglands i hvert Hjerte, hvor Tanken er: „Gud lader det Bedste skee for os!“ men det bliver os ikke altid aabenbaret, saaledes som det blev for Babette i hendes Drøm.

Sommerfuglen.

Sommerfuglen vilde have sig en Kjæreste. Naturligviis vilde han have sig en net lille En af Blomsterne. Han saae paa dem; hver sad saa stille og besindig paa sin Stilk, som en Jomfru skal sidde, naar hun ikke er forlovet; men her vare saa Mange at vælge imellem, det blev en Besværlighed, det gad Sommerfuglen ikke være over, og saa fløi han til Gaaseurten. Hende kalde de Franske Margrethe, de veed, at hun kan spaae, og det gjør hun, idet Kjærestefolk plukke Blad for Blad af hende, og ved hvert gjøre de et Spørgsmaal om Kjæresten: „af Hjerter? — med Smerte? — elsker meget? — lille bitte? — ikke det allermindste?“ eller saadant Noget. Enhver spørger paa sit Sprog. Sommerfuglen kom ogsaa for at spørge; han nippede ikke Bladene af, men kysjede paa hvert eet, i den Mening, at man kommer længst med det Gode.

„Søde Margrethe Gaaseurt!“ sagde han, „De er den klogeste Kone af alle Blomsterne! De forstaaer at spaae!

fiig mig, faaer jeg Den eller Den? Og hvem faaer jeg? Naar jeg veed det, kan jeg flyve lige til og frie!"

Men Margrethe svarede slet ikke. Hun kunde ikke lide, at han kaldte hende Kone, for hun var jo Somfru, og saa er man ikke Kone. Han spurgte anden Gang og han spurgte tredie Gang, og da han ikke fik et eneste Ord af hende, saa gad han ikke spørge mere, men fløi uden videre paa Frieri.

Det var i det tidlige Foraar; der var fuldt op af Sommergjække og Crocus. „De ere meget nette!“ sagde Sommerfuglen, „nydelige smaa Confirmander! men noget ferske.“ Han, som alle unge Mandfolk, saae efter ældre Piger. Derpaa fløi han til Anemonerne; de vare ham lidt for beefke; Violerne lidt for sværmeriske; Tulipanerne for prangende; Pintselilierne for borgerlige; Rindeblomsterne for smaa og de havde saa stort Familie-
skab; Hbleblomsterne vare jo rigtignok som Roser at see paa, men de stode i Dag og faldt af i Morgen, ligesom Vinden blæste, det blev et for kort Ægteskab, syntes han. Urteblomsten var den, som mest behagede, den var rød og hvid, den var skjær og fiin, hørte til de huuslige Piger, som see godt ud og dog due for Rjøkkenet; han var lige ved at frie til hende, men i det Samme saae han tæt ved hang en Urtebølg med visfen Blomst paa Spidsen. „Hvem er det?“ spurgte han. „Det er min Søster,“ sagde Urteblomsten.

„Naa, saaledes kommer De til at see ud senere!“ Det skræmmede Sommerfuglen, og saa fløi han.

Caprifolierne hang over Gjerdet; der var fuldt op af de Frøkener, lange i Ansigtet og gule i Skindet; det Slags holdt han ikke af. Ja, men hvad holdt han af? Spørg ham!

Foraaret gik, Sommeren gik og saa var det Efteraar; lige nær var han. Og Blomsterne kom i de deiligste Klæder, men hvad kunde det hjælpe, her var ikke det friske, duftende Ungdomsfind. Duft trænger just Hjertet til med Alderen, og Duft er der nu ikke synderligt af hos Georginer og Stokroser. Saa søgte Sommerfuglen ned til Krusemynten.

„Den har nu slet ingen Blomst, men den er heel Blomst, dufter fra Rod til Top, har Blomsterduft i hvert et Blad. Hende tager jeg!“

Og saa friede han endelig.

Men Krusemynten stod stiv og stille og tilsidst sagde den: „Venst, men heller ikke mere! jeg er gammel og De er gammel! vi kunne meget godt leve for hinanden, men gifte os — nei! lad os bare ikke gjøre os til Nar i vor høie Alder!“

Og saa fik Sommerfuglen slet Ingen. Han havde søgt for længe, og det skal man ikke. Sommerfuglen blev Bebersvend, som man kalder det.

Seent var det paa Efteraaret, med Regn og Kulf; Vinden blæste koldt ned ad Ryggen paa de gamle Piletræer, saa at det knagede i dem. Det var ikke godt at flyve ude i Sommerklæder, da vilde man faae Kjærligheden at føle, som

man siger; men Sommerfuglen fløi heller ikke ude, han var tilfældigviis kommen inden Døre, hvor der var Ild i Kaffelovnen, ja rigtigt sommervarmt; han kunde leve; men, „leve er ikke nok!“ sagde han, „Solskin, Frihed og en lille Blomst maa man have!“

Og han fløi mod Ruden, blev seet, beundret og sat paa Naal i Karitetskassen; Mere kunde man ikke gjøre for ham.

„Nu sidder jeg ogsaa paa Stilk ligesom Blomsterne!“ sagde Sommerfuglen; „ganske behageligt er det dog ikke! det er nok som at være gift, man sidder fast!“ og saa trøstede han sig dermed.

„Det er en daarlig Trøst!“ sagde Potteblomsterne i Stuen.

„Men Potteblomster kan man ikke ganske troe,“ meente Sommerfuglen, „de omgaaes for meget med Mennesker.“

Stjernen.

I Dagingen, i den røde Luft, skinner en stor Stjerne, Morgenens klareste Stjerne; dens Straale sitrer mod den hvide Bæg, som om den vilde der nedskrive, hvad den veed at fortælle, hvad den i Aartusinder faae her og der paa vor omdreiende Jord.

Hør en af dens Historier!

Nu nyligt, dens nyligt er os Mennesker for Aarhundreder siden, fulgte mine Straaler en ung Konstner; det var i Pavestaten, i Verdensbyen Rom. Meget der har i Tidernes Løb forandret sig, men ikke saa hurtigt, som Menneskeskikkelsen gaaer over fra Barn til Olding. Keiserborgen var, som endnu i Dag, Ruiner; Figentræet og Laurbærtræet vorte mellem de omstyrtede Marmorsoiler og hen over de ødelagte, med Guld i Bæggen prangende Badefamre; Colosseum var en Ruin; Kirkeklokkerne ringede, Røgelsen duftede, Processioner gif med Lys og straalende Baldachiner gjennem Gaderne. Der var kirkehelligt, og Konsten var høi

og hellig. I Rom levede Verdens største Maler Raphael; her levede Tidsalderens første Billedhugger Michel Angelo; selv Paven hylkede de To, bæredede dem med Besøg; Konsten var erkjendt, hædret og lønnet. Men ikke alt Stort og Digtigt er derfor seet og kjendt.

I en lille, snever Gade stod et gammelt Huus, det havde engang været et Tempel; her boede en ung Kunstner; fattig var han, ubekjendt var han; ja, han havde jo nok unge Venner, ogsaa Kunstnere, unge i Sind, i Haab og Tanke; de sagde ham, at han var rig paa Talent og Digtighed, men han var en Nar, at han aldrig selv kunde troe paa det. Han brød jo altid itu, hvad han havde formet i Veret, han blev aldrig tilfreds, fik aldrig Noget færdigt, og det maa man, for at det kan sees, erkjendes og skaffe Penge.

„Du er en Drømmer!“ sagde de, „og det er din Ulykke! men det kommer af, at Du ikke har levet endnu, ikke smagt Livet, nydt det i store, funde Drag, som det skal nydes. I Ungdommen just, kan og skal man gjøre Det og sig til Gæt! see den store Mester Raphael, som Paven hædrer, og Verden beundrer, han tager for sig af Vinen og Brødet!“

„Han spiser Bagerkonen med, den nydelige Fornarina!“ sagde Angelo, en af de lystigste, unge Venner.

Saa, de sagde Alle saa Meget, efter deres Ungdom og Forstand. De vilde have den unge Kunstner med paa Lyftighed, paa Bildskab, Galskab kan det ogsaa kaldes; og dertil følte han ogsaa i Dieblikke Lyft; hans Blod var varmt, Phantasien stærk; han kunde slaae med ind i den lystige

Tale, lee høit med de Andre; og dog, Det de kaldte „Raphael's muntre Liv“, sank hen for ham som Morgentaagen, saae han den Guds Glands, der lyste ud fra den store Mesters Billeder; og stod han i Vaticanet foran Skjønhedsskikkelserne, Mestre for Artusinder siden havde formet af Marmorblokken, da svulmede hans Bryst, han følte i sig Noget saa høit, saa helligt, opløftende, stort og godt, og han ønskede at skabe, at meisle ud af Marmorblokken saadanne Skikkelser. Han vilde give et Billede af, hvad der svang sig fra hans Hjerte op mod det Uendelige, men hvorledes, og i hvilken Skikkelse! Det bløde Leer bøiede sig i Skjønhedsformer for hans Fingre, men Dagen efter, som altid, brød han itu, hvad han havde skabt.

En Dag gik han forbi et af de rige Paladser, af hvilke Rom har mange, han standsede der ved den store, aabne Indgangsport og saae billedsmykkede Buegange omslutte en lille Have, der var overfyldt af de skønneste Roser. Store, hvide Callaer med deres grønne, saftige Blade skøde op i Marmorrummen, hvor det klare Vand pladskede; og her forbi svævede en Skikkelse, en ung Pige, Datteren af dette fyrstelige Huus; saa fin, saa let, saa deilig! saaledes havde han ingen Qvinde seet, jo! malet af Raphael, malet som Pshche, i et af Roms Paladser. Ja, der var hun malet, her gik hun levende.

I hans Tanke og Hjerte var hun levende; og han gik hjem i sin fattige Stue og formede i Leret Pshche; det var den rige, unge Romerinde, den adelsbaarne Qvinde; og for

første Gang saae han tilfreds paa sit Værk. Det havde Betydning, det var hende. Og Vennerne, som saae det, jublede høit i Glæde; dette Arbeide var en Aabenbarelse af hans Konstner-Storhed, den, de havde forud erkjendt, Verden skulde nu erkjende den.

Veret er vel kjødsfuldt og levende, men det har ikke Marmorets Hvidhed og Barighed; i Marmorblokken maatte Psyken her faae Liv, og det kostbare Stykke Marmor havde han; det laae allerede i mange Aar, som Forældrenes

Eiendom, i Gaarden; Flaaskeskaar, Finochi Top, Levninger af Artiskokker dnygedede sig hen over og tilfølede det, men indeni var det som Bjergets Snee; herfra skulde Pshchen løfte sig.

En Dag traf det sig saa, ja, den klare Stjerne fortæller Intet derom, den saae det ikke, men vi vide det: et fornemt romersk Selskab kom i den snevre, ringe Gade. Vognen holdt noget derfra, Selskabet kom for at see den unge Kunstners Arbeide, ved et Tilfælde havde det hørt derom. Og hvem vare de fornemme Besøgende? Staffels unge Mand! altfor lykkelige unge Mand, kunde han ogsaa kaldes. Den unge Pige selv stod her i Stuen, og med hvilket Smil, da hendes Fader sagde de Ord: „Det er jo Dig Iyslevende!“ det Smil kan ikke formes, det Blik kan ikke gjengives, det forunderlige Blik, hvormed hun saae paa den unge Kunstner, det var et Blik som løstede, adlede og — knuste.

„Pshchen maa fuldføres i Marmor!“ sagde den rige Herre. Og det var Livsens Ord for det døde Leer og for den tunge Marmorblok, som det var Livsens Ord for den betagne unge Mand. „Naar Arbeidet er fuldført, kjøber jeg det!“ sagde den fyrstelige Herre.

Det var som en ny Tid rullede op i det fattige Bærksted; Liv og Munterhed lystede derinde, Travlhed blev der. Den lysende Morgenstjerne saae, hvorledes Arbeidet skred frem. Leret selv var blevet som beaandet, fra hun var her, det bøiede sig i forhøiet Skjønhed til de kjendte Træk.

„Nu veed jeg, hvad Livet er!“ jublede han, „det er Kjærlighed! det er Opløstelse i det Herlige, Genrykkelse i det

Skjønne! hvad Vennerne kalde Liv og Nyden, er Forkrænkelse, er Bobler i den gjærende Bærme, ikke den rene, himmelske Alterviin, Indvielsen i Livet!”

Marmorblokken blev reist, Meislen huggede store Stykker bort; der blev maalt, sat Punkter og Mærker, det Haandværksmæssige gjort, til lidt efter lidt Stenen blev Regeme, Skjønhedsskikkelse, Psyken, deilig som Guds Billede i den unge Qvinde. Den tunge Steen blev svævende, dansende, luftiglet, en yndig Psyche, med Smilet, himmelsk uskyldigt, som det havde speilet sig i den unge Billedhuggers Hjerte.

Stjernen i den rosenfarvede Morgen saae det og forstod tilvisse, hvad der rørte sig hos den unge Mand, forstod den voxlende Farve paa hans Kinder, Blinket fra hans Øine, idet han skabte, gjengav, hvad Gud havde givet.

„Du er en Mester, som hine i Grækernes Tid!” sagde de henrykte Venner. „Snart vil hele Verden beundre din Psyche.”

„Min Psyche!” gjentog han. „Min! ja, det maa hun være! ogsaa jeg er Kunstner, som hine store Hensarne! Gud har forundt mig Naadegaven, løftet mig høit, som den Adelsbaarne.”

Og han sank paa sine Knæ, græd i Tak til Gud — og glemte igjen ham for hende, for hendes Billede i Marmor, Psyche-Skikkelsen, der stod, som skaaren af Snee, rødmende i Morgensolen.

I Virkeligheden skulde han see hende, den Levende, Svævende, hende, hvis Ord klang som Musik. I det rige

Palads kunde han bringe Efterretningen om, at Marmor-Psyken var fuldført. Han kom derind, gik gennem den aabne Gaard, hvor Vandet pladsfede fra Delphinerne i Marmorrummen, hvor Callaerne blomstrede og de friske Roser vældede frem. Han traadte ind i den store, høie Forhal, hvis Vægge og Loft prangede i Farver med Vaabenmærker og Billeder. Byntede Tjenere, stolte, kneisende som Kaneheste med Bjælder, gik op og ned, Nogle havde ogsaa strakt sig magelige, overmodige paa de udskaarne Træbænke; de syntes Husets Herrer. Han sagde sit Vrende og blev nu ført op ad den blanke Marmortrappes bløde Tæpper. Statter stod paa begge Sider; han kom gennem rige Stuer med Billeder og skinnende Mosaikgulve. Den Pragt og Glæde gjorde Aandedraget noget tungt, men snart igjen blev det let; den gamle fyrstelige Herre modtog ham saa mildt, næsten hjerteligt, og da de havde talt, bad han ham ved Afskeden at træde over til den unge Signora, hun vilde ogsaa see ham. Tjenerne førte ham gennem pragtfulde Stuer og Sale til hendes Kammer, hvor hun var Pragten og Herligheden.

Hun talte til ham; intet Misere, ingen Kirkesang havde mere kunnet smelte Hjertet, løfte Sjælen. Han greb hendes Haand, trykkede den til sine Læber; ingen Rose er saa blød, men der gik en Ild fra denne Rose, en Ild igennem ham, en Oppløstelse; der fløi Ord fra hans Tunge, han vidste det ikke selv; veed Krateret, at det kaster glødende Lava? Han sagde hende sin Kjærlighed. Hun stod overrasket,

fornærmet, stolt, og med en Haan, ja, et Udtryk, som havde hun pludselig berørt den vaade, flamme Frø; hendes Kinder rødmede, Læberne bleve blege; hendes Dine vare Ild, og dog forte, som Rattens Mulm.

„Affindige!“ sagde hun. „Bort! ned!“ og hun vendte ham Ryggen. Skjønhedsansigtet havde et Udtryk af hiint forstenende Ansigt med Slangehaarene.

Som en synkende, livløs Ting kom han ned paa Gaden, som en Søvn ganger naaede han hjem og opvaagnede i Raseri og Smerte, greb sin Hammer, løftede den høit i

Veiret og vilde sønderlaae det smukke Marmorbillede; men i sin Tilstand mærkede han ikke, at Bennen Angelo stod tæt ved ham, greb ham med kraftigt Tag i Armen.

„Er Du bleven gal? hvad har Du for?“

De brødes med hinanden; Angelo var stærkere, og med dybe Mandedræt kastede den unge Kunstner sig ned over en Stol.

„Hvad er der skeet?“ spurgte Angelo. „Tag Dig dog sammen! tal!“

Men hvad kunde han tale? Hvad kunde han sige? Og da Angelo ikke kunde faae fat i Taletraaden, lod han den være gjemt.

„Du faaer tykt Blod i det evige Drømmeri! vær dog Menneske, som vi Andre, og lev ikke i Idealer, saa knækker man over! saa Dig en lille Ruus af Vinen, saa sover Du deiligt ovenpaa! lad en smuk Pige være din Doctor! Pigen fra Campagnen er deilig, som Prindsessen i Marmorflottet, Begge ere Evadøttre og ikke at skjelne fra hinanden i Paradis! Følg Du din Angelo! Din Engel er jeg, Livsens Engel! Der kommer en Tid, Du bliver gammel, Legemet falder sammen, og saa en smuk Solskinsdag, naar Alting leer og jubler, ligger Du som et visfent Straa, der ikke mere groer; jeg troer ikke, hvad Præsterne sige, at der er et Liv bag Graven; det er en smuk Indbildning, et Eventyr for Børn, fornøieligt nok, naar man kan bilde sig det ind, jeg lever ikke i Indbildninger, men i Virkeligheden; kom med! bliv Menneske!“

Og han drog ham med sig, han kunde det i dette Dieblik; der var en Ild i den unge Kunstners Blod, en Forandring i hans Sjæl, en Trang efter at rive sig løs fra alt det Gamle, alt Det, han var vant til, rive sig ud af sit eget gamle Jeg, og han fulgte i Dag Angelo.

I en Udkant af Rom laae et af Kunstnere besøgt Osterie, bygget ind i Ruinen af et gammelt Badekammer; de store, gule Citroner hang mellem det mørke, glindsende Løv og dækkede en Deel af de gamle, rødgule Mure; Osteriet var en dyb Hvælving, næsten som en Hule ind i Ruinen; en Lampe brændte derinde foran Madonnabilledet; en stor Ild blussede paa Skorstenen, her blev stegt, kogt og braset; udenfor, under Citron- og Laurbærtræer, stode et Par dækkede Borde.

Ehstigt og jublende bleve de To modtagne af Vennerne; Lidt spiste man, Meget drak man, det gav Munterhed; sunget blev der og spillet Guitar; Saltarello klang, og den lystige Dands begyndte. Et Par unge Romerpiger, Modeller for de unge Kunstnere, traadte med i Dandsen, blandede sig med i Ehstigheden; to nydelige Bacchantinder! ja, de havde ikke Psyche=Skikkelse, vare ikke fine, smukke Roser, men friske, kraftige, blussende Nelliker.

Hvor var det varmt paa denne Dag, varmt selv ved Solnedgang! Ild i Blodet, Ild i Luften, Ild i hvert et Blik! Luften svømmede i Guld og Roser, Livet var Guld og Roser.

„Nu endelig engang er Du med! lad Dig bære af Strømmen om Dig og i Dig!“

„Aldrig før var jeg saa sund og glad!“ sagde den unge Kunstner. „Du har Ret, I have Alle Ret, jeg var en Nar, en Drømmer, Mennesket hører til Virkeligheden og ikke til Phantafien.“

Med Sang og klingende Guitarrer droge de unge Mænd i den klare, stjernelyse Aften fra Osteriet gennem Smaagaderne; de to blussende Nelliker, Campagnens Døtre, vare med i Toget.

I Angelos Stue, mellem omstrøede Skizzer, henflængte Foglietter og glødende, hyppige Billeder, klang Stemmerne mere dæmpede, men ikke mindre ildfulde; paa Gulvet laae i

Tegning mangt et Blad, Campagnens Døttre i vrelende, kraftig Deilighed saa liig, og dog vare de selv langt skjønnere. Den sexarmede Lampestage lod alle sine Bæger brænde og lyse; og indenfra brændte og lystede frem Mennefsstikkelsen som Guddom.

„Apollo! Jupiter! ind i Eders Himmel og Herlighed løstes jeg! det er som Livsens Blomst i dette Minut sprang ud i mit Hjerte.“

Saa, den sprang ud — knækkede, faldt, og en bedøvende, hæsleg Dunst hvirvlede ud, blendede Synet, bedøvede Tankerne, Sandfernes Fyrværkeri sluffedes, og det blev mørkt.

Han naaede sit Hjem, satte sig paa sin Seng, samlede sig. „Fh!“ klang det fra hans egen Mund, fra hans Hjertegrund. „Elendige! bort! ned —!“ Og han drog et Suk saa smertefuldt.

„Bort! ned!“ disse hendes Ord, den levende Psykes Ord, lode i hans Bryst, lode fra hans Læber. Han heldede sit Hoved til Puderne, uklar blev Tanken, og han sov.

I Dagningen foer han op, samlede sig paany. Hvad var det? Havde han drømt det Hele? drømt hendes Ord, Besøget i Osteriet, Aftenen med Campagnens purpurøde Nelliker? — Nei, Alt var Virkeligheden, den han ikke før havde kjendt.

I den purpurfarvede Luft skinnede den klare Stjerne, dens Straale faldt paa ham og Marmor=Psyken, han selv sittede ved at betragte Uforfrankelighedens Billede, ureent var hans Blik, syntes han. Klædet fastede han hen

over den, endnu engang berørte han det for at affløre Skifelsen, men han kunde ikke betragte sit Værk.

Stille, mørk, rullet i sig selv, sad han den lange Dag, ikke fornam han, hvad der rørte sig udenfor, Ingen vidste, hvad der rørte sig indenfor i dette Menneskehjerte.

Der gik Dage, der gik Uger; Nætterne vare de længste. Den blinkende Stjerne saae ham en Morgen bleg, feberstjælvende, reise sig fra Sengen, gaae hen til Marmorbilledet, løfte Klædet tilside, see med et Blik saa smerteligt, saa inderligt paa sit Værk og derpaa, næsten segnende under Vægten, slæbe Statuen ud i Haven. Der var en forfalden, udtørret

Brønd, et Hul kunde det kaldes, i det sænkede han Pshchen, kastede Jord hen over den, smed Qvas og Nelder over den friske Gravning.

„Bort! ned!“ var den korte Gravtale.

Stjernen saae det fra den rosenrøde Luft og sittrede i to tunge Taarer paa den unge Mand's dødblege Kinder, han, den Febersyge, — den Dødsyge, kaldte de ham paa Sygelseiet.

Klosterbroderen Ignatius kom som Ven og Læge, kom med Religionens Trøsteord, talte om Kirkens Fred og Lykke, Menneskenes Synd, Naaden og Freden i Gud.

Og Ordene faldt som varme Solstraaler paa den vaade gjærende Grund; den dampede, og løstede Taagesther, Tankebilleder, Billeder, som havde deres Virkelighed; og fra disse svømmende Der saae han ned over Menneskelivet: Feilgreb, Skuffelser var det, havde det været for ham. Konsten var en Troldqvinde, der bar os ind i Forfængelighed, ind i jordiske Lyster. Falske vare vi mod os selv, falske mod vore Venner, falske mod Gud. Slangen talte altid i os: „smag, og Du skal blive som Gud!“

Nu først syntes han at have forstaaet sig, fundet Veien til Sandheden og Freden. I Kirken var Guds Lys og Klarhed, i Munkecellen den Ro, hvor Mennesketraet kunde vore op gjennem Evidheden.

Broder Ignatius støttede hans Tanke, og Beslutningen stod fast. Et Verdensbarn blev en Kirkens Tjener, den unge Kunstner gav Afkald paa Verden, gif i Kloster.

Hvor kjærligt, hvor glad hilsendes han af Brødrene!

hvor søndagsfestlig var Indvielsen. Gud, syntes han, var i Kirkens Solskin, straaede i det fra de hellige Billeder og fra det blanke Kors. Og da han nu i Aftenstunden, ved Solnedgang, stod i sin lille Celle og aabnede Vinduet, saae ud over det gamle Rom, de sønderbrudte Templer, det mægtige, men døde Colosseum, saae det i Foraarstiden, da Akafierne blomstrede, det Ewiggrønne var friskt, Roserne myldrede frem, Citroner og Dranger skinnede, Palmerne viftede, følte han sig greben og opfyldt, som aldrig før. Den aabne, stille Campagne strakte sig mod de blaanende, sneedækkede Bjerger, de syntes malede paa Luften; Alt sammensmeltende, aandende Fred og Skjønhed, saa svømmende, saa drømmende, — en Drøm det Hele!

Ja, en Drøm var Verden her, og Drømmen raader i Timer og kan komme igjen i Timer, men Klosterlivet er et Liv af Aaringer, lange, mange.

Indenfra kommer Meget, der gjør Mennesket ureent, maatte han sande! hvad var det for Flammer, der stundom gjennemblussede ham? Hvad var det for et Væld af det Onde, Det, som han ikke vilde, der bestandigt vældede frem? Han straffede sit Legeme, men indenfra kom det Onde. Hvad var det for en Aandens Deel i ham, der saa smidig, som Slangen, bøiede sig om sig selv og krøb med hans Samvittighed ind under Alfjærlighedens Raabe og trøstede: de Hellige bede for os, Moderen beder for os, Jesus selv har givet sit Blod for os. Var det Barnesind eller Ungdoms lette Sind, der gjorde, at han gav sig hen i Naaden og

syntes at føle sig løftet ved den, løftet over saa Mange; thi han havde jo stødt fra sig Verdens Forfængelighed, han var en Kirkens Søn.

En Dag, efter mange Aar, mødte han Angelo, der kjendte ham.

„Menneske!“ sagde han, „ja, det er Dig! Er Du nu lykkelig? — Du har syndet mod Gud og kastet hans Naadegave fra Dig, forspildt din Sendelse i denne Verden. Læs Parablen om de betroede Penge! den Mester, der fortalte den, han gav Sandhed! Hvad har Du nu vundet og fundet! Laver Du Dig ikke et Drømmeliv! laver Du en Religion efter dit Hoved, som de nok Alle gjøre det. Om nu Alt var en Drøm, en Phantasie, smukke Tanker kun!“

„Viig fra mig, Satan!“ sagde Munken og gif fra Angelo.

„Der er en Djævel, en personlig Djævel! jeg saae ham i Dag!“ mumlede Munken. „Jeg rakte ham engang en Finger, han greb min hele Haand —! Nei,“ sukede han, „i mig selv er det Onde, og i dette Menneske er det Onde, men han knuges ikke af det, han gaaer med opreist Bænde, har sin Belværen; — og jeg griber efter min Belværen i Religionens Trøst —! om den kun var Trøst! om Alt her, som Verden, jeg slap, var smukke Tanker kun! Bedrag, som de røde Aftensfjers Deilighed er det, som det bølgeblaanende Skjønne i de fjerne Bjerge! nær ved ere de anderledes! Ewigheid, Du er som det store, uendelige, blikstille Ocean, der vinker, kalder, fylder os med Anelser, og stige vi derud, da

synke vi, vi forsvinde, — døe, — høre op at være til! —
Bedrag! bort! ned!”

Dg uden Taarer, sunken i sig selv, sad han paa sit

haarde Leie, knælende — for hvem? Steenkorset, der sad i
Muren? Nei, Banen lod Legemet synke i denne Bøining.

So dybere han saae ind i sig selv, desmørkere syntes
det ham. „Intet derinde, Intet derude! forspildt dette Liv!“
Dg denne Tankesneebold rullede, voxte, knuste ham —
slettede ham ud.

„Ingen tør jeg betroee om den nagende Drm herinde!

min Hemmelighed er min Fange, slipper jeg den, er jeg dens!"

Dg Gudskraften i ham led og stred.

„Herre! Herre!“ udbrod han i sin Fortvivlelse, „vær barmhjertig, giv mig Tro! — Din Naadegave fastede jeg fra mig, min Sendelse i denne Verden! jeg manglede Kraften, Du gav mig den ikke. Udødeligheden, Psyken i mit Bryst, — bort, ned! — begraves skal den som hiin Psyche, mit bedste Livsblink! — aldrig opstaaer den af Graven!“

Stjernen i den rosenrøde Luft lyste, Stjernen, der tilvisse skal udslukkes og henveires, medens Sjælene leve og lyse; den sittrende Straale faldt paa den hvide Bæg, men ingen Skrift satte den der om Herligheden i Gud, om Naaden, om Alkjærligheden, den der klinger i den Troendes Bryst.

„Psyken herinde aldrig døe! — Leve i Bevidsthed? — kan det Ufattelige ske? — Ja! ja! ufattelig er mit Jeg. Ufattelig Du, o Herre! hele din Verden ufattelig; — et Underværk af Magt, Herlighed — Kjærlighed!“ —

Hans Dine lyste, hans Dine brast. Kirkeklokkens Klang var den sidste Lyd over ham, den Døde; og han kom i Jord, hentet fra Jerusalem, blandet med Støv af fromme Døde.

Efter Aaringer toges Beenraden frem, som de døde Munkes før ham, den iførtes den brune Rutte, fik en Perlesnor i Haanden og stillede i Nische af Menneskeknogler, som de fandtes her i Klosterets Begravelse. Dg Solen skinnede udenfor, og Røgelsen duftede derinde, Messerne læstes.

Aaringer gif.

Knogler og Been faldt fra hinanden, mellem hinanden; Dødningshoveder stillede op, de dannede en heel Kirkens ydre Muur; der stod ogsaa hans i det brændende Solskin, der vare saa mange, mange Døde, Ingen kjendte nu Navnene paa dem, heller ikke paa ham. Og see! i Solskinnet rørte sig noget Levende inde i de to Diehuler, hvad var det! et broget Fiirbeen sprang derinde i den hule Bandedskal, smuttede ud og ind af de tomme, store Diehuler. Den var nu Livet derinde i det Hoved, hvor eengang de store Tanker, Inse Drømme, Kjærlighed til Konsten og det Herlige havde løftet sig, hvorfra hede Taarer vare trillede, og hvor Haabet levede for en Udødelighed. Fiirbenet sprang, forsvandt; Bandedskallen smuldrede, blev Støv i Støvet.

Det var Aarhundreder efter. Den klare Stjerne skinnede uforandret, klar og stor, som i Martusinder, Luften lyste i Rødt, frisk som Roser, blussende som Blod.

Hvor eengang var en snever Gade med Levninger af et gammelt Tempel, laae nu ud til Bladsen et Nonnekloster; her i Haven blev gravet en Grav, en ung Nonne var død og skulde i denne Morgenstund sænkes i Jorden. Spaden stødte mod en Steen; blendende hvid skinnede den; det hvide Marmor var at see, det rundede sig til en Skulder, den kom mere frem; forsigtigere førtes Spaden; et Qvindehoved blev at see, — Sommerfuglevinger. Fra Graven, hvori den unge Nonne skulde nedlægges, løftede man i den rosenrøde, blussende Morgen en deilig Pshcheskikkelse, meislet af det hvide Marmor. „Hvor er den deilig! fuldendt! et Konstværf fra den bedste

Tid!" sagde man. Hvo kunde være Mesteren? Ingen vidste det, Ingen kjendte ham uden den klare i Kartusinder lysende Stjerne; den kjendte hans Jordlivs Gang, hans Prøve, hans Svaghed, hans dette: „kun Mennesket!" — men det var dødt, veiret hen, som Støvet maa og skal, men Udbyttet af hans bedste Stræben, det Herligste, som viste det Guddommelige i ham, Psyken, der aldrig døer, der overstraalet Eftermælet, Blinket fra den her paa Jorden, selv Dette blev her, blev feet, erkjendt, beundret og elsket.

Den klare Morgenstjerne i den rosenfarvede Luft sendte sin blinkende Straale paa Psyken og paa de Lyksaligheds-smil om Mund og i Die hos de Beundrende, der saae Sjælen meislet af Marmorblokken.

Hvad Jordist er, veires hen, forglemmes, kun Stjernen i det Uendelige veed det. Hvad Himmelsk er, straalet selv i Eftermælet, og naar Eftermælet slukkes — da lever endnu Psyken.

Sneglen og Rosenhækken.

Rundt om Haven var et Gjerde af Røddebuste, og udenfor var Mark og Eng med Køer og Faar, men midt i Haven stod en blomstrende Rosenhæk, under den sad en Snegl, den havde Meget i sig, den havde sig selv.

„Vent til min Tid kommer!“ sagde den, „jeg skal udrette noget Mere, end at sætte Roser, end at bære Rødder, eller give Mælk, som Køer og Faar.“

„Jeg venter grumme Meget af Dem,“ sagde Rosenhækken. „Tør jeg spørge, naar kommer det?“

„Jeg giver mig Tid,“ sagde Sneglen. „De har nu saa meget Hastværk! det spænder ikke Forventningerne.“

Næste Aar laae Sneglen omtrent paa samme Sted i Solskinnet under Rosentræet, der satte Knop og udfoldede Roser, altid friske, altid nye. Og Sneglen krøb halv frem, strakte ud Følehornene, og tog dem til sig igjen.

„Alt seer ud, som ifjor! der er ingen Fremgang steet;
Rosentræet bliver ved Roserne, videre kommer det ikke!“

Sommeren gik, Efteraaret kom, Rosentræet havde stadigt Blomster og Knopper lige til Sneen faldt, Veiret blev raat og vaadt; Rosentræet bøiede sig mod Jorden, Sneglen krøb i Jorden.

Nu begyndte et nyt Aar, og Roserne kom frem, og Sneglen kom frem.

„Nu er De en gammel Rosenstok,“ sagde den, „De maa snart see at gaae ud. De har givet Verden Alt, hvad

De har havt i Dem; om det betød Noget, er et Spørgsmaal, jeg ikke havde Tid at tænke over; men det er da tydeligt, De har ikke gjort det Mindste for Deres indre Udvikling, der var ellers kommet noget Andet frem af Dem. Kan De forsvare det? De gaaer nu snart op i bare Pind! Kan De forstaae, hvad jeg siger?”

„De forstrækker mig,“ sagde Rosenhækken. „Det har jeg aldrig tænkt over.“

„Nei, De har nok aldrig givet Dem meget af med at tænke! har De nogensinde gjort Rede for Dem selv, hvorfor De blomstrede, og hvorledes det gik til med at blomstre. Hvorledes og ikke anderledes!“

„Nei!“ sagde Rosenhækken. „Jeg blomstrede i Glæde, for jeg kunde ikke Andet. Solen var saa varm, Luften saa forfriskende, jeg drak den klare Dug og den stærke Regn; jeg aandede, jeg levede! Der kom fra Jorden en Kraft op i mig, der kom en Kraft fra Oven, jeg fornemte en Lykke, altid ny, altid stor, og derfor maatte jeg altid blomstre; det var mit Liv, jeg kunde ikke Andet!“

„De har ført et meget mageligt Liv,“ sagde Sneglen.

„Tilvisse! Alt blev givet mig!“ sagde Rosenhækken; „men Dem blev endnu Mere givet! De er en af disse tænkende, dybsindige Naturer, en af de høit begavede, der vil forbause Verden.“

„Det har jeg aldeles ikke i Sinde,“ sagde Sneglen. „Verden kommer ikke mig ved! hvad har jeg med Verden at gjøre? Jeg har Nok med mig selv og Nok i mig selv.“

„Men skulle vi ikke Alle her paa Jorden give vor bedste Deel til de Andre! bringe hvad vi kunne —! ja, jeg har kun givet Roser! — men De? De, som fik saa Meget, hvad gav De Verden? Hvad giver De den?“

„Hvad jeg gav? Hvad jeg giver! jeg spytter ad den! den duer ikke! den kommer ikke mig ved. Sæt De Roser,

De kan ikke drive det videre! lad Hasselbusten bære Nødder!
lad Køer og Faar give Mælk; de have hver deres Publicum,

jeg har mit i mig selv! jeg gaaer ind i mig selv, og der bliver jeg. Verden kommer ikke mig ved!"

Dg saa gif Sneglen ind i sit Huus og kittede det til.

„Det er saa sørgeligt!“ sagde Rosentræet. „Jeg kan med bedste Villie ikke krybe ind, jeg maa altid springe ud, springe ud i Roser. Bladene falde af, de flyve hen i Vinden! dog een af Roserne faae jeg blive lagt i Huusmoderens Psalmebog, een af mine Roser fik Plads ved en ung, deilig Piges Bryst og een blev kysket af en Barnemund i livsalig Glæde. Det gjorde mig saa vel, det var en sand Betsignelse. Det er min Erindring, mit Liv!“

Dg Rosentræet blomstrede i Ustydighed, og Sneglen dvaskede i sit Huus, Verden kom ikke ham ved.

Dg Aaringer gif.

Sneglen var Jord i Jorden, Rosentræet var Jord i Jorden; ogsaa Erindringsrosen i Psalmebogen var veiret hen, — — men i Haven blomstrede nye Rosenhækker, i Haven voxte nye Snegle; de krøb ind i deres Huus, spyttede, — Verden kom ikke dem ved.

Skal vi læse Historien om forfra igjen? — Den bliver ikke anderledes.

Engtemændene ere i Byen, sagde Mosefonen.

Der var en Mand, som engang vidste saa mange nye Eventyr, men nu vare de slupne for ham, sagde han; Eventyret, der af sig selv gjorde Visit, kom ikke mere og bankede paa hans Dør; og hvorfor kom det ikke? Ja, det er sandt nok, Manden havde i Aar og Dag ikke tænkt paa det, ikke ventet, at det skulde komme at banke paa, men det havde vist heller ikke været her, thi udenfor var Krig og indenfor Sorg og Nød, som Krigen fører med sig.

Stork og Svale kom fra deres lange Reise; de tænkte paa ingen Fare, og da de kom, var Keden brændt, Menneffenes Huse brændte, Redet af Lave, ja reent borte; Fjendens Heste traadte paa de gamle Grave. Det var haarde, mørke Tider; men ogsaa de faae Ende.

Og nu havde de Ende, sagde man, dog endnu bankede ikke Eventyret paa, eller lod høre fra sig.

„Det er vel dødt og borte med de mange Andre,“ sagde Manden. Men Eventyret døer aldrig!

Dg der gik over et heelt Aar, og han længtes saa saare. „Mon dog ikke Eventyret skulde komme igjen og banke paa!“ Dg han huskede det saa levende i alle de mange Skikkelser, det var kommet til ham; snart ungt og deiligt, Foraaret selv, en yndig lille Pige med Skovmærkefrands om Haaret og Bøgegreen i Haanden; hendes Dine skinnede som dybe Skovsøer i klart Solskin; snart var det ogsaa kommet som Bispekrømmer, havde aabnet Kramkisten og ladet Silkebaand flagre med Vers og Indskrift fra gamle Minder; men allerdeiligst var det dog, naar det kom som gamle Moerlille med sølvhvidt Haar og med Dine saa store og saa kloge, da vidste hun ret at fortælle om de allerældste Tider, længe endnu før Prindsesserne spandt paa Guldteen, mens Drager og Lindorme laae udenfor og passede paa. Da fortalte hun saa levende, at der kom sorte Pletter for Dinene af Enhver, som hørte derpaa, Gulvet blev sort af Menneskeblod; grueligt at see og at høre, og dog saa fornøieligt, for det var saalænge siden at det var skeet.

„Mon hun ikke mere skulde banke paa!“ sagde Manden og stirrede mod Døren, saa at der kom sorte Pletter for Dinene, sorte Pletter paa Gulvet; han vidste ikke om det var Blod eller Sørgeflor fra de tunge, mørke Dage.

Dg som han sad, kom ham i Tanke, om ikke Eventyret havde skjult sig, ligesom Prindsessen i de rigtige gamle Eventyr, og vilde nu søges op; blev hun funden, da straaledede hun i ny Herlighed, deiligere end nogenfinde før.

„Hvo veed! maaskee ligger hun skjult i det henkastede

Straaahalm, der vipper paa Brøndkanten. Forsigtig! forsigtig! maaskee har hun gjemt sig i en visken Blomst, lagt ind i en af de store Bøger paa Hylben."

Dg Manden gif hen, aabuede en af de allernyeste til at faae Forstand af; men der laae ingen Blomst, der stod at læse om Holger Danske; og Manden læste, at hele den Historie var opfundet og sat sammen af en Munk i Frankrig, at det var en Roman, der var bleven „oversat og prentet udi det danske Sprog;“ at Holger Danske slet ikke havde været og altsaa slet ikke kom igjen, som vi havde sunget om og saa gjerne vilde troet paa. Det var med Holger Danske, som med Wilhelm Tell, kun Mundsveir, ikke til at forlade sig paa, og det stod i Bogen skrevet sammen med stor Værdom.

„Ja, jeg troer nu hvad jeg troer,“ sagde Manden, „der groer ikke Veibred, hvor ingen Fod har traadt.“

Dg han lukkede Bogen, fattede den paa Hylben og gif saa hen til de friske Blomster i Bindueskarmen; der maaskee havde Eventhyret skjult sig i den røde Tulipan med de guldgule Kanter, eller i den friske Rose, eller i den stærkt farvede Camellia. Solskinnet laae mellem Bladene, men ikke Eventhyret.

„Blomsterne, her stode i Sorgens Tid, vare alle langt smukkere; men de bleve skaarne af, hver een, bundne i Strandse, lagte ned i Kiste og over den bredtes Flaget. Maaskee med de Blomster er Eventhyret jordet! Men derom maatte Blomsterne have vidst, og Kisten havde fornummet det, Jorden havde fornummet det, hvert lille Græsstraa, der skod frem, vilde have fortalt det. Eventhyret døer aldrig!

Maaskee har det ogsaa været her og banket paa, men hvo havde dengang Dre for det, Tanke for det! Man saa mørk, tungsindig, næsten vred til Foraarets Solskin, dets Fugleqvadder, og alt det fornøielige Grønne; ja Tungen kunde ikke bære de gamle, folkefriske Sange, de bleve skrinnede med Saameget, vort Hjerte havde fjært. Eventhyret kan godt have banket paa; men det er ikke hørt, ikke sagt velkommen, og saa er det blevet borte.

Jeg vil gaae at søge det op.

Ud paa Landet! ud i Skoven ved den aabne Strand!"

Derude ligger en gammel Herregaard med røde Mure, takket Gavl og vaiende Flag paa Taarnet. Nattergalen synger under de fiintfrindsede Bøgeblade, mens den seer paa Havens blomstrende Æbletræer og troer at de bære Roser. Her har i Sommerolen Bierne travlt, og med summende Sang sværme de om deres Dronning. Efteraarsstormen veed at fortælle om den vilde Sagt, om Menneskeslægter og Skovens Lov, der fare hen. Ved Juletid syngte de vilde Svaner ude fra det aabne Vand, mens inde i den gamle Gaard, ved Raffelovnsilden, man føler sig stemt til at høre Sange og Sagn.

Ned i den gamle Deel af Haven, hvor den store Allee af vilde Kastanier loffer med sit Halvmørke, gik Manden, der søgte Eventhyret; her havde engang Binden fusset for ham om Valdemar Daae og hans Døttre. Orhaden i Træet, det var Eventyrmoer selv, havde her fortalt ham det gamle

Egetræes sidste Drøm. I Moermoers Tid stode her beskaarne Hækker, nu vorte kun Bregner og Nelder; de bredte sig over henslængte Rester af gamle Steenfigurer; der vorte dem Mos i Dinene, men de kunde ligesaa godt see som før, det kunde Manden efter Eventyr ikke, han saae ikke Eventyret. Hvor var det?

Hen over ham og de gamle Træer fløi Krager i hundredevis og skrege: „herfra! herfra!“

Og han gik fra Haven hen over Gaardens Boldgrav, ind i Ellelunden; der stod et lille firkantet Huus med Hønsesgaard og Andegaard. Midt i Stuen sad den gamle Kone, som sthyrede det Hele og vidste nøiagtigt om hvert Æg, der blev lagt, hver Kylling, der kom ud af Ægget; men hun var ikke Eventyret, som Manden søgte; det kunde hun bevise ved christelig Døbeattest og Vaccinationsattest, begge laae i Dragkisten.

Udenfor, ikke langt fra Huset, er en Høi med Rødtjørn og Guldbregn; her ligger en gammel Gravsteen, der for mange Aar siden kom herhid fra Rjebstadkirkegaarden, et Minde om en af Byens hæderlige Raadmænd; hans Hustru og hans fem Døttre, Alle med foldede Hænder og Pibekrave, staae omkring ham, udhugne i Stenen. Man kunde saalænge betragte denne, at den ligesom virkede paa Tanterne og disse igjen paa Stenen, saa at denne fortalte om gamle Tider; idetmindste var det saaledes gaaet Manden, der søgte Eventyret. Idet han nu kom her, saae han en levende Sommerfugl sidde lige i Panden paa Raadmandens udhuggede Billede;

den slog med Bingerne, fløi et lille Stykke og satte sig igjen tæt ved Gravstenen for ligesom at vise, hvad der groede. Der groede en Fiirklover, der groede hele syv ved Siden af hinanden. Kommer Nykken, kommer den fuldt op! han plukkede Kløverne og puttede dem i Lommen. Nykken er ligesaa god som rede Penge, men et nyt, deiligt Eventyr var dog endnu bedre, tænkte Manden, men det fandt han ikke der.

Solen gik ned, rød og stor; Engen dampede, Mosekongen bruggede.

Det var ud paa Aftenen; han stod alene i sin Stue, faae ud over Haven, over Eng, Mose og Strand; Maanen skinnede klar, der laae en Damp hen over Engen, som var den en stor Sø, og det havde her engang ogsaa været, der gik Sagn herom, og i Maaneskinnet viste sig Syn for Sagn. Da tænkte Manden paa, hvad han inde i Byen havde læst, at Vilhelm Tell og Holger Danske ikke havde været til, men i Folketroen blive de dog, som Søen herude, levende Syn for Sagn. Jo, Holger Danske kommer igjen!

Idet han saaledes stod og tænkte, slog Noget ganske stærkt paa Vinduet. Var det en Fugl? En Flaggermuus eller en Ugle? Ja, dem lukker man ikke ind, om de banke paa. Vinduet sprang op af sig selv, en gammel Kone faae ind paa Manden.

„Hvad behager!“ sagde han. „Hvem er Hun? Lige ind i første Etage seer Hun. Staaer Hun paa Stige?“

„De har en Fiirkløver i Lommen,“ sagde hun, „ja De har hele By, hvoraf den ene er en Sexkløver.“

„Hvem er Hun!“ spurgte Manden.

„Mosekønen!“ sagde hun. „Mosekønen, som brygger; det var jeg i Færd med; Tappen sad i Lønden, men en af de smaa Moseunger rev i Raadhed Tappen af, kylede den lige herop imod Gaarden, hvor den slog mod Vinduet; nu løber Allet af Lønden, og det er Ingen tjent med.“

„Siig mig dog!“ sagde Manden.

„Ja, vent lidt!“ sagde Mosekønen, „nu har jeg Andet at tage Vare!“ og saa var hun borte.

Manden var ved at lukke Vinduet, saa stod Kønen der igjen.

„Nu er det gjort!“ sagde hun, „men det halve Øl kan jeg brygge om i Morgen, om det bliver Veir dertil. Maa, hvad har De saa at spørge om? Jeg kom igjen, for jeg holder altid mit Ord, og De har i Kommen syv Fiirklover, hvoraf den ene er en Sexklover, det giver Respect, det er Ordenstegn, som groe ved Landeveien, men ikke findes af Enhver. Hvad har De saa at spørge om? Staa nu ikke der som en løierlig Tip, jeg maa snart afsted til min Tap og min Tønde!“

Og Manden spurgte om Eventyret, spurgte om Mosekønen havde seet det paa sin Bei.

„Jh, du store Brygning!“ sagde Kønen, „har De endnu ikke nok af Eventyret? Det troer jeg da rigtignok at de Fleste have. Her er Andet at tage Vare, Andet at passe paa. Selv Børnene ere komne ud over det. Giv Smaadrene en Cigar og Smaapigerne en ny Crinoline, det holde de mere af! Høre paa Eventyr! Nei her er sandelig Andet at tage Vare, vigtigere Ting at udrette!“

„Hvad mener De med det?“ spurgte Manden. „Og hvad veed De om Verden? De seer jo kun Frøer og Ehytemænd!“

„Ja tag De Dem i Agt for Ehytemændene!“ sagde Kønen, „de ere ude! de ere slupne løs! dem skulle vi tale om! kom De til mig i Mosen, hvor min Nærberelse er nødvendig; der skal jeg sige Dem det Hele, men skynd Dem lidt mens Deres syv Fiirklover med den ene Sexer ere friske og Maanen endnu er oppe!“

Bæk var Mosekønen.

Klokken slog tolv paa Taarnuhret, og før den slog Kvarteerslag var Manden ude i Gaarden, ude af Haven og stod i Engen. Taagen havde lagt sig, Mosekonen holdt op at brygge.

„Det varede længe før De kom!“ sagde Mosekonen. „Troldtøi kommer hurtigere frem, end Mennesker, og jeg er glad ved at jeg er født Troldtøi.“

„Hvad har De nu at sige mig?“ spurgte Manden. „Er det et Ord om Eventyret?“

„Kan De da aldrig komme videre, end at spørge om det?“ sagde Konen.

„Er det da om Fremtids-Poesien, De kan tale?“ spurgte Manden.

„Bliv bare ikke høitrvædende!“ sagde Konen, „saa skal jeg nok svare. De tænker kun paa Digteriet, spørger om Eventyret, ligesom om hun var Madamen for det Hele! hun er nok bare den Ældste, men hun gaaer altid for den Yngste. Jeg kjender hende nok! jeg har ogsaa været ung, og det er ingen Børnesygdom. Jeg har engang været en ganske net Elverpige og danset med de Andre i Maaneskinnet, hørt paa Nattergalen, gaaet i Skoven og mødt Eventyrfrøkenen, der altid var ude at søite. Snart tog hun Natteleie i en halv udsprungen Tulipan eller i en Engblomme; snart smuttede hun ind i Kirken og svøbte sig i Sørgefloret, der hang fra Alterhysene!“

„De veed deilig Besked!“ sagde Manden.

„Jeg skulde da sagtens vide ligesaa Meget, som De

veed!" sagde Mosekonen. „Eventyr og Poesi, ja de er to Men af eet Stykke: de kunne gaae at lægge sig hvor de ville. Al deres Værk og Tale kan man brygge efter og have bedre og billigere. De skal faae dem hos mig for Ingenting. Jeg har et heelt Skab fuldt af Poesi paa Flasker. Det er Essentsen, det Fine af den; Urten, baade den søde og beeste. Jeg har paa Flaske Alt hvad Menneskene behøve af Poesi, for om Helligdagene at faae Tidt paa Kommetørklædet at lugte til.“

„Det er ganske forunderlige Ting, De siger,“ sagde Manden. „Har De Poesi paa Flasker?“

„Meer end De kan taale!“ sagde Konen. „De kjender vel Historien om Pigen, som traadte paa Brødet, for ikke at smudske sine nye Skoe? Den er baade skreven og trykt.“

„Den har jeg selv fortalt,“ sagde Manden.

„Ja, saa kan De den,“ sagde Konen, „og veed, at Pigen sank lige ned i Jorden til Mosekonen, just som Fandens Oldemo'er gjorde Bisit for at see Bryggeriet. Hun faae Pigen, som sank, og udbad sig hende til Postament, en Grindring om Besøget, og hun fik hende, og jeg fik en Foræring, som jeg har intet Gavn af, et Reise-Apothek, et heelt Skab fyldt med Poesi paa Flasker. Oldemo'er sagde, hvor Skabet skulde staae, og der staaer det endnu. See engang! De har jo Deres syv Fiirklover i Kommen, hvoraf den ene er en Sexklover, saa vil De nok kunne see det.“

Dg virkelig, midt i Mosen laae ligesom en stor Elle-

trunte, det var Oldemo'ers Skab. Det stod aabent for Mosekønen og for Enhver i alle Lande og i alle Tider, sagde hun, naar de kun vidste, hvor Skabet stod. Det var til at aabne for og bag, paa alle Sider og Kanter, et heelt Konststykke, og saae dog kun ud som en gammel Elletrunte. Alle Landets Poeter, især vort eget Lands, vare her lavede efter; Geisten af dem var speculeret ud, recenseret, renoveret, concentreret og sat paa Flaske. Med stort Instinkt, som det kaldes, naar man ikke vil sige Geni, havde Oldemo'er taget Det i Naturen, der ligesom smagte af den eller den Poet, sat lidt Djævelskab til, og saa havde hun hans Poesi paa Flaske for hele Fremtiden.

„Lad mig see engang!“ sagde Manden.

„Ja, men der er vigtigere Ting at høre!“ sagde Mosekønen.

„Men nu ere vi ved Skabet!“ sagde Manden og saae derind. „Her er Flasker af alle Størrelser. Hvad er der i den? Og hvad i den?“

„Her er det, de kalde Maidualft!“ sagde Konen, „jeg har ikke prøvet den, men jeg veed, at flaaer man af den kun en lille Slat paa Gulvet, saa staaer der strax en deilig Skovsø, med Nakander, Brudelys og vilde Krusemynter. Man helder bare to Draaber paa en gammel Stilebog, selv fra nederste Klasse, og saa bliver Bogen en heel Duftkomedie, som man meget godt kan opføre og falde i Søvn over, saa stærkt dufter den. Det skal nok være en Høflighed mod mig, at der staaer skrevet paa Flasken: „„Mosekonens Bryg.““

Her staaer Skandale=Flasken. Det seer ud, som om der kun var snavset Vand i den, og det er snavset Vand, men med Bruuspulver af Byfladder, tre Lod Løgn og to Gran Sandhed, rørt om med en Birkeqvist, ikke fra en Spidsrod, lagt i Saltlage og skaaren ud af Synderens blodige Krop, eller en Stump fra Skolemesterens Riis, nei lige tagen fra Kysten, der feiede Kendeftenen.

Her staaer Flasken med den fromme Poesi, udi Psalme-tone. Hver Draabe har Klang, som Smæld af Helvedes Porte, og er lavet af Tugtens Blod og Sved; Nogle sige, det er kun Duegalde; men Duerne ere de frommeste Dyr, de have ingen Galde, sige Folk, der ikke kunne Naturhistorie.“

Her stod Flasken for alle Flasker; den bredte sig i det halve Skab: Flasken med Hverdagshistorier; den var bunden til baade med Svineskind og med Blæreskind, for den kunde ikke taale at tabe af sin Kraft. Hver Nation kunde her faae sin egen Suppe, den kom efter som man vendte

og dreiede Flasken. Her var gammel thdsk Blodsuppe med Røverboller, ogsaa thnd Huusmandsuppe med virkelige Hofraader, der laae som Rødder, og hen over dem svømmede philosophiske Fedtøine. Der var engelsk Gouvernantefuppe og den franske Potage à la Kock, labet paa Hanebeen og Spurveæg, paa Dansk kaldet Cancansuppe; men den bedste af Supperne var den kjøbenhavnske. Det sagde Familien.

Her stod Tragedien paa Champagneflaske; den kunde knalde, og det skal den. Lytspillet saae ud som fint Sand til at kaste Folk i Dinene, det vil sige, det finere Lytspil; det grovere var ogsaa paa Flaske, men bestod kun af Fremtids-Placater, hvor Navnet paa Stykket var det Kraftigste. Der var udmærkede Komediensavne, saaledes: „Dør Du spytte i Bærket?“, „En paa Gummerne“, „Det søde Afsen“ og „Hun er sprøitefuld!“

Manden faldt ganske hen i Tanker derved, men Mosekonen tænkte længere frem, hun vilde have Ende paa det.

„Nu har De vel seet nok i Kramkisten!“ sagde hun, „nu veed De, hvad der er; men det Bigtigere, De skulde vide, veed De ikke endnu. Lygtemændene ere i Byen! Det har Mere at betyde, end Poesi og Eventyr. Jeg skulde nu holde Mund dermed, men det maa være en Styrelse, en Skjæbne, Noget, der gaaer mig over, det er sat mig i Qværken, det maa herud. Lygtemændene ere i Byen! de ere slupne løs! tag Eder i Agt, Mennesker!“

„Det forstaaer jeg ikke et Ord af!“ sagde Manden.

„Vær saa god at sætte Dem paa Skabet!“ sagde hun,

„men fald ikke ind i det og slaa Flaaskerne itu; De veed, hvad der er i dem. Jeg skal fortælle den store Begivenhed; den er ikke ældre end fra igaar; den er hændet tidligere. Denne har endnu trehundrede og fireogtresindstyve Dage at løbe paa. De veed vel, hvormange Dage der er i Aaret?“

Og Mosekonen fortalte.

„Her var Stort paa Færde igaar ude i Sumpen! her var Barnegilde! her blev født en lille Lygtemand, her blev født tolv af det Kulb, som det er givet, at de kunne, om de ville, træde op som Mennesker og agere og commandere imellem disse, ligesom om de vare fødte Mennesker. Det er en stor Begivenhed i Sumpen, og derfor dansede som

Smaalys, hen over Mose og Eng, alle Lygtemænd og Lygtekoner; der er ogsaa Hunkjøn, men de ere ikke i Dmtale. Jeg sad paa Skabet der og havde paa mit Skjød alle de tolv smaa, nyfødte Lygtemænd; de skinnede som Sanct Hans-

orme; de begyndte allerede at hoppe, og hvert Minut toge de til i Størrelse, saa at, før et Qvarteer var omme, saae hver af dem ligesaa stor ud, som Fader eller Onkel. Nu er det en gammel medfødt Lov og Begunstigelse, at naar Maanen netop staaer som den stod igaar, og den Vind blæser som blæste igaar, saa er det givet og forundt alle de Hygtemænd, som i den Time og i det Minut fødes, at kunne blive Mennesker, og hver af dem, et heelt Aar igjennem, rundt om ove deres Magt. Hygtemanden kan løbe Vandet rundt og Verden med, om han ikke er bange for at falde i Søen eller blæses ud i en svær Storm. Han kan fare lige luft ind i Mennesket, tale for ham og gjøre alle Bevægelser, han vil. Hygtemanden kan paatage sig hvilken som helst Skikkelse, Mand eller Kvinde, handle i deres Land, men med hele sin egen Yderlighed, saa at der kommer ud af det hvad han vil; men i eet Aar maa han vide og forstaae at føre trehundrede og femogtresindstyve Mennesker paa gal Wei og det i stor Stiil, føre dem bort fra det Sande og det Rigtige, da opnaaer han det Høieste, en Hygtemand kan drive det til, at blive Løber foran Fandens Stadskarreet, saae gloende brandguul Kjole og Luen lige ud af Halsen. Det kan en simpel Hygtemand slikke sig om Munden efter. Men der er ogsaa Fare og stort Bryderi for en ærgjerrig Hygtemand, der agter at spille en Rolle. Saaer Mennesket Dinene op for hvem han er, og kan blæse ham væk, saa er han væk og maa tilbage i Sumpen; og dersom, før Aaret er omme, Hygtemanden betages af Længsel efter at komme til sin Familie,

opgiver sig selv, saa er han ogsaa væk, kan ikke længer brænde klart, gaaer snart ud og kan ikke tændes igjen; og er Aaret endt, og han da endnu ikke har ført trehundrede og femogtresindstyve Mennesker bort fra Sandheden og hvad godt og deiligt er, saa er han dømt til at ligge i raadent Træ og skinne uden at kunne røre sig, og det er den frygteligste Straf for en livlig Lygtemand. Alt Dette vidste jeg og alt Dette sagde jeg de tolv smaa Lygtemænd, jeg sad med paa Skjodet, og de vare som ellevilde af Glæde. Jeg sagde dem, at det var det Sikkeste og Mageligste at opgive Vren og ikke at bestille Noget; det vilde de unge Blus ikke, de faae sig allerede gloende brandguul med Luen ud af Halsen. „Bliv hos os!“ sagde nogle af de Gamle. „Driv Spil med Menneskene!“ sagde de Andre. „Menneskene tørre vore Enge ud, de draine! hvad skal der blive af vore Efterkommere!“

„Vi ville flamme mig flamme!“ sagde de nyfødte Lygtemænd, og saa var det afgjort.

Her blev strax Minutbal, kortere kunde det ikke være! Elverpigerne svang sig tre Gange rundt med alle de Andre, for ikke at synes storagtige; de dandse ellers helst med sig selv. Saa blev der givet Fadder gave: „kastet Smut“, som det hedder. Foræringer fløi, som Rifelstene, hen over Mosevandet. Hver af Elverpigerne gav en Flig af deres Slør: „Tag den!“ sagde de, „saa kan Du strax den høiere Dands, de vanskeligste Sving og Bendinger, naar det kniber; Du faaer den rette Holdning og kan vise

Dig i de strunkeste Selskaber." Natravnen lærte hver af de unge Lygtemænd at sige: „Bra', bra', brav!" sige det paa det rette Sted, og det er en stor Gave, der lønner sig selv. Uglen og Storken lode ogsaa Noget falde, men det var ikke værd at tale om, sagde de, og saa tale vi ikke om det. Kong Baldemars vilde Jagt foer just hen over Mosen, og da det Herskab hørte om Stadsen, sendte de til Foræring et Par fine Hunde, der jage med Vindens Fart og nok kunne bære en Lygtemand eller tre. To gamle Mærer, som ernære sig ved at ride, vare med ved Gildet; de lærte strax fra sig den Konst at slippe ind igjennem et Nøglehul, det er som om alle Døre stode aabne for En. De tilbøde at føre de unge Lygtemænd til Byen, hvor de vidste god Bæst. De rede sædvanligviis gjennem Luften paa deres eget lange Nakkehaar, som de havde bundet Knude paa, for at sidde haardt, men nu satte de sig hver skrævs

over den vilde Jagts Hunde, toge paa Skjødets de unge Lygtemænd, der skulde ind at forlede og forvilde Menneskene,

— hutsch! vare de borte. Det var Altsammen igaar Nat. Nu ere Uygtemændene i Byen, nu have de taget fat, men hvordan og hvorledes, ja siig mig det! Jeg har en Veirtraad igjennem min store Taa, den siger mig altid Noget."

„Det er et heelt Eventyr," sagde Manden.

„Ja, det er da kun Begyndelsen til eet," sagde Konen. „Kan De fortælle mig, hvorledes Uygtemændene nu tumle og tee sig, i hvilke Skikkelser de ere traadte op for at faae Menneskene paa gale Veie?"

„Jeg troer nok," sagde Manden, „der kunde skrives en heel Roman om Uygtemændene, hele tolv Dele, een om hver Uygtemand, eller maaskee endnu bedre, en heel Folkedramme."

„Den skulde De skrive," sagde Konen, „eller hellere lade være."

„Ja, det er mageligere og behageligere," sagde Manden, „saa slipper man for at tøires i Avisen, og det er tidt ligesaa trangt som for en Uygtemand at ligge i raaddent Træ, skinne og ikke turde si et Muf."

„Mig er det lige fedt," sagde Konen, „men lad hellere de Andre skrive, de som kunne og de som ikke kunne! Jeg giver fra min Tønde en gammel Tap, den lukker op Skabet med Boesi paa Flaske, derfra kunne de faae hvad der skorter for dem; men De, min gode Mand, synes mig nu at have blækket Deres Fingre nok til og maa være kommen til den Alder og Sathed, ikke hvert Aar at løbe efter Eventyr, nu her er langt vigtigere Ting at gjøre. De har vel dog forstaaet, hvad der er paa Færde?"

„Lyngtemændene ere i Byen!“ sagde Manden, „jeg har hørt det, jeg har forstaaet det! men hvad vil De, at jeg skal gjøre? Jeg vil jo blive dænget over, om jeg seer og siger Folk: see engang, der gaaer en Lyngtemand i hæderlig Kjole —!“

„De gaae ogsaa i Skjorter!“ sagde Konen. „Lyngtemanden kan paatage sig alle Skikkelse og træde op paa alle Steder. Han gaaer i Kirke, ikke for Vorherres Skyld, maastee er han faret i Præsten! Han taler paa Valgdag, ikke for Land og Riges Skyld, men kun for sin egen; han er Kunstner baade i Farvepotten og i Theaterpotten, men faaer han ganske Magten, saa er Potten ude! Jeg snaffer og jeg snaffer, jeg maa ud med hvad der sidder mig i Qværken, til Skade for min egen Familie; men jeg skal nu være Menneskenes Redningskone! Det er sandelig ikke med min gode Billie eller for Medaillens Skyld. Jeg gjør det Galeste, jeg kan, jeg siger det til en Poet, og saa faaer da snart hele Byen det at vide.“

„Byen lægger sig det ikke paa Hjertet!“ sagde Manden. „Det vil ikke anfegte et eneste Menneske, de troe Allesammen at jeg fortæller et Eventyr, idet jeg med den inderligste Alvor siger dem: „Lyngtemændene ere i Byen, sagde Mosefonen, tag Eder i Agt!“

Veirmøllen.

Der stod paa Bakken en Veirmølle, stolt at see paa og stolt følte den sig:

„Aldeles ikke stolt er jeg!“ sagde den, „men jeg er meget opløst, uden og inden. Sol og Maane har jeg til udvortes Brug og til indvendig med, og saa har jeg desuden Stearinlys, Tranlampe og Tællepraas; jeg tør sige, at jeg er opløst; jeg er et tænkende Væsen og saa velstakt at det er en Fornøielse. Jeg har en god Dværn i Brystet, jeg har fire Binger, og de sidde mig oppe i Hovedet, lige under Hatten; Fuglene have kun to Binger og maae bære dem paa Ryggen. Jeg er en Hollænder af Fødsel, det kan sees paa min Skabelon; en flyvende Hollænder! den regnes til

det Overnaturlige, veed jeg, og dog er jeg meget naturlig. Jeg har Galleri om Møven og Beboelsesleilighed i Nederdelene; der huse mine Tanker. Min stærkeste Tanke, den der styrer og raader, kaldes af de andre Tanker: Manden paa Møllen. Han veed hvad han vil, han staaer høit over Meel og Grøn, men har dog sin Mage, og hun kaldes Mutter; hun er Hjertelaget; hun løber ikke avet om, ogsaa hun veed hvad hun vil, hun veed hvad hun kan, hun er mild som et Vindpust, hun er stærk som Blæsten; hun forstaaer at lirke, at faae sin Villie. Hun er mit bløde Sind, Fatter er mit haarde; de ere To og dog Een, de kalde ogsaa hinanden „min Halvpart“. De have Røllinger de To: smaa Tanker, som kunde voxer. De Smaa gjøre et Sthyr! Forleden, da jeg i Dybsindighed lod „Fatter“ og hans Svende see Dværn og Hjul efter i mit Bryst, jeg vilde vide hvad der var i Veien, thi der var Noget i Veien indeni mig, og man skal randsage sig selv, saa gjorde de Smaa et forfærdeligt Sthyr, der ikke tager sig ud, naar man, som jeg, staaer høit paa Bakken; man maa huske at man staaer i Belysning: Omdømmet er ogsaa Belysning. Men hvad jeg vilde sige, det var et forfærdeligt Sthyr af de Smaa! Den Mindste foer mig lige op i Hatten og trallede saa det kildrede i mig. De smaa Tanker kunne voxer, det har jeg fornummet, og udenfra komme ogsaa Tanker og ikke ganske af min Slægt, for jeg seer Ingen af den, saa langt jeg seer, Ingen uden mig selv; men de vingeløse Huse, hvor Dværnene ikke høres, de have ogsaa Tanker, de komme til

mine Tanker og forlove sig med dem, som de kalde det. Underligt nok! ja der er Meget underligt. Det er kommet over mig eller i mig: Noget har forandret sig i Mølleværket! det er som om Fatter havde skiftet Halvpart, faaet et endnu mildere Sind, en endnu fjærligere Mage, saa ung og from og dog den Samme, men blødere, frommere med Tiden. Hvad Beest var er fordunstet; det er meget fornøieligt det Hele. Dagene gaae og Dagene komme, altid fremad til Klarhed og Glæde, og saa, ja det er sagt og skrevet, saa kommer der en Dag, at det er forbi med mig og aldeles ikke forbi: jeg skal rives ned for at reise mig ny og bedre, jeg skal høre op og dog blive ved at være! blive en ganske Anden og dog den Samme! det er mig svært at begribe, ihvor opløst jeg end er, ved Sol, Maane, Stearin, Tran og Tælle! mit gamle Tømmer og Muurværk skal reise sig igjen af Gruset. Jeg vil haabe at jeg beholder de gamle Tanker: Fatter paa Møllen, Mutter, Store og Smaa, Familien, den jeg kalder det Hele, Een og dog Saamange, hele Tanke-Compagniet, for det kan jeg ikke undvære! og mig selv maa jeg ogsaa blive, med Dværn i Brystet, Binger paa Hovedet, Altan om Maven, ellers kan jeg ikke kjende mig selv, og de Andre kunne heller ikke kjende mig og sige, der har vi jo Møllen paa Bakken, stolt at see, dog aldeles ikke stolt."

Det sagde Møllen, den sagde meget Mere, men dette var nu det Vigtigste.

Og Dagene kom og Dagene gik, og den yderste var den sidste.

Der gik Ild i Møllen; Flammerne løftede sig, sloge ud, sloge ind, sliffede Bjælker og Bræder, aad dem op. Møllen faldt, der var kun en Askehob tilbage; Røgen foer hen over Brandstedet, Vinden bar den bort.

Hvad Levende der havde været paa Møllen blev, det kom ikke Noget til ved den Begivenhed, det vandt ved den. Møllerfamilien, een Sjæl, mange Tanker og dog kun een, fik sig en ny, en deilig Mølle, den kunde være tjent med, den lignede aldeles den gamle, man sagde: der staaer jo

Møllen paa Bakken, stolt at see! men denne var bedre indrettet, mere tidssparende, for det gaaer fremad. Det gamle Tømmer, der var ormstukket og svampet, laae i Støv og Aske; den Møllekrop reiste sig ikke, som den havde troet; den tog det lige efter Ordene, og man skal ikke tage Alting lige efter Ordene.

Solvsfillingen.

Der var en Skilling, den kom blank fra Mynten, sprang og klang, „Hurra! nu skal jeg ud i den vide Verden!“ og det kom den.

Barnet holdt fast paa den med varme Hænder og den Gjerrige med kolde, flamme Hænder; den Ældre vendte og dreiede den mange Gange, mens Ungdommen strax lod den løbe videre. Skillingen var af Sølvs, havde meget lidt Kobber i sig og var allerede et heelt Aar ude i Verden, det vil sige, ude omkring i det Land, hvor den var myntet; saa kom den paa Reise ud af Landet, den var den sidste af Landets Mynt, der blev tilbage i Pengepungen, dens reisende Herre havde med, han vidste ikke selv, han havde den, før den kom ham mellem Fingrene.

„Her har jeg jo endnu en Skilling hjemme fra!“ sagde han, „den kan gjøre Reisen med!“ og Skillingen klang og

sprang af Glæde, da han puttede den igjen i Pungen. Her laae den hos fremmede Kammerater, der kom og gik; den Æne gjorde Plads for den Anden, men Skillingen hjemme fra blev altid tilbage; det var en Udmærkelse.

Nu var allerede flere Uger forbi, og Skillingen var langt ude i Verden, uden just at vide hvor; den hørte af de andre Mynter, at de vare franske og italienske; den Æne sagde, at nu vare de i den By, den Anden sagde, at de vare i den, men Skillingen kunde ikke gjøre sig Forestilling derom, man seer ikke Verden, naar man altid er i Bøse, og det var den; men som den en Dag laae der, mærkede den, at Pengepungen ikke var lukket, og da listede den sig til Aabningen, for at kige lidt ud; det skulde den nu ikke have

gjort, men den var nysgjerrig, det straffer sig; den gled ud i Buxelommen, og da om Aftenen Pengepungen blev lagt tilside, laae Skillingen endnu, hvor den laae og kom med Klæderne ud paa Gangen; der faldt den strax paa Gulvet; Ingen hørte det, Ingen saae det.

I Morgenstunden kom Klæderne ind, Herren tog dem paa, reiste bort, og Skillingen kom ikke med, den blev funden, skulde igjen gjøre Tjeneste, gik ud med tre andre Mynter.

„Det er dog rart at see sig om i Verden!“ tænkte Skillingen, „kjende andre Mennesker, andre Skikke!“

„Hvad er det for en Skilling,“ blev der lige i det Samme sagt. „Den er ikke Vandets Mynt! den er falsk! duer ikke!“

Da nu begynder Skillingens Historie, som den siden fortalte den.

„Falsk! duer ikke! det foer igjennem mig,“ sagde Skillingen. „Jeg vidste, jeg var af godt Sølv, god Klang og med ægte Præg. De maatte bestemt tage fejl, mig kunde de ikke mene, men mig meente de dog! mig var det, de kaldte falsk, jeg duede ikke! „Den maa jeg give ud i Mørke!“ sagde Manden, som havde den, og jeg blev givet ud i Mørke og saa igjen skjældt ud ved Dagslys, — „falsk, duer ikke! den maae vi see at blive af med.“

Og Skillingen fittrede imellem Fingrene hver Gang den i Smug skulde listes bort og gjelde for Landets Mynt.

„Jeg elendige Skilling! hvad hjælper mig mit Sølv, mit Værd, mit Præg, naar det ikke har Noget at betyde! Man er for Verden, hvad Verden troer om En! Det maa dog være skrækkeligt at have en ond Samvittighed, at liste sig frem paa det Ondes Bei, naar jeg, der dog er aldeles uskyldig, kan være saaledes tilmode ved bare at have Udseendet deraf! — Hver Gang jeg blev tagen frem, gruede jeg for de Dine, der vilde see paa mig; jeg vidste, at jeg vilde blive stødt tilbage, kastet hen ad Bordet, som var jeg Løgn og Bedrag.

En Gang kom jeg til en stakkels fattig Kone, hun fik mig i Dagløn for sit Slid og Slæb, men hun kunde nu slet ikke blive mig qvit, Ingen vilde tage imod mig, jeg var en sand Ulykke for hende.“

„Jeg er saamænd nødt til at narre Noget med den,“

sagde hun. „Jeg har ikke Raad til at gemme paa en falsk Skilling; den rige Bager skal have den, han kan bedst taale det, men en Uret er det alligevel, jeg gjør.“

„Nu skal jeg endogfaa belemre Konens Samvittighed!“ sukede det i Skillingen. „Er jeg da virkelig paa mine ældre Dage bleven saa forandret?“

„Og Konen gif til den rige Bager, men han kjendte altfor godt til de gangbare Skillinger, jeg fik ikke Lov at ligge, hvor jeg laae, jeg blev smidt i Ansigtet paa Konen; hun fik intet Brød for mig, og jeg følte mig saa inderlig bedrøvet ved at være myntet saaledes til Andres Fortrød, jeg, som i unge Dage havde været saa freidig og saa sikker;

saa bevidst om mit Værd og mit ægte Præg. Jeg blev saa melankolsk, som en stakkels Skilling kan blive det, naar Ingen vil have den. Men Konen tog mig hjem igjen, betragtede mig ret inderligt, mildt og venligt. „Nei, jeg vil Ingen narre med Dig!“ sagde hun. „Jeg vil slaae et Hul i Dig, saa at Enhver kan see, at Du er en falsk Ting, — og dog, — det falder mig nu saa ind, — Du er maastee en Lykkeskilling, ja det vil jeg troe! den Tanke kommer over mig. Jeg slaaer et Hul i Skillingen, trækker en Lidse gennem Hullet og giver saa Nabokonens lille Barn Skillingen om Halsen som Lykkeskilling.“

„Og hun slog et Hul i mig; det er aldrig behageligt at blive slaaet Hul i, men naar Hensigten er god, kan man

taale Meget; en Ridsse fik jeg igjennem mig, blev et Slags Medaille at bære; jeg blev hængt det lille Barn om Halsen,

og Barnet smilede til mig, kysede mig, og jeg hvilede en heel Nat paa Barnets varme, uskyldige Bryst.

I Morgenstunden tog Moderen mig imellem sine Fingre, saae paa mig og havde sine egne Tanker derved, det fornam jeg snart. Hun fik en Sax frem og klippede Ridsen over."

„Lykkeskilling!“ sagde hun. „Ja det skal vi nu see!“
og hun lagde mig i Suurt, saa at jeg blev grøn; derpaa kittede hun Hullet til, gned mig lidt, og gik saa i Mørkningen til Lottericollecteuren for at faae en Lotteriseddel, der skulde bringe Lykke.

Hvor var jeg ilde tilmode! det klemte i mig, som om jeg skulde knække over; jeg vidste, jeg vilde blive kaldt falsk og smidt hen og det lige foran den Mængde Skillinger og Mynter, der laae med Indskrift og Ansigt, som de kunde

være stolte af; men jeg slap; der var saa mange Mennesker hos Collecteuren, han havde saa travlt, jeg foer klingende i Skuffen mellem de andre Mynter; om der siden blev vundet paa Sedlen, veed jeg ikke, men det veed jeg, at allerede den næste Dag var jeg kjendt som en falsk Skilling, lagt til Side og sendt ud for at bedrage og altid bedrage. Det er nu ikke til at holde ud, naar man har en reel Charakteer, og den kan jeg ikke negte mig selv.

I Aar og Dag gif jeg saaledes fra Haand til Haand, fra Huus til Huus, altid udfjældt, altid ilde seet; Ingen troede mig, og jeg troede ikke mig selv, ikke Verden, det var en svær Tid.

Da kom en Dag en Reifende, ham blev jeg naturligviis snydt paa, og han var trofhyldig nok til at tage mig for gangbar Mynt; men nu skulde han give mig ud, og da hørte jeg igjen de Raab: „duer ikke! falsk!“

„Jeg har faaet den for ægte,“ sagde Manden og faae nu ret nøie paa mig; da smilede hele hans Ansigt, det pleiede ellers aldrig noget Ansigt ved nøie at see paa mig: „Nei, hvad er dog det!“ sagde han. „Det er jo en af vore egne Landets Mynter, en god, ærlig Skilling hjemme fra, som man har flaaet Hul i og kalder falsk. Det var ganske morsomt det! Dig skal jeg dog opbevare og tage hjem med!“

Det foer af Glæde gennem mig, jeg blev kaldt en god, ærlig Skilling, og hjem skulde jeg, hvor Alle og Enhver vilde kjende mig og vide, at jeg var af godt Sølv og med ægte Præg. Jeg kunde gjerne have gnistret af Glæde, men det

ligger nu ikke i min Natur at gnistre, det kan Staal, men ikke Sølv.

Jeg blev svøbt ind i fiint, hvidt Papir, for ikke at blandes med de andre Mynter og komme bort; og kun ved festlig Leilighed, naar der mødtes Landsmænd, blev jeg viist frem og overmaade vel omtalt; de sagde, at jeg var interessant; det er morsomt nok, at man kan være interessant uden at sige et eneste Ord!

Dg saa kom jeg hjem! Al min Nød var forbi, min Glæde begyndte, jeg var jo af godt Sølv, jeg havde det ægte Præg, og det var mig slet ikke til Fortræd, at man havde slaaet Hul i mig som falsk; det gjør ikke noget, naar man ikke er det! Man skal holde ud; Alt kommer i Tiden til sin Ret! Det er nu min Tro!" sagde Skillingen.

Bispen paa Borglum og hans Frænde.

Nu ere vi oppe i Sylland, heelt ovenfor Bildmosen; vi kunne høre „Bester vovvov“, høre, hvor det ruller, det er ganske nær ved; men foran os løfter sig en stor Sandhøide, den har vi længe seet, og vi kjøre endnu hen imod den, lang-

sommelig kjøre vi i det dybe Sand. Oppe paa Sandhøiden ligger en stor, gammel Gaard, det er Børglum Kloster, den største Fløi er endnu Kirken; derop komme vi nu i den sildige Aften, men Veiret er klart, det er lyse Nætter; man seer saa langt, saa langt vidt omkring, over Mark og Mose ned til Aalborg Fjord, over Hede og Eng, lige ud over det mørkeblaa Hav.

Nu ere vi deroppe, nu rumle vi ind mellem Lo og Lade, og svinge om, ind ad Porten til den gamle Borggaard, hvor Lindetræerne staae i Række langs Muren; der have de Ly for Vind og Veir, derfor groe de, saa Grenene næsten skjule Vinduerne.

Vi gaae op ad den steenlagte Vindeltrappe, vi gaae hen ad de lange Gange under det Bjælkeværks Loft, Vinden suser her saa underlig, ude eller inde, man veed ikke rigtig, hvor det er, og saa fortæller man — ja man fortæller saa Meget, man seer saa Meget, naar man er bange eller vil gjøre Andre bange. De gamle, afdøde Skanniker, siger man, glide stille forbi os ind i Kirken, hvor Messen hænges, man kan høre det i Vindens Suus; man bliver saa underlig stemt derved, man tænker paa de gamle Tider — tænker, saa at man er i den gamle Tid.

— Der er Stranding paa Kysten, Bispens Folk ere dernede, de skaane ikke dem, Havet skaanede; Søen skyller bort det røde Blod, som flød fra de knuste Bander. Det

strandede Gods er Bispens, og der er meget Gods. Søen ruller op Anker og Tønde, fyldt med kostelig Viin til Klosterets Kjælder, og i den er allerede fuldt op af Öl og Mjød; der er fuldt op i Kjøkkenet af fældede Dyr, af Pølse og Skinke; i Dammene derude svømmer den fede Brasen og den lækkre Karudse. Bispen paa Børglum er en mægtig Mand, han har Land i Eie, og mere vil han vinde; Alt maa bøie sig for Duf Glob. I Thy er død hans rige Frænde. „Frænde er Frænde værst,“ det maa Enken dernede sande. Hendes Huusbond raadede der over det hele Land, kun ikke over det geistlige Gods; Sønnen er i fremmed Land; alt som Dreng sendtes han derud at lære fremmed Skif, som hans Hu stod til; i Naringer høstes ikke fra ham, maaskee er han lagt i sin Grav, og kommer altsaa aldrig hjem at raade, hvor nu hans Moder raader.

„Hvad, skal Kvinde raade?“ siger Bispen. Han sender hende Stævning og lader hende kalde til Thinge; men hvad hjælper ham det? Hun veg aldrig af fra Loven, og hun har Styrke i sin retfærdige Sag.

Bisp Duf til Børglum, hvad pønser Du paa? Hvad skriver Du ned paa det blanke Pergament? Hvad gemmer det under Segl og Baand, idet Du giver det til Rytter og Svend, der ride med det afsted ud af Landet, langveis bort, til Paven's By?

Det er Lovfaldstid, Strandingsstid; nu kommer den iisnende Vinter.

Tvende Gange kom den, nu sidst kommer den herop

med Velkomst til Rytter og Svend, der med paveligt Brev vende hjem fra Rom, Handbrev over Enken, der turde krænke den fromme Bisp. „Forbandelse være over hende og Alt, hvad hendes er! Udstødt være hun af Kirke og Menighed! Ingen hde hende hjælpsom Haand; Frænder og Venner skye hende som Pest og Spedalskhed!“

„Det skal knækkes, som ikke vil bøies!“ siger Bispen paa Børglum.

De slippe hende Allesammen; men hun slipper ikke sin Gud, han er hende Bærn og Bærge.

Et eneste Lyende, en gammel Pige, bliver hende tro; med hende gaaer hun bag Ploven, og Kornet groer, skjøndt Jorden er forbandet af Pave og Bisp.

„Du Helvedes Bærn! Jeg skal dog faae min Billie!“ siger Børglums Bisp, „nu rører jeg Dig med Pavens Haand, til Stævning og Dom!“

Da spænder hun for Vognen de to sidste Dyer, hun eier, sætter sig op med sin Pige og kører hen over Heden, ud af det danske Land; hun kommer som Fremmed til fremmed Folk, hvor fremmed Tungemaal tales, fremmed Skik bliver øvet; langt bort, hvor de grønne Høie løfte sig til Bjerge og Vinen groer. Der komme reisende Kjøbmænd, de speide angst fra deres varebelæstede Vogne, frygte for Overfald af Røverriddernes Svende. De to fattige Kvinder paa det uselige Kjøretøi, trukket af to sorte Dyer, kjøre trygt i den usikre Huulvei og i de tætte Skove. Det er i Franken. Her møder hun en stadselig Ridder, ham følge tolv strids-

klædte Svende; han standser og seer paa det underlige Tog, og spørger de to Kvinder om deres Reises Maal, og fra

hvilket Land de komme; da nævner den Yngste Thy i Danmark, melder sin Sorg og Glende, og snart faaer det Ende, Vorherre har ledet det saa. Den fremmede Ridder er hendes Søn. Han rækker hende Haanden, han tager hende i Favn; og Moderen græder, det kunde hun ikke i

Maringer, men vel bide sig i Læben, saa de varme Bloddraaber piblede frem.

Det er Lovfaldstid, det er Strandingstid, Havet ruller Biinfade i Land til Bispens Kjælder og Kjøkken; der braaser over Flammen det spiddede Vildt; deroppe er luunt inden Døre, nu da Vinteren bider paa. Der høres Ngt: Jens Glob til Thy er vendt hjem med sin Moder; Jens Glob gjør Stævning, han stævner Bispen for geistlig Ret og Lands Lov og Ret.

„Det skal hjælpe ham stort!“ siger Bispen. „Lad bare din Trætte fare, Ridder Jens!“

Det er Lovfaldstid, i det næste Aar, det er Strandingstid, nu kommer den iisnende Vinter; de hvide Bier sværme, de stikke i Ansigtet, til de selv smelte.

Det er friskt Veir idag, sige Folk, naar de have været udenfor Døren. Jens Glob staaer i Tanker, saa han svier sin side Kjole, ja brænder Hul i den.

„Du Børglums Bisp! jeg magter Dig dog! Under Pavens Kappe kan Loven ikke naae Dig, men Jens Glob skal naae Dig!“

Saa skriver han et Brev til sin Svoger, Hr. Oluf Hase i Salling, stævner ham til at komme Juleaften til Ottesfang i Hvidberg Kirke; derovre skal Bispen læse Messe, derfor reiser han fra Børglum til Thyland, det kjender og veed Jens Glob.

Eng og Mose ligge med Is og Snee, de bære baade Hest og Rytter, det hele Tog, Bispen med Klerke og Svende;

de ride den korteste Vej mellem de skjøre Rør, hvor Vinden suser sørgeligt.

Blæs i din Messingtrompet, du ræveskindsklædte Spillemand! det klinger godt i den klare Luft. Saa ride de over Hede og Mose, Fata Morganas Enghave i den varme Sommerdag, Syd paa, de ville til Hvidberg Kirke.

Vinden blæser stærkere i sin Trompet, den blæser en Storm, et Guds Veir, det voxer i voldelig Vælde. Til Guds Huus i det Guds Veir gaaer det afsted. Guds Huus staaer fast, men det Guds Veir farer hen over Mark og Mose, over Fjord og Hav. Børglum Bisp naaer til Kirke, det magter nok neppe Hr. Duf Hase, ihvor skrapt han rider. Han kommer med sine Mænd paa hin Side Fjorden Tens Glob til Hjælp, nu Bispen skal stævnes for den Høiestes Dom.

Guds Huus er Retsalen, Alterbordet Rettergangsbord; Væfene ere alt tændte i de svære Messingstager. Stormen læser op Klage og Dom. Det suser i Luften, over Mose og Hede, over de rullende Bænde. Ingen Færgesætter over Fjorden i slikt Guds Veir.

Duf Hase staaer ved Ottesund; der afskediger han sine Mænd, skjenker dem Hest og Harnisk, giver dem Orlov at drage hjem og Hilsen til sin Hustru; alene vil han friste sit Liv i det brusende Vand; men de skulle vidne for ham, at det ikke er hans Skyld, Tens Glob staaer uden Undsætning i Hvidberg Kirke. De trofaste Svende slippe ham ikke, de følge ham ud i det dybe Vand. De ti skylles bort;

Oluf Hase selv og to af hans Smaadrenge naae den anden Bred; endnu have de fire Miil at ride.

Det er Midnat forbi, det er Julenat. Vinden har lagt sig; Kirken er opløst; det straalende Skjær skinner gennem Kuderne ud over Eng og Hede. Ottesangen er endt forlængst; i Guds Hus er det stille, man kan høre Børet dryppe fra Høset paa Gulvets Steen. Nu kommer Oluf Hase.

I Baabehuset byder Jens Glob ham „God Dag! nu har jeg forliget mig med Bispen!“

„Det har Du gjort!“ siger Oluf, „da skal hverken Du eller Bispen komme med Livet fra Kirken!“

Dg Sværdet farer af Steden, og Oluf Hase slaaer til, saa Planken splintres i Kirkens Dør, den, Jens Glob slaaer i mellem ham og sig.

„Hold inde, kjære Svoger, see først paa Forliget! Jeg har slaget Bispen og alle hans Mænd. De sige ikke et Muf mere i den hele Sag, og jeg ikke heller om al den Uret, der er skeet min Moder.“

Tanderne i Hsene paa Alteret skinne saa røde, men rødere skinner det fra Gulvet; der ligger i Blod Bispen med kløvet Pande, og dræbte ligge alle hans Svende; der er lyd= løst og stille i den hellige Julenat.

Men tredie Juledags Aften ringe i Børglum Kloster Klokkerne til Liig; den dræbte Bisp og de slagne Svende blive stillede til Skue under en fort Baldachin med flor= omhvøbte Candelabrer. I Solymors Kaabe, med Krumstav i den magtløse Haand, ligger den Døde, den engang mægtige

Herre. Røgelsen dufter, Munkene synge; det klinger som Klage, det klinger som en Bredens og Fordømmelsens Dom, som maa den høres vidt over Land, baaren af Vinden, sungen med af Vinden; den lægger sig vel til Hvile, men aldrig dør den, altid hæver den sig igjen og synger sine Sange, synger dem ind i vor Tid, synger heroppe om Bispen paa Børglum og hans haarde Frænde; det høres i den mørke Nat, høres af den frygtsumme Bonde, som paa den tunge Sandvei kjører forbi Børglum Kloster; høres af den lyttende Søvnløse i Børglums tilmurede Stuer, og derfor pusler det i de lange, lydsskingrende Gange, der føre hen til Kirken, hvis tilmurede Indgang længst er

tillukket, men ikke for Døvertroens Dine; de see endnu Døren der, og den aabner sig, Lyfene fra Kirkens Messingkroner skinne, Røgelsen dufter, Kirken straalere i Fortids Pragt, Munkene synge Messe over den dræbte Bisp, der ligger i Sølvsmors Kaabe, med Bispestav i sin magtløse Haand, og fra hans blege, stolte Bænder skinner den blodige Bunde, den skinner som Ild; det er Verdens Sind og onde Lyfter, som brænde ud.

Synt i Graven, synt i Nat og Glemfel, uhyggelige Minder fra gamle Dage!

Hør Vindens Raaf, den døber det rullende Hav! Det er en Storm derude, der vil koste Menneskers Liv! Havet har ikke skiftet Sind med den nye Tid. Det er i Nat bare Mund til at fluge, i Morgen maaskee klart Die til at speile sig i, som i gammel Tid, den vi nu have begravet. Sov blidelig, om Du mægter det!

Nu er det Morgen.

Den nye Tid skinner med Solfin ind i Stuen! Vinden tager Tag endnu. Der meldes om Stranding, som i gammel Tid.

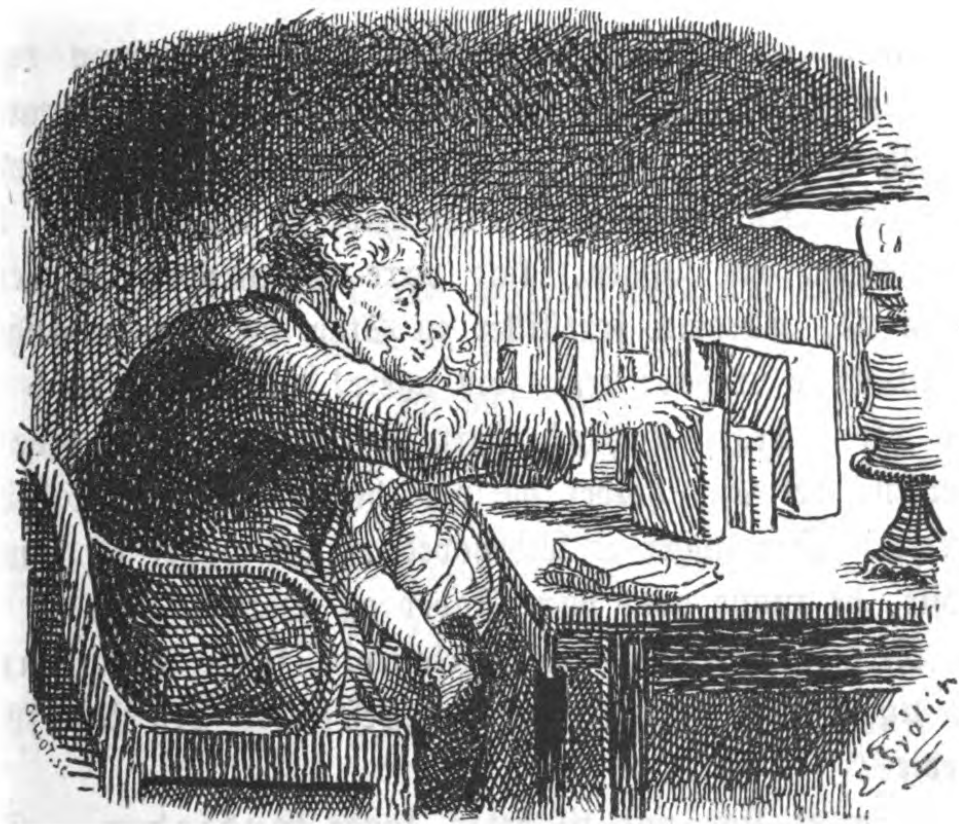
I Nat, dernede ved Løkken, den lille Fiskerby med røde Tæge, vi see den fra Vinduerne heroppe, er strandet et Skib. Noget ude, stødte det paa, men Redningsrafetten bandt Bro mellem Braget og det faste Land, frelst alle, der vare ombord, de kom i Land og tilfængs; idag ere de indbudne

paa Børglum Kloster. I de hyggelige Stuer ville de finde Gjestfrihed og møde milde Dine, kunne hilses i deres eget Lands Sprog. Fra Claveret klinge Hjemlandets Melodier, og før disse ere endte, bruser en anden Stræng, lydløs og dog saa klangfuld og sikker: Tanke-Budstikken naaer til de Skibbrudnes Hjem i fremmed Land, og melder om deres Frelse; da føler Sindet sig let, da kan der trædes en Dands ved Gildet i Aften i Børglums Borgestue. Bals og Langtour ville vi træde, og Sange skulle synges om Danmark og „den tappre Landsoldat“ i den nye Tid.

Veljignet være du nye Tid! rid paa den rensede Luftstrøm Sommer i By! lad dine Solstraaler lyse ind i Hjerter og Tanker! paa din straalende Grund svæve forbi de mørke Sagn fra de haarde, de strenge Tider.

I Børnestuen.

Fader og Moder og alle Søstende vare paa Komædie, kun lille Anna og hendes Gudfader sad ene hjemme.

„Vi ville ogsaa have Komædie!“ sagde han, „og den kan begynde strax.“

„Men vi have intet Theater,“ sagde lille Anna, „og vi have Ingen til at agere! min gamle Duffe kan ikke, for hun er saa æfel, og min nye maa ikke faae sine pene Klæder frøllede.“

„Man kan altid faae de Agerende, naar man tager hvad man har!“ sagde Gudfader. „Nu reise vi Theatret. Her stille vi en Bog, der een og faa nok een, i skjebt Geled. Nu tre paa den anden Side; der have vi Coulisserne! den gamle Wffe, her ligger, kan være Bagtæppe; vi vende Bunden ud. Theatret forestiller en Stue, det kan da Enhver see! Nu skulle vi have dem, som agere! Lad os see hvad der findes her i Vegetøiskuffen! Først Personerne, faa lave vi Komedien, det Ene holder da paa det Andet, og det bliver udmærket! Her ligger et Pibehoved og her ligger en umage Handske, de kunne godt være Fader og Datter!“

„Men de ere kun to Personer!“ sagde lille Anna. „Her ligger min Broders gamle Vest! kan den ikke spille Komedie?“

„Den er stor nok til det!“ sagde Gudfader. „Den skal være Kjæresten. Den har ikke Noget i Lommerne, det er allerede interessant, det er halv ulykkelig Kjærlighed! — Og her har vi Nøddeknækkerens Støvle med Spore paa! Pøz, Bliiz, Mazurka! han kan trampe og kneise. Han skal være den ubeleilige Frier, som Frøkenen ikke synes om. Hvad Slags Komedie vil Du nu have? Sørgeespil eller Familiestykke?“

„Familiestykke!“ sagde lille Anna; „det holde de Andre faa meget af. Kan Du eet?“

„Jeg kan hundrede!“ sagde Gudfader. „De meest velseete ere efter det Franske, men de ere ikke pene for smaa Piger. Vi kunne jo imidlertid tage et af de netteste, indvortes

ligne de Allesammen hverandre. Nu ryster jeg Bosen! kuffe-
lurum! splinternyt! nu ere de splinternye! Hør nu Placaten.“
Og Gudfader tog en Avis og lod som om han læste op:

Pibehoved og godt Hoved,

Familiestykke i een Akt.

Personerne ere:

Hr. Pibehoved, Fader.

Frøken Handske, Datter.

Hr. Best, Kjæreste.

Bon Støvle, Frier.

Og nu begynde vi! Tæppet gaaer op; vi have intet
Tæppe, men saa er det oppe. Alle Personerne ere inde; saa

have vi dem strax. Nu taler jeg som Fader Pibehoved.
Han er vred i Dag; man kan see, han er røget Meerstum:

„Snik snak snurre, basselurre! jeg er Herre i mit Huus!
jeg er Fader til min Datter! vil man høre efter hvad jeg
figer! Bon Støvle er en Person man kan speile sig i,
Safian i Overdelen og Sporer paa Nederdelen; snikke, snikke,
snak! Han skal have min Datter!“

„Pas nu paa Besten, lille Anna!“ sagde Gudfader.
„Nu taler Besten. Den har ombøiet Krave, er meget besteden,
men kjender sit eget Værd og har Ret til at sige, hvad den siger:

„Pletfri er jeg! Boniteten maa ogsaa tages i Over-
veielse. Jeg er af ægte Silketoi og jeg bærer Snore.“

„Paa Bryllupsdagen, ikke længer! de holde ikke Couleur
i Vassen!“ det er Hr. Pi behoved, som taler. „Bon
Støyle er vandtæt, stærk i Skindet og dog saa fiin, kan
knirke, flirre med Spore og har Physiognomi af Italien.“

„Men de skulle tale paa Vers!“ sagde lille Anna,
„det skal være det Indigste.“

„Det kunne de ogsaa!“ sagde Gudfader. „Og naar
Publicum befaler, man taler! — See paa den lille Frøken
Handske, hvor hun strækker Fingre:

„Heller alle Dage
Handske uden Mage!
Af!

Jeg kan ikke overvind' 'et!
Jeg revner i Skindet.“ —

„Snak!“

Det var Fader Pi behoved som sagde Snak, nu taler Hr. Best:

„Elkede Handske!
Om selv de blev spanske,
Min skal Du blive!
Nu svor Holger Danske.“

Støyle flaaer ud, tramper i Gulvet, flirrer med Spore og
river tre Coulisser om.“

„Det er udmærket deiligt!“ sagde lille Anna.

„Stille, stille!“ sagde Gudfader; „stumt Bifald viser, at Du er et dannet Publicum i første Parket. Nu synger Frøken Handske sin store Arie med Knæk:

„Seg kan ikke tale,
Saa maa jeg gale
Knykkeky, i de høie Sale!“

Nu kommer det Spændende, lille Anna! det er det Vigtigste i Komodien. Seer Du, Hr. Vest knapper sig op, sin Tale

kaster han lige ud til Dig, for at Du skal klappe; lad bare være! det er finere. Hør, hvor det rasler i Silketøiet: „Vi ere paa det Høieste! vogt Dem! nu kommer Intriguen! De er Bibehoved, jeg er det gode Hoved. — Bup, er De væk!“ Saae Du det, lille Anna!“ sagde Gudfader. „Det er et udmærket Sceneri og Komediespil: Hr. Best greb gamle Bibehoved og puttede ham i Lommen; der ligger han, og Besten taler:

„De er i min Lomme, i min dybeste Lomme! aldrig kommer De derfra, før De lover at forene mig med Deres Datter, Handske til Venstre; jeg rækker Høre!“

„Det er rædsomt deiligt!“ sagde lille Anna.

„Og nu svarer gamle Bibehoved:

„Jeg bliver saa ør!
 Det er ikke som før.
 Hvor er mit Humeur?
 Jeg føler, mig mangler mit hule Hør.
 Af aldrig før
 Var jeg saaledes skjør. —
 O, tag mit Hoved
 Af Lommen atter,
 Og vær forlovet
 Saa med min Datter!“

„Er Komedien allerede ude?“ sagde lille Anna.

„Bevar' os vel!“ sagde Gudfader, „den er kun ude for Hr. Støvle. De Elskende knæle, den Ene synger:

„Fatter!“

den Anden:

„Tag Hoved atter,
 Betsign saa Søn og Datter!“

De velsignes, holde Bryllup, og Meublerne synge i Chor:

„Knit, knat,
Mange Tak!
Nu er Stykket ude.“

Dg saa klappe vi!“ sagde Gudfader, „kalde dem Allesammen frem, Meublerne med. De ere af Mahogni!“

„Er vor Komedie nu ligesaa god, som den, de Andre have i det rigtige Theater?“

„Vor Komedie er meget bedre!“ sagde Gudfader, „den er kortere, den er frit tilkjørt, og Tiden er gaaet til Theevand.“

Guldstat.

Trommeslagerens Kone gif i Kirke; hun saae det nye Alter med malede Billeder og udfaarne Engle; de vare saa smukke, baade de paa Tærredet i Farver og Glorie og de, der vare udfaarne i Træ, dertil malede og forgyldte. Haaret straalende som Guld og Solskin, deiligt at see; men Guds Solskin var dog endnu mere deiligt; det skinnede klarere, rødere, mellem de mørke Træer, naar Solen gif ned. Deiligt at see ind i Guds Afsyn! og hun saae ind i den røde Sol, og hun tænkte saa inderligt derved, tænkte paa den Lille, Storken skulde bringe, og Trommeslagerens Kone var saa glad derved, hun saae og hun saae og hun ønskede at Barnet maatte saae Glands herfra, idetmindste ligne en af de straalende Engle paa Altertablen.

Og da hun nu virkelig holdt i sine Arme sit lille Barn og løftede det op mod Faderen, da var det at see som en af Englene i Kirken, Haaret som Guld; Skjæret af den synkende Sol var lagt deri.

„Min Guldstat, min Rigdom, mit Solstinsveir!“ sagde Moderen og kysfede de straalende Lokker; og det klang som Musik og Sang i Trommeslagerens Stue; der var Glæde, Liv og Røre. Trommeslageren slog en Hvirvel, en Glædes-Hvirvel. Trommen gif, Brandtrommen gif:

„Røde Haar! Ungen har røde Haar! tro Trommeskindet og ikke hvad din Moder siger! trommelom! trommelom!“

Dg Byen talte, som Brandtrommen talte.

Drengen kom i Kirke, Drengen blev døbt. Der var ikke Noget at sige paa Navnet; Peter blev han kaldt. Hele Byen, Trommen med, kaldte ham: Peter, Trommeslagerens Dreng med de røde Haar; men hans Moder kysfede ham paa hans røde Haar og kaldte ham Guldstat.

I Huulveien, ind i den lerede Skrænt, havde saa mangen En ridset sit Navn for at mindes.

„Berømmelse!“ sagde Trommeslageren, „det er altid Noget!“ og saa ridfede han ogsaa sit Navn og sin lille Søns.

Dg Svalerne kom; de havde paa deres lange Reiser seet varigere Skrift hugget i Klippens Side, i Templets Bæg i Hindoostan: store Bedrifter af mægtige Konger, udsødelige Navne, saa gamle, at nu Ingen kunde læse eller nævne dem.

Navneværddi! Berømmelighed!

I Huulveien byggede Jordsvalerne; de borede sig Huller

i Skrænten, Regn og Ruff smuldrede og skyllede bort Navnene, ogsaa Trommeslagerens og hans lille Søns.

„Peters blev dog staaende halvandet Nar!“ sagde Faderen.

„Narre!“ tænkte Brandtrommen, men den sagde kun: „Dum, dum, dum! dummelum!“

Det var en Dreng fuld af Liv og Lyst: „Trommeslagerens Søn med de røde Haar.“ En deilig Røst havde han; syngende kunde han og syngende gjorde han, som Fuglen i Skoven; der var Melodi og dog ingen Melodi.

„Han bør blive Chordreng!“ sagde Moderen; „syngende i Kirken, staaende der under de dejlige, forgyldte Engle, som han ligner!“

„Guldfat!“ sagde de vittige Hoveder i Byen. Trommen hørte det af Naboerne.

„Gaa ikke hjem, Peter!“ raabte Gadedrengene.

„Sober Du paa Dvisten, saa er der Ild i øverste Etage, og saa gaaer Brandtrommen.“

„Tag Eder iagt for Trommestikkerne!“ sagde Peter; og ihvor lille han var, gif han freidig paa, og drev sin Næve lige ind i Maven paa den Nærmeste, saa Benene gif fra samme og de Andre toge Benene med sig, deres egne Been.

Stadsmusikanten var saa fornem og fiin, han var Søn af en kongelig Sølvpop; han syntes om Peter, tog ham timeviis hjem, gav ham Violin og lærte ham at spille; det var som det laae Drengen i Fingrene, han vilde blive meer end Trommeslager, han vilde blive Stadsmusikant.

„Soldat vil jeg være!“ sagde Peter; for han var endnu en ganske lille Fyr og syntes, at det var det Yndigste i Verden at bære Gevær og at kunne gaae saaledes „En, to! een, to!“ og at bære Uniform og Sabel.

„Du skal lære at lystre Trommeskindet! trommelom! kom, kom!“ sagde Trommen.

„Ja, naar han kunde marschere op til General!“ sagde Faderen; „men saa maa der være Krig!“

„Gud frie os fra den!“ sagde Moder.

„Vi have ikke Noget at miste!“ sagde Fader.

„Ja, vi have da min Dreng!“ sagde hun.

„Men naar han nu kommer hjem som General!“ sagde Fader.

„Uden Arme og Been!“ sagde Moder; „nei, maa jeg beholde min Guldfat heel!“

„Trom! trom! trom!“ Brandtrommen gif, alle Trommerne

gik. Der var Krig. Soldaterne droge afsted og Trommeslagerens Dreng fulgte med: „Rødtop! Guldfat!“ Moderen græd; Faderen saae ham i Tankerne „berømmelig“, Stadsmusikanten meente, han burde ikke gaae i Krigen, men blive ved Hjemme-Musiken.

„Rødtop!“ sagde Soldaterne, og Peter loe; men sagde En og Anden: „Rævepels!“ da bed han Munden sammen, saae frem i den vide Verden; det Skjældsord kom ham ikke ved.

Flink var Drengen; Sindet freidigt, Humeuret godt og det er den bedste Feltflaske, sagde de gamle Kammerater.

I Regn og Rusk, gjennemblødt til Skindet, maatte han, under aaben Himmel, ligge ude mangan Nat, men Humeuret blev hos ham, Trommestikkerne slog: „Trommelom! Alle Mand op!“ So han var tilvisse født Trommeslager.

Det var en Slagdag; Solen var endnu ikke oppe, men Morgen var det, Luften kold, Kampen hed; der var Taage i Luften, men mere Damp af Krudtet. Kuglerne og Granaterne fløi hen over Hovederne og ind i Hovederne, i Krop og Lemmer; men fremad gik det. En og Anden sank i Ræ, blodig i Tindingen, kridhvid i Ansigtet. Den lille Trommeslager havde endnu sin funde Couleur; han var ingen Meensteet; han saae med nok saa fornøiet et Ansigt paa Regiments-hunden, der sprang foran ham, rigtig glad, som var det Vøier det Hele, som sloge Kuglerne ned kun for at lege med den.

„Marsch! fremad, marsch!“ vare Commando=Ordene, satte ud for Tromme; og de Ord vare ikke at tage tilbage; men de kunne tages tilbage og der kan være stor Forstand deri; og nu blev der sagt: „tilbage!“ og saa slog den lille Trommeslager: „Marsch! fremad!“ han forstod, at det var Ordren og Soldaterne lode Trommeskindet. Det var gode Trommeslag, de gavede Seiersslag for dem, som vare i Færd med at vige.

Liv og Lemmer gif i det Slag. Granaten river Kjødet af i blodige Stykker; Granaten tænder Ild i Halmbunken, hvor den Saarede har slæbt sig hen, for at ligge forladt i mange Timer, forladt maaskee i dette Liv. Det hjælper ikke at tænke derpaa! og dog tænker man derpaa, selv langt derfra i den fredsomme By; der tænkte Trommeslageren og hans Kone derpaa: Peter var jo i Krigen.

„Nu er jeg fjed af det Klynk!“ sagde Brand=trommen.

Det var Slagdag; Solen var endnu ikke oppe, men Morgen var det. Trommeslageren og hans Kone sov, det havde de ikke næsten hele Natten; Sønnen havde de talt om; han var jo derude — „under Guds Haand“. Og Fader drømte at Krigen var endt, at Soldaterne kom hjem, og Peter havde Sølvforset paa Brystet; men Moder drømte, at hun traadte ind i Kirken, saae paa de malede Billeder og de udskaarne Engle med de forghldte Haar; og hendes egen kjære Dreng, hendes Hjertes Guldfkat, stod i hvide Klæder midt imellem Englene og sang saa deiligt, som vist kun

Englene kunne synge, og med dem løftede han sig i Sol-
skinnets og nikkede saa kjærligt til sin Moder.

„Min Guldstat!“ raabte hun og vaagnede i det Samme.
„Nu har Vorherre taget ham!“ sagde hun, foldede sine
Hænder, heldede Hovedet hen imod det Rattuns Senge-
omhæng og græd. „Hvor hviler han nu, mellem de Mange
i den store Grav, de grave for de Døde? Maaſkee i det
dybe Moſeband! Ingen veed hans Grav! intet Gudsord
læses over den!“ Og Fader vor gif lydloſt over hendes
Læber; Hovedet bøiede sig, hun var ſaa træt, fik et Blund.

Dagene fare hen, i Livet og i Drømmene!

Det var mod Aften; en Regnbue løftede sig hen over
Balpladsen, den berørte Skovens Side og den dybe Moſe.
Der er ſagt og gjemt i Folketro: hvor Regnbuen rører
Jorden, ligger en Skat begravet, en Guldstat; ogſaa her
laae en; Ingen tænkte paa den lille Trommeſlager uden
hans Moder, og derfor drømte hun det.

Og Dagene fare hen, i Livet og i Drømmene!

Ikke et Haar var krummet paa hans Hoved, ikke et
Guldhaar. „Trammeram, trammeram, det er ham! det er
ham!“ kunde Trommen have ſagt og hans Moder ſunget,
havde hun ſeet eller drømt det.

Med Sang og Hurra, med Seirens Grønt gif det
hjemad, da Krig var endt, da Fred var ſluttet. Regiments-
hunden ſprang foran i ſtore Kredſe, ligesom for at gjøre ſig
Veien tre Gange ſaa lang ſom den var.

Og Uger gif og Dage med, og Peter traadte ind i

Forældrenes Stue; han var saa bruun som en Bildmand, hans Dine saa klare, hans Ansigt straalede som Solens Skin. Og Moderen holdt ham i sine Arme, kysfede hans

Mund, hans Dine, hans røde Haar. Hun havde igjen sin Dreng; han havde ikke Sølvkors paa Brystet, som Fader havde drømt, men han havde hele Lemmer, som Moder ikke havde drømt. Og der var en Glæde; de loe og de græd. Og Peter omfavnede den gamle Brandtromme.

„Der staaer endnu det gamle Skrog!“ sagde han. Og Fader slog en Hvirvel paa den.

„Det er ligesom her var stor Ildbrand!“ sagde Brandtrommen. „Ild i Taget, Ild i Hjerterne, Guldstat! skrat, skrat, skrat!“

Dg saa? Ja hvad saa? Spørg kun Stadsmusikanten!

„Peter groer heelt ud over Trommen,“ sagde han; „Peter bliver større, end jeg!“ og han var dog Søn af en kongelig Sølvpop; men Alt hvad han havde lært i et heelt Liv, lærte Peter i et halvt Aar.

Der var Noget ved ham, saa freidigt, saa inderligt godt. Dinene skinnede og Haaret skinnede, — det kan ikke negtes.

„Han skulde lade sit Haar farve!“ sagde Nabomoer. „Det lykkedes deiligt for Politibetjentens Datter! og hun blev forlovet.“

„Men Haaret blev jo strax efter grønt som Andemad, og maa altid farves op!“

„Det har hun Raad til!“ sagde Nabomoer, „og det har ogsaa Peter. Han kommer i de fornemste Huse, selv til Borgemeesterens, lærer Frøken Lotte Claveerspil!“

Spille kunde han! ja spille lige ud af sit Hjerte det deiligste Stykke, der endnu ikke havde været skrevet paa noget Nodeblad. Han spillede i de lyse Nætter og i de mørke med. Det var ikke til at holde ud, sagde Naboerne og Brandtrommen.

Han spillede saa Tankerne løftede sig og der boblede store Fremtidsplaner: Berømmelighed!

Dg Borgemeesterens Lotte sad ved Claveret; hendes fine Fingre dansede hen over Tangenterne, saa det klang lige ind i Peters Hjerte; det var som om det blev ham altfor stort, og ikke hændede det een Gang, men mange Gange, og

faa greb han en Dag om de fine Fingre og den smukt formede Haand, og han kysede paa den og saae hende ind i hendes store, brune Øine; Vorherre veed hvad han sagde; vi Andre have Lov til at gjette det. Lotte blev rød over Hals og Skulder, ikke et Ord svarede hun; — der kom just Fremmede i Stuen, Statsraadens Søn, der havde høi, blank Pande, heelt bagover, om i Nakken. Og Peter sad længe hos dem, og Lotte saae mildest til ham.

Om Aftenen, hjemme, talte han om den vide Verden og om den Guldstat, der for ham laae i Violinen.

Berømmelighed!

„Tummelum, tummelum, tummelumst!“ sagde Brandtrommen. „Nu er det reent galt med Peter! der er Huusild, troer jeg.“

Moder gif paa Torvet næste Dag.

„Veed Du Ngt, Peter!“ sagde hun, da hun kom tilbage, „deiligt Ngt! Borgemesterens Lotte er bleven forlovet med Statsraadens Søn; det skete iafte!“

„Nei!“ sagde Peter og sprang op fra Stolen. Men Moder sagde Jo; hun havde det fra Barberens Kone, og hendes Mand havde det igjen lige ud af Borgemesterens egen Mund.

Og Peter blev bleg som et Liig, og han satte sig ned igjen.

„Herre Gud, hvordan har Du det!“ sagde Moderen.

„Godt! godt! lad mig bare være!“ sagde han, og Taarerne løb ham ned over Kinderne.

„Mit søde Barn! min Guldfkat!“ sagde Moderen og græd; men Brandtrommen sang, ind ad, ikke ud ad:
 „„Lotte ist todt! Lotte ist todt!““ ja nu er den Bise ude!

Bisen var ikke ude, den havde endnu tilbage mange Vers, lange Vers, de allerdeiligste, en Livsens Guldfkat.

„Hun fjanter om og skaber sig!“ sagde Nabomoer. „Alverden skal læse Brevene, hun faaer fra hendes Guldfkat, høre hvad Adviserne sige om ham og hans Violin. Penge sender han hende, det kan hun trænge til, nu hun sidder Enke.“

„Han spiller for Keisere og Konger!“ sagde Stads-
 musikanten. „Det faldt ikke i min Lod; men han er min Elev og glemmer ikke sin gamle Lærer.“

„Fader drømte saamænd,“ sagde Moder, „at Peter kom hjem fra Krigen med Sølvkors paa Brystet, han fik det ikke i Krigen, der er det nok sværere at faae! Nu har han Ridderkors. Det skulde Fader have oplevet!“

„Berømt!“ sagde Brandtrommen, og Fødebyen sagde det med: Trommeslagerens Søn, Peter med det røde Haar, Peter, de havde seet som Lille med Træskoer paa, seet som Trommeslager og spille op til Dands, berømt!

„Han spillede for os før han spillede for Kongerne!“ sagde Borgemeesterens Frue. „Han var dengang reent henne i Lotte! han faae altid høit op! dengang var det næsviift og fabelagtigt! Min egen Mand loe, da han hørte om det Pjank! Nu er Lotte Statsraadinde!“

Der var lagt en Guldfkat i Hjerte og Sjæl hos det fattige Barn, der som lille Trommeslager slog „Marsch, fremad!“ Seiersslag for dem, der vare i Færd med at vige. Der laae i hans Bryst en Guldfkat, Tonernes Væld; det brusede fra Violinen, som var der et heelt Orgel derinde, som dansede hen ad Strængene alle en Sommernats Aften; man hørte Droskens Slag og Menneskets fuldklare Stemme; derfor rúngede det til Henrivelse gennem Hjerterne, og bar hans Navn gennem Landene. Der var stor Ildbrand, Begeistringens Ildbrand.

„Dg saa er han saa deilig!“ sagde de unge Damer, de gamle med; ja den Ældste anskaffede sig et Album for berømte Haarlokker, bare for at kunne udbede sig en Lok af den unge Violinspillers rige, deilige Haarvæxt, en Skat, en Guldfkat.

Dg ind i Trommeslagerens fattige Stue traadte Sønnen, fin som en Prinds, lykkeligere end en Konge. Dinene vare saa klare, Ansigtet som Solskin. Dg han holdt sin Moder i sine Arme, og hun kysede hans varme Mund og græd saa lykkelig som man græder i Glæde; og han nikkede til hvert gammelt Meubel i Stuen, til Dragkisten med dens Theekopper og Blomsterglas; han nikkede til Slagbænken, hvori han havde sovet som Lille; men den gamle Brandtromme tog han frem midt paa Gulvet, og han sagde baade til Moder og til Trommen:

„Fader vilde i Dag have flaaet en Hvirvel! nu maa jeg gjøre det!“ og han slog paa Trommen et heelt Tordenveir,

og den følte sig saa beæret derved, at den revnede i Trommeskindet.

„Han slaaer en deilig Næve!“ sagde Trommen. „Nu har jeg da, for altid, en Erindring om ham! jeg venter, at ogsaa Mutter revner af Glæde over sin Guldfkat.“

Det er Historien om Guldfkat.

Stormen flytter Skilt.

I gamle Dage, da Mo'erfa'er var en ganske lille Dreng og gik med røde Buxer, rød Trøje, Stjærf om Livet og Fjer i Rasketten, for saaledes gik i hans Barnetid de smaa Drengene klædte, naar de vare rigtig pyntede, da var Saameget ganske anderledes end nu; der var tidt Stads i Gaden, Stads, som vi ikke see, for den er affkaffet, den blev saa gammeldags; men morfsomt er det at høre Mo'erfa'er fortælle om den.

Det maa rigtignok have været en Stads den Gang at see Skomagerne flytte Skilt, naar de skiftede Laugshuus. Deres Silkefane vaiede; der var malet paa den en stor Støble og en Ørn med to Hoveder; de yngste Svende bare Velkomsten og Laden, og havde røde og hvide Baand flagrende ned om Skjortærmene; de ældre førte dragen Kaarde med en Citron paa Spidsen. Der var fuld Musik, og deiligst af Instrumenterne var „Fuglen“, som Mo'erfa'er kaldte den store Stang med Halbmaanen paa og alt muligt klingende Dingeldangel, rigtig tyrkisk Musik. Den blev løftet og svungen, den klingede og klang, og det skjar ordenligt i Vinene at see Solen skinne paa alt det Guld, Sølv eller Messing.

Foran Toget løb Harlekin, i Klæder syet sammen af alle mulige couleuerte Kapper, fort i Ansigtet og med Bjælder paa Hovedet, ligesom en Kanehest; og saa slog han ind paa Folk med sin Brix, der smældede uden at gjøre ondt, og Folk trykkede hverandre for at komme tilbage og for at komme frem; smaa Dreng og Piger faldt over deres egne Been lige i Kendeftenen; gamle Madamer puffede med Albuerne, saae suurt og skjændte. En loe, en Anden snakkede; der var Folk paa Trapper og i Binduer, ja heelt ude paa Taget. Solen skinnede; lidt Regn fik de ogsaa, men det var godt for Landmanden, og naar de bleve rigtig dyngvaade, saa var det en sand Betsignelse for Landet.

O hvor Mo'erfa'er kunde fortælle! Han havde, som lille Dreng, seet al den Stads i dens største Deilighed.

Den ældste Laugsvend holdt Tale fra Stilladset, hvor Skiltet blev hængt ud, og Talen var paa Vers, ligesom om den kunde være digtet, og det var den ogsaa; de havde været Tre om det og først druffet en heel Bolle Punsch, for at faae den rigtig god. Og Folk raabte Hurra for Talen, men de raabte endnu mere Hurra for Harlekin, da han kom frem paa Stilladset og vrængede efter. Narren gjorde saa udmærket Nar og drak Mjød af Snapseglass, som han saa hivede ud imellem Folk, der greb dem i Luften. Mo'erfa'er havde eet af dem, som Kalklageren havde fanget og foræret ham. Det var rigtignok morsomt. Og Skiltet hang med Blomster og Grønt paa det nye Laugshuus.

Saadan en Stads glemmer man aldrig ihvor gammel man bliver, sagde Mo'erfa'er, og han glemte den heller ikke, uagtet han fik at see megen anden Stads og Herlighed og fortalte derom, men morsomst var det dog at høre ham fortælle om at flytte Skilt ogsaa inde i den store Stad.

Mo'erfa'er reiste jo som Lille derind med sine Forældre; han havde dengang aldrig før seet den største Stad i Landet. Der var saa mange Mennesker paa Gaden, saa at han troede at der skulde flyttes Skilt, og der var mange Skilte at flytte; man kunde faae hundrede Stuer fyldte med Billeder, bleve de hængte op indenfor og ikke udenfor. Der var saaledes alle Slags Menneskeklæder malede af hos Skrædderen, han kunde sje Folk om fra Grovt til Fiint; der var Tobakspindersfilter med de yndigste Smaadrenge, der røg Cigar, ligesom i det Virkelige; der var Skilter med

Smør og Spegefild, Præstefraver og Riigkister, og saa desuden Indskrifter og Opflag; man kunde godt gaae en heel Dag op og ned ad Gaderne og see sig mæt paa Billeder, og saa vidste man med det Samme, hvilke Menneſter der boede derinde, de havde selv hængt deres Skilt ud, og det er saa godt, sagde Mo'erfa'er, og saa lærerigt at vide i en stor By, hvad der boer indenfor.

Men saa ſkulde Det med Skiltene hænde, ligesom Mo'erfa'er kom til Byen; han har selv fortalt det, og han havde ingen Skjelm bag Dret, ſom Moder ſagde at han havde, naar han vilde bilde mig Noget ind; han ſaae ganſke tilforladelig ud.

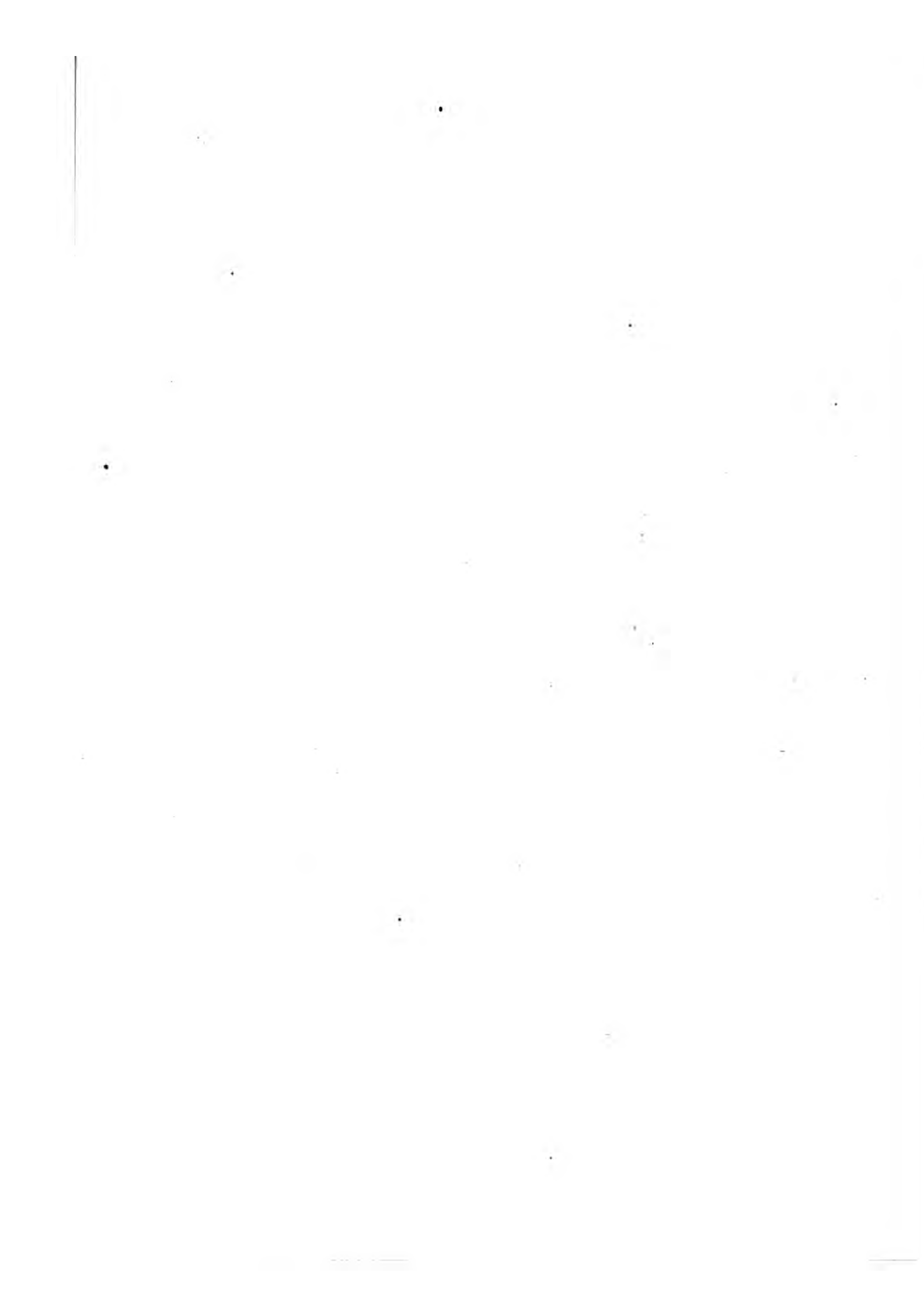
Den første Nat, han kom til den store By, blev her det frygteligſte Veir, man nogenſinde har læſt om i Abiſen: et Veir, ſom det ikke havde været i Mands Minde. Hele Luften var opfyldt med Tagſteen; gamle Plankværk gik over Ende; ja, der var en Trillebør, der af ſig ſelv løb op ad Gaden, bare for at redde ſig. Det tudede i Luften, det hylede og ruſkede, det var en Storm ſaa forfærdelig. Vandet i Canalerne løb heelt op over Bolværket, det vidſte ikke, hvor det turde være. Stormen foer hen over Byen og tog Skorſtenene med ſig; meer end eet gammelt, ſtolt Kirkeſpiir maatte bøie ſig og har ſiden aldrig forbundet det.

Der ſtod et Skilderhuus udenfor hos den gamle, ſtikkelige Brandmajor, der altid kom med ſidſte Sprøite; Stormen kunde ikke unde ham det lille Skilderhuus, det blev revet af Tappen og trumlede hen ad Gaden; og, underligt nok, det

L. Franch

COMTE. PARIS

reiste sig og blev staaende udenfor Huset, hvor den sølle Tømmersvend boede, der havde reddet tre Menneskers Liv ved den sidste Ildebrand; men Skilderhuset tænkte ikke Noget derved.

Barberens Skilt, den store Messingtallerken, blev revet af og flyttet lige hen i Vinduesfordybningen hos Justitsraadens, og det var næsten som en Ondskab, sagde hele Nabolaget, for det og de allerintimeste Veninder kaldte Fruen Ragekniven. Hun var saa klog, hun vidste mere om Menneskene, end Menneskene vidste om sig selv.

Der fløi et Skilt med en afridset tør Klipfisk lige hen over Døren, hvor der boede en Mand, som skrev en Avis. Det var en flau Spøg af Stormvinden, den huskede nok ikke, at en Avisskriver aldeles ikke er at spøge med, han er Konge i sin egen Avis og i sin egen Mening.

Beirhanen fløi over paa Gjenboens Tag, og der stod den som den forfæstede Ondskab, sagde Naboerne.

Bødkerens Tønde blev hængt ud under „Damplynt“.

Spisequartermets Madseddel i svær Kramme, som hang ved Døren, blev af Stormen stillet lige over Indgangen til det Theater, hvor Folk aldrig kom; det var en løierlig Placat: „Peberrods Suppe og fyldt Kaalhoved.“ Men saa kom der Folk!

Bundtmagerens Raveffind, der er hans honnette Skilt, blev flyttet hen paa Klokkestrængen hos den unge Mand, der altid gif i Froprædiken, saae ud som en nedslaaet Paraply, stræbte efter Sandhed og var „Exempel“, sagde hans Kloster.

Indskriften: „høiere Dannelses-Anstalt“ blev flyttet hen over Billardklubben, og Anstalten selv fik Skiltet: „her opammes Børn paa Flaske“; det var aldeles ikke vittigt, kun uartigt, men Stormen havde nu gjort det, og den kan man ikke sthyre.

Det var en frygtelig Nat; og om Morgenens, tænkbare, da vare næsten alle Byens Skilter flyttede; og somme Steder var det med en saadan Malice, at Mo'erfa'er vilde ikke omtale det, men han loe indvendig, det saae jeg nok, og det er muligt at han da havde Noget bag Dret.

De stakkels Mennesker i den store By, især de Fremmede, de gif aldeles feil af Menneskene, og de kunde ikke andet, naar de gif efter Skiltet. Nogle vilde ind til en meget alvorlig Forsamling af Eldre, der skulde afhandle de vigtigste Ting, og saa kom de ind i en skraalende Drengestole, der var lige ved at springe op paa Bordet.

Der var Folk, som toge Feil af Kirken og Theatret, og det er dog forfærdeligt!

Saadan en Storm har nu aldrig blæst i vore Dage, det er kun Mo'erfa'er, som har oplevet den, og det var som ganske Lille; en saadan Storm kommer maaskee ikke i vor Tid, men i vore Børnebørns; da maae vi rigtignok haabe og bede om, at de holde sig inde, mens Stormen flytter Skilt.

Theepotten.

Der var en stolt Theepotte, stolt af sit Porcellain, stolt af sin lange Tud, stolt af sin brede Hank; den havde Noget forud og bagud, Tuden for, Hanken bag, og det talte den om; men den talte ikke om sit Laag, det var knækket, det var klinket, det havde Mangel, og sin Mangel taler man ikke gjerne om, det gjør nok de Andre. Kopper, Fløde- og Sukkerstaal, den hele Theeopstilling vilde nok mere huske paa Laagets Skrøbelighed og tale om den, end om den gode Hank og den udmærkede Tud; det vidste Theepotten.

„Seg kjender dem!“ sagde den ind i sig selv, „jeg kjender ogsaa nok min Mangel og jeg erkjender den, deri er min Ydmyghed, min Beskedenhed; Mangler have vi Alle, men man har da ogsaa Begavelse. Kopperne fik en Hank, Sukkerstaalen et Laag, jeg fik nu begge Dele og een Ting forud,

den de aldrig faae, jeg fik en Tud, den gjør mig til Dronning paa Theebordet. Sukkerfaalen og Flødepotten forundes det at være Velsmagens Tjenerinder, men jeg er den Givende, den Raadende, jeg udbreder Velsignelsen blandt den tørstende Menneſkehed; i mit Indre forarbeides de chineſiſke Blade i det kogende, ſmagløſe Vand."

Alt Dette ſagde Theepotten i dens freidige Ungdomſtid. Den ſtod paa det dækkede Bord, den blev løftet af den fineſte Haand; men den fineſte Haand var feitet, Theepotten faldt, Tuden knak af, Hanken knak af, Raaget er ikke værdt at tale om, der er talt nok om det. Theepotten laae beſvimet paa Gulvet, det kogende Vand løb ud af den. Det var et ſvært Stød, den fik, og det Sværefte var, at de loe, de loe ad den og ikke ad den feitede Haand.

„Den Grindring faaer jeg nu aldrig ud af mig!“ ſagde Theepotten, naar den ſiden fortalte ſig ſelv ſit Levnetsløb. „Jeg blev kaldt Invalid, ſat hen i en Krog og Dagen derpaa foræret bort til en Kone, der tiggede Madſedt; jeg kom ned i Armoden, ſtod maalløs, baade ud og ind, men der, ſom jeg ſtod, begyndte mit bedre Liv; man er Et og bliver et ganſte Andet. Der blev lagt Jord ind i mig; det er for en Theepotte at begraves, men i Jorden blev lagt et Blomſterløg; hvem der lagde det, hvem der gav det, veed jeg ikke, givet blev det, en Erſtatning for de chineſiſke Blade og det kogende Vand, en Erſtatning for den afbrudte Hank og Tud. Og Løget laae i Jorden, Løget laae i mig, det blev mit Hjerte, mit levende Hjerte, et ſaadant havde jeg før aldrig havt.

Der var Liv i mig, der var Kraft og Kræfter; Pulsen slog, Øøget skød Spire, det var ved at sprænges af Tanker og Følelser; de brøde ud i Blomst; jeg saae den, jeg bar den, jeg glemte mig selv i dens Deilighed; velsignet er det at glemme sig selv i Andre! Den sagde mig ikke Tak; den tænkte ikke paa mig; — den blev beundret og lovpriist. Jeg var saa glad derover, hvad maatte den da ikke være det. En Dag hørte jeg, der blev sagt, at den fortjente en bedre Potte. Man slog mig midt over; det gjorde voldsomt ondt; men Blomsten kom i en bedre Potte, — og jeg blev kastet ud i Gaarden, ligger der som et gammelt Skaar, — men jeg har Erindringen, den kan jeg ikke miste.“

Folketsangens Fugl.

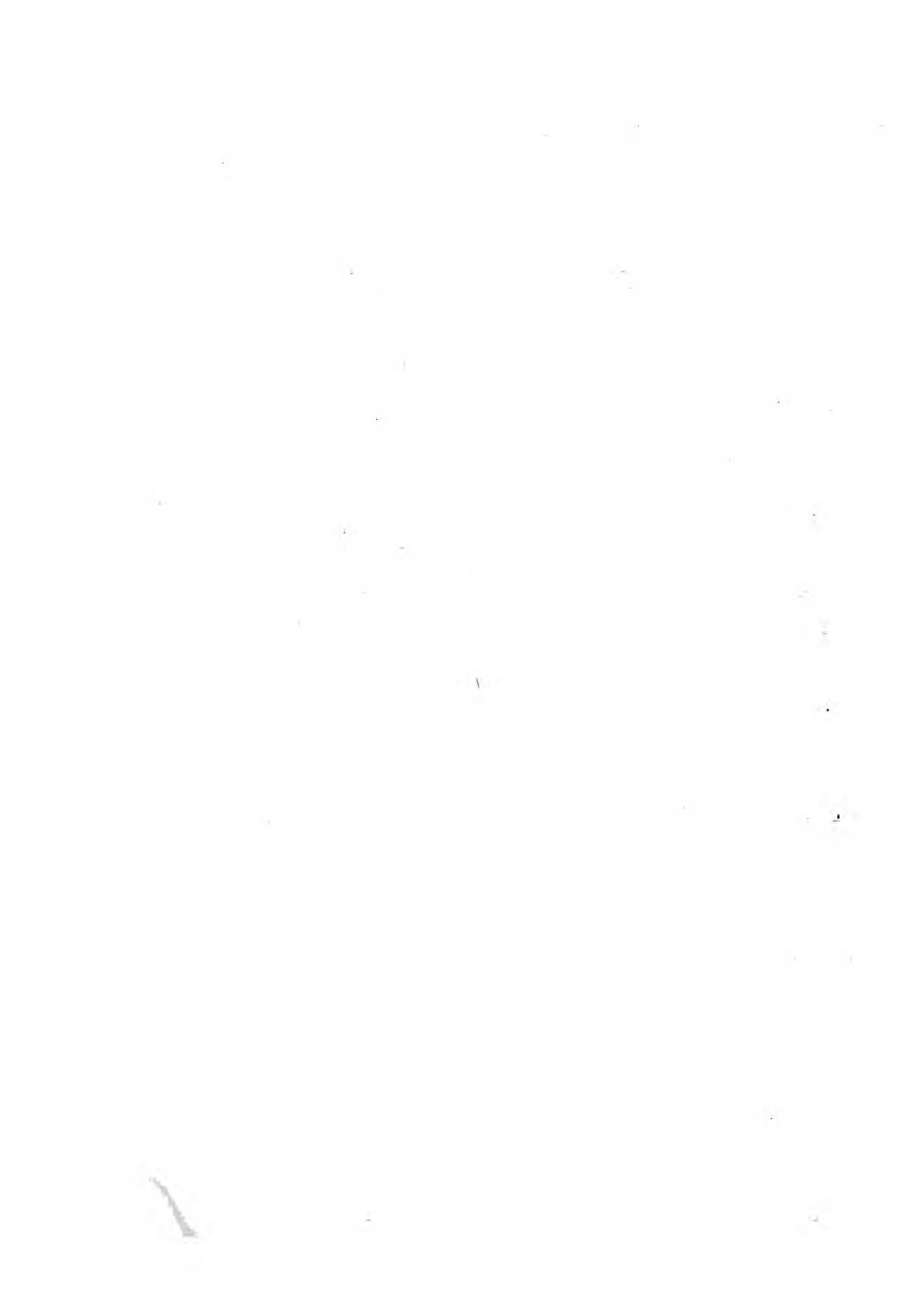

Det er Vintertid; Jorden har et Sneelag, som var det Marmor, hugget ud af Fjeldet: Luften er høi og klar, Vinden skarp som et dværgesmedet Sværd, Træerne staae som hvide Koraller, som blomstrende Mandelgrene, her er friskt som paa de høie Alper. Deilig er Natten med Nordlysblink og tallose funklende Stjerner.

Stormene komme, Skyerne løfte sig, ryste Svaneduen; Sneeflokkerne flyge, dække Huulvei og Huus, den aabne Mark og de lukkede Gader. Men vi sidde i den lune Stue, ved den blussende Kaffelovn, og der fortælles om gammel Tid; vi høre en Saga:

Ved det aabne Hav laae en Kæmpegrav, paa den sad i Midnatstimen Spøgelseset af den begravne Helt, en Konge havde han været; Guldringen skinnede om hans Bænde, Haaret slagrede i Vinden, han var klædt i Jern og Staal; sit Hoved bøiede han forrigfuld og sukede dybt i Smerte som en usalig Mand.

Da kom et Skib forbi. Mændene kastede Anker og stege i Land. En Skjald var der mellem dem; han traadte hen mod Kongeskiffelsen og spurgte: „Hvorfor sørger og lider Du?“

Da svarede den Døde: „Ingen har besjunget min Livsgjerning; den er død og borte; Sangen bar den ikke ud over Landene og ind i Menneskenes Hjerter; derfor har jeg ikke Ro, ikke Hvile.“

Dg han mælede om sin Gjerning og Stordaad, den hans Samtid havde kjendt, men ei besjunget, thi hos den var ingen Skjald.

Da greb den gamle Barde i Harpens Strænge, fang om Heltens Ungdoms Mod, Manddoms Kraft og god Gjernings Storhed. Den Dødes Ansigt lystede derved, som Skjens Kant i Maaneskin: glad og livsalig løftede Skiffelsen sig i Glands og Straaler, der svandt som et Nordlysblink; der var kun at see den Grønsværshøi med de runeløse Stene; men hen over den svang sig ved Strængenes sidste Klang, ret som var det ud fra Harpen den kom, en lille Fugl, den deiligste Sangfugl med Droskens klangfulde Slag, med Menneskehjertets sjælfyldte Slag, Hjemlandets Klang, som Trækfuglen hører den. Sangfuglen fløi over Fjeld, over Dal, over Mark og Skov, det var Folkefjngens Fugl, der aldrig dør.

Vi høre Sangen; vi høre den nu her i Stuen, i Vinteraftenen, mens de hvide Bier sværme derude og Stormen tager stærke Tag. Fuglen synger os ikke blot Heltens Drapa,

den synger søde, bløde Elskovsfange, saa rige og saa mange, om Trofskab i Nord; den har Eventyr i Toner og Ord; den har Ordsprog og Sangsprog, der som Runer lagt under Dødmands Tunge faaer ham til at tale og man veed hans Hjemland, Folkefångens Fugl.

I Hedningeold, i Vikingetid, hang dens Rede i Bardens Harpe. I Ridderborgens Dage, da Ræven holdt Retfærds Vægtstaaal, kun Magten var Ret, en Bonde og en Hund vare lige i Bytte, hvor fandt da Sangfuglen Skjul og Ly? Raahed og Smaahed tænkte ei paa den. I Ridderborgens Karnap, hvor Borgfruen sad ved Pergamentet og nedskrev de gamle Minder i Sang og Sagn, Morlille fra Græstørvhuset og den ombværende Bispefræmmer sad paa Bænken hos hende og fortalte, der, hen over dem, flagede og fløi, quiddrede og sang Fuglen, der aldrig døer, saalænge Jorden har en Tue for dens Fod, Folkefångens Fugl.

Nu synger den for os herinde. Ude er det Sneestorm og Nat; den lægger Runer under vor Tunge, vi kjende vort Hjemland; Gud taler til os vor Moders Sprog i Folkefångfuglens Toner; de gamle Minder løfte sig, de afblegede Farver opfriskes, Sagn og Sang give en Velsignelsens Drik, der løfter Sind og Tanke, saa at Aftenen bliver en Julefest. Sneen syger, Isen knager, Stormen raader, den har Magten, den er Herre, men ikke Vorherre.

Det er Vintertid, Vinden skarp som et dværgesmedet Sværd; Sneen syger, — den søg, synes os, i Dage og Uger, og ligger som et uhyre Sneebjerg over den store Stad;

en tung Drøm i Vinternatten. Alt dernede skjult og borte, kun Kirkens guldne Kors, Troens Symbol, løfter sig over Sneegraven og skinner i den blaa Luft, i det klare Solskin.

Dg hen over den begravede Stad flyve Himlens Fugle, de smaa og de store; de pippe og de synge, som de kunne det, hver Fugl med sit Næb.

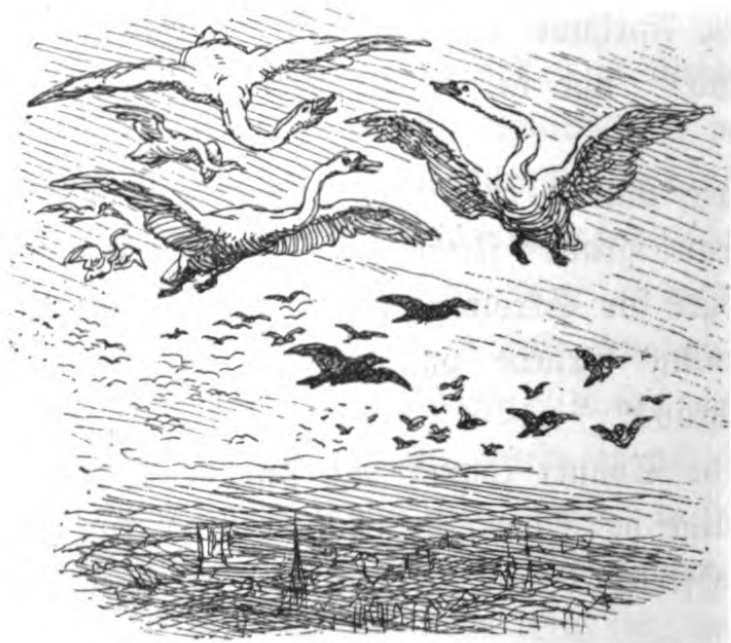
Først kommer Spurveens Flok; de pippe om alt det Smaa i Gade og i Stræde, i Kede og i Huus; de vide Historier fra Forhuus og Baghuus. „Vi kjende den begravede Stad!“ sige de. „Alt Levende derinde har Pip! Pip! Pip!“

De sorte Ravn og Krager flyve hen over den hvide Sne. „Grav! grav!“ skrig de. „Dernede er endnu Noget at faae, Noget for Skrotten, den er det Vigtigste; det er de Flestes Mening dernede paa Bunden og den Mening er bra', bra', brav!“

De vilde Svaner komme paa tusende Vinger, og synge om det Herlige og Store, der endnu spirer fra Mennekens Tanker og Hjerter derinde i den under Sneelagene hvilende Stad.

Døden er der ikke, Livet vælger; vi fornemme det i Toner, de bruse som fra Kirkens Orgel, gribe os som Klang fra Elverhøi, som Osfianske Sange, som Valkyriens tusende Vingeflag. Hvilken Samklang! den taler ind i vort Hjerter, løfter vor Tanke, det er Folkefångens Fugl vi høre! Dg i dette Nu: Guds varme Aande puster fraoven, Sneebjerget slaer Nebner, Solen skinner derind, Vaaren kommer, Fuglene

komme, nye Slægter, med de hjemlige, samme Toner. Hør
Aarets Drapa: Sneestormens Magt, Vinternattens tunge
Drøm! Alt løses, Alt løfter sig i deilig Sang fra Folke-
fångens Fugl, der aldrig dør.

De smaa Grønne.

I Vinduet stod et Rosentræ, nys var det ungdomsfriskt, nu faae det sygeligt ud, det led af Noget.

Det havde faaet Indqvartering, der aad det op; forresten meget honnet Indqvartering i grøn Uniform.

Jeg talte med En af de Indqvarterede, han var kun tre Dage gammel og allerede Oldefader. Veed Du, hvad han sagde? Sandt var det, hvad han sagde; han talte om sig og hele Indqvarteringen.

„Vi er det mærkeligste Regiment af Jordens Stabninger. I den varme Tid føde vi levende Unger; Veiret er jo da godt; vi forlove os strax og holde Bryllup. Mod den kolde Tid lægge vi Æg; de Smaa ligge luunt. Det viseste Dyr, Myren, vi have megen Agtelse for den, studerer os, vurderer os. Den æder os ikke strax, den tager vore Æg, lægger dem i sin og Familiens fælles Tue, underste Etage, lægger os med Kjendskab og Nummer, Side om Side, Lag paa Lag, at hver Dag en Frisk kan springe ud af Ægget; saa sætte de os i Stald, flemme os over Bagbenene, malke os, saa vi

døe; det er en stor Behagelighed! Hos dem have vi det hyndeligste Navn: „søde lille Malkeko!“ Alle Dyr med Myre-Forstand nævne os saaledes, kun Menneskene, og det er os en Krænkelse, det er til at miste sin Sodme over, — kan De ikke skrive derimod, kan De ikke vise dem til Rette, disse Menneskene! — de see saa dumt paa os, see med sudle Dine, fordi vi spise et Rosenblad, medens de selv æde al levende Skabning, Alt, hvad grønnes og groer. De give os det foragteligste Navn, det væmmeligste Navn; jeg nævner det ikke, uh! det vender sig i mig! jeg kan ikke sige det, idetmindste ikke i Uniform, og jeg er altid i Uniform.

Jeg er født paa Rosentræets Blad; jeg og det hele Regiment leve af Rosentræet, men det lever igjen i os, der høre til den høiere stillede Skabning. Menneskene taale os ikke; de komme og dræbe os med Sæbevand; det er en fæl Drif! jeg synes, at jeg lugter den. Det er forfærdeligt at blive vasket, naar man er født til ikke at vaskes!

Menneske! Du, som seer paa mig med de strenge Sæbevands Dine; tænk over vor Blads i Naturen, vor kunstige Udstyrelse i at lægge Æg og levere Unger! Vi fik Belsignelsen: „at opfylde og formere!“ Vi fødes i Roser, vi døe i Roser; hele vort Liv er Poesi. Hest ikke paa os det Navn, Du finder meest væmmeligt og stygt, det Navn —, jeg siger det ikke, nævner det ikke! Kald os Myrens Malkeko, Rosentræets Regiment, de smaa Grønne!“

Og jeg, Mennesket, stod og saae paa Træet og paa de smaa Grønne, hvis Navn jeg ikke skal nævne, ikke krænke en

Rosenborger, en stor Familie med Æg og levende Unger. Sæbevandet, jeg vilde vaske dem med, for jeg var kommen med Sæbevand og onde Hensigter, vil jeg nu pidske og blæse i Skum, puste Sæbebobler, see paa den Pragt, maastee ligger der et Eventyr i hver.

Og Boblen blev saa stor med straalende Farver, og der laae i den ligesom en Sølvperle paa Bunden. Boblen svaiede, svævede, fløi mod Døren og brast, men Døren sprang op, og der stod Eventyrmø'er selv.

„Ja nu kan hun fortælle bedre end jeg om — jeg siger ikke Navnet! — de smaa Grønne.“

„Bladlus!“ sagde Eventyrmo'eren. „Man skal nævne enhver Ting ved sit rette Navn, og tør man det ikke i Almindelighed, saa skal man kunne det i Eventyret.“

Nissen og Madamen.

Nissen kjender Du, men kjender Du Madamen, Gartnerens Madame? Hun havde Læsning, kunde Vers udenad, ja med Lethed skrive dem selv; kun Rimene, „Klinkningen“, som hun kaldte det, voldte hende lidt Besvær. Hun havde Skrivegave og Talegave, hun kunde godt have været Præst, idetmindste Præstefone.

„Jorden er deilig i sin Søndagskjole!“ sagde hun, og den Tanke havde hun fat i Stiil og „Klinkning“, fat den i en Bise, saa skøn og lang.

Seminaristen Hr. Kissferup, Navnet gjør ikke til Sagen, var Søstendebarn og i Besøg hos Gartnerens; han hørte Madamens Digt og havde godt deraf, sagde han, inderlig godt. „De har Aand, Madame!“ sagde han.

„Snikke mig snak!“ sagde Gartneren, „fæt mig ikke saadant Noget i hende! en Kone skal være Krop, anstændig Krop, og passe sin Gryde at Grøden ikke bliver sveden.“

„Det Svedne tager jeg bort med en Træglød!“ sagde Madamen, „og det Svedne tager jeg fra Dig med et lille Kys. Man skulde troe at Du kun tænkte paa Kaal og Kartofler, og dog elsker Du Blomsterne!“ og saa kysfede hun ham. „Blomsterne ere Aanden!“ sagde hun.

„Pas din Gryde!“ sagde han og gif i Haven, den var hans Gryde og den passede han.

Men Seminaristen sad hos Madamen og talte med Madamen; hendes skønne Ord „Jorden er deilig“, holdt han ligesom en heel Prædiken over, paa sin Maade.

„Jorden er deilig, gjører Eder den underdanig, blev sagt, og vi bleve Herskabet. Een er det ved Aanden, Een ved Legemet, Een blev fat ind i Verden som et Forbauselsens Udraabstegn, en Anden som en Tankestreg, saa at man nok kan spørge, hvad skulde han her? Een bliver Bisp, en Anden kun fattig Seminarist, men Alt er viseligt. Jorden er deilig

og altid i Søndagskjole! Det var et tankevækkende Digt, Madamens, fuldt af Følelse og Geographi."

"De har Aand, Hr. Nisserup!" sagde Madamen, "megen Aand, det forsikkrer jeg Dem! Man faaer Klarhed i sig selv, naar man taler med Dem."

Og saa talte de videre, lige smukt og lige godt; men ude i Kjøkkenet var der ogsaa Een, som talte, det var Nissen, den lille graaklædte Nisse med den røde Hue; Du kjender ham! Nissen sad i Kjøkkenet og var Pottetfiger; han talte, men Ingen hørte ham uden den store sorte Nissekat, „Fløde-thven“, som Madamen kaldte ham.

Nissen var saa vred paa hende, thi hun troede ikke paa hans Tilværelse, vidste han; hun havde rigtignok aldrig seet ham, men hun maatte dog med al hendes Læsning vide at han var til og da vise ham en lille Opmærksomhed. Det faldt hende aldrig ind Suleaften at sætte saameget som en Skeefuld Grød hen til ham, det havde alle hans Forfædre faaet, og det af Madamer, der slet ikke havde Læsning; Grøden havde svømmet i Smør og Fløde. Katten blev ganske vaad om Skjægget ved at høre derom.

"Hun kalder mig et Begreb!" sagde Nissen, "det gaaer over alle mine Begreber. Hun fornægter mig jo! Det har jeg luret mig til og nu har jeg luret igjen; hun sidder og hvæser for Drengbankeren, Seminaristen. Jeg siger med Fatter: „Pas din Gryde!“ Det gjør hun ikke; nu skal jeg faae den til at fuge over!"

Og Nissen pustede til Ilden, der blusfede og brændte. „Surre=rurre=rup!“ der fogte Gryden over.

„Nu skal jeg ind og pille Huller i Fatters Soffer!“ sagde Nissen. „Jeg vil trevle op et stort Hul i Taa og Hæl, saa bliver der Noget at stoppe, dersom hun ikke skal hen at digte; Digte=Madame, stop Fatters Hoser!“

Ratten nos derved; han var forfølet, uagtet han altid gif i Skindpels.

„Jeg har lukket Spisefammerdøren op,“ sagde Nissen; „der staaer henkogt Fløde, saa thf som Meelpap. Vil Du ikke slikke, saa vil jeg!“

„Skal jeg have Skylden og Bankene,“ sagde Ratten, „saa lad mig ogsaa slikke Fløden!“

„Først Flø'en, saa Kløen!“ sagde Nissen. „Men nu skal jeg ind i Seminaristens Stue, hænge hans Seler paa Speilet og putte hans Soffer i Vandfadet, saa troer han at Punsch'en har været for stærk og han ør i Hovedet. I Nat sad jeg paa Brændestabelen ved Hundehuset; jeg har megen Fornøielse af at drille Vænehunden; jeg lod mine Been hænge ned og dingle. Hunden kunde ikke naae dem, ihvor høit han sprang; det ærgrede ham; han gjæde og gjæde, jeg dinglede og danglede; det var et Spektakel. Seminaristen vaagnede derved, stod tre Gange op og kigede ud, men han saae mig ikke, uagtet han havde Brillen paa; han sover altid med Brillen.“

„Siig miav, naar Madamen kommer!“ sagde Ratten. „Jeg hører ikke godt, jeg er shg i Dag.“

„Du er sikkig!“ sagde Nissen, „slik væk! slik Sygdommen væk! men tør Dig om Skjægget, at Floden ikke hænger i! Nu gaaer jeg og lurser.“

Dg Nissen stod ved Døren og Døren stod paa Klem,

der var Ingen i Stuen uden Madamen og Seminaristen; de talte om hvad Seminaristen saa skjønt kaldte Det, man skal sætte over Potten og Gryden i enhver Huusholdning: Landens Gaver.

„Sr. Risferup!“ sagde Madamen, „nu skal jeg i den Anledning vise dem Noget, som jeg endnu aldrig har viist til nogen jordist Sjæl, mindst til et Mandfolk, mine Smaavers; nogle ere jo rigtignok noget lange, jeg har kaldt dem: „Klinkninger af en Danneqvinde!“ jeg holder saameget af gamle danske Ord.“

„Dem skal man ogsaa holde paa!“ sagde Seminaristen; „man skal rydde det Tidske ud af Sproget.“

„Det gjør jeg ogsaa!“ sagde Madamen; „aldrig skal De høre mig sige „„Kleiner““ eller „„Butterdeig““, jeg siger Fedtkager og Bladdeig.“

Og hun tog ud af Skuffen en Skrivebog med lysegrønt Omflag og to Blækflatter.

„Der er megen Alvor i den Bog!“ sagde hun. „Jeg har stærkest Fornemmelse til det Sørgelige. Her er nu „Suffet i Natten“, „min Aftenrøde“ og „da jeg fik Klemmenssen“, min Mand; det kan De springe over, uagtet det er følt og tænkt. „Huusmoderens Pligter“ er det bedste Stykke! alle meget sørgelige, deri har jeg min Evne. Kun et eneste Stykke er spøgefuldt, det er nogle muntre Tanker, som man jo ogsaa kan have dem, Tanker om — De maa ikke lee ad mig! — Tanker om — at være Digterinde. Det er kun kjendt af mig selv, min Skuffe, og nu ogsaa af Dem,

Hr. Nisserup! Jeg holder af Poesien, den kommer over mig, den driller, raader og regjerer. Jeg har udtalt det med Overskrift: „Lille Nisse“. De kjender nok den gamle Bondetro om Huusnissfen, der altid er paa Spil i Huset. Jeg har tænkt mig at jeg selv var Huset, og at Poesien, Fornemmelserne i mig, var Nissen, Geisten der raader; hans Magt og Storhed har jeg besjunget i „Lille Nisse!“ men De maa love mig med Haand og Mund aldrig at røbe det for min Mand eller Nogen. Læs det høit, at jeg kan høre om De forstaaer min Skrift.“

Dg Seminaristen læste og Madamen hørte og den lille Nisse hørte; han lurede, veed Du, og var netop kommen idet der læstes Overskriften: Lille Nisse.

„Det angaaer jo mig!“ sagde han. „Hvad kan hun have skrevet om mig? Ja, jeg skal nappe hende, nappe hendes Æg, nappe hendes Kyllinger, jage Fedtet af Fedekalven: See mig til Madamen!“

Dg han hørte efter med spids Mund og lange Øren; men alt som han hørte om Nissens Herlighed og Magt, hans Herredomme over Madamen, det var Digtetekonsten, veed Du, hun meente, men Nissen tog det lige efter Overskriften, blev den Lille mere og mere smilende, hans Dine glindsede i Glæde, der kom ligesom noget Fornemt i Mundvigerne paa ham, han løftede sine Hæle, stod paa sine Tæer, blev en heel Tomme høiere end før; han var henrykt over hvad der blev sagt om lille Nisse.

„Madamen har Mand og stor Dannelsse! Hvor har jeg

gjort den Kone Uret! Hun har sat mig ind i sin „Klinkning“, der vil blive trykt og læst! Nu skal Ratten ikke faae Lov til at drikke hendes Fløde, det skal jeg selv gjøre! Een drikker mindre end To, det er altid en Besparelse, og den vil jeg indføre, agte og ære Madamen!”

„Hvor han er Menneſte, den Nisse!“ sagde den gamle Kat. „Bare et sødt Miaav af Madamen, et Miaav om ham selv, saa skifter han strax Sind. Hun er luun, Madamen!”

Men hun var ikke luun, det var Nissen, som var Menneſte.

Kan Du ikke forſtaa denne Historie, saa spørg, men Du ſkal ikke spørge Nissen, heller ikke Madamen.

Peiter, Peter og Peer.

Det er utroligt Alt, hvad Børn i vor Tid vide! man veed næsten ikke mere, hvad de ikke vide. At Storcken har hentet dem fra Brønden eller Møllendammen og bragt dem som Smaa til Fader og Moder, er nu saa gammel en Historie, at de ikke troe paa den, og det er dog den eneste rigtige.

Men hvorledes komme de Smaa i Møllendammen og Brønden? Ja, det veed ikke Enhver, men Nogle vide det dog.

Har Du rigtig betragtet Himlen i en stjerneklar Nat, seet de mange Stjernefald, det er som en Stjerne faldt og forsvandt! De Værdeste kunne ikke forklare, hvad de ikke selv vide; men det kan forklares, naar man veed det. Det er som et lille Julelys faldt fra Himlen og slukkedes; det er en Sjæle-Gnist fra Vorherre, som farer ned mod Jorden, og idet den kommer ind i vor tættere, tunge Luft, svinder Glandsen, der bliver kun, hvad vore Øine ikke mægte at see, thi det er Noget langt finere end vor Luft, det er et Himmelbarn, der sendes, en lille Engel, men uden Vinger, den Lille skal jo blive Menneske; stille glider den gennem Luften, og Binden bærer den hen i en Blomst; det kan nu være i en Natviol, i en Fandens Melkebøtte, i en Rose eller i en Begnellike; der ligger den og sunder sig. Luftig og let er den, en Flue kan flyve med den, sagtens en Bi, og de komme skiftevis og søge efter det Søde i Blomsten; ligger nu Luftbarnet dem i Veien, saa sparke de det ikke ud, det nænne de ikke, de lægge det hen i Solen i et Nakandeblad, og derfra kravler og kryber det ned i Vandet, hvor det sover og voxer, til Storken kan see det og hente det til en Menneske-Familie, som ønsker sig en sød lille Gen; men hvor sød eller ikke, beroer paa om den Lille har drukket af det klare Væld, eller om der er kommet Mudder og Andemad i Brangstruben; det gjør saa jordisk. Storken tager uden Brag den Første, han seer. Gen kommer i et godt Huus til mageløse Forældre, en Anden kommer til haarde Folk i stor Glendighed, det havde været meget bedre at blive i Mølledammen.

De Smaa huske slet ikke, hvad de drømte under Aafande=bladet, hvor om Aftenen Frøerne sang for dem: „Roax, foax! strax, strax!“ det betyder i Menneske=Sproget: „Ville I nu see, I kunne sove og drømme!“ De kunne heller ikke huske, i hvilken Blomst de først laae, eller hvorledes den duftede, og dog er der Noget hos dem, naar de blive voksne Mennesker, som siger: „den Blomst holde vi meest af!“ og det er den, de laae i som Luftbørn.

Storken bliver en meget gammel Fugl, og altid giver han Agt paa, hvorledes det gaaer de Smaa, han har bragt, og hvorledes de skikke sig i Verden; han kan rigtignok ikke gjøre Noget for dem eller forandre deres Vilkaar, han har sin egen Familie at sørge for, men han slipper dem aldrig af Tanke.

Jeg kjender en gammel, meget honnet Stork, som har store Forkundstaber og har hentet flere Smaa og veed deres Historie, hvori der altid er lidt Mudder og Andemad fra Mølledammen. Jeg bad ham at fortælle en lille Levnets=beskrivelse af Een af dem, og saa sagde han, at jeg skulde faae tre for een fra Peitersens Huus.

Det var en særdeles net Familie, Peitersens; Manden var en af Ghens to og tredive Mænd, og det var en Ud=mærkelse; han levede for de To og Tredive og gif i de To og Tredive. Her kom Storken og bragte en lille Peiter, det blev Barnet kaldt. Næste Aar kom Storken igjen med Een til, ham kaldte de Peter, og da den Tredie blev bragt, fik han Navnet Peer, thi i Navnene Peiter=Peter=Peer ligger Navnet Peitersen.

Det var altsaa tre Brødre, tre Stjerneflugt, vuggede hver i sin Blomst, lagt hen under Nakandebledet i Mølle-dammen og derfra af Storken bragt til Familien Peitersen, hvis Huus ligger paa Hjørnet, hvor Du nok veed.

De vorte op i Krop og Tanke, og saa vilde de være Noget endnu mere end de to og tredive Mænd.

Peiter sagde, at han vilde være Røver. Han havde seet Komedien om „Fra Diavolo“ og bestemt sig for Røverhaandværket som det Indigste i Verden.

Peter vilde være Skraldemand, og Peer, der var saa sød og saa artig en Dreng, buttet og rund, men bed sine Negle af, det var hans eneste Feil, Peer vilde være „Fa'er“. Det sagde nu hver, naar man spurgte dem: hvad de vilde være i Verden.

Dg saa kom de i Skole. Een blev Dux, og Een blev Fux, og Een kom midt imellem, men derfor kunde de jo være lige gode og lige kloge, og det var de, sagde deres meget indsigtsfulde Forældre.

De kom paa Børnebal; de røge Cigarer, naar Ingen saa det; de toge til i Kundskaab og Kjendskaab.

Peiter var fra lille af stridig, som jo en Røver maa være; han var en meget uartig Dreng, men det kom af, sagde Moderen, at han led af Orm; uartige Børn have altid Orm: Mudder i Maven. Hans Stivhed og Stridighed gif en Dag ud over Moderens nye Silkekjole.

„Stød ikke til Kaffebordet, mit Guds Lam!“ havde hun sagt. „Du kunde vælte Flødepotten, og jeg saa Stænk paa min nye Silkekjole!“

Og det „Guds Lam“ tog med fast Haand om Flødepotten og heldte med fast Haand Fløden lige i Skjødets paa Mama, der ikke kunde lade være at sige: „Lam! Lam! det var ikke befindigt, Lam!“ Men Willie havde Barnet, maatte hun indrømme. Willie viser Charakter, og det er saa lovende for en Moder.

Han kunde ganske vist være bleven Røver, men blev det ikke lige efter Ordet; han kom bare til at see ud som Røver: gif med bulet Hat, bar Hals og lange, løse Haar; han skulde være Kunstner, men kom kun i Klæderne, saae dertil ud som en Stokrose; alle de Mennesker, han tegnede, saae ud som Stokroser, saa lange vare de. Han holdt meget af den Blomst, han havde ogsaa ligget i en Stokrose, sagde Storfen.

Peter havde ligget i en Smørblomst. Han saae saa smørret ud om Mundvigerne, var guul i Skindet, man maatte troe, at blev han skaaren i Rinden, da kom der Smør ud. Han var som født til Smørkræmmer, og kunde have været sit eget Skilt, men inderlig, saadan inden i sig, var han „Skraldemand“: han var den musikalske Deel af den Peitersenske Familie, „men Nok for dem Allesammen!“ sagde Naboerne. Han lavede sytten nye Polkaer i een Uge og satte dem sammen til en Opera med Trompet og Skralde; h, hvor den var deilig!

Peer var hvid og rød, lille og almindelig; han havde ligget i en Gaaseurt. Aldrig slog han fra sig, naar de andre Drengene bankede ham, han sagde, at han var den Fornuftigste,

og den Fornuftigste giver altid efter. Han samlede først paa Grifler, siden paa Segl, saa fik han sig et lille Naturalie-kabinet, hvori var Skelettet af en Hundesteile, tre blindfødte

Rotteunger i Spiritus og en udstoppet Muldvarp. Peer havde Sands for det Videnskabelige og Die for Naturen, og det var fornøieligt for Forældrene og for Peer med. Han gik heller i Skoven end i Skolen, heller i Naturen end i Optugtelsen; hans Brødre vare allerede forlovede, da han endnu levede for at fuldstændiggjøre sin Samling af Vandfugleæg. Han vidste snart meget mere om Dyrene end om Menneskene, ja meente, at vi ikke kunde naae op til Dyret i det, vi sætte høiest: Kjærlighed. Han saae, at naar Hun-Nattergalen rugede paa sine Æg, sad Fa'er-Nattergal og

fang hele Natten for sin lille Kone: „Kluk! kluk! zi zi! lo lo li!“ Det kunde Peer aldrig have udført eller hengivet sig til. Naar Storkemo'er laae med Unger i Neden, stod Storkefa'er hele Natten paa eet Been paa Tagryggen, Peer kunde ikke have staaet saaledes en Time. Og da han en Dag betragtede Edderkoppens Væv og hvad der sad i den, saa opgav han aldeles Egtestanden. Hr. Edderkop væver for at fange ubetænksomme Fluer, unge og gamle, blodfyldte og vindtørre, han lever for at væve og ernære sin Familie, men Madame Edderkop lever ene og alene for Fatter. Hun æder ham op af bare Kjærlighed, hun æder hans Hjerte, hans Hoved, hans Mave, kun hans lange, tynde Been blive tilbage i Spindelvæven, hvor han sad med Næringsforger for hele Familien. Det er den rene Sandhed lige ud af Naturhistorien. Det saa Peer, det tænkte han over, „saaledes at elskes af sin Kone, ædes af hende i voldsom Kjærlighed. Nei! saa vidt driver intet Menneske det; og vilde det være onskeligt?“

Peer besluttede aldrig at gifte sig! aldrig at give eller tage et Kys, det kunde see ud som det første Skridt til Egtestanden. Men et Kys fik han dog, det, vi Alle faae, Dødens store Smækkys. Naar vi have levet længe nok, faaer Døden Ordre: „kys væk!“ og saa er Mennesket væk; der lysner fra Vorherre et Solblink, saa stærkt, at det bliver Gen sort for Dinene; Menneskesjælen, der kom som et Stjernesud, flyver igjen hen som et Stjernesud, men ikke for at hvile i en Blomst eller drømme under et Nakandebblad; den har vigtigere

Ting for, den flyver ind i det store Eghedsland, men hvorledes der er og seer ud, kunde Ingen sige. Ingen har seet derind, ikke engang Storken, ihvor langt han end seer og ihvor Meget han end veed; han vidste nu heller ikke det Mindste mere om Peer, men derimod om Peiter og Peter, men dem havde jeg hørt Nok om, og det har Du vel ogsaa; saa sagde jeg Storken Tak for denne Gang; men nu forlanger han for denne lille, almindelige Historie tre Frøer og en Snoge-Unge, han tager Betaling i Levnetsmidler. Vil Du betale? Jeg vil ikke! Jeg har hverken Frøer eller Snoge-Unger.

Gjemt er ikke glemt.

Der laae en gammel Gaard med muddrede Grave og Vindebro; den var mere oppe end nede; ikke alle Gjester, som komme, er gode. Under Tagstjægget vare Huller til at styde ud af og til at helde kogende Vand, ja smeltet Bly ned over Fjenden, kom han for nær paa. Indenfor var høit til Bjælkeloftet, og det var godt for den megen Røg, der kom fra Kamin-Ilden, hvor de store, vaade Brændeknuder laae. Der hang paa Væggen Billeder af harnisfflædte Mænd og stolte Fruer i svære Klæder; den Strunkeste af dem Alle gif levende om herinde, hun kaldtes Mette Mogens; hun var Gaardens Frue.

Ved Aftentid kom der Røvere; de sloge tre af hendes Folk ihjel, Rænehunden med, og saa bandt de Fru Mette i Hundelænke ved Hundehuset, og satte sig selv op i Salen og drak Vinen fra hendes Kjælder og alt det gode Ol.

Fru Mette stod i Hundelænke; hun kunde ikke engang gjøe.

Da kom Røverens Dreng; han listede sig saa stille, det maatte ikke mærkes, for ellers havde de slaaet ham ihjel.

„Fru Mette Mogens!“ sagde Drengen; „kan Du huske, da min Fader red paa Træhesten i din Huusbonds

Tid; da bad Du for ham, men det hjalp ikke; han skulde sidde sig til Krøbling; men Du listede Dig ned, som jeg nu

lister mig; selv lagde Du en lille Steen under hver af hans Fødder, at han kunde finde Hvile. Ingen saa det, eller de lode, som de ikke saa det, Du var den unge, naadige Frue. Det har min Fader fortalt, og det har jeg gjemt, men ikke glemt! nu løser jeg Dig, Fru Mette Mogens!"

Og saa toge de Heste paa Stalden og rede i Regn og i Blæst og fik Vennehjelp.

„Det var vel betalt for den Smule Gjerning mod den Gamle!“ sagde Mette Mogens.

„Gjemt er ikke glemt!“ sagde Drengen.
Røverne bleve hængte.

Der laae en gammel Gaard, den ligger der endnu; det var ikke Fru Mette Mogens's; den tilhører en anden høiadelig Slægt.

Det er i vor Tid. Solen skinner paa Taarnets forghldte Spiir, smaa Skov-Der ligge som Bouquetter paa Vandet, og rundt om dem svømme de vilde Svaner. I Haven groe Roser; Gaardens Frue er selv det fineste Rosenblad, det skinner i Glæde, god Gjernings Glæde, ikke ude i den vide Verden, men inde i Hjerterne, der er det gjemt, men ikke glemt.

Nu gaaer hun fra Gaarden hen til det lille Udflytter-Huus paa Marken. Derinde boer en stakkels værkbrudde Pige; Vinduet i den lille Stue vender mod Nord; Solen kommer der ikke; hun har kun at see hen over et Stykke

Mark, som lukkes ved den høie Grøft. Men i Dag er der Solskin, Vorherres varme, deilige Sol er derinde; den kommer fra Syd gjennem det nye Bindue, hvor før kun var Muur.

Den Bærkbrudue sidder i det varme Solskin, seer Skov og Strand, Verden er bleven saa stor og saa deilig, og det ved et eneste Ord af Gaardens venlige Frue.

„Det Ord var saa let, den Gjerning saa lille!“ siger hun; „Glæden, jeg fik, var uendelig stor og velsignet!“

Og derfor øver hun saa mangen god Gjerning, tænker paa dem Alle i de fattige Huse og i de rige Huse, hvor der ogsaa ere Bedrøvede. Det er skjult og gjemt, men det er ikke glemt af Vorherre.

Der var en gammel Gaard, det var inde i den store, travle By. I Gaarden var Stuer og Sale; i dem gaae vi ikke ind; vi blive i Kjøkkenet; og der er luunt og lyst, der

er reent og nydeligt; Kobbertøiet skinner, Bordet er som bonet, Vassen er som et nys skuret Spekkebræt; det har Alt-sammen Enepigen udrettet, og dog faaet Tid til at sætte Tøiet paa sig, som om hun skulde i Kirke. Hun har Sløife

paa Rappen, fort Sløife; det tyder Sorg. Hun har jo Ingen at sørge for, hverken Fader eller Moder, hverken Slægt eller Kjæreste; hun er en fattig Pige. Engang var hun forlovet, det var med en fattig Karl; de holdt inderligt af hinanden. En Dag kom han til hende.

„Vi To have Ingenting!“ sagde han; „den rige Enke henne i Kjælderen har sagt mig varme Ord; hun vil sætte mig i Velstand; men Du er i mit Hjerte. Hvad raader Du mig til?“

„Det, Du troer, der er din Lykke!“ sagde Pigen. „Vær god og kjærlig imod hende, men husk paa, at fra den Stund vi skilles, kunne vi To ikke oftere sees!“

— Og saa gif der et Par Aar; da mødte hun paa Gaden sin fordums Ven og Kjæreste; han saae høg og elendig ud; da kunde hun ikke lade være, hun maatte spørge: „Hvordan har Du det dog?“

„Rigt og godt i alle Maader!“ sagde han; „Konen er brav og god, men Du er i mit Hjerte. Jeg har stridt min Strid, snart er den forbi! Vi sees nu ikke før hos Vorherre.“

En Uge er gaaet; imorges stod i Avisen, at han var død; derfor bærer Pigen Sorg. Kjæresten er død fra Kone og tre Stedbørn, som der staaer at læse; det klinger spruffet, og dog er Malmen reen.

Den forte Sløife tyder Sorg, Pigens Ansigt tyder den end mere; i Hjertet er den gjemt, bliver aldrig glemt!

Saa, see det er tre Historier, tre Blade paa een Stilk. Vnster Du flere Kløverblade? Der er mange i Hjertebogen gjemt er ikke glemt.

Portnerens Søn.

Generalens boede paa første Sal, Portnerens boede i Kjælderens; der var stor Afstand mellem de to Familier, hele Stue=Etagen og Rangforordningen; men under samme Tag boede de med Udsigt til Gaden og til Gaarden; i denne var en Græsplet med et blomstrende Akasietræ, naar det blomstrede, og under det sad sommetider den pyntede Amme med det endnu mere pyntede General=Barn, „lille Emilie“. Foran dem dansede paa sine bare Been Portnerens lille Dreng,

med de store brune Dine og det mørke Haar, og Barnet loe til ham, strakte sine smaa Hænder ud mod ham, og saae Generalen det fra sit Vindue, saa nikkede han ned og sagde: „Charmant!“ Generalinden selv, der var saa ung, at hun næsten kunde være sin Mand's Datter af tidligt Ægteskab, saae aldrig ud ad Vinduet til Gaarden, men sin Ordre havde hun givet, at Kjælderfolkene's lille Dreng nok maatte lege for Barnet, men ikke røre ved det. Ammen lød nøiagtigt Fruens Ordre.

Og Solen skinnede ind til dem paa første Sal, og ind til dem i Kjælderens, Akasietræet satte Blomster, de faldt af, og der kom nye igjen næste Aar; Træet blomstrede og Portnerens lille Dreng blomstrede, han saae ud som en frisk Tulipan.

Generalens lille Datter blev fin og bleg, som det lyserøde Blad paa Akasiablomsten. Nu kom hun sjelden ned under Træet; hun fik sin friske Luft i Karreet. Hun kjørte ud med Mama, og altid nikkede hun da til Portnerens Georg, ja kyskede paa Fingeren ad ham, indtil hendes Moder sagde hende, at nu var hun for stor dertil.

En Formiddag skulde han bringe Generalens de Breve og Aviser, som i Morgenstunden vare lagte ind i Portnerstuen. Idet han kom op ad Trappen, forbi Døren ved Sandhullet, hørte han Noget pippe derinde; han troede, at det var en Kylling, som klynkede, og saa var det Generalens lille Datter i Knipling og Flor.

„Siig det ikke til Papa og Mama, for saa blive de brede!“

„Hvad er det? lille Frøken!“ spurgte Georg.

„Det brænder Altsammen!“ sagde hun. „Det brænder i lys Lue!“

Georg aabnede Døren til den lille Barneftue; Vinduesgardinet var næsten afbrændt, Gardinstoffen stod i Glød og Flamme. Georg sprang op, rev ned, kaldte paa Folk; uden ham var der blevet Huusild.

Generalen og Generalinden examinerede lille Emilie.

„Jeg tog kun en eneste Svovlstikke,“ sagde hun, „saa brændte den strax, og Gardinet brændte strax. Jeg spyttede for at slukke, jeg spyttede Alt hvad jeg kunde, men jeg havde

ikke Spyt nok, og saa løb jeg ud og gjemte mig, thi Papa og Mama vilde blive brede."

„Spyttede!“ sagde Generalen, „hvad er det for et Ord? Naar har Du hørt Papa og Mama sige spyttede? Det har Du nede fra!“

Men lille Georg fik en Fjirskilling. Denne gik ikke til Bageren, den gik i Sparebøssen, og snart var der saa mange Skillinger, at han kunde kjøbe sig en Farvelade og sætte Couleur paa sine Tegninger, og dem havde han mange af; de kom ligesom ud af Blhanten og Fingrene. De første farvede Billeder foræredes til lille Emilie.

„Charmant!“ sagde Generalen; Generalinden selv indrømmede, at man tydeligt saa hvad den Lille havde tænkt sig. „Genius har han!“ Det var Ordene, som af Portnerkonen bleve bragte ned i Kjælderen.

Generalen og hans Frue vare fornemme Folk; de havde to Vaabener paa deres Vogn; eet for hver af dem; Fruen havde det paa hvert sit Stykke Tøi, ude og inde, paa sin Natkappe og sin Natsæk; hendes, det ene, var et kostbart Vaaben, kjøbt af hendes Fader for blanke Dalere, for han var ikke født med det, hun ikke heller, hun var kommen for tidlig, syv Aar før Vaabenet; det kunde de fleste Folk huse, men ikke Familien. Generalens Vaaben var gammelt og stort; det kunde nok knage i En at bære dette, end sige bære to Vaabenmærker, og det knagede i Generalinden, naar hun strunk og stadselig kjørte til Hofbal.

Generalen var gammel og graa, men sad godt til Hest,

det vidste han, og red hver Dag ud med Ridesnegt, i passende Afstand efter sig; kom han i Selskab, var det, som om han kom ridende ind paa sin høie Hest, og Ordener havde han paa, saa mange, at det var ubegribeligt, men det var slet ikke hans Skyld. Som ganske ung havde han fungeret ved det Militære, været med ved de store Høstmanoeuvrer, som da i Fredens Dage holdtes over Tropperne. Fra den Tid havde han en Anekdote, den eneste han havde at fortælle: hans Underofficer affar og tog til Fange en af Prindserne, og denne maatte nu, med sin lille Trop fangne Soldater, selv som Fange, ride ind i Byen, bagefter Generalen. Det var en uforglemmelig Begivenhed, der altid, gennem alle Aaringer, blev gjenfortalt af Generalen, netop med de samme mindeværdige Ord, han havde sagt, idet han igjen overrakte Prindsen Sabelen: „Nun min Underofficer kunde tage Deres Høihed til Fange, jeg aldrig!“ og Prindsen svarede: „De er uforglemmelig!“ I virkelig Krig havde Generalen aldrig været; da denne gik gennem Landet, gik han den diplomatiskke Wei, gennem tre udenlandske Hoffer. Han talte det franske Sprog, saa at han næsten glemte sit eget; han dansede godt, han red godt, der groede Ordener paa hans Kjole i det Ubegribelige; Skildvagterne præsenterede for ham, en af de smukkeste unge Piger præsenterede for ham og blev Generalinde, og de fik et lille yndigt Barn, det kom som faldet ned fra Himlen, saa yndigt var det, og Portnerens Søn dansede i Gaarden for det, saa snart det kunde skjønne, og forærede det alle sine tegnede, farvede Billeder, og hun saae

paa dem og hun glædede sig ved dem og rev dem i Stykker. Hun var saa fin og saa nydelig.

„Mit Rosenblad!“ sagde Generalinden. „Født for en Brinds er Du!“

Brindsen stod allerede udenfor Døren; men man vidste det ikke. Menneskene see ikke langt ud over Dørtrinnet.

„Forleden deelte saamænd vor Dreng Smørrebrød med hende!“ sagde Portnerkonen; „der var hverken Ost eller Kjød paa, men det smagte hende, som om det havde været en Dresteg. Der vilde have ligget et Huus, havde Generalens seet det Maaltid, men de saae det ikke.“

Georg havde deelt Smørrebrød med lille Emilie, gjerne havde han deelt sit Hjerte med hende, naar det bare havde kunnet fornøie hende. Han var en god Dreng, han var opvakt og flog, han gik nu i Aften-skole paa Akademiet, for der at lære rigtigt at tegne. Lille Emilie gik ogsaa frem i Kundskaber; hun talte Fransk med sin „Bonne“ og havde Dandslemester.

„Georg skal staae til Paaske!“ sagde Portnerkonen; saa vidt var Georg.

„Fornuftigt blev det vel om han saa kom i Lære!“ sagde Faderen. „En pæn Profession skulde det være! og saa havde vi ham ude af Huset!“

„Han kommer dog til at ligge hjemme om Natten,“ sagde Moderen; „det er ikke let at finde en Mester, som har Plads; Klæder maae vi jo ogsaa give ham; den Smule

Mad, han spiser, bliver der vel Raad til, han er jo lykkelig ved et Par kogte Kartofler; fri Lærdom har han. Lad ham bare gaae sin Gang, Du skal see at vi faae Glæde af ham, det sagde ogsaa Professorens!"

Confirmationsklæderne vare i Stand, Mo'er havde selv sjet dem, men de vare tilskaarne af Lappeskrædderen, og han star godt; var han bleven anderledes stillet og havde kunnet holde Bærksted med Svende, sagde Portnerkone, saa kunde den Mand godt være bleven Hoffskrædder.

Klæderne vare i Stand og Confirmanden var i Stand. Georg fik paa sin Confirmationsdag et stort Tombaksuhr af sin Gudfader, Hørkræmmerens gamle Svend, den Rigeste af Georgs Faddere. Uhret var gammelt og prøvet, det gik altid forud, men det er bedre, end at gaae bag-efter. Det var en kostbar Gave; og fra Generalens kom en Psalmebog i Safian, sendt fra den lille Frøken, som Georg havde foræret Billeder. Foran i Bogen stod hans Navn og hendes Navn og „bevaagne Belynderinde“. Det var skrevet efter Generalindens Dictat, og Generalen havde læst det igjennem og sagt „Charmant!“

„Det var virkelig en stor Opmærksomhed af et saa fornemt Hershabs,“ sagde Portnerkone; og Georg maatte i Confirmationsklæderne og med Psalmebogen op at vise sig og takke.

Generalinden sad meget indsvøbt og havde sin store Hovedpine, som hun altid havde, naar hun kjedede sig. Hun saae meget venlig paa Georg og ønskede ham alt Godt og

aldrig hendes Hovedpine. Generalen gik i Slobrok, bar duffet Hue og rødskafede russiske Støvler; han gik tre Gange op og ned ad Gulvet i egne Tanker og Erindringer, standsede og sagde:

„Lille Georg er altsaa nu en christnet Mand! Vær ogsaa en brav Mand og ær sin Dyrighed! Den Sentents kan Du engang, som gammel Mand, sige, har Generalen lært Dig!“

Det var en længere Tale, end Generalen ellers holdt; og han vendte igjen tilbage til sin Indadvendthed og saae fornem ud. Dog af Alt heroppe, hvad Georg hørte og saae, beholdt han klarest i Tanke den lille Frøken Emilie; hvor var hunyndig, hvor var hun mild, hvor var hun svævende, hvor var hun fin! skulde hun tegnes af, maatte det være i en Sæbeboble. Der var en Duft ved hendes Klæder, ved hendes krøllede, gule Haar, som var hun et nys udsprunget Rosentræ; og med hende havde han engang deelt Smørrebrød; hun havde spist det med voldsom Appetit, og nikket til ham ved hveranden Mundfuld. Mon hun huskede det endnu? Jo, tilvisse: hun havde „i Erindring“ herom givet ham den smukke Psalmebog; og da første Gang derefter Nytaarsny tændtes, gik han udenfor med Brød og en Skilling, slog op i Bogen, for at see hvilken Psalme han fik. Det var en Lov- og Takke-Psalme; og han slog op for at see, hvad der skulde forundes lille Emilie; han tog sig just i Agt for ikke at gribe ind i Bogen, hvor Liig-Psalmerne stode, og saa greb han alligevel ind imellem Død og Grav; det var jo ikke Noget at troe

paa! dog angest blev han, da den yndige lille Pige snart laae tilfængs, og udenfor Porten holdt hver Middag Doctorens Vogn.

„De beholde hende ikke!“ sagde Portnerkonen, „Vorherre veed nok, hvem han vil have!“

Men de beholdt hende; og Georg tegnede Billeder og sendte hende; han tegnede Czarens Slot, det gamle Kremi i Moskau; accurat som det stod, med Taarne og Kupler, de saae ud som kæmpestore, grønne og forghldte Agurker, idetmindste paa Georgs Tegning. Det fornøiede saa meget den lille Emilie, og derfor i Ugens Løb sendte Georg endnu et Par Billeder, allesammen Bygninger, thi ved dem kunde hun selv tænke sig saa Meget indenfor Porten og Vinduerne.

Han tegnede et chineesisk Huus med Klokkespil gjennem alle sexten Etager; han tegnede to græske Tempel med slanke Marmorsøiler og Trappe rundt om; han tegnede en Kirke fra Norge; man kunde see, at den var ganske af Bjælker, huggede ud og underligt stillede, hver Etage saae ud, som om den havde Buggegænger; deiligst var dog paa et Blad det Slot, som han kaldte „lille Emilies“. Saaledes skulde hun boe; det havde Georg heelt udtænkt og taget til dette Slot Alt, hvad han fandt deiligst ved enhver af de andre Bygninger. Det havde udfaarne Bjælker, som den norske Kirke, Marmorsøiler, som det græske Tempel, Klokkespil i hver Etage, og allerøverst Kupler, grønne og forghldte, som paa Czarens Kremi. Det var et rigtigt Barneflot! og under hvert Vindue stod skrevet, hvad den Sal eller den Stue

indenfor skulde være til: „her sover Emilie, her danser Emilie og her leger hun „komme Fremmede“.“ Det var fornøieligt at see paa, og der blev rigtignok seet paa det.

„Charmant!“ sagde Generalen.

Men den gamle Greve, for der var en gammel Greve, som endnu var fornemmere end Generalen, og selv havde Slot og Herregaard, sagde Ingenting; han hørte, at det var tænkt og tegnet af Portnerens lille Søn. Nu saa lille var han da ikke, han var confirmeret. Den gamle Greve saae paa Billederne og havde sine egne stille Tanker herved.

En Dag, da Veiret var rigtig graat, vaadt, forfærdeligt, den Dag var en af de lyfeste og bedste for lille Georg. Professoren ved Konstakademiet kaldte ham ind til sig.

„Hør, min Ven,“ sagde han, „lad os tale lidt sammen! Vorherre har været Dig ganske god med Evner, han er Dig ogsaa god med gode Menneſter. Den gamle Greve paa Hjørnet har talt til mig om Dig; jeg har ogsaa seet dine Billeder, dem ville vi flaae en Streg over, i dem er Meget at rette! nu kan Du to Gange om Ugen komme paa min Tegneskole, saa kommer Du nok efter at gjøre det bedre. Jeg troer at der er Mere i Dig til en Bygmester, end til en Maler; det kan Du selv have Tid til at overveie! men gaa endnu idag hen til den gamle Greve paa Hjørnet, og tak Du Vorherre for den Mand!“

Der var en stor Gaard paa Hjørnet; der var udhugget om Binduerne baade Elephanter og Dromedarer, Altsammen fra gammel Tid; men den gamle Greve holdt meest af den

nye Tid med hvad Godt den bragte, enten det kom fra første Sal, Kjælderens eller Qvisten.

„Jeg troer,“ sagde Portnerkonen, „at jo fornemmere Folk virkelig er, desmindre stille de sig. Hvor den gamle Greve er yndig og ligefrem! Og han taler saamænd lige som Du og jeg; det kan ikke Generalens! Var ikke ogsaa Georg igaar reent fortunlet af Henrykkelse over den yndige Medfart, han fik hos Greven; og i Dag er jeg det, efter at have talt med den mægtige Mand. Var det nu ikke godt, at vi ikke satte Georg i Haandværkslære! Evner har han.“

„Men de maae have Hjælp udenfra!“ sagde Faderen.

„Den har han nu faaet,“ sagde Moderen; „Greven talte med klare, tydelige Ord!“

„Det er dog fra Generalens, det er gaaet ud!“ sagde Faderen. „Dem maae vi ogsaa takke.“

„Det kunne vi gjerne!“ sagde Moderen; „men jeg troer ikke der er Meget at takke for; Vorherre vil jeg takke, og ham vil jeg ogsaa takke, fordi den lille Emilie kommer sig!“

Det gik fremad med hende, det gik fremad med Georg; i Aarets Løb fik han den lille Sølvmedaille og senere den større.

„Det var dog bedre, om han var kommen i Haandværkslære!“ sagde Portnerkonen og græd; „faa havde vi nu beholdt ham. Hvad skal han i Rom? Jeg faaer ham aldrig mere at see, selv om han kommer hjem igjen, men det gjør han ikke, det søde Barn!“

„Men det er hans Lykke og hans Hæder!“ sagde Faderen.
 „Ja Tak skal Du have, min Ven!“ sagde Moderen,
 „Du snakker, hvad Du ikke mener! Du er ligesaa bedrøvet
 som jeg.“

Og det havde sin Rigtighed baade med Bedrøvelsen og
 med Afreisen. Det var en stor Lykke for det unge Menneske,
 sagde alle Folk.

Og der blev taget Afsted, ogsaa hos Generalens; men
 Fruen viste sig ikke, hun havde sin store Hovedpine. Gene-
 ralen fortalte til Afsted sin eneste Anecdote, hvad han havde
 sagt til Prindsen, og hvad Prindsen havde sagt til ham:
 „De er uforlignelig!“ og saa rakte han Georg sin Haand,
 flat Haand.

Emilie rakte ogsaa Georg sin Haand, og saa næsten
 bedrøvet ud, men Georg var dog den meest Bedrøvede.

Tiden gaaer, naar man bestiller Noget, den gaaer ogsaa, naar man ikke bestiller Noget. Tiden er lige lang, men ikke lige nyttig. For Georg var den nyttig og slet ikke lang, uden naar han tænkte paa dem hjemme. Hvorledes stod det vel til oppe og nede? Ja, derom blev der skrevet; og man kan lægge saa Meget ind i et Brev, det lyse Solskin og de mørke, tunge Dage. De laae i Brevet, der meldte, at Fader var død, Moder var alene tilbage; Emilie havde været som en Trøstens Engel, hun var kommen ned til hende, ja, det skrev Moder, og tilføiede om sig selv, at hun havde faaet Lov at beholde Embedet i Porten.

Generalinden holdt Dagbog; deri stod hvert Selskab, hvert Bal, hun havde besøgt, og alle de Fremmedes Besøg. Dagbogen blev illustreret med Diplomaternes og de meest Høiadeliges Visitkort, hun var stolt af sin Dagbog; den vorede i lange Tider, i mange Tider, under mange store Hovedpiner, men ogsaa under mange lyse Nætter, det vil sige Hofballer. Emilie havde første Gang været paa Hofbal; Moderen var i Lyserødt med forte Kniplinger: Spansk! Datteren i Hvidt, saa klart, saa fiint! grønne Silkebaand flagrede som Siv mellem de krøllede, gule Haar, der bar en Krands af hvide Akander; Dinene vare saa blaae og klare, Munden saa fiin og rød, hun lignede en lille Havfrue, saa deilig, som den kan tænkes. Tre Prindsen dansede med

hende, det vil sige først den Ene, og saa den Anden; Generalinden havde ikke Hovedpine i otte Dage.

Men det første Bal var ikke det sidste, det holdt Emilie ikke ud; det var derfor godt at Sommeren kom med Hvile, med Luft i det Frie. Til den gamle Greves Slot var Familien indbudet.

Det var et Slot med en Have, værd at see. En Deel af den var aldeles som i gamle Dage, med stive, grønne Hækker, som gik man imellem grønne Skjermbrætter, hvori vare Righuller. Buxbom og Taxus stode klippede i Stjerner og Pyramider, Vandet sprang fra store Grotter, besatte med Muslingsfaller; rundt om stode Steenfigurer af den allertungeste Steen, det kunde man see baade paa Klæderne og paa Ansigterne; hvert Blomsterbed havde sin Skikkelse, som Fisk, Vaabenskjold eller Navnetræk, det var den franste Deel af Haven; fra den kom man ind ligesom i den frie, friske Skov, hvor Træerne turde groe, som de vilde, og derfor vare saa store og saa prægtige; Græsset var grønt, og til at gaae paa, det blev ogsaa tromlet, klippet, pleiet og passet; det var den engelske Deel af Haven.

„Gammel Tid og ny Tid!“ sagde Greven; „her glide de jo ogsaa godt i hinanden! om to Aar vil Gaarden selv faae sit rigtige Udseende, det vil blive en heel Forvandling til noget Smukt og Bedre; jeg skal vise Tegningerne, og jeg skal vise Bygmesteren, han er her idag til Middag!“

„Charmant!“ sagde Generalen.

„Her er paradisiſt!“ ſagde Generalinden; „og der har de en Ridderborg!“

„Det er mit Høſehuus!“ ſagde Greven; „Duerne boe i Taarnet, Kalkunerne i første Etage, men i Stuen rejgerer gamle Elſe. Hun har Gjeſteværelſer til alle Sider: Liggelhøſene for ſig, Hønen med Kyllinger for ſig, og Vænderne have egen Udgang til Vandet!“

„Charmant!“ gjentog Generalen.

Dg de gif Alle at ſee denne Herlighed.

Gamle Elſe ſtod midt i Stuen, og ved Siden af hende Bygmesteren Georg; han og lille Emilie mødtes efter flere Aar, mødtes i Høſehuset.

Ja her ſtod han, og han var kjøn nok at ſee paa; hans Anſigt aabent og beſtemt, et ſort glindsende Haar, og ved Munden et Smil, ſom ſagde: der ſidder en Skjelm bag mit Dre, han kjender Eder ud og ind. Gamle Elſe havde taget ſine Træskoer af og ſtod paa Hoſesokker, til Værelſe for de høifornemme Gjeſter. Dg Høſene klukkede og Hanen galede, Vænderne vraltede afſted „rap! rap!“ Men den fine blege Pige, Barndomsveninden, Generalens Datter, ſtod med Roſenſkjær paa de ellers ſaa blege Kinder, hendes Dine bleve ſaa ſtore, om hendes Mund talte det, uden at Munden ſelv ſagde et eneste Ord, og den Hilsen han fik, det var den nydeligſte Hilsen noget ungt Menneske kunde ønske ſig af en ung Dame, naar de ikke var i Familie eller tidt havde dandſet ſammen; hun og Bygmesteren havde aldrig dandſet ſammen.

Hr. Greven trykkede hans Haand og præsenterede ham:
 „Ganske Fremmed er han ikke, vor unge Ven, Hr. Georg!“

Generalinden neiede, Datteren var ved at række ham
 Haanden, men hun rakte ham den ikke.

„Vor lille Hr. Georg!“ sagde Generalen. „Gamle
 Huusvenner. Charmant!“

„De er ganske bleven Italiener!“ sagde Generalinden,
 „og De taler vel Sproget som en Indfødt?“

Generalinden sang Sproget, men talte det ikke, sagde
 Generalen.

Bed Bordet sad Georg ved høire Side af Emilie,
 Generalen førte hende, Greven førte Generalinden.

Hr. Georg talte og fortalte og han fortalte godt, han
 var Ordet og Anden ved Bordet, uagtet den gamle
 Greve ogsaa kunde være det. Emilie sad taus, Drene
 hørte, Dine lyste.

Men hun sagde Intet.

I Verandaen mellem Blomsterne stod hun og Georg,
 Rosenhækken skjulte dem. Georg havde igjen Ordet, havde
 det først.

„Tak for Deres venlige Sind mod min gamle Moder!“
 sagde han; „jeg veed det, den Nat min Fader døde kom De
 ned til hende, var hos hende til hans Dine lukkedes, Tak!“
 Han greb Emilies Haand og kysede paa den, det kunde
 han nok ved den Leilighed; hun blev blussende rød, men
 trykkede hans igjen og saae med fine blaae velsignede Dine
 paa ham.

„Deres Moder var en kjærlig Sjæl! hvor holdt hun af Dem! Og alle Deres Breve lod hun mig læse, jeg troer næsten jeg kjender Dem! hvor var De venlig mod mig, da jeg var lille, De gav mig Billeder —!“

„Som De rev itu!“ sagde Georg.

„Nei! jeg har mit Slot endnu, Tegningen!“

„Nu maa jeg bygge det i Virkeligheden!“ sagde Georg og blev selv ganske varm ved hvad han sagde.

Generalen og Generalinden talte i deres egne Stuer om Portnerens Søn, han vidste jo at bevæge sig og udtrykke sig med et Kjendskab, en Kundskab. „Han kunde være Informator!“ sagde Generalen.

„Aand!“ sagde Generalinden, og saa sagde hun ikke meer.

Oftere i den smukke Sommertid kom Hr. Georg paa Grevens Slot. Han blev savnet, naar han ikke kom.

„Hvor dog Vorherre har givet Dem Meget fremfor os andre stakkels Mennesker!“ sagde Emilie til ham. „Skjønner De nu ret derpaa?“

Det smigrede Georg, at den smukke unge Pige saae op til ham, han fandt hende da ualmindelig begavet.

Og Generalen følte sig mere og mere forvisset om, at Hr. Georg umuligt kunde være et Kjalderbarn. „Moderen var forresten en meget brav Kone!“ sagde han, „det skylder jeg hendes Gravmæle!“

Sommeren gik, Vinteren kom, der taltes igjen om Hr. Georg; han var vel seet og vel optaget selv paa de høieste Steder, Generalen havde mødt ham paa Hofbal.

Nu skulde der i Huset være Bal for lille Emilie, kunde Hr. Georg indbydes?

„Hvem Kongen indbyder, kan ogsaa Generalen indbyde!“ sagde Generalen, og løftede sig en heel Tomme fra Gulvet.

Hr. Georg blev indbudt, og han kom; og Prindsen og Grever kom, og den Ene dandsede bedre end den Anden; men Emilie fik kun dandset den første Dands; i den traadte hun feil paa Foden, ikke farligt, men til at fornemme, og saa maatte man være forsigtig, holde op med at dandse, see paa de Andre, og hun sad og saae, og Bygmesteren stod ved Siden af hende.

„De giver hende nok hele Peterkirken!“ sagde Generalen, idet han gik forbi og smilede som Belvilligheden selv.

Med samme Belvillighedens Smil modtog han Hr. Georg, nogle Dage efter. Den unge Mand kom vistnok for at takke for Ballet, hvad Andet? Jo det meest Overraskende, det meest Forbausende: vanvittige Ord kom han med, Generalen troede ikke sine egne Øren; „pyramidal Declamation“, et Andragende, der var utænkeligt: Hr. Georg bad om at erholde lille Emilie til Kone.

„Mand!“ sagde Generalen og blev fegt i Hovedet. „Jeg forstaaer Dem aldeles ikke! Hvad siger De? Hvad

vil De? Jeg kjender Dem ikke! Herre! Menneske! det falder Dem ind at falde ind i mit Huus! maa jeg være her,

eller maa jeg ikke være her?" og han gik baglænds ind i sit Soveværelse, dreiede Nøglen om og lod Hr. Georg staa alene; han stod nogle Minutter, dreiede saa om. I Corridoren stod Emilie.

„Min Fader svarede — ?“ spurgte hun og Stemmen rystede.

Georg trykkede hendes Haand: „han løb fra mig! — der kommer en bedre Tid!“

Der var Taarer i Emilies Dine; der var Forvisning og Mod i den unge Mand's Dine; og Solen skinnede ind paa de To og gav dem sin Velsignelse.

I sin Stue sad Generalen aldeles henfegt; ja det togte endnu, det løb over i Ord og Udbrud: „Vanvid! Portner-Galskab!“ —

Der var ikke gaaet en Time, da Generalinden havde

det af Generalens egen Mund, og hun kaldte paa Emilie og sad alene med hende.

„Du stakkels Barn! saaledes at fornærme Dig! fornærme os! Du har ogsaa Taarer i Dinene, men de klæde Dig! Du er yndig i Taarer! Du ligner mig paa min Bryllupsdag. Græd kun, lille Emilie!“

„Ja det maa jeg!“ sagde Emilie, „dersom ikke Du og Fader siger Ja!“

„Barn!“ raabte Generalinden; „Du er syg! taler i Bildelse, og jeg faaer min forfærdelige Hovedpine! al den Ulykke, der kommer over vort Huus! Lad ikke din Moder døe, Emilie, saa har Du ingen Moder!“

Og Generalinden fik vaade Dine, hun kunde ikke taale at tænke paa sin egen Død.

I Avisen stod at læse iblandt Udnævnelserne: Hr. Georg udnævnt til Professor, femte Klasse Nummer otte.

„Det er Skade, at hans Forældre ere i Graven og ikke kunne læse det!“ sagde de nye Portnerfolk, der nu boede i Kjælderens under Generalens; de vidste at Professoren var født og voxet op indenfor deres fire Vægge.

„Nu kommer han ind i Rangskatten!“ sagde Manden.

„Ja er det ikke grumme Meget for et fattigt Barn,“ sagde Konen.

„Atten Rigsdaler om Aaret!“ sagde Manden; „ja det er mange Penge!“

„Nei Høiheden mener jeg!“ sagde Konen. „Hvad troer Du han bryder sig om de Penge, dem kan han fortjene mange Gange! og han faaer vel en rig Kone til. Havde vi Børn, Mand, saa skulde vort Barn ogsaa være Bygmester og Professor!“

Georg blev vel omtalt i Kjælderens, han blev vel omtalt paa første Sal; den gamle Greve tillod sig det.

Det var de tegnede Billeder fra Barndomstiden, som gavede Anledning. Men hvorfor omtaltes de? Man talte om Rusland, om Moskau, og saa var man jo ved Kreml, som lille Georg engang havde tegnet til Frøken Emilie; han havde tegnet saamange Billeder, eet især erindrede Greven: „lille Emilies Slot“, hvor hun sov, hvor hun dansede og legede „komme Fremmede“; Professoren havde megen Digtighed, han vilde vist døe som gammel Conferentsraad, det var ikke umuligt, og forud virkelig have bygget et Slot for den nu saa unge Dame; hvorfor ikke?

„Det var en besynderlig Munterhed,“ bemærkede Generalinden, da Greven var borte. Generalen rystede betænksom paa Hovedet, red ud med Ridsknægt i tilbørlig Afstand og sad stoltere end før paa sin høie Hest.

Det var lille Emilies Fødselsdag, Blomster og Bøger, Breve og Bisittkort bleve bragte; Generalinden kyskede hende paa Munden, Generalen paa Panden; det var kjære Forældre, og baade hun og de fik høie Besøg, to af Prindsjerne. Der taltes om Baller og Theatre, om diplomatiske Sendelser, Riger og Landes Styrelse. Der taltes

om Dygtighed, eget Lands Dygtighed, og derved kom den unge Professor paa Tale, Hr. Bygmesteren.

„Han bygger for sin Udødelighed!“ blev der sagt, „han bygger sig vist ogsaa ind i en af de første Familier!“

„En af de første Familier!“ gjentog fiden Generalen for Generalinden. „Hvem er en af vore første Familier?“

„Jeg veed hvem der tyndes til!“ sagde Generalinden, „men jeg udtaler det ikke! jeg tænker det ikke! Gud raader! men forbauses vil jeg.“

„Lad mig ogsaa forbauses!“ sagde Generalen, „jeg har ikke Idee i mit Hoved!“ og han sank hen i Tanke=Forventning.

Der er en Magt, en unævnelig Magt i Naadens Væld fra oven, Hoffets Gunst, Guds Gunst; — og al den Naadens Gunst havde lille Georg. Men vi glemme Fødselsdagen.

Emilies Stue duftede af Blomster fra Venner og Veninder, paa Bordet laae smukke Gaver til Hilsen og Erindring, men ikke en eneste fra Georg, den kunde ikke komme, men behøvedes ikke heller, hele Huset var en Erindring om ham. Selv fra Sandhullet under Trappen pippede Mindeblomsten frem; der havde Emilie pippet, da Gardinet brændte og Georg kom som første Sprøite. Et Blik ud ad Vinduet, og Akasietræet mindede om Barndomstiden. Blomster og Blade vare faldne af, men Træet stod med Riimfrost, som var det en uhyre Koralgreen; og Maanen skinnede klar og stor mellem Grenene, uforandret i al sin

Foranderlighed, som da Georg deelte Smørrebrød med lille Emilie.

Fra Skuffen tog hun frem Tegningerne med Czarens Slot, med hendes eget Slot; Mindegaverne fra Georg; de bleve seet paa og tænkt ved, og der løftede sig mange Tanker; hun huskede den Dag, hun, ubemærket af Fader og Moder, gik ned til Portnerkone, som laae paa sit Yderste; hun sad hos hende, holdt hendes Haand, hørte hendes sidste Ord: „Velsignelse! — Georg!“ Moderen tænkte paa sin Søn. — Nu lagde Emilie sin Betydning heri. Jo, Georg var med paa Fødselsdagen, rigtig med!

Næste Dag, det traf sig saa, var igjen en Fødselsdag der i Huset: Generalens Fødselsdag; han var født Dagen efter sin Datter, naturligviis tidligere end hun, mange Aar tidligere. Nu kom igjen Foræringer og mellem disse en Sadel, udmærket af Udseende, beqvem og kostelig, der var kun en af Prindserne, der havde Mage til den. Hvem kom den fra? Generalen var henrykt. En lille Seddel fulgte med; havde der staaet paa den: „Tak for igaar!“ saa kunde vi Andre nok have gjettet fra hvem den kom, men der stod skrevet: „Fra En, Hr. Generalen ikke kjender.“

„Hvem i Verden kjender jeg ikke!“ sagde Generalen.

„Alle Mennesker kjender jeg!“ og hans Tanke gik i stort Selskab; han kjendte dem Allesammen. „Det er fra min Kone!“ sagde han tiljids; „hun smaastjælmer mig! charmant!“

Men hun smaastjælmede ikke, den Tid var forbi.

Dg nu var der Fest, atter Fest, men ikke hos Generalens, Costumebal hos en af Brindserne; ogsaa Maske var tilladt.

Generalen mødte som Rubens, i spansk Dragt med lille Bibekrave, Raarde og god Holdning, Generalinden var Madame Rubens, i sort Fløiel, høihalslet, forfærdelig varm, med Møllesteen om Halsen, det vil naturligviis sige stor Bibekrave, aldeles efter et hollandsk Maleri, Generalens eiede; og hvor især Hænderne beundredes, de lignede aldeles Generalindens.

Emilie var Psyche, i Flor og Knipling. Hun var som et svævende Svaneduun, hun behøvede slet ikke Bingerne, hun bar dem kun som et Psyche-Mærke.

Der var en Glands, en Pragt, Lys og Blomster, en Rigdom og Smag; der var saa Meget at see, man ikke fik lagt Mærke til Madame Rubens smukke Hænder.

En sort Domino, med Afasiablomst paa Hætten, dandsede med Psyche.

„Hvem er han?“ spurgte Generalinden.

„Hans kongelige Høihed!“ sagde Generalen, „jeg er ganske sikker paa det, jeg kjendte ham strax paa Haandtrykket!“

Generalinden tvivlede.

General Rubens tvivlede ikke, nærmede sig den sorte Domino og skrev kongelige Bogstaver i Haanden, de benegtedes, men et Fingerpeg blev givet:

„Sadelens Devise! En, Hr. Generalen ikke kjender.“

„Men saa kjender jeg Dem jo!“ sagde Generalen.
„De har sendt mig Sadelen!“

Dominoen løftede Haanden, og forsvandt imellem de Andre.

„Hvem er den sorte Domino, Emilie, Du dansede med?“ spurgte Generalinden.

„Jeg har ikke spurgt om hans Navn!“ svarede hun.

„For Du vidste det! Det er Professorens! Deres Protegé, Hr. Greve, er her!“ vedblev hun og vendte sig til Greven, som stod tæt ved. „Sort Domino med Akasieblomst!“

„Meget muligt, min Naadige!“ svarede han. „Men en af Prindsferne er iøvrigt ogsaa saaledes costumeret!“

„Jeg kjender Haandtrykket!“ sagde Generalen. „Fra Prindsen har jeg Sadelen! jeg er saa vis i min Sag, at jeg kan indbyde ham til vort Bord!“

„Gjør det! Er det Prindsen, kommer han vist —!“ sagde Greven.

„Dg er det den Anden, saa kommer han ikke!“ sagde Generalen og nærmede sig den sorte Domino, der just stod og talte med Kongen. Generalen forebragte en særdeles ærbødige Indbydelse, at de kunde lære at kjende hinanden; Generalen smilede saa sikker i sin Vished om hvem han indbød; han talte høit og lydeligt.

Dominoen løftede sin Maske: det var Georg.

„Gjentager Hr. Generalen Indbydelsen?“ spurgte han.

Generalen blev ganske vist en Tomme høiere, fik en fastere Holdning, gjorde to Trin tilbage, og eet Trin frem

som til en Menuet, og der var Alvor og Udtryk, saa meget der kunde lægges af Generalen i Generalens fine Ansigt.

„Jeg tager aldrig mit Ord tilbage; Professorens er indbudt!“ og han boiede sig med et Blik mod Kongen, der vistnok kunde have hørt det Hele.

Og saa var der Middag hos Generalens, og der var kun indbudt den gamle Greve og hans Protegé.

„Foden under Bordet,“ meente Georg, „saa er Grundstenen lagt!“ og Grundstenen blev virkelig lagt under stor Høitidelighed hos Generalen og Generalinden.

Mennesket var kommet, og som jo Generalen kjendte og vidste, havde talt, aldeles som en Mand af det gode Selskab, været høist interessant, Generalen maatte mange Gange sige sit „Charmant“. Generalinden talte om sin Middag, talte om den endogsaa til en af Hoffets Damer, og denne, en af de meest aandrige, udbad sig Indbydelse til næste Gang Professorens kom. Saa maatte han jo indbydes, og han blev indbudt og kom, og var igjen charmant, kunde endogsaa spille Skak.

„Han er ikke fra Kjælderens!“ sagde Generalen, „han er ganske vist en fornem Søn! der er mange fornemme Sønner, og det er den unge Mand aldeles uskyldig i.“

Hr. Professorens, der kom i Kongens Huus, kunde godt komme i Generalens, men groe fast var der ikke Tale om, uden i hele Byen.

Han groede. Naadens Dug faldt fra oven!

Det var derfor slet ingen Overraskelse, at da Professorens blev Statsraad, blev Emilie Statsraadinde.

„Livet er Tragedie eller Komædie,“ sagde Generalen, „i Tragedien døe de, i Komædien faae de hinanden.“

Her fik de hinanden. Og de fik tre raske Dreng, men ikke lige strax.

De søde Børn rede Kjøphest gennem Stuer og Sale, naar de vare hos Bedstefader og Bedstemoder. Og Gene-

ralen red ogsaa paa Kjøphest, red bag efter dem: „Som Sockey for de smaa Statsraader!“

Generalinden sad i Sophaen og smilede, selv om hun havde sin store Hovedpine.

Saa vidt bragte Georg det, og endnu meget videre, ellers havde det ikke været Umagen værd at fortælle om Portnerens Søn.

Flyttedagen.

Du husker jo nok Taarnvægteren Ole! jeg har fortalt om to Besøg hos ham, nu skal jeg fortælle om et tredje, men det er ikke det sidste.

Sædvanligviis er det ved Nytaarstid jeg gaaer op til ham, nu derimod var det paa Flyttedagen, for da er her ikke behageligt nede i Byens Gader, de ere saa opdyngede med Feieskarn, Skaar og Stumper, ikke at tale om udtjent Sengehalm, som man maa gaae og ælte i. Der kom jeg nu og

faae, at i denne udvæltede Overflødigheds-Botte legede et Par Børn, de legede at gaae i Seng, her var saa indbydende til den Veg, syntes de, ja de krøb ned i den levende Halin og trak et gammelt laset Stykke Bæggebetræk over sig, som Sengetæppe. „Det var saa yndigt!“ sagde de; mig var det for Meget, og saa maatte jeg afsted op til Ole.

„Det er Flyttedag!“ sagde han; „Gader og Stræder tjene som Botte, storartet Botte, mig er en Bognfuld nok! det kan jeg faae Noget ud af, og det fik jeg ogsaa kort efter Suul; jeg kom nede paa Gaden, der var raat, vaadt, sølet og til at blive forkølet; Skraldemanden holdt med sin Bogn, den var fyldt, et Slags Prøvefort paa Kjøbenhavns Gader ved Flyttedagstid. Bag i Bognen stod et Grantræ, endnu ganske grønt og med Flitterguld paa Grenene; det havde været til Sulestads, og var nu fastet ud paa Gaden, og Skraldemanden havde stuffet det op bag i Dyngen; lysteligt at see paa, eller at græde over, ja det kan man ogsaa sige, det kommer an paa, hvad man tænker derved, og jeg tænkte derved, og tænke gjorde bestemt ogsaa Gæt og Andet af det, der laae paa Bognen, eller det kunde have tænkt, som jo er omtrent Gæt og det Samme. Der laae nu en slidt Damehandske; hvad tænkte vel den? Skal jeg sige Dem det? Den laae og pegede med Lillefingeren lige paa Grantræet. „„Mig rører det Træ!““ tænkte den, „„ogsaa jeg har været til Fæst med Ujsekroner! mit egenlige Liv var en Balnat; et Haandtryk, og jeg revnede! der slipper min Erindring; jeg har ikke Mere at leve for!““ Det tænkte Handsken, eller

kunde den have tænkt. „„Det er flaut med det Grantræ!““ sagde Potteskaarene. Knækket Leertsøi finder nu Alting flaut. „„Er man paa Skarndvognen,““ sagde de, „„saa skal man ikke skabe sig og bære Flitterguld! jeg veed, at jeg har gjort Gavn i denne Verden, mere Gavn end saadan en grøn Pind!““ — See det var nu ogsaa en Mening, som nok Flere have, men Grantræet saae dog godt ud, det var lidt Poesie paa Skarndvognen, og af den er der meget omkring i Gaderne, paa Flyttedag! Veien blev mig tung og besværlig dernede og jeg fik Lyst til at komme afsted, igjen paa Taarnet, og at blive heroppe, her sidder jeg og seer ned fra det med Humeur.

Der lege nu de Godtfolk at bytte Huse! de slæbe og ase med deres Flyttegods, og Nissen sidder i Bøtten og flytter

med; Huusbrøvl, Familiebrøvl, Sorger og Bekymringer flytte fra den gamle til den nye Veilighed, og hvad faae faa de og vi ud af det Hele? Ja, det staaer saamænd allerede for længe siden nedskrevet i det gamle, gode Vers i „Adresseavisen“:

„Tænk paa Dødens store Flyttedag!“

Det er en alvorlig Tanke, men den er Dem vel ikke ubehagelig at høre om. Døden er og bliver den paalideligste Embedsmand, uagtet hans mange Smaaembeder! har De aldrig tænkt derover?

Døden er Omnibusfører, han er Passfriver, han sætter Navn under vor Skudsmaalsbog, og han er Directeur for Livets store Sparekasse. Kan De forstaae det? Alle vort Jordlivs Gjæringer, store og smaa, sætte vi i den „Sparekasse,“ og naar saa Døden kommer med sin Flyttedags-Omnibus, og vi maae ind der og kjøre med til Evigheds-Landet, da giver han os ved Grændsen vor Skudsmaalsbog, som Pas! Til Tærepenge paa Reisen tager han ud af Sparekassen een eller anden Gjærning, vi have øvet, den, der meest betegner vor Færd; det kan være fornøieligt, men ogsaa forfærdeligt.

Ingen er endnu sluppen fra den Omnibusfart; der fortælles jo rigtignok om Een, som ikke fik Lov at komme med, Jerusalems Skomagere, han maatte løbe bag efter; havde han faaet Lov til at komme ind i Omnibussen, da var han sluppen for Poeternes Behandling. Sig engang med Tankerne ind i den store Flyttedags-Omnibus! Der er blandet

Selskab! der sidder ved Siden af hinanden Konge og Stodder, den Geniale og Idioten; afsted maae de, uden Gods og Guld, kun med Studsmaalsbog og Sparekasse-Tærepenge! men hvilken af Gens Gjerninger bliver vel taget frem og givet med? Maaeske en ganske lille, een, lille som en Vrt, men Vrtten kan skyde en blomstrende Ranke.

Det stakkels Skumpelsstud, der sad paa den lave Skammel i Krogen og fik Knubs og haarde Ord, faaer maaeske sin slidte Skammel med som Tegn og Hjelpepenge; Skamlen bliver Bærestol ind i Evighedens Land, løfter sig der til en Throne, straalende som Guld, blomstrende som en Røvhytte.

Den, som her altid gif og pimpede Fornøielsen's Artyderdrik, for at glemme andet Galt, han her gjorde, faaer sin Træbimpel med og maae drikke af den paa Omnibus-farten, og den Drif er reen og puur, saa at Tankerne klares, alle gode og ædle Følelser blive vakte, han seer og fornemmer, hvad han før ikke gad see, eller ikke kunde see, og da har han i sig Straffen, den nagende Drm, der ikke døer i unævnelige Tider. Stod der paa Glassene skrevet „Glemsel“, da staaer der paa Bimpelen: „Erindring“.

Læser jeg en god Bog, et historisk Skrift, Personen, jeg læser om, maae jeg da altid tænke mig tilsidst, naar han kom i Dødens Omnibus, tænke over, hvilken af hans Gjerninger Døden tog ud af Sparekassen til ham, hvilken Tærepenge han fik ind i Evigheds-Landet. Der var engang en fransk Konge, hans Navn har jeg glemt, Navnet paa det Gode glemmes sommetider, ogsaa af mig, men det løser nok frem

igjen; det var en Konge, der i en Hungersnød blev sit Folks Belgjører, og Folket reiste ham et Monument af Snee, med den Indskrift: „Hurtigere end dette smelter, hjalp Du!“ Jeg kan tænke, at Døden gav ham, i Henhold til Monumentet, et eneste Sneefnug, der aldrig smelter, og det fløi som en hvid Sommerfugl over hans kongelige Hoved ind i Udødeligheds-Landet. Der var nu ogsaa Ludvig den Ellefte, ja ham husker jeg Navnet paa, det Dnde husker man altid godt, et Træk af ham kommer mig tit i Tanke, jeg vilde ønske, man kunde sige Historien var Løgn. Han lod sin Connetable henrette, det kunde han, med Ret eller Uret, men Connetablens uskyldige Børn, det ene otte Aar, det andet syv, lod han stille op paa samme Kettersted og bestænke med deres Faders varme Blod, derpaa føre til Bastillen og sættes i Sernbuur, hvor de ikke engang fik et Tæppe at lægge over sig; og Kong Ludvig sendte hver ottende Dag Bødlen til dem og lod en Tand trække ud paa hver, for at de ikke skulde have det altfor godt, og den Ældste sagde: „„Min Moder vilde døe af Sorg, om hun vidste, at min lille Broder led saa meget; træk derfor to Tænder ud paa mig og lad ham være fri!““ og Bødlen fik Taarer i Øinene derved, men Kongens Billie var stærkere end Taarerne, og hver ottende Dag bragtes paa Sølvallerken til Kongen to Børnetænder; han havde forlangt dem, han fik dem. De to Tænder, tænker jeg, tog Døden ud af Livets Sparekasse for Kong Ludvig den Ellefte og gav ham med paa Reisen ind i det store Udødeligheds-Land; de flyve, som to Ildfluer,

foran ham, de lyse, de brænde, de knibe ham, de ustyldige Børnetænder.

Ja, det er en Alvors Kjøretour, den Omnibustour paa den store Flyttedag! og naar kommer den vel?

Det er det Alvorlige derved, at hver Dag, hver Time, hvert Minut kan man vente Omnibussen. Hvilken af vore Gjerninger mon da Døden tager ud af Sparekassen og giver os med? Ja, lad os tænke derpaa! den Flyttedag staaer ikke i Almanaken."

Sommergjækten.

Det var Vintertid, Luften kold, Vinden skarp, men inden Døre var luunt og godt, inden Døre laae Blomsten, den laae i sit Løg under Jord og Snee.

En Dag faldt Regn; Draaberne trængte ned gennem Sneelaget ned i Jorden, rørte ved Blomsterløget, meldte om Lysverdenen ovenover; snart trængte Solstraalen saa fiin og borende gennem Sneen ned til Løget og prikkede paa det.

„Kom ind!“ sagde Blomsten.

„Det kan jeg ikke,“ sagde Solstraalen; „jeg er ikke stærk nok til at lukke op; jeg bliver stærk til Sommer.“

„Naar er det Sommer?“ spurgte Blomsten, og gjentog det, hvergang en ny Solstraale trængte ned. Men det var

langt fra Sommertid; Sneen laae endnu, der frøs Is paa Bandet hver evige Nat.

„Hvor det varer! hvor det varer!“ sagde Blomsten. „Jeg føler Kriblen og Krablen, jeg maa række mig, jeg maa strække mig, jeg maa lukke op, jeg maa ud, nikke god Morgen til Sommeren; det bliver en livsalig Tid!“

Dg Blomsten rakte sig og strakte sig derinde mod den tynde Skal, som Bandet udenfor havde blødgjort, Snee og Jord opvarmet, Solstraalen prikket ind i; den skød frem under Sneen, med hvidgrøn Knop paa sin grønne Stilk, med smalle, tykke Blade, der ligesom vilde skjærme om den. Sneen var kold, men gennemstraalet af Lyset, dertil saa let at bryde igjennem, og her kom Solstraalen med stærkere Magt end før.

„Velkommen! velkommen!“ sang og klang hver Straale, og Blomsten løftede sig over Sneen ud i Lysverdenen. Solstraalerne klappede og kysfede den, saa at den aabnede sig heelt, hvid som Sneen og pyntet med grønne Striber. Den bøiede sit Hoved i Glæde og Ydmyghed.

„Deilige Blomst!“ sang Solstraalerne. „Hvor Du er frisk og stær! Du er den Første, Du er den Eneste! Du er vor Kjærlighed! Du ringer Sommer, deilig Sommer over Land og By! Al Sneen skal smelte! de kolde Vinde jages bort! Vi skulle raade! Alting vil grønnes! Dg saa faaer Du Selskab, Syrener og Guldregn og tilsidst Roserne, men Du er den Første, saa fin og stær!“

Det var en stor Fornøielse. Det var, som Luften sang og klang, som trængte Lysets Straaler ind i dens Blade og

Stilk; der stod den saa fin og let til at bryde og dog saa kraftig, i ung Deilighed; den stod i hvid Kjortel med grønne Baand og priste Sommer. Men det var langt fra Sommertid, Skyer skjulte Solen, skarpe Vinde blæste paa den.

„Du er kommen lidt for tidligt,“ sagde Vind og Veir. „Vi have endnu Magten; den skal Du føle og finde Dig i! Du skulde være bleven inden Døre, ikke løbet ud at stadse, det er ikke Tiden endnu.“

Det var bidende koldt! Dagene, som kom, bragte ikke en Solstraale; det var Veir til at fryse i Stykker i, for saadan en lille, skjør Blomst. Men der var mere Styrke i den, end den selv vidste; den var stærk i Glæde og Tro paa den Sommer, der maatte komme, der var den forkyndt i dens dybe Attraa og bekræftet af det varme Sollys; og saaledes stod den med Fortrøstning i sin hvide Dragt, i den hvide Snee, bøiene sit Hoved, naar Sneesnuggene faldt tætte og tunge, medens de iisnende Vinde fore hen over den.

„Du knækker over!“ sagde de. „Visner, iisner! Hvad vilde Du ude! Hvorfor lod Du Dig lokke, Solstraalen har gjækket Dig! Nu kan Du have det saa godt, du Sommergjæk!“

„Sommergjæk!“ gjentog den i den kolde Morgenstund.

„Sommergjæk!“ jublede nogle Børn, der kom ned i Haven, „der staaer een, saa yndig, saa deilig, den første, den eneste!“

Og de Ord gjorde Blomsten saa godt, det var Ord ligesom varme Solstraaler. Blomsten fornem i sin Glæde

ikke engang, at den blev plukket; den laae i Barnehaand, blev kysset af Barnemund, blev bragt ind i den varme Stue, seet paa af milde Dine, sat i Vand, saa styrkende, saa oplivende. Blomsten troede, at den med Get var kommen lige ind i Sommeren.

Datteren i Huset, en yndig, lille Pige, hun var confirmeret; hun havde en kjær, lille Ven, og han var ogsaa confirmeret, han læste til Levebrød. „Han skal være min Sommergjæk!“ sagde hun; tog saa den fine Blomst, lagde den i et duftende Stykke Papis, som der var skrevet Vers paa, Vers om Blomsten, der begyndte med Sommergjæk, og

endte med Sommergjæk, „lille Ven, vær Vinternar!“ hun havde gjækket ham med Sommeren. Ja, det stod Alt sammen i Verset, og det blev lagt som Brev, Blomsten laae

deri, og der var mørkt om den, mørkt, som da den laae i Løget. Blomsten kom paa Reise, laae i Postkæf, blev klemt og knuget, det var slet ikke behageligt; men det fik ogsaa Ende.

Reisen var forbi, Brevet blev aabnet og læst af den kjære Ven; han var saa fornøiet, han kysede Blomsten, og den blev, med sit Vers omkring sig, lagt ned i en Skuffe, hvori laae flere deilige Breve, men alle uden Blomst, den var den Første, den Eneste, som Solstraalerne havde kaldt den, og det var fornøieligt at tænke over.

Længe fik den ogsaa Lov at tænke derover, den tænkte, medens Sommeren gik, og den lange Vinter gik, og det blev Sommer igjen, da kom den atter frem. Men da var den unge Mand slet ikke glad; han tog saa haardt paa Papirerne, smed Verset hen, saa at Blomsten faldt paa Gulvet, flad og visfen var den bleven, men derfor skulde den dog ikke kastes paa Gulvet; dog der laae den bedre end i Ilden, der blusede Versene og Brevene op. Hvad var der skeet? Hvad der skeer saa tidt. Blomsten havde gjækket ham, det var en Spøg; Tomfruen havde gjækket ham, det var ingen Spøg; hun havde faaret sig en anden Ven i Skjarsommer.

I Morgenstunden skinnede Solen ind paa den lille fladtrykte Sommergjæk, der saae ud, som den var malet paa Gulvet. Pigen, som seiede, tog den op, lagde den ind i een af Bøgerne paa Bordet, idet hun troede, at den var falden ud, da hun ryddede op og lagde i Orden. Og Blomsten

laae igjen mellem Vers, trykte Vers, og de ere fornemmere end de skrevne, idetmindste er der kostet Mere paa dem.

Saa gif Aaringer, Bogen stod paa Hylden; nu kom den frem, blev aabnet og læst i; det var en god Bog: Vers og Viser af den danske Digter Ambrosius Stub, som nok er værd at kjende. Og Manden, som læste i Bogen, vendte Bladet. „Der ligger jo en Blomst!“ sagde han, „en Sommergjæk! det er nok med Betydning, den er lagt her; stakkels Ambrosius Stub! han var ogsaa en Sommergjæk, en Digtergjæk! han kom for tidlig i sin Tid, og derfor fik han Slud og skarpe Binde, gif paa Dmgang hos de fynske Herremænd, som Blomst i Vandglasset, Blomst i Riimbrevet! Sommergjæk, Vinternar, Spas og Narrestreger, og dog den første, den eneste, den ungdomsfriske danske Digter. Ja, lig som Mærke i Bogen, lille Sommergjæk! Du er lagt der med Betydning.“

Og saa blev Sommergjækken igjen lagt i Bogen, og følte sig der baade beæret og fornøiet ved at vide, at den var Mærke i den deilige Sangbog, og at Den, der havde først sjunget og skrevet om den, ogsaa havde været Sommergjæk, staaet til Nar i Vinteren. Blomsten forstod det nu paa sin Maade, ligesom vi enhver Ting paa vor Maade.

Det er Eventhyret om Sommergjækken!

Moster.

Du skulde have kjendt Moster! hun var yndig! ja, det vil sige, hun var slet ikke yndig, som man forstaaer ved at være yndig, men hun var sød og rar, morsom paa sin Maade, rigtig til at snakke om, naar der skal snakkes og gjøres lystig over Een, hun var til at sætte lige ind i en Komedie, og det ene og alene fordi hun levede for Komediehuset og hvad der rører sig derinde. Hun var saa hæderlig, men Agent Fab, som Moster kaldte Flab, kaldte hende komediegal.

„Theatret er min Skolegang,“ sagde hun, „min Kundskabs Kilde, derfra har jeg min opfriskede Bibelhistorie: „„Moses““, „„Joseph og hans Brødre,““ det er nu Operaer! Jeg har fra Theatret min Verdenshistorie, Geographi og Menneskekundskab! Jeg kjender fra de franske Stykker Pariserlivet — slibrigt, men høist interessant! hvor har jeg grædt over „Familien Riquebourg“, at den Mand skal drikke sig ihjel for at hun kan faae den unge

Kjæreste! — Ja hvor mange Taarer har jeg dog grædt i de halvtredsfindsthye Aar, jeg har havt abonneret!”

Moster kjendte hvert Theaterstykke, hver Coulisfe, hver Person, der traadte op eller havde traadt op. Hun levede kun rigtig i de ni Komædie-Maaneder. Sommertiden uden Sommer-Skuespil var en Tid, der gjorde hende gammel, medens en Komædieaften, der traf ud over Midnat, var en Forlængelse af Livet. Hun talte ikke som andre Folk: „nu faae vi Foraar, Storfen er kommen!” — „der staaer i Avisen om de første Jordbær.” Hun derimod forkyndte Efteraarets Komme. „Har De seet, nu er Theaterlogerne til Auction, nu begynde Forestillingerne?”

Hun regnede en Bopæls Værd og gode Beliggenhed efter hvor nær den laae Theatret. Det var hende en Sorg at forlade det lille Stræde bag Theatret og flytte hen i den store Gade lidt længere derfra og der boe i et Huus, hvor hun ikke havde Gjenboer.

„Hjemme maa mit Vindue være min Theaterloge! man kan da ikke sidde og gaae op i sig selv, Mennesker maa man dog see! men nu boer jeg, som jeg var flyttet ud paa Landet. Vil jeg see Mennesker, maa jeg gaae ud i mit Kjøkken og sætte mig op paa Bassen, kun der har jeg Gjenboer. Nei, da jeg boede i mit Stræde, der kunde jeg see lige ind til Hørkræmmerens, og saa havde jeg kun tre Skridt til Theatret, nu har jeg tre tusinde Garderstridt.”

Moster kunde være sng, men ihvor ilde hun befandt sig, forsømte hun dog ikke Komædien. Hendes Læge forordnede,

at hun en Aften skulde have Suurdeig under Fødderne, hun gjorde som han sagde, men førte hen i Theatret og sad her med Suurdeig under Fødderne. Var hun død der, det vilde have fornøiet hende. Thorvaldsen døde i Theatret, det kaldte hun „salig Død.“

Hun kunde tilvisse ikke tænke sig Himmeriges Rige uden at der ogsaa maatte være et Theater; det var jo ikke lovet os, men det var dog at tænke, at de mange udmærkede Skuespillere og Skuespillerinder, der vare gaaede forud, maatte have en fortsat Virkekreds.

Moster havde sin electricke Traad fra Theatret til sin Stue; Telegrammet kom hver Søndag til Kaffe. Hendes electricke Traad var „Hr. Sivertsen ved Theater-Maskineriet“, ham, der gav Signalerne til op og ned, ind og ud med Tæpper og Coulisser.

Af ham fik hun forud en kort og fyndig Anmeldelse af Stykkerne. Shakespeares „Stormen“ kaldte han „forbandet Tøi! der er saa Meget at stille op, og saa begynder det med Band til første Coulisse!“ det vilde sige, saa langt frem gik de rullende Bølger. Stod derimod gennem alle fem Acter een og samme Stue-Decoration, saa sagde han, det var fornuftigt og velskrevet, det var et Hvilestykke, det spillede sig selv uden Opstilling.

I tidligere Tid, som Moster kaldte Tiden for nogle og tredive Aar tilbage, var hun og nævnte Hr. Sivertsen yngre; han var allerede da ved Maskineriet og, som hun kaldte ham, hendes „Velgjører“. Det var nemlig i den Tid

Skif at ved Aftenens Forestilling paa Stadens eneste og store Theater, kom ogsaa Tilskuere paa Loftet; hver Maskin-
karl havde en Plads eller to at raade over. Der var tidt
propfuldt og meget fiint Selskab; man sagde, at der havde
været baade Generalinder og Commerceraadinder; det var
saa interessant at see ned bag Coulisserne og vide hvorledes
de Mennesker gif og stode, naar Tæppet var nede.

Moster havde flere Gange været der, baade til Tra-
gedier og Balletter, thi de Stykker, hvori det største Personale
traadte op, vare de interessanteste fra Loftet. Man sad saa
temmeligt i Mørke deroppe, de Fleste havde Aftensmad med;
engang faldt tre Øbler og et Lag Smørrebrød med Kulle-
pølse lige ned i Ugolinos Fængsel, hvor Mennesket skulde
døe af Sult, og saa blev der et Griin af Publicum. Den
Kullepølse var en af de vægtigste Grunde, hvorfor den høie
Direction lod Tilskuerpladsen paa Loftet aldeles gaae ind.

„Men jeg var der syv og tredive Gange,“ sagde Mo-
ster, „og det glemmer jeg aldrig Hr. Sivertsen.“

Det var netop sidste Aften at Loftet stod aabent for
Publicum, da spillede „Salomons Dom“, Moster husede
det saa godt; hun havde, ved sin Belgjører Hr. Sivertsen,
skaffet Agent Fab Afgangsbillet, uagtet han ikke fortjente
det, da han stedsse gjorde Narrestreger med Theatret og talede
paa Dril; men hun havde nu skaffet ham derop. Han vilde
see Komædie-Løiet paa Brangen, det var hans egne Ord, og
de lignede ham, sagde Moster.

Og han saae „Salomons Dom“ fra oven og faldt i

Søvn; man skulde sandelig troe, at han var kommen fra en stor Middag med mange Skaaler. Han sov og blev lukket inde, sad og sov i den mørke Nat paa Theaterloftet, og da han vaagnede, fortalte han, men Moster troede ham ikke: Salomons Dom var ude, alle Lamper og Lys vare ude, alle Menneſker ude, oppe og nede; men saa begyndte først den rigtige Komædie „Nachspielet“, der var det artigste, sagde Agenten. Der kom Liv i Tøiet! det var ikke Salomons Dom, der blev givet, nei det var Dømedag paa Theatret. Og Alt det havde Agent Fab den Frækhed at ville bilde Moster ind; det var Tak fordi hun havde skaffet ham paa Loftet.

Hvad fortalte da Agenten, ja det var løierligt nok at høre, men der laae Ondskab og Dril paa Bunden.

„Det saae mørkt ud deroppe,“ sagde Agenten, „men saa begyndte Troldeøiet, stor Forestilling, „„Dømedag paa Theatret““. Controleurerne stode ved Dørene, og hver Tilskuer maatte vise sin aandelige Skudsmaalsbog, om han turde komme ind med løse Hænder eller med bundne, med Mundkurv eller uden Mundkurv. Herfæber, der kom for silde, naar allerede Forestillingen var begyndt, ligesaa unge Menneſker, der jo umuligt altid kunne passe Tiden, bleve tørede udenfor, fik Filtfaaler under Fødderne til at gaae ind med ved næste Acts Begyndelse, dertil Mundkurv. Og saa begyndte Dømedag paa Theatret.“

„Bare Ondskab, som Vorherre ikke kjender til!“ sagde Moster.

Maleren skulde, vilde han ind i Himlen, gaae op ad en Trappe, han selv havde malet, men som intet Menneske kunde stræbe op ad. Det var jo kun en Forsyndelse imod Perspektivet. Alle de Planter og Bygninger, Maskinmesteren med stor Ueilighed havde stillet i Lande, hvor de ikke hørte hjemme, skulde det arme Menneske flytte til rette Sted og det før Hanegal, vilde han ind i Himlen. Hr. Fab skulde bare see at han selv kunde komme derind; og hvad han fortalte om Personalet, baade i Komedien og Tragedien, i Sang og i Dands, var nu det Sorteste af Hr. Fab, Flab!

han fortjente ikke at komme paa Loftet, Moster vilde ikke tage hans Ord i sin Mund. Det var nedskrevet det Hele, havde han sagt, Flaben! det skulde komme i Trykken, naar han var død og borte, før ikke; han vilde ikke flaaes.

Moster havde kun eengang været i Angest og Vaande i sit Ulykkeligheds-Tempel, Theatret. Det var en Winterdag, een af de Dage, hvor man har Dag to Timer og Graat. Det var en Kulde og en Sne, men i Theatret skulde Moster; de gav „Herman von Unna“, dertil en lille Opera og en stor Ballet, en Prolog og en Epilog; det vilde vare ud paa Natten. Moster maatte derhen; hendes Vogerende havde laant hende et Par Kanestøvler med Vaaddent baade ud og ind; de naaede hende op om Benene.

Hun kom i Theatret, hun kom i Logen; Støvlerne vare varme, hun beholdt dem paa. Med Get blev der raabt Brand; der kom Røg fra en Couliøse, der kom Røg fra Loftet; der blev en frygtelig Besthyrtelse. Folk stormede ud; Moster var den Sidste i Logen, — „anden Etage til Venstre, der tage Decorationerne sig bedst ud,“ sagde hun, „de stilles altid til at sees smukkest fra den kongelige Side,“ — Moster vilde ud, de foran hende smækkede i Angest og Ubetænksomhed Døren i; der sad Moster, ud kunde hun ikke komme, ind ikke heller; det vil sige ind i Naboens Loge, Gelænderet var for høit. Hun raabte, Ingen hørte, hun saae ned i Stagen under sig, den var tom, den var lav, den var nær ved; Moster følte sig i Angesten saa ung og let; hun vilde springe ned, fik ogsaa det ene Been over

Rækværket, det andet fra Bænken; der sad hun til Hest, vel drapperet, med sit blommede Skjort, med et langt Been heelt svævende ude, et Been med en uhyre Kanestøvle; det var

et Syn at see! og da det blev seet, blev ogsaa Moster hørt, og frelst for at brænde inde, for Theatret brændte ikke.

Det var den meest mindeværdige Aften i hendes Liv, sagde hun og var glad over, at hun ikke havde kunnet see sig selv, thi saa var hun død af Blusfel.

Hendes Belgjører ved Maskineriet, Hr. Sivertsen, kom stadig hver Søndag til hende, men der var lang Tid fra Søndag til Søndag; i den senere Tid havde hun derfor midt i Ugen et lille Barn „til Levning“, det vil sige til at nyde hvad der den Dag blev tilovers fra Middagen. Det var et lille Barn fra Balletten, der ogsaa trængte til Mad. Den Lille traadte op baade som Alf og som Page; det sværeste Parti var som Bagbeen til Løven i „Tryllefløiten“, men hun voxte til Forbeen i Løven; det fik hun rigtignok kun tre Mark for, Bagbenene gave een Rigsdaler,

men der maatte hun gaae krumboiet og savne den friske Luft. Det var meget interessant at vide, meente Moster.

Hun havde fortjent at leve saalænge Theatret stod, men det holdt hun dog ikke ud; heller ikke døde hun der, men skuffeligt og honnet i sin egen Seng; hendes sidste Ord vare iøvrigt ganske bethydningsfulde, hun spurgte: „hvad spille de i Morgen?“

Efter hendes Død var der nok omtrent fem hundrede Rigsdaler; vi slutte fra Renterne, som ere tyve Rigsdaler. Dem havde Moster bestemt til et Legat for en værdig gammel Somfru uden Familie; de skulde anvendes aarlig til at abonnere en Plads i anden Etage, venstre Side og om Løverdagen, for saa gav man de bedste Stykker. Der var kun een Forpligtelse for Den, som nød godt af Legatet, hver Løverdag skulde hun i Theatret tænke paa Moster, der laae i sin Grav.

Det var Mosters Religion.

Strubtudsen.

Brønden var dyb, derfor var Snoren lang; Binden gik trangt om, naar man skulde have Spanden med Vand over Brøndkanten. Solen kunde aldrig naae ned at speile sig i Vandet, hvor klart det end var, men saa langt den naaede at sfinne, voxte Grønt mellem Stenene.

Der boede en Familie af Strubtudsfølgeten, den var indvandret, den var egentlig kommen der hovedfulds ned ved gamle Strubtudfemo'er, som levede endnu; de grønne Frøer, som langt tidligere vare hjemme her og svømmede i Vandet, erkjendte Fætterflokken og kaldte dem „Brøndgjesterne“. Disse havde nok i Sinde at blive der; de levede her meget behageligt paa det Tørre, som de kaldte de vaade Stene.

Frømo'er havde engang reist, været i Vandspanden, da den gik op, men det blev hende for lyst, hun fik Dienflemme, heldigvis slap hun ud af Spanden; hun faldt med et forfærdeligt Plump i Vandet, og laae i tre Dage derefter af Rhyppine. Meget skulde hun ikke fortælle om Verden

ovenfor, men det vidste hun, og det vidste de Alle, at Brønden var ikke hele Verden. Skrubtudfemo'er kunde nok have fortalt Eet og Andet, men hun svarede aldrig, naar man spurgte, og saa spurgte man ikke.

„Dyf og sthg, led og fed er hun!“ sagde de unge, grønne Frøer. „Hendes Unger blive lige saa lede.“

„Kan gjerne være!“ sagde Skrubtudfemo'er, „men Een af dem har en Edelsteen i Hovedet, eller jeg har den.“

Dg de grønne Frøer hørte, og de gloede, og da de ikke syntes om det, saa vrængede de og gik tilbunds. Men Skrubtudse-Ungerne strakte Bagbenene af bare Stolthed; enhver af dem troede at have Edelstenen; og saa sad de ganske stille med Hovedet, men endelig spurgte de om, hvad de vare stolte af, og hvad en saadan Edelsteen egentlig var.

„Det er Noget saa herligt og kosteligt,“ sagde Skrubtudfemo'er, „at jeg ikke kan beskrive det! Det er Noget, man gaaer med for sin egen Fornøielse, og som de Andre gaae og ærgre sig over. Men spørg ikke, jeg svarer ikke.“

„Ja, jeg har ikke Edelstenen,“ sagde den mindste Skrubtudse; den var saa sthg, som den kunde være. „Hvorfor skulde jeg have saadan en Herlighed? Dg naar den ærgrer Andre, kan den jo ikke fornøie mig! nei, jeg ønsker kun, at jeg engang maatte komme op til Brøndkanten og see ud; der maa være yndigt!“

„Bliv Du helst hvor Du er!“ sagde den Gamle, „det fjender Du, det veed Du hvad er! Tag Dig i Agt for Spanden, den qvaser Dig! og kommer Du vel i den, saa

kan Du falde ud; ikke Alle falde saa heldigt, som jeg, og beholde Lemmerne hele og Eggene hele."

"Ovak!" sagde den Lille, og det var ligesom naar vi Mennesker sige „Ak".

Den havde saadan en Øyst til at komme op ved Brøndkanten og see ud; den følte saadan en Længsel efter det Grønne deroppe; og da næste Morgen tilfældigt Spanden, fyldt med Vand, løftedes op, og den et Dieblik blev staaende stille foran Stenen, hvorpaa Skrubtudsen sad, bævrede det inden i det lille Dyr, den sprang i den fyldte Spand, faldt tilbunds i Vandet, som derefter kom op og heldtes ud.

"Fy, for en Ulykke!" sagde Karlen, som saae den. „Det er da det Bedeste jeg har seet!" og saa sparkede han med sin Træsko efter Skrubtudsen, der nær var bleven lemlæstet, men slap dog ved at komme ind mellem de høie Brændenelder. Den saae Stilk ved Stilk, den saae ogsaa opad; Solen skinnede paa Bladene; de vare ganske transparente; det var for den, som for os Mennesker, naar vi med Føt komme ind i en stor Skov, hvor Solen skinner mellem Grene og Blade.

„Her er langt deiligere end nede i Brønden! Her kan man have Øyst til at blive hele sin Levetid!" sagde den lille Skrubtudse. Den laae der en Time, den laae der i to! „Hvad mon der er udenfor? Er jeg kommen saa langt, maa jeg see at komme videre!" og den krøb saa raast den frygte kunde og kom ud paa Veien, hvor Solen skinnede paa

den og hvor Støvet puddrede den, idet den marscherede tværs over Landeveien.

„Her er man rigtig paa det Tørre,“ sagde Skrubtudsen, „jeg faaer næsten for Meget af det Gode, det friller i mig!“

Nu naaede den Grøften; der vorte Forglemmigei og

Spiræa, der var levende Gjerde tæt ved med Hylb og Hvidtjørn; der groede „Marias hvide Særkeærmer“ som Slynngplanter; her var Couleurer at see; ogsaa fløi der en Sommerfugl; Skrubtudsen troede, at det var en Blomst, der havde revet sig løs for desbedre at see sig om i Verden, det var jo saa rimeligt.

„Kunde man saadan tage Fart som den,“ sagde Skrubtudsen, „Ovak! ak! hvilken Deilighed!“

Den blev otte Nætter og Dage her ved Grøften og den savnede ikke Føde. Den niende Dag tænkte den: „videre frem!“ — men hvad Deiligere kunde der vel findes? Maaaskee en lille Skrubtudse eller nogle grønne Frøer. Det havde i den sidste Nat lydt i Vinden, som vare der „Fættere“ i Nærheden.

„Det er deiligt at leve! komme op af Brønden, ligge i Brændenelder, krybe hen ad den støvede Wei og hvile ud i den vaade Grøft! men videre frem! see at finde Frøer eller en lille Skrubtudse, det kan man dog ikke undvære, Naturen er Een ikke nok!“ Og saa tog den igjen paa Vandring.

Den kom i Marken til en stor Dam med Siv om; den søgte derind.

„Her er nok for vaadt for Dem?“ sagde Frøerne; „men De er meget velkommen! — Er De en Han eller en Hun? Det er nu det Samme, De er lige velkommen!“

Og saa blev den indbudt til Concert om Aftenen, Familieconcert: stor Begeistring og tynde Stemmer; det kjende

vi. Der var ingen Bevertning, kun fri Drikkevarer, hele Dammen, om de kunde.

„Nu reiser jeg videre!“ sagde den lille Skrubtudse; den følte altid Trang til noget Bedre.

Den saae Stjernerne blinke, saa store og saa klare, den saae Nymaanen lyse, den saae Solen staae op, høiere og høiere.

„Jeg er nok endnu i Brønden, i en større Brønd, jeg maa høiere op! jeg har en Uro og Længsel!“ og da Maanen blev heel og rund, tænkte det stakkels Dyr: „mon det er Spanden, der tridses ned, og som jeg maa springe i for at komme høiere op! eller er Solen den store Spand? hvor den er stor, hvor den er straalende, den kan rumme os Allesammen, jeg maa passe paa Leiligheden! o, hvor det lyser i mit Hoved! jeg troer ikke at Edelstenen kan lyse bedre! men den har jeg ikke og den græder jeg ikke for, nei, høiere op i Glæde og Glæde! jeg har en Forvisning, og dog en Angest, — det er et svært Skridt at gjøre! men det maa man! frem ad! lige ud ad Landeveien!“

Og den tog Skridt, som saadan et Krabledyr kan, og saa var den paa Alfavei, hvor Menneffene boede; der var baade Blomsterhaver og Raalhaver. Den hvilede ud ved en Raalhave.

„Hvor der dog ere mange forskjellige Skabninger, jeg aldrig har kjendt! og hvor Verden er stor og velsignet! men man skal ogsaa see sig om i den og ikke blive siddende paa

eet Sted." Og saa hoppede den ind i Kaalhaven. „Hvor her er grønt! hvor her er fjønt!"

„Det veed jeg nok!" sagde Kaalormen paa Bladet. „Mit Blad er det største herinde! det skjuler den halve Verden, men den kan jeg undvære."

„Kluf! kluf!" sagde det, der kom Høns; de trippede i Kaalhaven. Den forreste Høne var langshnet; hun saae Ormen paa det krusede Blad og huggede efter den, saa at den faldt paa Jorden, hvor den vred og vendte sig. Hønen

saae først med det ene Øie, saa med det andet, for den vidste ikke hvad der kunde komme ud af den Bridning.

„Den gjør det ikke godvilligt!" tænkte Hønen og løftede Hovedet for at hugge til. Skrubtudsen blev saa forfærdet, at den travlede lige hen imod Hønen.

„Saa den har Hjelpetropper!“ sagde den. „See mig til det Kravl!“ og saa vendte Hønen om. „Jeg bryder mig ikke om den lille, grønne Mundfuld, den giver kun Rildren i Halsen!“ De andre Høns vare af samme Mening, og saa gif de.

„Jeg vred mig fra den!“ sagde Raalormen; „det er godt at have Landsnærvarrelse; men det Sværeste er tilbage, at komme op paa mit Raalblad. Hvor er det?“

Og den lille Skrubtudse kom og yttrede sin Deeltagelse. Den var glad ved at den i sin Styhed havde skræmmet Hønsene.

„Hvad mener De dermed?“ spurgte Raalormen. „Jeg vred mig jo selv fra dem. De er meget ubehagelig at see paa! maa jeg have Lov at være i mit Eget? Nu lugter jeg Raal! Nu er jeg ved mit Blad! Der er ikke Noget saa Deiligt, som Eens Eget. Men høiere op maa jeg!“

„Ja, høiere op!“ sagde den lille Skrubtudse, „høiere op! den føler ligesom jeg! men den er ikke i Humeur i Dag, det kommer af Forstrækkelsen. Vi ville Alle høiere op!“ og den saae saa høit den kunde.

Storken sad i Reden paa Bondens Tag; han knebbrede og Storkemo'er knebbrede.

„Hvor de boe høit,“ tænkte Skrubtudsen. „Hvo der kunde komme derop!“

Inde i Bondehuset boede to unge Studenter; den Ene var Poet, den Anden Naturforsker; den Ene sang og skrev i Glæde om Alt, hvad Gud havde skabt, og som det

speilede sig i hans Hjerte; han sang det ud, kort, klart og rigt i klangfulde Vers; den Anden tog fat paa Tingen selv, ja sprættede den op, naar saa maatte være. Han tog Vorherres Gjerning som et stort Regnestykke, subtraherede, multiplicerede, vilde kjende det ud og ind og tale med Forstand derom, og det var heel Forstand, og han talte i Glæde og med Klogskab derom. Det var gode, glade Mennesker, begge To.

„Der sidder jo et godt Exemplar af en Skrubtudse!“ sagde Naturforskeren; „den maa jeg have i Spiritus!“

„Du har jo allerede to Andre!“ sagde Poeten; „lad den sidde i No og fornøie sig!“

„Men den er saa deilig grim,“ sagde den Anden.

„Ja naar vi kunde finde Edelstenen i Hovedet paa den!“ sagde Poeten, „saa vilde jeg selv være med at sprætte den op!“

„Edelstenen!“ sagde den Anden, „Du kan godt Naturhistorie!“

„Men er der ikke just noget meget Smukt i den Folketro, at Skrubtudsen, det allergrimmeste Dyr, tidt gemmer i sit Hoved den kosteligste Edelsteen? Gaaer det ikke med Menneskene ligesaa? Hvilken Edelsteen havde ikke Esop, og nu Socrates?“ —

Mere hørte Skrubtudsen ikke, og den forstod ikke det Halve deraf. De to Venner gik, og den slap for at komme i Spiritus.

„De talte ogsaa om Edelstenen!“ sagde Skrubtudsen. „Det er godt, at jeg ikke har den, ellers var jeg kommen i Ubehagelighed!“

Da knebbrede det paa Bondens Tag; Storkefa'er holdt Foredrag for Familien, og denne saae skjævt ned paa de to unge Mennesker i Raalhaven.

„Mennesket er det meest indbildske Kæ!“ sagde Storfen. „Hør hvor Knebbren gaaer paa dem! og saa kunne de dog ikke slaae en rigtig Skralde. De kroe sig af deres Tale-gaver, deres Sprog! det er et rart Sprog: det løber over i det Uforstaaelige for dem ved hver Dagreise, vi gjøre; den Ene forstaaer ikke den Anden. Vort Sprog kunne vi tale over hele Jorden, baade i Danmark og i Ægypten. Flyve kunne Menneskene heller ikke! de tage Fart ved en Opfindelse, som de kalde „Jernbanen“, men de brække da ogsaa der tidt Halsen. Jeg faaer Kuldegys i Næbbet, naar jeg tænker derpaa; Verden kan bestaae uden Mennesker. Vi kunne undvære dem! Maae vi bare beholde Frøer og Regn-orme!“

„Det var da en mægtig Tale?“ tænkte den lille Skrubtudse. „Hvor det er en stor Mand, og hvor han sidder høit, som jeg endnu Ingen har seet sidde, og hvor han kan svømme!“ udbrød den, da Storfen med udbredte Vinger tog Fart igjennem Luften.

Dg Storkemo'er talte i Reden, fortalte om Ægyptens Land, om Nilens Vand og om al det mageløse Mudder, der var i fremmed Land; det lød ganske nyt og yndeligt for den lille Skrubtudse.

„Jeg maa til Ægypten!“ sagde den. „Bare Storfen vilde tage mig med, eller een af dens Unger. Jeg vilde tjene

den igjen paa dens Bryllupsdag. So, jeg kommer til Ægypten, for jeg er saa lykkelig! Al den Længsel og Lyst jeg har, den er rigtignok bedre end at have en Edelsteen i Hovedet."

Og saa havde den just Edelstenen: den evige Længsel og Lyst, opad, altid opad! den lyfte derinde, den lyfte i Glæde, den straaede i Lyst.

Da kom idetsamme Storken; den havde seet Skrubtudsen i Græsset, slog ned og tog just ikke lempeligt paa det

lille Dyr. Næbbet klemte, Binden fusesde, det var ikke behageligt, men opad gik det, opad til Ægypten, vidste den; og derfor skinnede Dinene, det var, som der fløi en Gnist ud af dem:

„Qvak! ak!“

Kroppen var død, Skrubtudsen dræbt. Men Gnisten fra dens Dine, hvor blev den af?

Solstraalen tog den, Solstraalen har Edelstenen fra Skrubtudsens Hoved. Hvorhen?

Du skal ikke spørge Naturforskeren, spørg helst Poeten; han fortæller Dig det som et Eventyr; og Raalormen er med deri, og Storkefamilien er med deri. Tænk! Raalormen forvandles, og bliver en deilig Sommerfugl! Storkefamilien flyver over Bjerger og Have bort til det fjerne Afrika, og finder dog den korteste Vej hjem igjen til det danske Land, til det samme Sted, det samme Dag! ja, det er rigtignok næsten altfor eventyrligt, og dog er det sandt! Du kan gjerne spørge Naturforskeren,

han maa indrømme det; og Du selv veed det ogsaa, for Du har seet det.

— Men Edelstenen i Skrubtudsens Hoved?

Søg den i Solen, see den om Du kan!

Glandsen der er for stærk. Vi have endnu ikke Dine til at see ind i al den Herlighed, Gud har skabt, men vi faae dem nok, og det bliver det deiligste Eventyr! for vi ere selv med deri.
